

सत्यमेव जयते

Programme organised during the

ACADEMIC SESSION 2025-26

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities

(Autonomous), Amravati, (MS), India.

**NAAC Re-Accredited with Grade "A"
(2nd Cycle) with CGPA 3.32**

**INTERNAL QUALITY
ASSURANCE CELL**

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Index

Sr. No.	Departments / Committees / Clubs	Page No.
1	Botany	1
2	Economics	15
3	English	25
4	Geography	31
5	Home Science	45
6	History	54
7	Marathi	75
8	Music	81
9	Physics & Electronics	92
10	Political Science	111
11	Psychology	140
12	Philosophy	154
13	Sanskrit	160
14	Statistics	162
15	UG First Year	172
16	Zoology	175
17	Women's Cell (Mahila Sangh)	189
18	Alumni Meet	193
19	National Human Rights, National Integration, and Minorities Day Committee	196

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Department: Botany

Activity No. 1

Date (दिनांक) - २७/०९/२०२५

Title of programme (शीर्षक) - वनस्पतीशास्त्र मंडळ २०२५-२६ चे उद्घाटन"

Audience/Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - १५०

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- वनस्पतीशास्त्र मंडळाच्या नवनिर्वाचित सदस्यांची नावे घोषित करणे आणि त्यांचे स्वागत करणे.
- वनस्पतीशास्त्र विभागाचा गौरवशाली इतिहास सर्वासमोर मांडणे.
- वनस्पतीशास्त्र मंडळाच्या उपक्रमांची ओळख करून देणे व विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढवणे.
- वनस्पतींचे वर्तन, संकेत प्रणाली व पर्यावरणीय प्रतिसाद यांचा अभ्यास करणे.
- आधुनिक वनस्पती संशोधनाबद्दल वैज्ञानिक जागरूकता निर्माण करणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये चिकित्सक विचारसरणी विकसित करणे.
- पर्यावरण संरक्षणाबद्दल जागरूकता निर्माण करणे.

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या वनस्पतीशास्त्र विभागातील वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन दिनांक २७ सप्टेंबर २०२५ रोजी करण्यात आले. या कार्यक्रमाला अध्यक्ष म्हणून संस्थेचे मा. संचालक डॉ. सतीश माळोदे , प्रमुख अतिथि, डॉ नितीन डोंगरवार- वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर हे उपस्थित होते. अतिथींचे स्वागत संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे यांनी केले.

वनस्पतीशास्त्र मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक डॉ. स्वप्निल महामुने यांनी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केले. तसेच वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाची नवनिर्वाचित अध्यक्ष म्हणून मुस्कान मालवीय हिच्या नावाची घोषणा केली. या प्रसंगी डॉ. मोहनीश बोखड यांच्या संकल्पनेतून तयार झालेल्या विभागाच्या वार्षिक अंक "रानफुल" च्या आवृत्तीचे अनावरण प्रमुख अतिथींच्या हस्ते करण्यात आले. कु लक्ष्मी आंबेकर-सचिव वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळ हिने मागील सत्रातील आयोजित विविध कार्यक्रमांचे अहवाल वाचन केले. डॉ. मोहनीश बोखड यांनी अतिथींचा परिचय करून दिला. डॉ. नितीन डोंगरवार यांनी " वनस्पती बुद्धिमान असतात का?' या विषयावर आपल्या सोप्या आणि सुरेख शैलीत सखोल मार्गदर्शन केले." वनस्पती बुद्धिमान असतात का ? ह्या विषयावर बोलताना त्यांच्या अनुभवपूर्ण वाणी ने विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित केले. विभाग प्रमुख डॉ. सतीश माळोदे यांनी वनस्पतीशास्त्र मंडळाच्या नवनिर्वाचित सदस्यांचे अभिनंदन केले. आभार प्रदर्शन वनस्पतीशास्त्र मंडळाची उपाध्यक्ष कु. श्रद्धा जयस्वाल हिने केले. या

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

कार्यक्रमास विविध महाविद्यालयाचे प्राध्यापक व विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या यशस्वीते करिता विभागातील प्राध्यापक डॉ. मंजुषा वाठ, डॉ. वर्षा हुतके, डॉ. मारुती दराडे, डॉ. किरणकुमार जाधव तसेच तासिका तत्वावरील सर्व शिक्षक, संशोधक विद्यार्थी व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे योगदान लाभले.

सोमवार, दि. २९ सप्टेंबर २०२५

www.dainikhindusthan.com

हिंदुस्थान

अमरावती

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेतील वनस्पतीशास्त्र मंडळ २०२५-२६ चे उद्घाटन संपन्न

अमरावती दि. २८ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या वनस्पतीशास्त्र विभागातील वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाचे शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ चे उद्घाटन प्रा. सतीश माळोदे - संचालक, शा. वि. ज्ञान वि. संस्था यांच्या हस्ते करण्यात आले. या प्रसंगी प्रमुख अतिथी - डॉ. नितीन डोंगरवार, वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ उपस्थित होते. तसेच शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था अमरावती येथील अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्षाचे समन्वयक डॉ. मंगेश शेळके उपस्थित होते.

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्रा. सतीश माळोदे यांचे स्वागत प्रा. मंजुषा वाठ यांनी केले. कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथी - डॉ. नितीन डोंगरवार यांचे स्वागत प्रा. सतीश माळोदे यांनी केले. तसेच अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्षाचे समन्वयक डॉ. मंगेश शेळके यांचे स्वागत प्रा. वर्षा हुतके यांनी केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक वनस्पतीशास्त्र मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक डॉ.

स्वप्निल महामुने यांनी केले आणि सत्र २०२५-२६ च्या वनस्पतीशास्त्र मंडळाच्या अध्यक्षाच्या नावाची घोषणा केली. वनस्पतीशास्त्र मंडळ अध्यक्ष मुस्कान मालवीय हिचे आणि वनस्पतीशास्त्र मंडळाच्या सर्व नवनिर्वाचित सदस्यांचे स्वागत मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. तसेच संशोधक छात्र निलेश सोनुने आणि मिनल वर्धे यांना राष्ट्रीय चर्चासत्रात उत्कृष्ट शोधनिबंध सादरी करणाऱ्या मिळालेल्या प्रथम व द्वितीय क्रमांकासाठी मान्यवरांच्या

हस्ते गौरविण्यात आले.

लक्ष्मी अंबेकर-सचिव - वनस्पतीशास्त्र मंडळ हिने मागील सत्रातील आयोजित विविध कार्यक्रमांचे अहवाल वाचन केले. या प्रसंगी डॉ. मोहनीश बोखड यांच्या संकल्पनेतून तयार झालेल्या विभागाच्या वार्षिक अंकरानफुल' च्या पाचव्या आवृत्तीचे अनावरण प्रमुख अतिथींच्या हस्ते या निमित्ताने करण्यात आले. प्रमुख अतिथींचा परिचय वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक डॉ. मोहनीश बोखड

यांनी करून दिला.

कार्यक्रमाचे मुख्य अतिथी डॉ. नितीन डोंगरवार यांनी 'वनस्पती बुद्धिमान असतात का?' या विषयावर आपल्या सोप्या आणि सुरेख शैलीत सखोल मार्गदर्शन केले. त्यांनी आपल्या व्याख्यानाने वनस्पती कश्याप्रकारे वातावरणातील विविध घटकांशी जुळवून घेत विकसित होतात हे विविध उदाहरणांद्वारे समजावून सांगितले.

डॉ. मंगेश शेळके यांनी सर्व नवनिर्वाचित सदस्यांचे अभिनंदन

केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. सतीश माळोदे यांनी वनस्पतीशास्त्र मंडळाच्या सर्व नवनिर्वाचित सदस्यांचे अभिनंदन केले. तसेच वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाद्वारे आयोजित केल्या गेलेल्या विविध कार्यक्रमांचे कौतुक केले. वनस्पतीशास्त्र विषयातील मुलभूत गोष्टी विद्यार्थ्यांनी जाणून घ्याव्यात व त्याची तंत्रज्ञानाशी जोड घालून समाज उपयुक्त संशोधन कसे करावे या बाबत मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमाचे सूत्र संचालन वनस्पतीशास्त्र मंडळाची अध्यक्षा मुस्कान मालवीय हिने केले. आभार प्रदर्शन वनस्पतीशास्त्र मंडळाची उपाध्यक्ष श्रद्धा जैस्वाल हिने केले. या कार्यक्रमास विविध महाविद्यालयाचे प्राध्यापक व विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या यशस्वीते करिता विभागातील प्राध्यापक डॉ. मंजुषा वाठ, डॉ. वर्षा हुतके, डॉ. मारुती दराडे, डॉ. किरणकुमार जाधव तसेच तासिका तत्वावरील सर्व प्राध्यापक, संशोधक विद्यार्थी, पदव्युत्तर विद्यार्थी व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे योगदान लाभले.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 2

Date (दिनांक) - २७/०९/२०२५

Title of programme (शीर्षक) - ' मुरुमजनजागृती आणि त्वचा आरोग्य शिबीर'

Audience/Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - ७०

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- विद्यार्थ्यांमध्ये मुरुम व त्वचा आरोग्याबाबत जागरूकता निर्माण करणे.
- मुरुम होण्याची कारणे व प्रतिबंधात्मक उपाय समजावून सांगणे.
- त्वचेची योग्य निगा राखण्याचे मार्गदर्शन करणे.
- संतुलित आहार व स्वच्छतेचे महत्त्व पटवून देणे.
- विद्यार्थ्यांच्या त्वचेसंबंधित शंकांचे निरसन करणे.
- त्वचा तपासणीद्वारे वैयक्तिक सल्ला देणे.
- निरोगी जीवनशैली अंगीकारण्यास प्रोत्साहन देणे.

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था (स्वायत्त), अमरावती येथील वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळ, महिला संघ तसेच व्हाईट अँड ट्रस्ट फार्मास्युटिकल्स प्रा. लि. यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक २७ सप्टेंबर २०२५ रोजी "मुरुम जागरूकता आणि त्वचा आरोग्य शिबीर" हा उपक्रम मोठ्या उत्साहात आयोजित करण्यात आला. या शिबिराचा मुख्य उद्देश विद्यार्थ्यांमध्ये त्वचेच्या आरोग्याबाबत जागरूकता निर्माण करणे, मुरुमासारख्या सामान्य समस्यांची कारणे समजावून सांगणे आणि त्यावर योग्य उपाययोजना सुचवणे हा होता. सदर कार्यक्रमाचे उद्घाटन संस्थेचे संचालक प्रा. सतीश माळोदे यांच्या हस्ते करण्यात आले, तर प्रमुख अतिथी म्हणून त्वचारोग तज्ज्ञ डॉ. अभिजित खेरडे उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्रा. सतीश माळोदे होते. प्रारंभी प्रा. मंजुषा वाठ यांनी प्रमुख पाहुण्यांचे स्वागत करून कार्यक्रमाची सुरुवात केली. कार्यक्रमाच्या प्रास्ताविकामध्ये डॉ. स्वप्नील महामुने यांनी शिबीर आयोजित करण्यामागील उद्दिष्टे स्पष्ट केली. त्यांनी विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी अशा आरोग्यविषयक उपक्रमांचे महत्त्व अधोरेखित केले तसेच यापूर्वी आयोजित केलेल्या शिबिरांचा आढावा सादर केला. त्यानंतर प्रमुख अतिथी डॉ. अभिजित खेरडे यांनी विद्यार्थ्यांना त्वचेच्या आरोग्याविषयी सखोल मार्गदर्शन केले. त्यांनी मुरुम होण्यामागील प्रमुख कारणे जसे की हार्मोन्समधील बदल, अयोग्य आहार, ताणतणाव, अपुरी स्वच्छता आणि जीवनशैलीतील त्रुटी यांचा सविस्तर उद्‌घाटन केला. याशिवाय मुरुम टाळण्यासाठी योग्य आहार पद्धती, नियमित स्वच्छता, पुरेसे पाणी पिणे, संतुलित जीवनशैली ठेवणे आणि त्वचेची योग्य काळजी घेणे याबाबत उपयुक्त सूचना दिल्या. त्यांनी

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

विद्यार्थ्यांच्या मनातील विविध शंकांचे अत्यंत सोप्या आणि समजण्यास सुलभ भाषेत निरसन केले. या शिबिरामध्ये विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त सहभाग पाहायला मिळाला. विद्यार्थ्यांनी मोठ्या उत्साहाने प्रश्न विचारून तज्ज्ञांकडून मार्गदर्शन घेतले. विशेष म्हणजे, या उपक्रमांतर्गत सुमारे ५५ विद्यार्थ्यांची मोफत त्वचा तपासणी करण्यात आली आणि प्रत्येकाला त्यांच्या त्वचेच्या प्रकारानुसार वैयक्तिक सल्ला देण्यात आला. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना त्यांच्या समस्यांवर योग्य आणि प्रभावी उपाय समजण्यास मदत झाली.

या शिबिरामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये त्वचेच्या आरोग्याबाबत जागरूकता वाढली असून निरोगी जीवनशैली अंगीकारण्याची प्रेरणा मिळाली

TheHitavada

Vidarbha Line | 2025-10-01 | Page-4
ehitavada.com

Day-long acne awareness, skin care camp held

■ Amravati Bureau
AMRAVATI, Sept 30

A DAY-LONG 'Acne Awareness and Skin Care Camp' was successfully organised here at the Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (GVISH), Amravati, jointly by Women's Cell, Department of Botany, Internal Quality Assurance Cell (IQAC) and White and Trust Pharmaceuticals Private Limited, recently.

Dr Abhijit Kherde, Renowned dermatologist from Amravati guided the participating female students on proper skin care practices and also conducted free dermatological check-ups. The students participated in the camp with great enthusiasm and curiosity.

The event received special support from Mukund Dhage-Patil, an alumnus of the Department of Botany and currently General Manager (Sales and Marketing) at White and Trust Pharmaceuticals Private Limited.

The programme was chaired by Dr Malode, Director of the institute, who lauded Dhage-

Dignitaries along with school authorities and students at the training programme.

Patil's inspiring journey from being a student of the institute to holding a senior leadership position in the pharmaceutical industry.

He emphasised that such deep-rooted commitment and contribution from alumni should be preserved and celebrated.

The concept and planning of this significant initiative were led by Dr Manjusha Wath, President

of the Women's Cell.

The event was conducted by Muskan Malviya, while Laxmi Ambekar proposed a vote of thanks.

Rajesh Manke, Area Sales Manager and Laxmikant Kale, Sales Officer of White and Trust Pharmaceuticals Private Limited co-operated for the success of the camp.

The programme witnessed

active involvement and presence of faculty members including Prof Dr Mohnish Bokhad and Prof Dr Swapnil Mahamune, Department of Botany, Prof Dr Sadhana Khandar, Vice President, Women's Cell, Prof Dr Varsha Hutke, Joint Secretary, Prof Dr Dipali Gulwade, Treasurer, Prof Dr Mukta Mahalle and Prof Dr Neeta Andure, Advisory Committee Member.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 3

Date (दिनांक) - २४/९/२०२५

Title of programme (शीर्षक) - "भोंदिया कुंड येथे वनस्पतीशास्त्रीय अभ्यास दौरा "

Audience / Participants: सहभागी - ५०

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- विद्यार्थ्यांना नैसर्गिक अधिवासात वनस्पतींचा प्रत्यक्ष अभ्यास करण्याची संधी मिळावी.
- विविध वनस्पती प्रजातींची ओळख व त्यांची वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
- स्थानिक जैवविविधतेचे महत्त्व जाणून घेणे.
- पर्यावरणीय घटकांचा वनस्पतींवर होणारा परिणाम अभ्यासणे.
- संशोधन व निरीक्षण कौशल्य विकसित करणे.
- निसर्ग संवर्धनाबाबत जागरूकता निर्माण करणे.

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था (स्वायत्त), अमरावती च्या वनस्पतिशास्त्र विभागामार्फत दिनांक २४ सप्टेंबर २०२५ रोजी चिखलदरा येथील भोंदिया कुंड धबधबा परिसरात एकदिवसीय अभ्यास दौऱ्याचे आयोजन करण्यात आले. या सहलीत पदव्युत्तर विद्यार्थी, प्राध्यापक वर्ग उपस्थित होते. धबधबा हा डोंगररांगेखाली सुमारे ४-५ किमी अंतरावर असल्याने पायी चालत जावे लागले. या प्रवासादरम्यान डोंगराळ भूभाग, दाट वनराई आणि नैसर्गिक सौंदर्याचा अनुभव सर्वांनी घेतला. भोंडिया कुंड येथील धबधबा अतिशय आकर्षक व निसर्गरम्य असून, पावसाळ्यात त्याचे सौंदर्य अधिक खुलून दिसते. परिसरातील थंड हवामान, ओलसर माती आणि समृद्ध जैवविविधता विद्यार्थ्यांसाठी अभ्यासाचा विषय ठरली. या ठिकाणी विविध प्रकारच्या वनस्पती, औषधी वनस्पती तसेच काही नवीन व दुर्मिळ प्रजाती आढळून आल्या. विद्यार्थ्यांनी या वनस्पतींचे निरीक्षण करून त्यांची वैशिष्ट्ये, अधिवास आणि उपयोग याबाबत माहिती संकलित केली. सहलीदरम्यान प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांना वनस्पतींची ओळख, पर्यावरणीय घटकांचा परिणाम, तसेच स्थानिक जैवविविधतेचे महत्त्व याबाबत मार्गदर्शन केले. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांचे प्रत्यक्ष निरीक्षण कौशल्य वाढले व अभ्यासक्रमाशी संबंधित ज्ञान अधिक सखोल झाले.

संपूर्ण सहल आनंददायी, शैक्षणिक आणि ज्ञानवर्धक ठरली. अशा प्रकारच्या उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये निसर्गविषयी जागरूकता निर्माण होऊन संशोधनाची आवड वाढण्यास मदत झाली.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 4

Date (दिनांक) - ०४/१०/२०२५

Title of programme (शीर्षक) - TALK WITH TREES - वृक्षांशी बोल्नूया

Audience / Participants: प्रेक्षक - ७०

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- पर्यावरणीय समतोल राखण्यासाठी झाडांचे महत्त्व समजावून सांगणे.
- परिसरातील वनस्पती वैविध्य अभ्यासणे.
- झाडांचा जैवविविधतेत असलेला महत्त्वाचा सहभाग समजून घेणे.
- झाडे व प्राणी (पक्षी, कीटक, इतर जीव) यांच्यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये व सहभागीत पर्यावरण संरक्षणाची जाणीव निर्माण करणे.
- प्रत्यक्ष निरीक्षणाद्वारे वनस्पतींचा अभ्यास करण्यास प्रोत्साहन देणे.
- पर्यावरणाबद्दल जबाबदारीची भावना व शाश्वत जीवनशैली विकसित करणे.
- वृक्ष संवर्धन व पर्यावरण संरक्षण उपक्रमांमध्ये सक्रिय सहभागासाठी प्रेरणा देणे.

दिनांक ४ ऑक्टोबर २०२५ रोजी वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळ, शा.वि.ज्ञा.वि संस्था अमरावती, वन विभाग अमरावती आणि वन्यजीव व पर्यावरण संवर्धन संस्था अमरावती यांच्या संयुक्त विद्यमाने शा.वि. ज्ञा.वि संस्था अमरावती महाविद्यालयाच्या परिसरामध्ये **Talk with Trees** या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमाला प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून डॉ. मंजुषा वाठ - प्राध्यापक वनस्पतीशास्त्र विभाग, शा. वि. ज्ञा. वि संस्था, अमरावती, आणि डॉ. मोहनिश बोखड सहाय्यक प्राध्यापक वनस्पतीशास्त्र विभाग, शा.वि.ज्ञा.वि संस्था अमरावती हे होते. डॉ. मोहनिश बोखड यांनी महाविद्यालयाच्या परिसरा अंतर्गत

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

येणाऱ्या विविध प्रकारच्या वृक्षांचा अधिवास कसा आहे हे लक्षात घेवून त्या पर्यावरणात काही मोलाची भूमिका पार पाडतात हे विद्यार्थ्यांना समजून सांगितले आणि तृणा पासून वृक्षा पर्यंत सर्वच वनस्पती या परीसंस्थेतील इतर जीवांच्या सहजीवनावर आधारित आहे हे सांगताना बुरशी, कीटक, फुलपाखरू, पक्षी यांचे महत्त्व पटवून दिले. डॉ. मंजुषा वाठ यांनी वनस्पतींचे कुळ आणि विशिष्ट गुणधर्मावर प्रकाश टाकला. वृक्षांची विविधता, परीसंस्थेतील त्यांचे महत्त्व पटवून दिले. डॉ. जयंत वडतकर यांनी परिसंस्थेमध्ये विविध पक्षी, कीटक, फुलपाखरे कशा प्रकारे सामंजसाने राहतात याची माहिती दिली. वृक्षांच्या विशिष्ट प्रकारच्या सालीवरून त्यांना ओळखण्या विषयी चे मार्गदर्शन डॉ. वाठ यांनी केले. वन्यजीव साप्ताहानिमित्त ह्या संपूर्ण कार्यक्रमाच्या यशस्वीते करिता वनस्पतीशास्त्र विभागातील प्राध्यापक डॉ. स्वप्नील महामुने, डॉ. वर्षा हुतके, डॉ. मारुती दराडे, डॉ. किरणकुमार जाधव तसेच विभागातील सर्व शिक्षक आणि शिक्षेतर कर्मचारी यांचे योगदान लाभले.

Activity No. 5

Date (दिनांक) - २०/११/२०२५

Title of programme (शीर्षक) - 2 दिवसीय एचपीटीएलसी HPTLC कार्यशाळा

Audience / Participants: प्रेक्षक - ३५

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- एचपीटीएलसी' (HPTLC) तंत्रज्ञानाची मूलभूत संकल्पना विद्यार्थ्यांना समजावून सांगणे.
- वनस्पतीशास्त्र व संबंधित संशोधन क्षेत्रात एचपीटीएलसी तंत्राचा उपयोग स्पष्ट करणे.
- विद्यार्थ्यांना एचपीटीएलसी उपकरणांची प्रत्यक्ष हाताळणी व प्रात्यक्षिक प्रशिक्षण देणे.
- संशोधनासाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर कसा करावा याबाबत मार्गदर्शन करणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

➤ औद्योगिक क्षेत्रात एचपीटीएलसीचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना पटवून देणे.

वनस्पतिशास्त्र विभाग, शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था (स्वायत्त), आणि Anchrom यांच्या संयुक्त विद्यमानाने दि. २० नोव्हेंबर २०२५ रोजी सकाळी ११:०० वाजता वनस्पतिशास्त्र विभाग येथे "HPTLC - Hands-on Training" या विषयावर कार्यशाळेचे यशस्वी आयोजन करण्यात आले. या कार्यशाळेचा मुख्य उद्देश विद्यार्थ्यांना एचपीटीएलसी तंत्रज्ञानाचे सैद्धांतिक ज्ञान व प्रत्यक्ष प्रशिक्षण देणे हा होता. आधुनिक संशोधनात, विशेषतः वनस्पती रसायनशास्त्र, औषधी वनस्पतींचे विश्लेषण व गुणवत्तेचे परीक्षण यामध्ये या तंत्रज्ञानाचे महत्त्व अधोरेखित करण्यात आले. या कार्यशाळेत एकूण ३५ सहभागी उपस्थित होते. यामध्ये एम.एस्सी. (वनस्पतिशास्त्र) प्रथम व द्वितीय वर्षाचे विद्यार्थी, बी.एस्सी. विद्यार्थी, प्राध्यापकवर्ग यांचा समावेश होता.

कार्यक्रमाच्या सुरवातीला डॉ. स्वप्नील महामुने यांनी आपल्या प्रास्ताविकातून कार्यक्रमाचे आयोजन आणि महत्त्व स्पष्ट केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे यांनी प्रमुख अतिथी - रित्विक सिं यांचे स्वागत केले. त्यानंतर प्रमुख पाहुण्यांनी HPTLC (High-Performance Thin-Layer Chromatography) या विषयावर सविस्तर मार्गदर्शन केले. त्यांनी या तंत्राची मूलतत्वे, कार्यपद्धती, महत्त्व व विविध उपयोग यांचे सखोल विवेचन केले. विशेषतः औषधी वनस्पतींचे घटक विश्लेषण, जैवसक्रिय संयुगांची ओळख, औषधांची गुणवत्ता तपासणी इत्यादी क्षेत्रांमध्ये HPTLC चा उपयोग कसा होतो हे स्पष्ट करण्यात आले. यानंतर प्रत्यक्ष प्रशिक्षण सत्रामध्ये नमुना तयार करण्याची प्रक्रिया दाखवून देण्यात आली. वनस्पतींचे नमुने गोळा करणे, त्यांचे वाळवणे, पूड करणे व योग्य विलायकामध्ये अर्क काढणे या सर्व टप्प्यांचे प्रात्यक्षिक करण्यात आले. त्यानंतर HPTLC उपकरणाचे विविध भाग सहभागींस समजावून सांगण्यात आले. यामध्ये मुख्यतः सॅम्पल अप्लिकेटर, टीएलसी प्लेट (Chromatographic plate), डेव्हलपमेंट चेंबर, डेरिव्हेटायझेशन युनिट, स्कॅनर व डिटेक्शन सिस्टीम या सर्व घटकांचे कार्य व उपयोग सविस्तरपणे स्पष्ट करण्यात आले. पुढील टप्प्यात तयार केलेले नमुने HPTLC उपकरणामध्ये लोड करण्यात आले. त्यानंतर क्रोमॅटोग्राफी प्रक्रिया सुरू करण्यात आली. या प्रक्रियेस काही कालावधी लागल्यामुळे निकालांचे वाचन (Result Reading) दुसऱ्या दिवशी करण्यात आले. त्या वेळी सहभागींस क्रोमॅटोग्राम वाचन, R_f मूल्य काढणे व निष्कर्षांचे विश्लेषण कसे करावे हे शिकविण्यात आले. ही कार्यशाळा अत्यंत उपयुक्त व ज्ञानवर्धक ठरली. विद्यार्थ्यांना आधुनिक प्रयोगशाळा तंत्रज्ञानाचा प्रत्यक्ष अनुभव मिळाला तसेच संशोधनासाठी आवश्यक कौशल्ये विकसित झाली. संपूर्ण सत्रादरम्यान सहभागींचा सक्रिय सहभाग दिसून आला. कार्यक्रमाच्या शेवटी सर्व मान्यवर, आयोजक व सहभागी यांचे आभार मानून कार्यक्रमाची सांगता करण्यात आली.

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या(स्वायत्त) वनस्पतीशास्त्र विभागात 'एचपीटीएलसी' कार्यशाळा संपन्न

अमरावती दि. १२ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था (स्वायत्त), अमरावती येथील वनस्पतीशास्त्र विभाग आणि अँक्रोम यांच्या संयुक्त विद्यमानाने 'हाय परफॉर्मन्स थिन लेयर क्रोमॅटोग्राफी' (एचपीटीएलसी) या विषयावरील तीन दिवसीय कार्यशाळा नोव्हेंबर २०२५ च्या शेवटच्या आठवड्यात यशस्वीरीत्या पार पडली. कार्यशाळेचे उद्घाटन संस्थेचे संचालक प्रा.डॉ.सतीश माळोदे यांच्या हस्ते झाले. प्रमुख अतिथी म्हणून अँक्रोम, मुंबई येथील प्लिकेशन केमिस्ट श्री. रित्विक सिंघ हे उपस्थित होते. उद्घाटनप्रसंगी कार्यशाळेचे समन्वयक

डॉ.किरणकुमार जाधव आणि डॉ. स्वप्नील महामुने यांनी आयोजनामागील उद्देश तसेच प्रशिक्षणाच्या विविध घटकावर सविस्तर माहिती दिली. श्री.रित्विक सिंघ यांनी आपल्या व्याख्यानामध्ये 'एचपीटीएलसी' तंत्रज्ञानाचे मूलभूत सिद्धांत, त्याचे संशोधनातील उपयोग आणि औद्योगिक क्षेत्रातील महत्त्व यावर सखोल मार्गदर्शन केले. त्यांनी विद्यार्थ्यांच्या शंकांचे निरसन करून या तंत्रज्ञानाच्या प्रत्यक्ष वापराबद्दल स्पष्टता दिली. अध्यक्षीय भाषणात प्रा. डॉ.सतीश माळोदे यांनी संशोधन क्षेत्रात 'एचपीटीएलसी' उपकरणाचे महत्त्व अधोरेखित केले त्यांनी विद्यार्थ्यांना या अत्याधुनिक

उपकरणाची प्रत्यक्ष हाताळणी करून ज्ञान आत्मसात करण्याचे आवाहन केले. या तीन दिवसीय कार्यशाळेत सहभागी विद्यार्थ्यांना 'एचपीटीएलसी' उपकरणाचे सैद्धांतिक तसेच प्रात्यक्षिक प्रशिक्षण देण्यात आले. शिक्षक, संशोधन छात्र, पदवी आणि पदव्युत्तर स्तरावरील एकूण ३० विद्यार्थी या कार्यशाळेत सहभागी झाले.

कार्यशाळेच्या यशस्वी आयोजनासाठी विभागातील प्राध्यापक डॉ.मंजुषा वाठ, डॉ.वर्षा हुतके, डॉ.मारुती दराडे, डॉ.मोहनीश बोखड तसेच संशोधक विद्यार्थी आणि पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांनी सक्रिय योगदान दिले.

Activity No. 6

Date (दिनांक) - १६/२/२०२६

Title of programme (शीर्षक) - कृषी विज्ञान केंद्र, दुर्गापूर (अमरावती) येथे शैक्षणिक भेट

Audience / Participants: प्रेक्षक - ४०

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- विद्यार्थ्यांना मृदा परीक्षण (Soil Testing) प्रक्रियेची प्रत्यक्ष माहिती मिळावी.
- मातीचे pH मूल्य व त्याचे कृषीतील महत्त्व समजून घेणे.
- प्रयोगशाळेतील उपकरणे व तंत्रज्ञानाची ओळख करून घेणे.
- संशोधनात्मक दृष्टीकोन व निरीक्षण कौशल्य विकसित करणे.
- आधुनिक कृषी तंत्रज्ञानाबाबत जागरूकता निर्माण करणे.

वनस्पतिशास्त्र विभागामार्फत दिनांक १६ फेब्रुवारी २०२६ रोजी कृषी विज्ञान केंद्र, दुर्गापूर (अमरावती) येथे एकदिवसीय शैक्षणिक भेट आयोजित करण्यात आली. या भेटीत एम.एस्सी. प्रथम वर्षाचे विद्यार्थी तसेच बि. एस्सी. प्रथम वर्षाचे विद्यार्थी तसेच संशोधन विद्यार्थी असे एकूण ४० जण सहभागी झाले होते. सकाळी महाविद्यालयातून नियोजित वेळेनुसार सर्व विद्यार्थी केंद्राकडे रवाना झाले. कृषी विज्ञान केंद्रात

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

पोहोचल्यानंतर तेथील तज्ञ अधिकाऱ्यांनी विद्यार्थ्यांचे स्वागत करून केंद्रातील विविध उपक्रमांची माहिती दिली. विशेषतः मृदा परीक्षण प्रयोगशाळा (Soil Testing Laboratory) ही या भेटीतील प्रमुख आकर्षण ठरली. प्रयोगशाळेत विद्यार्थ्यांना मातीच्या नमुन्यांचे परीक्षण कसे केले जाते याचे प्रत्यक्ष प्रात्यक्षिक दाखविण्यात आले. मातीचे pH मूल्य (आम्लता/क्षारता) कसे ठरवले जाते, त्याचे शेतीवर होणारे परिणाम आणि पिकांच्या वाढीसाठी त्याचे महत्त्व याबाबत सविस्तर माहिती देण्यात आली.. विद्यार्थ्यांनी प्रयोगशाळेतील उपकरणे, चाचणी पद्धती आणि अहवाल तयार करण्याची प्रक्रिया यांचे बारकाईने निरीक्षण केले. या भेटीद्वारे विद्यार्थ्यांना सैद्धांतिक ज्ञानासोबतच प्रत्यक्ष अनुभव मिळाला, ज्यामुळे त्यांच्या संशोधनात्मक दृष्टीकोनात वाढ झाली. संपूर्ण भेट शैक्षणिक, उपयुक्त व ज्ञानवर्धक ठरली. अशा प्रकारच्या शैक्षणिक उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये आधुनिक कृषी तंत्रज्ञान, मृदा व्यवस्थापन आणि संशोधन याबाबत अधिक रुची निर्माण झाली.

Activity No. 7

Date (दिनांक) - १०/०३/२०२६

Title of programme (शीर्षक) - आंतर विद्यापीठ-बेस्ट सेमिनार स्पर्धा

Audience / Participants: प्रेक्षक - १५०

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- जैवशास्त्र आणि नवोपक्रम यांचा समन्वय साधून आंतरशाखीय शिक्षणाला प्रोत्साहन देणे.
- जीवनशास्त्रातील पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधनाभिमुख विचारसरणी विकसित करणे.
- शाश्वत आरोग्य व्यवस्थेबाबत जागरूकता निर्माण करणे.
- जैव-अर्थव्यवस्था संकल्पना समजून घेणे व प्रसार करणे.
- पर्यावरण संवर्धन आणि शाश्वततेबद्दल जबाबदारीची भावना विकसित करणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- विद्यार्थ्यांना सक्रिय सहभागासाठी प्रोत्साहित करणे व स्पर्धेत उत्साहाने भाग घेण्यास प्रेरित करणे.
- विद्यार्थ्यांना नवीन कल्पना मांडण्याची व अभिनव विचार करण्याची संधी देणे.

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या वनस्पतीशास्त्र विभागातील वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळ व अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष यांच्या संयुक्त विद्यमानाने आंतर विद्यापीठ-बेस्ट सेमिनार स्पर्धेचे आयोजन दिनांक १० मार्च २०२६ रोजी करण्यात आले. या स्पर्धेचे उद्घाटन डॉ. सतीश माळोदे - संचालक, शा. वि. ज्ञा. वि. संस्था (स्वायत्त), अमरावती यांच्या हस्ते करण्यात आले. या स्पर्धेसाठी परीक्षक म्हणून लाभलेले डॉ. धीरज नाईक सहायक प्राध्यापक वनस्पतीशास्त्र विभाग, बजाज विज्ञान महाविद्यालय वर्धा, डॉ. मयंक सहाय्यक प्राध्यापक, वनस्पतीशास्त्र विभाग, हिस्लॉप महाविद्यालय नागपूर आणि डॉ. आशिषकुमार झा - सहाय्यक प्राध्यापक प्राणीशास्त्र विभाग, हिस्लॉप महाविद्यालय नागपूर यांचे स्वागत संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे यांनी केले. मागील वर्षीचा आंतर विद्यापीठ बेस्ट सेमिनार स्पर्धेचा अहवाल वनस्पतीशास्त्र मंडळाची सचिव, कु. लक्ष्मी आंबेकर यांनी वाचला. या स्पर्धेच्या उद्घाटन कार्यक्रमात वनस्पतीशास्त्र विभागातील गुणवंत विद्यार्थ्यांना विभागामार्फत प्रायोजित बक्षिसांचे वितरण मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. तसेच विभागातील नेट, सेट उत्तीर्ण आचार्य पदवीप्राप्त आणि शिष्यवृत्तीधारक गुणवंत विद्यार्थ्यांचा आणि प्राध्यापकांचा गुणगौरव संस्थेचे संचालक आणि मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आला. वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक डॉ. मोहनीश बोखड यांनी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केले. त्यांनी वनस्पतीशास्त्र विभागातील शैक्षणिक, संशोधन व इतर गौरवशाली माहिती सादर केली. तसेच वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाद्वारे घेण्यात येणाऱ्या विविध कार्यक्रमांची माहिती देऊन या वर्षी आयोजित करण्यात आलेल्या बेस्ट सेमिनार स्पर्धेच्या संकल्पनेवर प्रकाश टाकला. तसेच त्यांनी परीक्षकांचा परिचय उपस्थितांना करून दिला. स्पर्धेचे समन्वयक डॉ. स्वप्नील महामुने यांनी स्पर्धकांना स्पर्धेचे नियम सांगितले. विविध महाविद्यालयातील एकूण १३ स्पर्धकांनी या स्पर्धेत सहभाग नोंदवला. या प्रसंगी वनस्पतीशास्त्र मंडळाच्या लोगो चे उद्घाटन मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. स्पर्धेच्या पारितोषिक वितरण कार्यक्रमासाठी प्रमुख अतिथी प्राध्यापक प्रतिभा भोरजार - संचालक भारतीय प्रशकीय सेवापूर्व प्रशिक्षण केंद्र अमरावती, ह्या उपस्थित होत्या. त्यांनी स्पर्धेमध्ये सहभागी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन व मार्गदर्शनपर विचार आपल्या मनोगतातून मांडले. तसेच सर्व परीक्षकांनी आपल्या मनोगतातून विद्यार्थ्यांच्या सादरीकरणासाठी मांडलेल्या नव-नवीन संकल्पनेसाठी कौतुक केले सोबतच विभागातील वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळातील सर्व विद्यार्थ्यांच्या कामाच्या सूक्ष्मनियोजनाचे आणि स्पर्धा यशस्वी करण्यासाठी केलेल्या मेहनतीचे कौतुक केले. संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे ह्यांनी कार्यक्रमच्या अध्यक्षीय भाषणात विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाचा उपयोग करून विज्ञानातील जागतिक नेतृत्वासाठी भारतीय तरुणांना सक्षम कसे बनविता येईल याबद्दलचे

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

विचार आपल्या मनोगतातून मांडले. स्पर्धेचा निकाल व विजेत्यांची नावे डॉ. स्वप्नील महामुने यांनी जाहीर केली. सर्व सहभागी स्पर्धकांना प्रमाणपत्र आणि विजेत्यांना प्रमाणपत्र व ट्रॉफी मान्यवरांच्या हस्ते देण्यात आले. या स्पर्धेमध्ये एम.एस्सी. वनस्पतीशास्त्र विभाग - संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती मधील खुशी देवगडे हिला तृतीय पारितोषिक, प्राणीशास्त्र विभाग शा. वि. ज्ञा. वि. संस्थेच्या - कृष्णकांत कडू याला द्वितीय पारितोषिक प्रदान करण्यात आले. तसेच स्पर्धेचे विजेतेपद आणि फिरते चषक प्राणीशास्त्र विभाग शा. वि. ज्ञा. वि. संस्थेची विद्यार्थीनी विश्वेश्वरी भोयर हिने मिळवले. कार्यक्रमाचे संचलन, वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाची अध्यक्ष मुस्कान मालवीय हिने केले व कोषाध्यक्ष सेजल काळे हिने आभार प्रदर्शन केले, स्पर्धेच्या यशस्वी आयोजनाकरिता वनस्पतीशास्त्र विभागातील सर्व प्राध्यापक डॉ.मंजुषा वाठ, डॉ. वर्षा हुतके, डॉ. मारुती दराडे आणि डॉ. किरणकुमार जाधव तसेच संशोधक छात्र, शिक्षेतर कर्मचारी आणि सर्व विद्यार्थ्यांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

बुधवार, दि. १८ मार्च २०२६

www.dainikhindusthan.com

हिंदुस्थान

अमरावती

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेत 'आंतरविद्यापीठ बेस्ट सेमिनार' स्पर्धा उत्साहात संपन्न विश्वेश्वरी भोयर ठरली विजेती व विभागाच्या वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळ लोकोचे अनावरण

अमरावती दि. १७ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या वनस्पतीशास्त्र विभागातील वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळ व अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष यांच्या संयुक्त विद्यमाने आंतर विद्यापीठ-बेस्ट सेमिनार स्पर्धेचे आयोजन दिनांक १० मार्च २०२६ रोजी करण्यात आले. या स्पर्धेचे उद्घाटन डॉ. सतिश माळोदे-संचालक, शा. वि. जा. वि. संस्था (स्वायत्त), अमरावती यांच्या हस्ते करण्यात आले. या प्रसंगी त्यांनी जीवशास्त्र आणि तंत्रज्ञान यांच्या संयुक्त वापराणे मानवी कल्याण कसे साधता येईल याबाबत सखोल मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे यांचे स्वागत मंगेश शेळके, अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष समन्वयक ह्यांनी केले. या स्पर्धेसाठी परीक्षक म्हणून लाभलेले डॉ. धीरज नाईक - सहाय्यक प्राध्यापक वनस्पतीशास्त्र विभाग - बजाज विज्ञान महाविद्यालय - वर्धा, डॉ. मयंक - सहाय्यक प्राध्यापक, वनस्पतीशास्त्र विभाग - हिस्तीप महाविद्यालय, नागपूर आणि डॉ. आशिषकुमार झा - सहाय्यक प्राध्यापक - प्राणीशास्त्र विभाग - हिस्तीप महाविद्यालय, नागपूर हे उपस्थित होते. परीक्षकांचे स्मृतिचिन्ह, शाल, रोपटे आणि श्रीफळ देवून स्वागत संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे यांनी केले. मागील वर्षीचा आंतर विद्यापीठ बेस्ट सेमिनार स्पर्धेचा अहवाल वाचून वनस्पतीशास्त्र विभागातील गुणवंत विद्यार्थ्यांना विभागामार्फत प्रयोजित बक्षिसांचे वितरण मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. प्रो. मधुसूदन मिराशी स्मृती पारितोषिक व कै. केशवरावजी नताजी होळे बक्षीस - सुमित गांजरे यांना, प्रॉजेल स्मृती पारितोषिक - मुस्कान मालवीय यांना,

डॉ. एस. वि. जैन पारितोषिक - तनिशा बन्सल यांना, नामदेवराव विठोबा माळोदे स्मृती पारितोषिक - रुचा भोयर यांना, नामदेवराव तायडे स्मृती पारितोषिक - आयेशा फातेमा व शीफा अयेमन मोहम्मद यांना, नयना शिरभाते पारितोषिक - प्रिया पाटील यांना, डॉ. शीतल सुर्वे यांनी प्रयोजित केलेले डॉ. एस. वि. जैन पारितोषिक - लक्ष्मि आंबेकर यांना, मनोहर आत्माराम डोरे पारितोषिक - मुस्कान मालवीय यांना, डॉ. उद्धव सोताराम चौधरी पारितोषिक - सुमित गांजरे यांना, सी. कांता नारायणराव बोखड पारितोषिक - रुचा भोयर यांना, डॉ. रुबाजा अन्झार अहमद पारितोषिक - आरती कुचनकर यांना, डॉ. मंगेश जगतराव डगवाल पारितोषिक - लक्ष्मि आंबेकर यांना प्रदान करण्यात आले. तसेच विभागातील नेट / सेट, परीक्षा उलीण विद्यार्थी गौरव वाहने, वेजस जाधव, कल्याणी होळे, निकिता रोकडे, मुकुंद विडके, आकाश भिंगेवार, मंधन डभारे, स्नेहा नवले, ऐश्वर्या धुळे, दीपा साठे, अनुलिका लोमर, रेणुका पांडे, साक्षी गावंडे, आकाश धोत्रे, स्वप्नील

खडसे यांना सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले. तसेच डॉ. परेश निगळे आणि डॉ. शिरीन बानो यांना विद्यावाचस्पती पदवी मिळाल्याबद्दल सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले. तसेच सोनल डोके, भूषण मिलमिले यांना अधिछात्रवृत्ती मिळाल्याबद्दल सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले. निलेश सोनुने, मोनल वर्पे, निकिता रोकडे आणि महेश सावलकर यांना उत्कृष्ट शोधनिबंध सादरीकरणासाठी मिळालेल्या यशाबद्दल सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले. वंशिका भेलकर यांना बि. एससी. सत्र १-वनस्पतीशास्त्र विषयात मिळालेल्या सर्वोच्च गुणांसाठी सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले.

वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक डॉ. मोहनीश बोखड यांनी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केले. त्यांनी वनस्पतीशास्त्र विभागातील शैक्षणिक, संशोधन व इतर गौरवशाली माहिती सादर केली. तसेच वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाद्वारे घेण्यात येणाऱ्या विविध कार्यक्रमांची माहिती देऊन या वर्षी आयोजित

करण्यात आलेल्या बेस्ट सेमिनार स्पर्धेच्या संकल्पनेवर प्रकाश टाकला. तसेच त्यांनी परीक्षकांचा परिचय उपस्थितांना करून दिला. याप्रसंगी वनस्पतीशास्त्र मंडळाच्या प्रतीकचिन्हाचे (लोको) अनावरण सर्व मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. डॉ. सतीश माळोदे यांनी वनस्पतीशास्त्र मंडळाच्या प्रतीकचिन्हाचे रचनाकार आदित्य ओईकर परभणी यांचे उत्कृष्ट प्रतीकचिन्ह तयार केल्याबद्दल कौतुक व आभार व्यक्त केले. स्पर्धेचे समन्वयक डॉ. स्वप्नील महामुने यांनी स्पर्धेकाना स्पर्धेचे नियम सांगितले. विविध महाविद्यालयातील एकूण १३ स्पर्धकांनी या स्पर्धेत सहभाग नोंदवला. स्पर्धेच्या पारितोषिक वितरण कार्यक्रमासाठी प्रमुख अतिथी डॉ. प्रतिभा भोरजार संचालक - भारतीय प्रशासकीय सेवापुर्व प्रशिक्षण केंद्र - अमरावती या उपस्थित होत्या. त्यांनी स्पर्धेमध्ये सहभागी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन व मार्गदर्शनपर विचार आपल्या मनोगतातून मांडले. तसेच सर्व परीक्षकांनी आपल्या मनोगतातून विद्यार्थ्यांच्या सादरीकरणासाठी

मांडलेल्या नवनवीन संकल्पनेसाठी कौतुक केले सोबतच विभागातील वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळातील सर्व विद्यार्थ्यांच्या कामाच्या सूचनियोजनाचे आणि स्पर्धा यशस्वी करण्यासाठी केलेल्या मेहनतीचे कौतुक केले. डॉ. मोहनीश बोखड यांच्या संकल्पनेतून तयार झालेल्या विभागाच्या वार्षिक अंक 'रानफुल' च्या सहाव्या आवृत्तीचे अनावरण प्रमुख अतिथींच्या हस्ते करण्यात आले. या प्रसंगी शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या वनस्पतीशास्त्र विभाग आणि अँक्रेम यांच्या संयुक्त विद्यमाने यापूर्वी घेण्यात आलेल्या 'हाय परफॉर्मन्स थीन लेयर क्रोम्योटोग्राफी' (क्लाइडन) कार्यशाळेचे प्रमाणपत्र पाहण्याच्या हस्ते वितरीत करण्यात आले. स्पर्धेचा निकाल व विजेत्यांची नावे डॉ. स्वप्नील महामुने यांनी जाहीर केली. सर्व सहभागी स्पर्धकांना प्रमाणपत्र आणि विजेत्यांना प्रमाणपत्र व ट्रॉफी मान्यवरांच्या हस्ते देण्यात आले. स्पर्धेचे विजेतेपद आणि फिरते चपक प्राणीशास्त्र विभाग शा. वि. जा. वि. संस्थेची विद्यार्थीनी विश्वेश्वरी भोयर हिने पटकाविले. द्वितीय पारितोषिक प्राणीशास्त्र विभाग शा. वि. जा. वि. संस्थेचा विद्यार्थी कृष्णकांत कडू याने मिळविले तसेच तृतीय पारितोषिक वनस्पतीशास्त्र विभाग - संत गाडगे बाबा अमरावतीची विद्यार्थिनी झुशी देवगडे हिने मिळाले.

कार्यक्रमाचे संचालन, वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाची अध्यक्ष मुस्कान मालवीय हिने केले व सेजल काळे आभार प्रदर्शन केले, स्पर्धेच्या यशस्वी आयोजनाकरिता वनस्पतीशास्त्र विभागातील सर्व प्राध्यापक डॉ. मंजुषा वाठ, डॉ. वर्धा हुळे, डॉ. मास्ती दागडे आणि डॉ. किरणकुमार जाधव तसेच तासिका तत्वावरील सर्व प्राध्यापक, संशोधक विद्यार्थी, पदव्युत्तर विद्यार्थी व शिक्षक कर्मचारी यांचे योगदान लाभले.

Activity No. 8

Date (दिनांक) - १४/३/२०२६

Title of programme (शीर्षक) - Air layering propagation method in sand paper vine

Audience / Participants प्रेक्षक - ६०

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- Sandpaper Vine मध्ये Air Layering पद्धतीचे ज्ञान देणे.
- विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष प्रात्यक्षिकाद्वारे शिकवणे.
- दुर्मिळ वनस्पतीचे संवर्धन व प्रसार करणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था (स्वायत्त), अमरावती येथील वनस्पतीशास्त्र अभ्यास मंडळाद्वारे सॅडपेपर वाइन (*Petrea volubilis*) या वनस्पतीमध्ये Air Layering propagation method” या विषयावर एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन दिनांक १४ मार्च २०२६ रोजी सकाळी ९:१५ वाजता करण्यात आले. या कार्यक्रमाचा उद्देश विद्यार्थ्यांना विशेषतः Sandpaper Vine या दुर्मिळ शोभेच्या वेलीमध्ये Air Layering या पद्धतीचे महत्त्व समजावून सांगणे हा होता. कार्यक्रमाची सुरुवात ' सॅडपेपर वाइन' या वनस्पतीच्या परिचयाने झाली. *Petrea volubilis* ही एक आकर्षक, जांभळ्या रंगाच्या ताऱ्यासारख्या फुलांनी युक्त वेल असून तिची पाने खरखरीत असतात. या वनस्पतीमध्ये सामान्यतः वापरल्या जाणाऱ्या vegetative propagation व budding या पद्धती प्रभावी ठरत नाहीत. त्यामुळे Air Layering ही पद्धतच अधिक योग्य व यशस्वी असल्याचे स्पष्ट करण्यात आले. यानंतर कार्यक्रमातील प्रमुख आकर्षण म्हणजे Air Layering चे प्रत्यक्ष प्रात्यक्षिक होते. श्री विनोद गभाने (गार्डन डिझायनर व मॅटेनन्स एक्सपर्ट) यांनी संस्थेच्या कॅम्पसच्या मुख्य इमारतीजवळ असलेल्या Sandpaper Vine वर Air Layering ची संपूर्ण प्रक्रिया प्रत्यक्ष करून दाखवली. त्यांनी प्रथम योग्य फांदीची निवड, त्यावरची साल काढणे, रूटिंग हार्मोन पावडर लावणे, ओलसर शेणखत/माती लावणे व त्यावर प्लास्टिकने बांधणी करणे या सर्व टप्प्यांचे सविस्तर प्रात्यक्षिक दिले. प्रात्यक्षिकानंतर विद्यार्थ्यांसोबत संवाद सत्र आयोजित करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी Air Layering संदर्भात विविध शंका विचारल्या. या सर्व प्रश्नांची उत्तरे संजय रोडे सर (निवृत्त कृषी अधिकारी) यांनी अत्यंत सोप्या व समाधानकारक पद्धतीने दिली. त्यांनी Air Layering चे फायदे, योग्य काळ, लागणारे साहित्य, तसेच या पद्धतीचे शेती व बागकामामधील उपयोग याबद्दल सविस्तर मार्गदर्शन केले. या कार्यशाळेच्या आयोजणामुळे विद्यार्थ्यांना Air Layering या पद्धतीचे सैद्धांतिक व प्रात्यक्षिक ज्ञान मिळाले. त्यांनी प्रत्यक्ष सहभाग घेतल्यामुळे त्यांच्या समजुतीत वाढ झाली व वनस्पती संवर्धनाबद्दल जागरूकता निर्माण झाली. एकूणच, हा कार्यक्रम शैक्षणिकदृष्ट्या अत्यंत उपयुक्त ठरला व यशस्वीरीत्या पार पडला.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Department: Economics

Activity No. 1

Date:- 22- 8- 2025

Title of Program:- Induction Program

Collaboration:- Economics / History / Pol-Science / Philosophy / Psychology Department

Duration:- 1.00 ते 3:30

Convener:- विभाग प्रमुख डॉ. लक्ष्मण आर. म्हस्के

Co-ordinator:- प्रभारी प्राध्यापक डॉ. प्रवीण गवई, कु. निता खिराळे

Audience/Participants:- 300

Objectives of the Program:-

1. नवीन पदवी व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांना संस्थेची रचना, परंपरा व शैक्षणिक उपक्रमांची माहिती देणे.
2. NEP नुसार सुरु झालेल्या नवीन अभ्यासक्रम व विषयांची ओळख करून देणे.
3. एम.ए. (अर्थशास्त्र) अभ्यासक्रम, अंतर्गत मूल्यमापन व परीक्षा पद्धतीची माहिती देणे.
4. विविध समाजशास्त्रीय विषयांच्या विभागांशी विद्यार्थ्यांची ओळख करून देणे.
5. विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयीन वातावरणाशी जुळवून घेण्यासाठी मार्गदर्शन करणे.

Abstract: दिनांक 22 ऑगस्ट 2025 रोजी शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था अमरावती येथे समाज विज्ञान शाखेच्या अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, तत्वज्ञान व मानसशास्त्र विभागांच्या संयुक्त विद्यमाने पदवी व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शन कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. दुपारी 1.00 ते 3.30 या

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

वेळेत मुख्य सभागृहात सुमारे 300 विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी संचालक डॉ. सतीश माळोदे होते. प्रमुख अतिथि IQAC समन्वयक डॉ. मंगेश शेळके यांनी संस्थेचा इतिहास, उपक्रम व उत्कृष्ट निकाल याबाबत माहिती दिली. तसेच एम.ए. अर्थशास्त्राच्या अंतर्गत मूल्यमापन, परीक्षा पद्धती व अभ्यासक्रमाबद्दल विभागप्रमुख डॉ. लक्ष्मण म्हस्के यांनी मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने झाली.

Outcomes of the program: -

1. विद्यार्थ्यांना संस्थेच्या शैक्षणिक प्रणाली व उपक्रमांविषयी स्पष्ट माहिती मिळाली.
2. नवीन अभ्यासक्रम, परीक्षा पद्धती व मूल्यमापन प्रक्रियेबाबत समज वाढली.
3. विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास व महाविद्यालयीन सहभाग वाढला.
4. विविध विभागांशी विद्यार्थ्यांचे समन्वय व संवाद वाढले.
5. विद्यार्थ्यांना पुढील शैक्षणिक प्रवासासाठी योग्य दिशा व प्रेरणा मिळाली.

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या(स्वायत्त) समाजविज्ञान विभागांद्वारे पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांकरिता इंडक्शन कार्यक्रम संपन्न

अमरावती दि. २४ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था, अमरावतीचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे व आयक्यूएसी समन्वयक डॉ. मंगेश शेळके यांच्या मार्गदर्शनामध्ये समाजविज्ञान शाखेतील राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, इतिहास, तत्त्वज्ञान आणि मानसशास्त्र या विभागांद्वारे संस्थेच्या मुख्य सभागृहामध्ये दुसरी १:१५ ते २:३० या वेळेत जवळपास ३०० पदवी व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीत पार पडला. या वेळी संचालक डॉ. सतीश माळोदे, कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथि आयक्यूएसी समन्वयक डॉ. मंगेश शेळके, अर्थशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. लक्ष्मण म्हस्के, इतिहास विभाग प्रभारी विभागप्रमुख डॉ. नलिनी टेंपेकर, राज्यशास्त्र विभाग प्रभारी विभागप्रमुख डॉ. कुबलाराल यासमिन, तत्त्वज्ञान विभाग प्रभारी विभागप्रमुख डॉ. ममता उगडे आणि मानसशास्त्र विभागप्रमुख वैशाली शेळके आणि कार्यक्रमाचे समन्वयक डॉ. सुनील इंगळे आणि सूत्रसंचालक डॉ. सुमेधा जाधव हे मान्यवर उपस्थित होते. कार्यक्रमाची सुरुवात प्रास्ताविकाने करण्यात आली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक करताना डॉ. सुनील इंगळे यांनी आंतरविद्याशाखीय दृष्टिकोन, पाच ही विभागातील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक वेळेत होणारी बचत व पाचही विषयांची एकाच वेळी विद्यार्थ्यांना मिळणारी माहिती या सर्व गोष्टी लक्षात घेऊन कार्यक्रमाचे आयोजन केल्याचे सांगितले. कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथि डॉ. मंगेश शेळके यांनी संस्थेच्या शंभर वर्षांच्या इतिहासाची परंपरा आणि संस्थेमध्ये राबवल्या जाणाऱ्या विविध उपक्रमांबद्दल, संस्थेच्या २०२४-२५

या वर्षातील नेटसेट या परीक्षांच्या उत्कृष्ट निकालाबद्दल विद्यार्थ्यांना माहिती दिली. संचालक डॉक्टर सतीश माळोदे यांनी विद्यार्थ्यांना संस्थे अंतर्गत एनईपीयुसार सुरु झालेल्या विविध नवीन विषयांबद्दल व नवीन उपक्रमांबद्दल तसेच संशोधन कार्यात ही संस्था अग्रेसर असून शैक्षणिक सत्र २०२४-२५ मध्ये या संस्थेच्या संशोधन केंद्रामार्फत ४० विद्यार्थ्यांना विविध विषयांमध्ये पीएच.डी. हो. पदवी संस्थेने प्राप्त केल्याचे सांगितले या संस्थेची शास्त्र व परंपरा याबद्दलही त्यांनी विस्तृतपणे माहिती दिली. डॉ. सुनील इंगळे यांनी सर्व अभ्यासक्रम या अंतर्गत एम.ए.भाग एक व दोन (२५-२६) राज्यशास्त्र, इतिहास आणि तत्त्वज्ञान या वर्गांची प्रत्येकी २२ क्रेडिटनुसार मेजर वन, मेजर टु, मेजर थ्री, इलेक्टिव्ह वन आणि इलेक्टिव्ह टु तसेच रिसर्च मेथोडोलॉजी आणि आयसीआर, रिसर्च प्रोजेक्ट, ऑन जॉब ट्रेनिंग याबद्दल सविस्तर माहिती दिली याशिवाय अर्बनमिक्स बँक ऑफ क्रेडिट हे खाते कसे उघडावे याबद्दल विद्यार्थ्यांना माहिती दिली तसेच संस्थेच्या मध्यवर्ती ग्रंथालयाबद्दल तेथील ग्रंथ, विरियाडिकल्स, ऑनलाइन व ऑफलाइन जर्नल्स, सुसज्ज असे कम्प्युटर प्रयोगशाळा, वर्तमानपत्रे व मासिके, विद्यार्थी व विद्यार्थिनी

करिता स्वतंत्र असे वाचन कक्ष याबद्दल सविस्तर माहिती दिली. डॉ. लक्ष्मण म्हस्के यांनी अंतर्गत मूल्यमापन या अंशाला एम.ए.भाग एक या वर्गाचे अंतर्गत मूल्यमापन कशाप्रकारे केले जाते तसेच परीक्षा पद्धती व परीक्षा पॅटर्न आणि एम.ए. अर्थशास्त्र या विषयाचा अभ्यासक्रम यावर विस्तृतपणे माहिती दिली. यानंतर मानसशास्त्र विभाग प्रमुख वैशाली शेळके यांनी मानसशास्त्र विभागाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, मानसशास्त्र विभागामधील विविध अभ्यासक्रम, प्रात्यक्षिक विषय म्हणून

मानसशास्त्र विषयांमध्ये केले जाणारे गुणांची विभाजन, अंतर्गत मूल्यमापन याबद्दल सविस्तर अशी माहिती दिली. यानंतर इतिहास विभागातील प्राध्यापक डॉ. श्रीनिवास सातभाई यांनी फ्रिल्ड प्रोजेक्ट व रिसर्च प्रोजेक्ट याचा अर्थ व त्या दोघांमधील फरक, त्याची संरचना, त्यांच्या गार्डललाईन, प्रोजेक्ट तयार करत असताना घ्यावयाची काळजी, गार्डची भूमिका या सर्व गोष्टींवर विस्तृतपणे प्रकाश टाकला. इतिहास विभागातील डॉ. नलिनी टेंपेकर यांनी संस्थेचे संचालक, आयक्यूएसी समन्वयक व उपस्थित सर्व विभागप्रमुख आणि मोठ्या संख्येने उपस्थित असलेल्या विद्यार्थ्यांचे आभार व्यक्त केले. मानसशास्त्र

विभागातील डॉ. सुमेधा जाधव, यांनी आपल्या ओघवल्या वाणीने उत्कृष्ट असे सूत्रसंचालन केले. इंडक्शन कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने करण्यात आली. या इंडक्शन कार्यक्रमाच्या यशस्वी आयोजनाकरिता डॉ. प्रतिभा भोजार, डॉ. सुमेरू गोडाने, उदयकुमार टेंपेकर, अभिजीत मेंडे, डॉ. प्रमोद पालन, डॉ. पवन तावडे, डॉ. सुमित वाघमारे, श्याम कोरगे, प्रवीण लोती, सुरेश जाधवकर व शरद मानकर या प्राध्यापकांनी तसेच प्रभारी प्रबंधक कैलाश देवकर, शिक्षकेतर कर्मचारी महेश आपटे, नितीन टोणपे, अक्षय खडसे आणि एनसीसी छात्रांनी विशेष मेहनत घेतली.

विद्यार्थ्यांना खूप फायदा होतो, हे शाळेतील विद्यार्थ्यांनी बेल बनवा स्पर्धेमध्ये खूप छान बेल तयार केलेले होते. त्या बद्दल संस्थेचे अध्यक्ष अनंत गुडे यांनी कौतुक केले. शाळेचे प्राथमिक मुख्याध्यापक प्रविण जाधव यांनी परीक्षकांची जबाबदारी पार पाडली. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी अधिकांक शोफराब तुरकर, आशा बोरकर, ललित कवडे, प्रशांत गोफने, रमो मेहरे, नरेश बोल्लेकर, अमोल धोबने, प्रविण पाटील, नरेश विल्हेकर, सुधीर बरबट, सचिन अजीकर, प्रकाश धुवे, आदिनाथ वाकडे, नरेंद्र धारे, सचिन मोहिते, बाबाराव वाघारे, नितीन वाघमारे, मुनंदा पाटील, सुरेशा सुजुने, अनुसंधा भोसले, विनोद भुजबले राहुल भोसले उपस्थित होते.

मातोश्री गौराबाई गुडे अनुदानित आदिवासी आश्रमशाला भातकुली येथे बेल बनावो स्पर्धा कार्यक्रम संपन्न

भातकुली, दि. २३ : मातोश्री बहुउद्देशीय शैक्षणिक संस्था, अमरावती द्वारे संचालित मातोश्री गौराबाई गुडे अनुदानित प्राथमिक व माध्यमिक आदिवासी आश्रम शाळा, भातकुली येथे पोळा या सणानिमित्त शाळेमध्ये बेल बनावो स्पर्धा आयोजित करण्यात आली होती. या स्पर्धेमध्ये शाळेतील वर्ग १ ते १० पर्यंतच्या विद्यार्थ्यांनी उत्कृष्ट सहभाग घेतला. आदिवासी समाजात पोळा या सणाला विशेष महत्त्व आहे, पोळा दिनाचे औचित्य साधून शाळेमध्ये बेल बनावो स्पर्धा आयोजित केली होती. या स्पर्धेमध्ये ३ गट पाडण्यात आले होते, त्यामध्ये वर्ग १ ते ४ चा पहिला अ गट, वर्ग ५ ते ७ चा दुसरा अ गट, वर्ग ९ ते १० चा तिसरा अ गट, असे गट पाडण्यात आले होते. शाळेतील वर्ग

१ ते १० मधील ५० हून अधिक विद्यार्थ्यांनी उत्कृष्टपणे सहभाग घेतला. यामध्ये गट अ मध्ये अविनाश बेटेकर याला प्रथम, वेद डिके याला दुसरा तर आनंद कोल्हेकर याला तृतीय क्रमांक व वीर डिके याला प्रोत्साहन पर बक्षीस देण्यात आले. तसेच गटानुसार कुशल पांढे याला प्रथम, गुणवंत कासरेकर याला

दुसरा तर सावन ठाकरे याला तिसरा क्रमांक देण्यात आला. गटानुसार सासला पांडेकर याला प्रथम, अक्षय धिकार याला द्वितीय तर सलोनी जरीकराजी हिला याला तृतीय क्रमांक व रितेश बेटेकर व संजय ठाकरे याला प्रोत्साहन पर बक्षीस देण्यात आले. आश्रमशाळांतील आदिवासी विद्यार्थ्यांमध्ये असलेल्या गुंत गुणांचा

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Date:- 30 सप्टेंबर 2025

Title of Program:- अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळ उद्घाटन

Collaboration:- Economics / History / Pol-Science / Philosophy

Duration:- 12.00 to 3.00

Convener:- विभाग प्रमुख डॉ. लक्ष्मण आर. म्हस्के

Co-ordinator:- प्रभारी प्रा. डॉ. प्रवीण गवई, कु. निता खिराळे

Audience/Participants:- 300

Objectives of the Program:-

1. अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळाची अधिकृत स्थापना व कार्यकारिणी गठीत करणे.
2. विद्यार्थ्यांमध्ये अर्थशास्त्र विषयाबद्दल रुची व अभ्यासाची प्रेरणा निर्माण करणे.
3. अर्थशास्त्र, तत्त्वज्ञान, इतिहास व राज्यशास्त्र विभागांमध्ये समन्वय वाढवणे.
4. विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षा (SET/NET) व उच्च शिक्षणासाठी मार्गदर्शन करणे.
5. शैक्षणिक, संशोधनात्मक व बौद्धिक उपक्रमांना चालना देणे.
6. यशस्वी विद्यार्थ्यांचा गौरव करून इतरांना प्रेरित करणे.
7. अभ्यास मंडळाच्या माध्यमातून विविध शैक्षणिक कार्यक्रमांचे नियोजन करणे.

Abstract: शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था अमरावती येथील मुख्य सभागृहात 30 सप्टेंबर 2025 रोजी अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळाची कार्यकारिणी गठीत करून मंडळाचे उद्घाटन संपन्न झाले. हा कार्यक्रम अर्थशास्त्र, तत्त्वज्ञान, इतिहास व राज्यशास्त्र विभागांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आला. दीपप्रज्वलन व हार अर्पणानंतर विभाग प्रमुखांनी आपल्या अभ्यास मंडळाच्या कार्यकारिणीची घोषणा केली. सदर कार्यक्रमात अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. लक्ष्मण म्हस्के यांनी प्रास्ताविक करतांना विभागामार्फत वर्षभरात होणाऱ्या कार्यक्रमाचा आढावा घेतला. तसेच अर्थशास्त्र कार्यकारिणी घोषित करण्यात आली. कार्यक्रमात प्रमुख वक्ते डॉ. विश्वनाथ बीटे आणि अध्यक्ष म्हणून संचालक डॉ. सतीश माळोदे उपस्थित होते. SET परीक्षा उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांचे सदर कार्यक्रमात सन्मान करण्यात आला.

Outcomes of the program:-

1. अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळाची कार्यकारिणी यशस्वीपणे स्थापन झाली.
2. विद्यार्थ्यांमध्ये अभ्यासाबद्दल सकारात्मक दृष्टीकोन व प्रेरणा निर्माण झाली.
3. विविध विभागांमध्ये शैक्षणिक सहकार्य व संवाद वाढला.
4. SET परीक्षा उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांच्या गौरवामुळे इतर विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळाली.

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

5. प्रमुख वक्त्यांच्या मार्गदर्शनामुळे विद्यार्थ्यांना करिअरविषयी स्पष्ट दिशा मिळाली.
6. अभ्यास मंडळाच्या पुढील उपक्रमांसाठी विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढला.
7. कार्यक्रमातून संस्थेच्या शैक्षणिक वातावरणात उत्साह व सक्रियता निर्माण झाली.

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त)राज्यशास्त्र,इतिहास अर्थशास्त्र आणि तत्त्वज्ञान मंडळांचे उद्घाटन संपन्न

अमरावती दि. ३ : मंगळवार दि. ३० सप्टेंबर २०२५ रोजी नवीन शैक्षणिक धोरण २०२० व आंतरविद्याशाखीय दृष्टीकोनाचा एक भाग म्हणून राज्यशास्त्र, इतिहास, अर्थशास्त्र आणि तत्त्वज्ञान या सामाजिक विज्ञान मंडळाच्या एकत्रित उद्घाटन कार्यक्रमाचे आयोजन शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या मुख्य सभागृहामध्ये सकाळी ११:३० ते दुपारी १:३० या वेळेत करण्यात आले. कार्यक्रमाची सुरुवात संत गाडगेबाबांच्या प्रतिमेचे पूजन संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे यांच्या हस्ते करून करण्यात आली. यावेळी राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. प्रतिभा भोरजार, इतिहास विभागप्रमुख डॉ. बी. आर. मस्के, अर्थशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. लक्ष्मण म्हस्के, आणि तत्त्वज्ञान विभागप्रमुख डॉ. सुमेरु गोडगणे मंचावर उपस्थित होते. यानंतर मंचावरील मान्यवरांचे स्वागत करण्यात आले तदनंतर राज्यशास्त्र मंडळाची कार्यकारी व अहवाल वाचन डॉ. सुनील इंगळे यांनी

केले तर इतिहास मंडळाची कार्यकारी व अहवाल वाचन डॉ. बी. आर. मस्के यांनी केले तर अर्थशास्त्र मंडळाची कार्यकारी व अहवाल वाचन डॉक्टर लक्ष्मण म्हस्के यांनी केले तसेच तत्त्वज्ञान मंडळाची कार्यकारी व अहवाल वाचन प्राध्यापक उदयकुमार टेंभरे यांनी केले. यानंतर संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे यांनी चारही मंडळांचे उद्घाटन झाल्याचे मंचावरून जाहीर केले. यानंतर राज्यशास्त्र मंडळाचे अध्यक्ष अभिजीत माहुरे व चमू इतिहास मंडळाचे अध्यक्ष तनया बाबरे व चमू अर्थशास्त्र मंडळाचे अध्यक्ष ऋतुजा ढवक व चमू आणि तत्त्वज्ञान मंडळाचे अध्यक्ष प्रथमेश गजपिपे व चमू या सर्वांचे स्वागत कार्यक्रमाचे अध्यक्ष व संचालक डॉ. सतीश माळोदे व प्रमुख अतिथी तथा वक्ते डॉ. विश्वनाथ बिटे यांनी केले. यानंतर चारही विभागातील सेट परीक्षा-२०२५ उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांच्या स्वागतार्थ सर्वाप्रथम राज्यशास्त्र विभागातील कपिल कुमरे,

मनोज राठोड, सचिन राठोड, वैभव महाले, गौरव चवरे आणि नितेश धुर्वे, इतिहास विभागातील निनाद खडसे आणि अमित शिंदे, अर्थशास्त्र विभागातील विकास आमझरे, जयेश मुतलवार, गायत्री भोंबे आणि नितीन डोंगरे यांचा संस्थेची शताब्दी स्मरणिका आणि स्मृतीचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले.

यानंतर प्रमुख वक्त्यांचा परिचय डॉ. सुनील इंगळे यांनी दिला. प्रमुख वक्ते डॉ. विश्वनाथ बिटे यांनी अतिशय प्रेरणादायी व्याख्यान दिले. अनेक प्रेरणादायी व्यक्तिमत्त्व यांची उदाहरणे देऊन विद्यार्थ्यांना त्यांनी मार्गदर्शन केले. बदल हा जगाचा नियम आहे, ज्ञान व शाहणपण यातील फरक ओळखून आपली वाटचाल करा, मनातील न्युनगंड काढून टाका, व्यवस्थेला प्रश्न विचारण्याचे पैर्य दाखवा, ज्यामुळे जगाचा इतिहास बदललेला. सामाजिक शास्त्रे यांचा प्रत्यक्ष उपयोग करून सामाजिक शास्त्रज्ञ बने, आपले वाचनवाढवा. तसेच आंतरविद्या शाखीय अभ्यास करा असा

सह्या डॉ. विश्वनाथ बिटे यांनी दिला. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे यांनी चारही मंडळांना त्यांच्या वार्षिक कार्यक्रमांकरिता शुभेच्छा दिल्या आणि आगामी काळात विद्यार्थ्यांकरिता अनेक नवीन उपक्रमांचे आयोजन सर्व मंडळांनी करावे असे आवाहन त्यांनी केले. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन व आयोजन डॉ. सुनील इंगळे यांनी केले. इतिहास, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र व तत्त्वज्ञान विभाग प्रमुखांचे सहकार्य व मार्गदर्शन या प्रसंगी त्यांना मिळाले. आधार प्रदर्शन कु. ऐश्वर्या बोळे, अर्थशास्त्र विभाग हिने केले. कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने करण्यात आली. या प्रसंगी चारही विभागातील नियमित व तासिका तत्वावरील सर्व प्राध्यापक तसेच मोठ्या संख्येने विद्यार्थी उपस्थित होते.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वीते करिता डॉ. श्रीनिवास सातभाई, डॉ. के. एच. वासनिक, डॉ. नलिनी टेपेकर, डॉ. अभिजीत मॅहें, डॉ. प्रमोद तालन, डॉ. पवन तायडे, डॉ. सुमित वाघमारे, डॉ. राजेंद्र तेंवरपाळे, श्याम कोरांगे, गीता वर्मा, मनीषा खोत्रागडे, नम्रता तानीडे, सावन राठोड, शुभम अंबेकर, मयूर राऊत यांनी तसेच संस्थेचे प्रबंधक कैलाश देवकर शिक्षकेतर कर्मचारी महेश आंधळे, राजेश पडोळे, अमित नकाशे नितीन टोणपे श्री. खडसे व श्रीमती रेखा देशमुख यांनी विशेष मेहनत घेतली.

Activity No. 3

Date:- 11 ऑक्टोबर 2026

Title of Program:- नवगत विद्यार्थ्यांचे स्वागत आणि एक दिवसीय विशेष व्याख्यान कार्यक्रम

Collaboration:-

Duration:- 11.00 a.m to 5.00 p.m

Convener:- विभाग प्रमुख डॉ. लक्ष्मण आर. म्हस्के

Co-ordinator:- प्रभारी प्रा. डॉ. प्रवीण गवई, कु. निता खिराळे

Audience/Participants:- 160

Objectives of the Program:-

1. विद्यार्थ्यांना अनुवंशिक (Genetic) समस्यांविषयी सखोल माहिती देणे.
2. आधुनिक आर्थिक व सामाजिक समस्यांची जाणीव विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण करणे.
3. अनुवंशिक आजारांची कारणे, परिणाम व उपाययोजना समजावून सांगणे.
4. आरोग्य, शिक्षण व समाजातील जागरूकतेचे महत्त्व अधोरेखित करणे.
5. विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक दृष्टिकोन व तर्कशुद्ध विचारसरणी विकसित करणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

6. कुटुंबातील आनुवंशिक इतिहासाचे महत्त्व स्पष्ट करणे.

7. विद्यार्थ्यांना आरोग्यविषयक समस्यांबाबत योग्य निर्णय घेण्यास सक्षम बनवणे.

Abstract: शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था अमरावती (स्वायत्त) येथील अर्थशास्त्र विभागातर्फे 11 ऑक्टोबर 2026 रोजी भोसले सभागृहात नवगत विद्यार्थ्यांचे स्वागत समारंभाबरोबरच एक दिवसीय विशेष व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. विद्यार्थ्यांना आधुनिक आर्थिक-सामाजिक समस्यांची जाणीव करून देणे हा कार्यक्रमाचा उद्देश होता. या अध्यक्षस्थानी डॉ. सतीश माळोदे तर मार्गदर्शक म्हणून डॉ. प्रदीप देशमुख उपस्थित होते. सदर कार्यक्रमात विभाग प्रमुख डॉ. लक्ष्मण म्हस्के यांनी एम.ए - प्रथम वर्षाला प्रवेशित नवगत विद्यार्थ्यांचे स्वागत केले व पुढील वाटचालीसाठी शुभेच्छा दिल्या. प्रमुख वक्ते डॉ. प्रदीप देशमुख यांनी "अनुवंशिक समस्या : कारणे, परिणाम आणि उपाययोजना" या विषयावर सविस्तर मार्गदर्शन केले. अनुवंशिक आजारांची कारणे, सामाजिक-आर्थिक परिणाम व जागरूकतेचे महत्त्व यावर चर्चा झाली. विद्यार्थ्यांनी उत्साहाने प्रश्न विचारून सहभाग नोंदवला. कार्यक्रम विद्यार्थ्यांसाठी ज्ञानवर्धक ठरला.

Outcomes of the program:-

1. विद्यार्थ्यांना अनुवंशिक समस्यांविषयी स्पष्ट व सखोल ज्ञान प्राप्त झाले.
2. अनुवंशिक आजारांचे सामाजिक व आर्थिक परिणाम समजून घेण्याची जाणीव वाढली.
3. विद्यार्थ्यांमध्ये आरोग्यविषयक जागरूकता व जबाबदारीची भावना निर्माण झाली.
4. योग्य माहिती व वेळेवर निदानाचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना समजले.
5. विद्यार्थ्यांचा विषयातील सहभाग व जिज्ञासा वाढला.
6. विज्ञान व तंत्रज्ञानाच्या मदतीने समस्यांवर उपाय शोधण्याची प्रेरणा मिळाली.
7. विद्यार्थ्यांच्या बौद्धिक व सामाजिक विकासाला चालना मिळाली.

रविवार, दि. १२ ऑक्टोबर २०२५

www.dainikhindusthan.com

हिंदुस्थान

अमरावती

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त) अर्थशास्त्र विभागात विशेष व्याख्यान संपन्न

अमरावती दि. ११ : शासकीय चिदर्भ (ज्ञान चिज्ञान संस्थेतील (स्वायत्त) अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने अनुवर्षिक एक समस्वा: कारणे आणि परिणामांचा विषयावर होतले सभागृह येथे विशेष व्याख्यान संपन्न झाले. बायसंगी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे, प्रमुख पाहणे इतिहास विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के मार्गदर्शक डॉ.प्रदीप देशमुख आणि अर्थशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.लक्ष्मण म्हस्के व्यासपीठावर उपस्थित होते.

कार्यक्रमाची सुरुवात दीप प्रज्वलन व संत गाडगेबाबा यांच्या प्रतिमेचे पुजन करून करण्यात आली. प्रास्तविक करताना विभागप्रमुख डॉ.लक्ष्मण म्हस्के यांनी अर्थशास्त्र विभागात वर्षभरात राबविण्यात येणाऱ्या विविध कार्यक्रमांचा उद्देश सांगितला. अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने नेहमीच नाविन्यपूर्ण उपक्रम राबविले जातले. त्याचाच एक भाग म्हणून आज तासगावच्या उंबरठ्यावर असणाऱ्या विद्यापीठासाठी अनुवर्षिक समस्वा: कारणे व परिणाम या विषयावरील विशेष व्याख्यान आयोजित करण्यात आले असे स्पष्ट केले.

प्रमुख वक्ते म्हणून डॉ.प्रदीप देशमुख यांनी मार्गदर्शन करताना अनुवर्षिक समस्वा: कारणे, परिणाम आणि उपाय योजनेचा विषयावर बोलताना एका पिढीकडून दुसऱ्या पिढीकडे जे गुण संक्रमित होतात त्याला अनुवर्षिकता असे म्हणतात

असे प्रतिपादन केले. या संक्रमणात कधी बदल, विकृती निर्माण होतात त्याला अनुवर्षिक समस्वा: असे संबोधले जाते आणि या अनुवर्षिक समस्वेतून अनेक आजार निर्माण होतात असे प्रतिपादन केले. अनुवर्षिक समस्वाचे कारणे सांगत असताना जनुकातील बदल, गुणसूत्रातील विकृती, बंशपरंपरागत आजार हे कारणीभूत ठरतात. थॅलेसेमिया, मिकल सेल एनॅमियोसिस, हिमोफिलिया इत्यादी आजारसंदर्भात विस्तृत माहिती दिली तसेच गुणसूत्रातील विकृती मुळे होणारे डाऊन सिंड्रोम, टर्नर सिंड्रोम क्लाईमॅफिल्टर सिंड्रोम या संदर्भात विस्तृत माहिती विशद केली. अनुवर्षिक आजाराला काही प्रमाणात पर्यावरणीय घटक जसे प्रदूषण, किरणोत्सर्ग, रासायनिक औषधे आणि लाइफस्टाईल यांचा देखील मोठा सहभाग असतो. अनुवर्षिक आजारालाच समस्वांचे

परिणाम शारीरिक, मानसिक, सामाजिक आणि आर्थिक परिस्थितीवर होत असते त्यामुळे शारीरिक विकास थांबतो, काही मुलांमध्ये जन्मत: अंगणव येते, तर काही मते बौद्धिक मर्यादा निर्माण होते. या आजारामध्ये काही उपाययोजना करण्याच्या अमलात तर त्यामुळे समस्वा काही प्रमाणात टाळता येऊ शकतात त्यामध्ये अनुवर्षिक सल्ला, विद्याहपूर्व, गर्भधारणे पूर्व तपासणी करणे गरजेचे आहे. समाजामध्ये अनुवर्षिक आजार संदर्भात जनजागृती होणे अत्यंत गरजेचे आहे आणि आरोग्य शिक्षण सर्व स्तरावरील विद्यार्थ्यांना मिळणे अत्यावश्यक आहे. वैज्ञानिक संशोधन आणि वैद्यकीय प्रगतीवर आपण काही प्रमाणात नियंत्रण ठेवू शकतो. आरोग्याच्या व्याख्यानाने ते पुढे म्हणाले मुलगा आणि मुलगी लग्नपूर्वी

त्यांच्या किनवहपूर्व चाचण्या, वैद्यकीय चाचण्या होणे अत्यंत गरजेचे आहे. कोण कोणत्या चाचण्या कराव्या याचा त्यांनी विस्तृतपणे उद्देशोद्देश बायसंगी केला. अनुवर्षिक आजार हे आपल्याला मिळाले दिलेले आव्हान आहे. विज्ञान आणि संशोधन वाटून बावर मात नवीच करता येते.

प्रमुख उपस्थिती म्हणून त्यांचेले इतिहास विभागप्रमुख डॉ.बी.आर. मस्के यांनी आजचे व्याख्यान विद्यापीठासाठी व भावी अनुवर्षिकांसाठी कसे महत्त्वपूर्ण आहे हे त्यांच्या अनुभवानुसार व पद्धतीच्या पटवून देऊन दिले आणि थोडक्यात सभागृह येथे उपोद्देश मिळाले विशेष व्याख्यान आयोजन करण्याचे जे धाडस टाकलेले त्याबद्दल विभागाने कौतुक केले. अध्यक्षीय समारंभ करताना संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे सर सामाजिक शास्त्र विषय शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आजचा विषय निवृत्ती महत्त्वपूर्ण आहे हे त्यांनी काही उदाहरणे देवून पटवून दिले तसेच भावी

अनुवर्षिकतेचा वा व्याख्यानार्थाचा निश्चित तुलनात उपोद्देश होईल असे स्पष्ट करून अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख यांनी महत्त्वपूर्ण विषयावर व्याख्यान देवल्याबद्दल व मार्गदर्शक डॉ.प्रदीप देशमुख यांनी सोळा थोडक्यात महत्त्वपूर्ण असे मार्गदर्शन करल्याबद्दल अभिमान केले.

कार्यक्रमाच्या दुसऱ्या टप्प्यात एम.ए.अर्थशास्त्र द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांनी एम.ए.अर्थशास्त्र प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांचे स्वागत केले. विद्यार्थ्यांनी आपला परिचय देऊन विविध कलागुण सादर केले. या कार्यक्रमात विशेष उपस्थिती मध्ये डॉ.श्रीनिवास सातभाई, डॉ.सुनील इंगळे, विभागातील प्राध्यापक वृंदापध्ये डॉ.प्रवीण गवई, डॉ.जयश्री पाटील, डॉ.प्रती नाईक, डॉ.रुपाली कांबळे, कु.नीता खिराळे, पु.रा.मेश्राम, विकास अमझरे, प्रज्वल देशमुख आणि ज्योति मुलगावत तसेच संशोधक विद्यार्थी श्री.शुभम आंबेकर, श्री.राजन राठोड, श्री.नंदू मावळकर व श्री.मयूर राऊत उपस्थित होते.

कार्यक्रमाच्या बसविलेसाठी अर्थशास्त्र मंडळाचे अध्यक्ष कु.कनुजा डवकर, उपाध्यक्ष कु.अरिता मिश्रा, सचिव आदर्शकुमार जाधव, सहसचिव गजानन भाड, कोषाध्यक्ष श्री.अनिकेत तराळे, कु.तनुजी भोकरे, श्री.संचित अटाळकर व श्री.अनंत तावडे आदींनी मेहनत घेतली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन कु.अरिता मिश्रा यांनी केले तर आभार प्रदर्शन कु.कनुजा डवकर हिने केले.

Activity No. 4

Date:- 03.01.2026

Title of Program:- सावित्रीबाई फुले जयंती

Collaboration:-

Duration:- 11.00 - 12.00

Convener:- विभाग प्रमुख डॉ. लक्ष्मण आर. म्हस्के

Co-ordinator:- प्रभारी प्रा. डॉ. प्रवीण गवई, कु. निता खिराळे

Audience/Participants:- 30

Objectives of the Program:-

1. क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या कार्याची व विचारांची ओळख करून देणे.
2. स्त्री शिक्षणाचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना पटवून देणे.
3. समाजातील स्त्रियांची स्थिती व त्यातील बदलांविषयी जागरूकता निर्माण करणे.
4. विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक समता व स्त्री सक्षमीकरणाबाबत सकारात्मक दृष्टिकोन विकसित करणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

5. महान समाजसुधारकांच्या विचारांमधून प्रेरणा घेण्यास प्रवृत्त करणे.

6. विविध विभागांमधील शैक्षणिक व सांस्कृतिक समन्वय वाढवणे.

Abstract: शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था अमरावती येथील अर्थशास्त्र विभागातर्फे 3 जानेवारी 2026 रोजी सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीनिमित्त कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून विभाग प्रमुख डॉ. लक्ष्मण आर. म्हस्के उपस्थित होते, तर प्रमुख अतिथी म्हणून राज्यशास्त्र व इतिहास विभागाचे विभाग प्रमुख उपस्थित होते. कार्यक्रमाची सुरुवात सावित्रीबाई फुले यांच्या प्रतिमेला हार अर्पण व दीपप्रज्वलनाने झाली. अध्यक्षीय भाषणात विभागप्रमुख डॉ. म्हस्के यांनी सावित्रीबाईंचे कार्य व स्त्रियांची वर्तमान स्थिती यावर मार्गदर्शन केले. तसेच विभागातील इतर प्राध्यापकांनी क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जीवन कार्यावर आपापले मनोगत व्यक्त केले.

Outcomes of the program:-

1. विद्यार्थ्यांना सावित्रीबाई फुले यांच्या कार्याबद्दल सखोल माहिती मिळाली.
2. स्त्री शिक्षण व सक्षमीकरणाबद्दल जागरूकता वाढली.
3. विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक समतेची भावना दृढ झाली.
4. वर्तमान काळातील स्त्रियांच्या स्थितीबाबत विचार करण्याची जाणीव निर्माण झाली.
5. विद्यार्थ्यांना समाजसुधारकांच्या कार्यातून प्रेरणा मिळाली.
6. कार्यक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांचा सहभाग व आत्मविश्वास वाढला.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 5

Date: -9 फेब्रुवारी 2026

Title of Program:- Educational Tour

Collaboration:-

Duration:- 9 फेब्रुवारी ते 16 फेब्रुवारी 2026

Convener:- विभाग प्रमुख डॉ. लक्ष्मण आर. म्हस्के

Co-ordinator:- प्रभारी प्रा. डॉ. प्रवीण गवई, कु. निता खिराळे

Audience/Participants: - 28

Objectives of the Program:-

1. विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष अनुभवातून ज्ञान मिळविण्याची संधी उपलब्ध करून देणे.
2. विविध उद्योग (चहा, चॉकलेट, वस्त्रोद्योग) यांची कार्यपद्धती समजावून सांगणे.
3. आधुनिक शहर रचना व तंत्रज्ञान विकासाची ओळख करून देणे.
4. ऐतिहासिक व सांस्कृतिक स्थळांची माहिती विद्यार्थ्यांना देणे.
5. शेती, पर्यावरण व प्रक्रिया उद्योगांचे महत्त्व समजावणे.
6. स्थानिक अर्थव्यवस्था व रोजगाराच्या संधींबाबत जागरूकता निर्माण करणे.
7. विद्यार्थ्यांच्या निरीक्षण, विश्लेषण व व्यावहारिक कौशल्यांचा विकास करणे.
8. विद्यार्थ्यांमध्ये सहकार्य, शिस्त व सामाजिक समन्वय वाढवणे.

Abstract: बेंगलूरु, ऊटी आणि मैसूर येथे 9 फेब्रुवारी 2026 ते 16 फेब्रुवारी 2026 दरम्यान महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक सहल आयोजित करण्यात आली. या सहलीचा उद्देश प्रत्यक्ष अनुभवातून उद्योग, संस्कृती व ऐतिहासिक स्थळांची माहिती मिळविणे हा होता. बेंगलूरूमध्ये आधुनिक शहररचना व तंत्रज्ञानाचा अभ्यास करण्यात आला. बेंगलूरु शहरातील हरित वाहतूक पद्धतीचा प्रत्यक्ष अनुभव घेतला, त्यामुळे हे शहर हरित अर्थव्यवस्था उद्दिष्ट पूर्ण करण्यास महत्वाची भूमिका बजावत आहे हे निदर्शनात आले. मैसूर येथे शहराचा ऐतिहासिक अभ्यास करण्यात आला. तेथील टिपू सुलतान पॅलेस, सुप्रसिद्ध मैसूर पॅलेस व इतर ऐतिहासिक स्थळांना भेट देऊन वास्तुकला व सांस्कृतिक वारसा जाणून घेतला. ऊटी येथे चहाचे मळे, चहा व चॉकलेट तयार करण्याची प्रक्रिया आणि पर्यावरणाचे महत्त्व समजले. ही सहल विद्यार्थ्यांसाठी ज्ञानवर्धक व प्रेरणादायी ठरली.

Outcomes of the program:-

1. विद्यार्थ्यांना उद्योग, शेती व सेवा क्षेत्राचा प्रत्यक्ष अनुभव मिळाला.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

2. चहा, चॉकलेट व वस्त्रोद्योग प्रक्रियेविषयी सखोल ज्ञान प्राप्त झाले.
3. आधुनिक शहर जीवनशैली व तंत्रज्ञानाची समज वाढली.
4. ऐतिहासिक व सांस्कृतिक वारशाबद्दल जाणीव निर्माण झाली.
5. पर्यावरण व शेती उद्योगांचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना समजले.
6. स्थानिक अर्थव्यवस्था व रोजगार संधीबाबत स्पष्ट दृष्टिकोन तयार झाला.
7. विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास व व्यावहारिक ज्ञान वाढले.
8. विद्यार्थ्यांमध्ये टीमवर्क, शिस्त व सामाजिक कौशल्यांचा विकास झाला.

Activity No. 6

Date:- 14 मार्च 2026

Title of Program:- कृषी उत्पन्न बाजार समितीला भेट

Collaboration:-

Duration:- 10.00 - 1.00

Convener:- विभाग प्रमुख डॉ. लक्ष्मण आर. म्हस्के

Co-ordinator:- प्रभारी प्रा. डॉ. प्रवीण गवई, कु. निता खिराळे

Audience/Participants:- 67

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Objectives of the Program:-

1. विद्यार्थ्यांना कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या कार्यपद्धतीची प्रत्यक्ष ओळख करून देणे.
2. शेतकरी व व्यापाऱ्यांमधील व्यवहार प्रक्रिया समजावून सांगणे.
3. बाजारातील किंमत निर्धारण प्रक्रियेची माहिती देणे.
4. बाजार समितीतील विविध घटकांची (शेतकरी, व्यापारी, अधिकारी) भूमिका स्पष्ट करणे.
5. प्रश्नावलीच्या माध्यमातून प्रत्यक्ष माहिती संकलनाची कौशल्ये विकसित करणे.
6. ग्रामीण अर्थव्यवस्थेतील कृषी बाजार व्यवस्थेचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना समजावणे.
7. विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधनात्मक व विश्लेषणात्मक दृष्टिकोन विकसित करणे.

Abstract: अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने कृषी बाजार समिती, अमरावती येथे दिनांक 14 मार्च 2026 शनिवार रोजी ,अर्थशास्त्र विभाग विभागप्रमुख डॉ. लक्ष्मण आर. म्हस्के यांच्या अध्यक्षतेखाली शैक्षणिक भेट आयोजित करण्यात आली.

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्था अमरावती येथे सन 2023-24 शैक्षणिक सत्रापासून नवीन शैक्षणिक धोरण (NEP) लागू करण्यात आले असून त्याअंतर्गत अर्थशास्त्र विषयाच्या अभ्यासक्रमात सामाजिक आर्थिक-सर्वेक्षण हा महत्वाचा घटक समाविष्ट करण्यात आला आहे. त्या अंतर्गत 'कृषी बाजार'क्षेत्रीय भेट' तसेच ' हे महत्वाचे विषय समाविष्ट असून विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष व्यवहारातील माहिती मिळावी या उद्देशाने ही शैक्षणिक भेट आयोजित करण्यात आली. विभाग प्रमुख डॉ. लक्ष्मण आर. म्हस्के यांच्या मार्गदर्शनाखाली ही भेट पार पडली. या भेटीचा उद्देश विद्यार्थ्यांना कृषी उत्पन्न बाजार व्यवस्थेचे प्रत्यक्ष ज्ञान मिळवून देणे हा होता. विद्यार्थ्यांनी प्रश्नावलीच्या माध्यमातून शेतकरी, व्यापारी व कर्मचाऱ्यांकडून माहिती संकलित केली. बाजार समितीची रचना, व्यवहार, किंमत निर्धारण प्रक्रिया व शेतकऱ्यांच्या अडचणी याबाबत माहिती मिळाली. ही भेट विद्यार्थ्यांसाठी अत्यंत उपयुक्त व ज्ञानवर्धक ठरली.

Outcomes of the program:-

1. विद्यार्थ्यांना कृषी उत्पन्न बाजार समितीची रचना व कार्यपद्धती समजली.
2. शेतकरी व व्यापाऱ्यांमधील व्यवहार व किंमत निर्धारण प्रक्रिया स्पष्ट झाली.
3. विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष संवादातून माहिती संकलनाचा अनुभव मिळाला.
4. ग्रामीण अर्थव्यवस्थेतील कृषी बाजार व्यवस्थेचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना जाणवले.
5. विद्यार्थ्यांच्या संशोधन व निरीक्षण कौशल्यांचा विकास झाला.
6. शेतकऱ्यांना भेडसावणाऱ्या समस्या व उपलब्ध सुविधांची माहिती मिळाली.
7. सैद्धांतिक ज्ञानासोबत व्यावहारिक अनुभव मिळाल्यामुळे विषयाची समज अधिक दृढ झाली.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या अर्थशास्त्र विभागाची कृषी उत्पन्न बाजार समितीस भेट संपन्न

अमरावती दि. १६ : शासकीय विदर्भ ज्ञान-विज्ञान संस्था, अमरावती येथील अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने कृषी उत्पन्न बाजार समिती, अमरावती येथे दिनांक १४ मार्च रोजी भेट देऊन सर्वेक्षण करण्यात आले. संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळी व अर्थशास्त्र विभाग विभागप्रमुख डॉ. लक्ष्मण म्हस्के यांच्या मार्गदर्शनाखाली सदर शैक्षणिक भेट आयोजित करण्यात आली. संस्थेत राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (छात्र) लागू करण्यात आले असून त्या अंतर्गत अर्थशास्त्र विषयाच्या अभ्यासक्रमात कौशल्य विकास, व्यावसायिक कौशल्य, फील्ड प्रोजेक्ट, सामाजिक-आर्थिक सर्वेक्षण इत्यादी महत्वाचे घटक समाविष्ट करण्यात आलेले आहेत. त्याचाच

एक भाग म्हणून विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष व्यवहारातील माहिती मिळावी या उद्देशाने ही क्षेत्र भेट आयोजित करण्यात आली होती. कृषी उत्पन्न बाजार समिती, अमरावती ही विदर्भातील एक महत्वाची कृषी उत्पन्न बाजारपेठ असून येथे कापूस, सोयाबीन, डाळी, धान्य यांसारख्या विविध कृषी उत्पादनांची मोठ्या प्रमाणावर खरेदी-विक्री केली जाते. शेतकऱ्यांना योग्य दर मिळावा, व्यवहार पारदर्शक पद्धतीने व्हावेत आणि कृषी उत्पादनांच्या विक्रीसाठी सुसंगठित व्यवस्था उपलब्ध व्हावी यासाठी कृषी बाजार समिती महत्वाची भूमिका बजावते.

या शैक्षणिक भेटीदरम्यान कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे निरीक्षक श्री. राजेश इंगोले यांनी विद्यार्थ्यांना

मार्गदर्शन करताना कृषी उत्पन्न बाजार समितीची कार्यपद्धती, शेतकऱ्यांना मिळणाऱ्या सुविधा, बाजारातील पारदर्शकता आणि कृषी उत्पादनांच्या योग्य किमतीसाठी बाजार समित्यांची भूमिका याविषयी सविस्तर मार्गदर्शन केले व माहिती दिली. त्यांनी विद्यार्थ्यांना कृषी विपणन व्यवस्थेचे महत्त्व आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्थेतील कृषी बाजार समित्यांचे योगदान याबाबतही मार्गदर्शन केले. या दरम्यान विद्यार्थ्यांनी उत्साहाने विविध प्रश्न विचारून शंका निरसन करून घेतले. विशेषतः कृषी उत्पादनांच्या लिलाव प्रक्रियेची पद्धत, शेतकऱ्यांना मिळणाऱ्या किमतीचे निर्धारण, बाजार समितीमार्फत दिल्या जाणाऱ्या सुविधा तसेच कृषी विपणन व्यवस्थेतील बदल यासंदर्भात विद्यार्थ्यांनी

मार्गदर्शकांशी संवाद साधला. श्री. राजेश इंगोले यांनी विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांना सविस्तर उत्तरे देत प्रत्यक्ष उदाहरणांसह माहिती देत असताना शेतकरी व मजूर बांधवांसाठी उपलब्ध असलेल्या अल्पदरातील भोजन सुविधेचीही विद्यार्थ्यांना माहिती देऊन प्रत्यक्ष पाहणी केली. बाजार समितीच्या वतीने शेतकरी व मजुरांसाठी केवळ ५ रुपयांमध्ये पोष्टिक भोजनाची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येते. या भोजनामध्ये दोन पोळ्या, भाजी, वरण आणि भात यांचा समावेश असतो. या उपक्रमामुळे बाजारात येणाऱ्या शेतकरी व कामगारांना मोठा दिलासा मिळत असल्याचे विद्यार्थ्यांनी प्रत्यक्ष अनुभवले.

या भेटीदरम्यान विद्यार्थ्यांनी

बाजारातील विविध विभागांना भेट देत वजन व मोजमाप प्रणाली, लिलाव प्रक्रिया तसेच बाजार व्यवस्थापनाची प्रत्यक्ष माहिती जाणून घेतली. आगामी प्रकल्प कार्याच्या अनुषंगाने विद्यार्थ्यांनी हे सर्वेक्षण पूर्ण केले. विद्यार्थ्यांनी प्रश्नावलीच्या माध्यमातून कृषी बाजार समितीची कार्यपद्धती, बाजारातील व्यवहार, लिलाव प्रक्रिया, तसेच शेतकरी व व्यापाऱ्यांमधील व्यवहार प्रणाली यासंदर्भात माहिती संकलित केली.

या शैक्षणिक भेटीचे आयोजन अर्थशास्त्र विभाग विभागप्रमुख डॉ. लक्ष्मण म्हस्के यांनी केले. या क्षेत्र भेटीसाठी एम.ए. भाग-१, एम.ए. भाग-२ तसेच बी.ए. भाग-२ व बी.ए. भाग-३ च्या विद्यार्थ्यांनी मोठ्या संख्येने उत्स्फूर्तपणे सहभाग नोंदविला. यावेळी विभागातील सहाय्यक प्राध्यापक डॉ. रुपाली कांबळे, डॉ. प्रीती नाईक, डॉ. जयश्री पाटील, कु.निता खिराळे, कु. पूजा मेश्राम, कु.ऐश्वर्या बोळे, प्रज्वल देशमुख, विकास अमडारे उपस्थित होते. या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांना कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे कार्य कसे चालते याचे प्रत्यक्ष ज्ञान मिळाल्याची भावना विद्यार्थ्यांना लक्षात येईल.

Department: English

Activity No. 1

Date (दिनांक) - 10 June 2025 to 30 April 2026

Title of programme (शीर्षक): - NET/SET Lecture

Collaboration with (सहकार्य) - Head of Department - Dr. Rajesh Shrikhande

Duration (कालावधी) - 2 hours

Convener (निर्मात्रक) - Dr. Durgesh Borse

Co-Ordinator (समन्वयक)- Dr. Durgesh Borse

Audience/Participants (प्रेक्षक / सहभागी)- Students of MA First year and Second year

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- To guide students regarding the structure and syllabus of NET/SET examinations
- To familiarize students with examination strategies, time management, and preparation techniques.
- To provide clarity about recent trends and question patterns in NET/SET examinations.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) - The Department of English organized a NET/SET Lecture on 17 February 2026 in collaboration with the Head of Department, Dr. Rajesh Shrikhande. The session was conducted for the students of MA First Year and Second Year with the aim of guiding them in preparation for competitive examinations like NET and SET. Dr. Durgesh Borse addressed the students and explained the syllabus, examination pattern, study

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

methods, and effective preparation strategies. The lecture also focused on improving critical understanding, time management, and subject knowledge. Students actively participated in the interactive session and clarified their doubts regarding examination preparation and career opportunities.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

- Students gained a clear understanding of the NET/SET examination pattern and syllabus.
- Participants learned effective preparation strategies and study techniques.
- The interactive session helped students resolve their doubts regarding examination preparation.

Activity No. 2

Date (दिनांक) -17 March 2026

Title of programme (शीर्षक) – Induction Programme

Collaboration with (सहकार्य) – Head of Department – Dr. Rajesh Shrikhande

Duration (कालावधी) – 3 hours

Convener (निमंत्रक) – Head of Department – Dr. Rajesh Shrikhande

Co-Ordinator (समन्वयक)- Head of Department – Dr. Rajesh Shrikhande

Audience/Participants (प्रेक्षक / सहभागी)- Newly admitted undergraduate and postgraduate students of the Department of English participated in the programme.

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) –

- To welcome newly admitted students to the Department of English.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- To familiarize students with the academic structure, curriculum, and departmental activities.
- To introduce students to faculty members, institutional facilities, and academic expectations.
- To guide students regarding discipline, attendance, examinations, and co-curricular opportunities.
- To create a supportive and motivating academic environment for students.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) – The Department of English organized an Induction Programme for newly admitted students under the guidance of the Head of Department, Dr. Rajesh Shrikhande. The three-hour programme aimed to acquaint students with the academic environment, departmental activities, and institutional values. Faculty members introduced the curriculum, examination system, library facilities, and various co-curricular opportunities available to students. Students were also informed about discipline, attendance requirements, and academic expectations. The session encouraged interaction between students and faculty members, helping students feel comfortable and motivated at the beginning of their academic journey in the Department of English.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) –

- Students gained a clear understanding of the departmental structure and academic system.
- The programme helped students develop confidence and comfort in the new academic environment.
- Students were informed about discipline, attendance, and examination procedures.
- The interaction strengthened communication between faculty members and students.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 3

Date (दिनांक) - 15 April 2026

Title of programme (शीर्षक) - Farewell Programme

Collaboration with (सहकार्य) - Head of Department - Dr. Rajesh Shrikhande

Duration (कालावधी) - 3 hours

Convener (निर्मात्रक) - Head of Department - Dr. Rajesh Shrikhande

Co-Ordinator (समन्वयक) - Head of Department - Dr. Rajesh Shrikhande

Audience/Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - Faculty members and students of the Department of English, especially outgoing final-year students, participated in the programme.

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- To bid a warm farewell to the final year students of the Department of English.
- To encourage students for their future academic and professional endeavors.
- To strengthen the bond between students and faculty members.
- To create memorable experiences and celebrate the contribution of graduating students to the department.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) - The Department of English organized a Farewell Programme on 15 April 2026 under the guidance of the Head of Department, Dr. Rajesh Shrikhande. The programme was arranged to honor and bid farewell to the final year students of the department. Faculty members shared their experiences and offered guidance and best wishes for the students' future endeavors. Students actively participated in cultural

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

performances, speeches, and interactive activities that created a joyful and emotional atmosphere. The programme highlighted the achievements and memorable moments of the graduating batch and strengthened the bond between students and teachers through meaningful interaction and celebration.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) –

- Outgoing students felt appreciated and motivated for their future careers and higher studies.
- The programme strengthened emotional and academic bonds between students and faculty members.
- Participants developed a sense of belonging and departmental unity.
- The event created lasting memories and encouraged positive alumni connections with the department.

Activity No. 4

Date (दिनांक) -23 April 2026

Title of programme (शीर्षक) – Shakespearean Scholar Contest

Collaboration with (सहकार्य) – Head of Department – Dr. Rajesh Shrikhande

Duration (कालावधी) – 6 hours

Convener (निमंत्रक) – Dr. Durgesh Borse

Co-Ordinator (समन्वयक)- Dr. Durgesh Borse

Audience/Participants (प्रेक्षक / सहभागी)- Undergraduate and postgraduate students from diverse academic disciplines participated in the programme.

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) –

- To celebrate the literary legacy and contribution of William Shakespeare.
- To encourage students to develop interest in English literature and dramatic studies.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- To enhance students' critical thinking, creativity, and communication skills through literary competition.
- To promote interdisciplinary participation and cultural appreciation among students.

Proceedings (Abstract) (100 words) (श्रेष्ठक्यात माहिती) – The Department of English organized the "Shakespearean Scholar Contest" on 23 April 2026 to commemorate the birth anniversary of William Shakespeare. Students from various academic disciplines enthusiastically participated in this programme. The contest included enactment, quizzes, literary discussions, and activities based on Shakespeare's life, plays, characters, and quotations. The programme created an engaging academic atmosphere and encouraged appreciation of classical literature among students. Participants displayed remarkable enthusiasm, literary understanding, and competitive spirit throughout the event.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) –

- Students developed a deeper understanding of Shakespeare's works and literary contribution.
- Students from different academic backgrounds actively engaged in literary and cultural activities.
- The contest encouraged teamwork, confidence, and healthy academic competition among participants.
- The programme promoted interest in English literature and critical appreciation of classical texts.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Department: Geography

Activity No. 1

Date	:	19/08/2025
Title of Programme	:	Induction Programme
Collaboration with	:	Geographical Society
Duration	:	One Day
Convener	:	Dr. R. P. Shinde
Co-Ordinator	:	Shri. P. R. Sarvagod
Audience / Participants	:	43 Students

Objective of the Program:

To familiarize students with the curriculum, teaching methods, research opportunities, and academic expectations of the postgraduate program. To help students adapt to the new academic environment by introducing institutional facilities, support services, rules, and promoting confidence, interaction, and overall development.

Proceeding (Abstract) :

दि. १९/०८/२०२५ रोजी भूगोल विभागामध्ये एम.ए. भाग १ च्या विद्यार्थ्यांकरिता **Induction Programme** चे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमांतर्गत वक्त्यांनी विविध विषयावर मार्गदर्शन केले.

या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष भूगोल विभाग प्रमुख डॉ. आर.पी. शिंदे यांनी विभागाची ओळख आणि भूगोल विषयाचे महत्त्व सांगितले. सोबतच भूगोल विभागाची स्थापना, विभागामधील संग्रहालय, वाचनालय, भौगोलिक माहिती प्रणाली प्रयोगशाळा, मृदा परीक्षण याबाबत मोलाची माहिती दिली, तसेच यादरम्यान बोलताना सरांनी विभागातील माजी विद्यार्थ्यांनी वेगवेगळ्या क्षेत्रामध्ये जे यश संपादन केले त्याबद्दल सविस्तर माहिती दिली.

प्रमुख वक्ते डॉ. अनिलकुमार प्रसाद भूगोल विभाग प्रमुख, (श्रीमती केशरबाई लाहोटी महाविद्यालय, अमरावती) यांनी आपल्या मार्गदर्शनामध्ये भूगोल विषयाचे महत्त्व तसेच रिमोट सेन्सिंग व जीआयएस यांचा उपयोग व यातील विविध रोजगारांच्या संधी याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले.

डॉ. एस.एस. कुमार यांनी आपल्या मार्गदर्शनातून श्रेयांक पद्धत आणि श्रेयांक गुण (**Credit System & Credit Score**) याबाबत मोलाची माहिती दिली. तसेच प्रत्येक सत्रनिहाय श्रेयांक गुण विद्यार्थ्यांना समजावून सांगितले. सोबतच सत्रनिहाय विषयांची माहिती दिली. तसेच **ABC ID** चे महत्त्व आणि हा ID तयार कसा करावा सोबतच हा ID निर्माण करताना कोणत्या अडचणी येऊ

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शकतात व त्या कश्या सोडवाव्या याबाबत बहुमोल मार्गदर्शन केले. विद्यार्थीदशेमध्ये हा ABC ID किती महत्वाचा आहे हे समजावून सांगितले.

डॉ. एस.एस. खंडार यांनी संपूर्ण शैक्षणिक सत्रामध्ये विभागामार्फत आयोजित केल्या जाणाऱ्या विविध उपक्रमाविषयी सविस्तर माहिती दिली.

या कार्यक्रमाकरिता विभागातील संपूर्ण वरिष्ठ प्राध्यापक तसेच घड्याळी तासिका तत्वावरील सर्व प्राध्यापक व एम.ए. भाग १ व २ चे विद्यार्थी उपस्थित होते.

Outcomes of the Program:

Students gain clarity about course structure, research work, evaluation methods, and academic expectations. Students become comfortable with the new environment, facilities, faculty, and peers, leading to improved confidence and participation.

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त) भूगोल विभागामध्ये पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांकरिता इंडक्शन कार्यक्रम संपन्न

अमरावती दि. २० :दि. १९/०८/२०२५ रोजी भूगोल विभागामध्ये एम.ए. भाग १ च्या विद्यार्थ्यांकरिता इंडक्शन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमास प्रमुख वक्ते म्हणून डॉ. अनिलकुमार प्रसाद भूगोल विभाग प्रमुख, (श्रीमती केशरबाई लाहोटी महाविद्यालय, अमरावती) लाभले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी विभागप्रमुख डॉ. आर.पी. शिंदे हे होते. या कार्यक्रमाअंतर्गत वक्त्यांनी विविध विषयावर मार्गदर्शन केले.

अध्यक्षस्थानावरून बोलताना विभाग प्रमुख डॉ. आर.पी. शिंदे यांनी विभागाची ओळख आणि भूगोल विषयाचे महत्त्व सांगितले. सोबतच भूगोल विभागाची स्थापना, विभागामधील संग्रहालय,

वाचनालय, भौगोलिक माहिती प्रणाली प्रयोगशाळा, मृदा परीक्षण याबाबत मोलाची माहिती दिली, तसेच यादरम्यान बोलताना सरांनी विभागातील माजी विद्यार्थ्यांनी वेगवेगळ्या क्षेत्रामध्ये जे यश संपादन केले त्याबद्दल सविस्तर माहिती दिली. प्रमुख वक्ते डॉ. अनिलकुमार प्रसाद यांनी आपल्या

मार्गदर्शनामध्ये भूगोल विषयाचे महत्त्व तसेच रिमोट सेन्सिंग व जीआयएस यांचा उपयोग व यातील विविध रोजगारांच्या संधी याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले. डॉ. एस.एस. कुमार यांनी आपल्या मार्गदर्शनातून श्रेयांक पद्धत आणि श्रेयांक गुण याबाबत मोलाची माहिती दिली. तसेच प्रत्येक सत्रनिहाय श्रेयांक

गुण विद्यार्थ्यांना समजावून सांगितले. सोबतच सत्रनिहाय विषयांची माहिती दिली. तसेच एबीसी आयडीचे महत्त्व आणि हा आयडी तयार कसा करावा सोबतच हा आयडी निर्माण करताना कोणत्या अडचणी येऊ शकतात व त्या कश्या सोडवाव्या याबाबत बहुमोल मार्गदर्शन केले. विद्यार्थीदशेमध्ये हा एबीसी आयडी किती महत्वाचा आहे हे समजावून सांगितले. डॉ. एस.एस. खंडार यांनी संपूर्ण शैक्षणिक सत्रामध्ये विभागामार्फत आयोजित केल्या जाणाऱ्या विविध उपक्रमाविषयी सविस्तर माहिती दिली.

या कार्यक्रमाकरिता विभागातील संपूर्ण वरिष्ठ प्राध्यापक तसेच घड्याळी तासिका तत्वावरील सर्व प्राध्यापक व एम.ए. भाग १ व २ चे विद्यार्थी उपस्थित होते.

Activity No. 2

Date :	:	26/09/2025
Title of Programme	:	Inauguration of Geographical Society
Collaboration with	:	Geographical Society

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Duration	:	One Day
Convener	:	Dr. R. P. Shinde
Co-Ordinator	:	Shri. P. R. Sarvagod
Audience / Participants	:	62 Students

Objective of the Program

1. To promote interest and awareness about Geography among students.
2. To encourage study, research, and discussion on geographical topics.
3. To develop skills related to maps, surveys, environmental understanding.

Proceeding (Abstract)

दिनांक २६/०९/२०२५ रोजी शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था अमरावती येथील भूगोल विभागात भूगोल अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन, स्वागत समारंभ, निबंध स्पर्धेचे बक्षीस वितरण कार्यक्रम संपन्न झाला. डॉ. सतीश माळोदे संचालक, शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था, अमरावती यांनी आपले अध्यक्षीय मनोगत व्यक्त करतांना पर्यटन व्यवसायामध्ये आपल्याला प्रगत व्हायचे असेल तर त्या पर्यटन स्थळाचे सखोल ज्ञान असणे आवश्यक आहे. याकरिता भूगोल आणि इतिहास या दोन्ही विषयाची सांगड घालून नवनिर्मितीचा ध्यास विद्यार्थ्यांनी घेतला पाहिजे, तसेच पर्यटन क्षेत्रामध्ये व्यवसायाच्या संधी उपलब्ध होण्यासाठी पर्यटन प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरु करण्याची इच्छा व्यक्त केली.

सदर कार्यक्रमास श्री. विजय अवधाने, उपसंचालक, पर्यटन संचालनालय, अमरावती विभाग, महाराष्ट्र शासन उद्घाटक म्हणून उपस्थित होते. यांनी आपल्या उद्घाटनपर भाषणामध्ये बोलतांना पर्यटनाच्या विकासासाठी भूगोलाचे ज्ञान असणे आवश्यक असल्याचे नमूद केले. तसेच अमरावती विभागातील विविध पर्यटन स्थळांची माहिती व त्यांचा इतिहास विद्यार्थ्यांना सांगितला आणि या पर्यटन स्थळांचा विकास कसा होऊ शकेल त्याचबरोबर स्थानिक लोकांना रोजगार कसा प्राप्त होऊ शकेल याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले. तसेच त्यांनी विद्यार्थ्यांकरिता पर्यटन व्यवसायामध्ये प्रशिक्षण व रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्यास सर्वतोपरी मदत करण्याचे आश्वासन दिले.

भूगोल विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. राजेंद्र शिंदे यांनी आपले प्रास्तविक सादर केले. यात त्यांनी उपस्थित पाहुण्यांचा परिचय करून दिला. तसेच भूगोल विभागामध्ये शैक्षणिक सत्रात घेण्यात येणाऱ्या विविध उपक्रमांची माहिती दिली. जागतिक पर्यटन दिनाचे महत्व प्रतिपादन करतांना त्यांनी

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

स्थानिक पर्यटन, त्यातील रोजगाराच्या संधी, पर्यावरण व शाश्वत पर्यटन विकास आणि पर्यटनामध्ये विद्यार्थ्यांची असलेली भूमिका विशद केली.

या उद्घाटनाप्रसंगी स्वातंत्र्य संग्राम सेनानी स्व. सदाशिवराव राघोबाजी सिनकर स्मृती पारितोषिक देण्यात आले. हा उपक्रम मागील १९ वर्षांपासून संस्थेतून भूगोल विषयात पदव्युत्तरमध्ये प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना डॉ. डी. एस. सिनकर यांच्या तर्फे देण्यात येतो. हा पुरस्कार विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक कार्यात प्रोत्साहन देण्याकरिता महत्वाचे योगदान देत आहे. २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात संस्थेमधून पदव्युत्तर भूगोल विषयात प्रथम आलेला श्री. वैभव अरुण डहाके याला स्मृतिचिन्ह, प्रमाणपत्र आणि रोख रक्कम रुपये १००१ देऊन गौरव करण्यात आला. तसेच श्री. दीपक हाडके, श्री. कुणाल पवार, श्री. शिवम युवनाते यांनी नेट, सेट परीक्षा उत्तीर्ण केल्याबद्दल आणि कु. सावरी दहाट हिची अंगणवाडी सेविका म्हणून नियुक्ती झाल्याबद्दल भूगोल विभागातर्फे स्मृतिचिन्ह व पदक देवून त्यांचा गुणगौरव करण्यात आला.

भूगोल अभ्यास मंडळाच्या उद्घाटन समारंभाचे प्रभारी प्राध्यापक श्री. प्रताप आर. सर्वगोड यांनी कार्यक्रमाचे व्यापक आणि चांगले आयोजन केले. सोबतच या शैक्षणिक वर्षात विद्यार्थ्यांपयोगी विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात येईल असे नमूद केले. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन एम.ए. भाग २ ची विद्यार्थिनी कु. मृणाली गव्हाणे तर आभारप्रदर्शन एम.ए. भाग १ चा विद्यार्थी कृष्णा दंडे याने केले.

या कार्यक्रमाकरिता विभागातील वरिष्ठ प्राध्यापक डॉ. एस. एस. कुमार, डॉ. एस. एस. खंडार (भेंडकर) व डॉ. श्रीनिवास सातभाई (इतिहास विभाग), डॉ. जनार्दन काटकर (मराठी विभाग), डॉ. सुनिल इंगळे (राज्यशास्त्र विभाग), डॉ. प्रदीप देशमुख (प्राणीशास्त्र विभाग), डॉ. स्वप्नील महामुने (वनस्पती विभाग) या कार्यक्रमास उपस्थित होते.

Outcomes of the Program

1. Students became aware of the aims, activities, and importance of the Geographical Society.
2. Interest and motivation among students increased to participate in geographical activities like fieldwork, surveys, and seminars.
3. The program helped in building a platform for academic interaction, discussion, and overall development in Geography.

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेच्या (स्वायत्त) भूगोल मंडळाचे उद्घाटन संपन्न

अमरावती दि. २७ : दिनांक २६/०९/२०२५ रोजी शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था अमरावती येथील भूगोल विभागात भूगोल मंडळाचे उद्घाटन, स्वागत समारंभ, निबंध स्पर्धेचे बक्षीस वितरण कार्यक्रम संपन्न झाला. डॉ. सतीश माळोदे संचालक, शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था, अमरावती यांनी आपले अध्यक्षीय मनोगत व्यक्त करतांना पर्यटन व्यवसायामध्ये आपल्याला प्रगत व्हायचे असेल तर त्या पर्यटन स्थळाचे सखोल ज्ञान असणे आवश्यक आहे. याकरिता भूगोल आणि इतिहास या दोन्ही विषयांची सांगड घालून नवनिर्मितीचा ध्यास विद्यार्थ्यांनी घेतला पाहिजे, तसेच पर्यटन क्षेत्रामध्ये व्यवसायाच्या संधी उपलब्ध होण्यासाठी पर्यटन प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरु करण्याची इच्छा व्यक्त केली.

सदर कार्यक्रमास श्री. विजय अवधाने, उपसंचालक, पर्यटन संचालनालय, अमरावती विभाग, महाराष्ट्र शासन उद्घाटक म्हणून उपस्थित होते. यांनी आपल्या उद्घाटनपर भाषणामध्ये बोलतांना पर्यटनाच्या विकासासाठी भूगोलाचे ज्ञान असणे आवश्यक असल्याचे नमूद केले. तसेच अमरावती विभागातील विविध पर्यटन स्थळांची माहिती व त्यांचा इतिहास विद्यार्थ्यांना सांगितला आणि या पर्यटन स्थळांचा विकास कसा होऊ शकेल त्याचबरोबर स्थानिक लोकांना रोजगार कसा प्राप्त होऊ शकेल याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले. तसेच त्यांनी

विद्यार्थ्यांकरिता पर्यटन व्यवसायामध्ये प्रशिक्षण व रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्यास सर्वतोपरी मदत करण्याचे आश्वासन दिले.

भूगोल विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. राजेंद्र शिंदे यांनी आपले प्रास्ताविक सादर केले. यात त्यांनी उपस्थित पाहुण्यांचा परिचय करून दिला. तसेच भूगोल विभागामध्ये शैक्षणिक सत्रात घेण्यात येणाऱ्या विविध उपक्रमांची माहिती दिली. जागतिक पर्यटन दिनाचे महत्त्व प्रतिपादन करतांना त्यांनी स्थानिक पर्यटन, त्यातील रोजगाराच्या संधी, पर्यावरण व शाश्वत पर्यटन विकास आणि पर्यटनामध्ये विद्यार्थ्यांची असलेली भूमिका विशद केली.

या उद्घाटनाप्रसंगी स्वातंत्र्य संग्राम सेनानी स्व. सदाशिवराव राघोबाजी सिनकर स्मृती पारितोषिक देण्यात आले. हा उपक्रम मागील १९ वर्षांपासून संस्थेतून भूगोल विषयात पदव्युत्तरमध्ये प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना डॉ. डी. एस. सिनकर यांच्या तर्फे देण्यात येतो. हा पुरस्कार विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक कार्यात प्रोत्साहन देण्याकरिता महत्वाचे योगदान देत आहे. २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात संस्थेमधून पदव्युत्तर भूगोल विषयात प्रथम आलेला श्री. वैभव अरुण डहाके याला स्मृतिचिन्ह, प्रमाणपत्र आणि रोख रकम रुपये १००१ देऊन गौरव करण्यात आला. तसेच श्री. दीपक हाडके, श्री. कुणाल पवार, श्री. शिवम युवनाते यांनी नेट, सेट परीक्षा उत्तीर्ण केल्याबद्दल आणि कु. सावरी दहाट हिची अंगणवाडी सेविका म्हणून नियुक्ती झाल्याबद्दल

भूगोल विभागातर्फे स्मृतिचिन्ह व पदक देवून त्यांचा गुणगौरव करण्यात आला.

भूगोल अभ्यास मंडळाच्या उद्घाटन समारंभाचे प्रभारी प्राध्यापक श्री. प्रताप आर. सर्वगोड यांनी कार्यक्रमाचे व्यापक आणि चांगले आयोजन केले. सोबतच या शैक्षणिक वर्षात विद्यार्थ्यांपयोगी विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात येईल असे नमूद केले. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन एम.ए. भाग २ ची विद्यार्थिनी कु. मृणाली गव्हाणे तर आभारप्रदर्शन एम.ए. भाग १ चा विद्यार्थी कृष्ण दंडे याने केले.

या कार्यक्रमाकरिता विभागातील वरिष्ठ प्राध्यापक डॉ. एस. एस. कुमार, डॉ. एस. एस. खंडार (भेंडकर) व डॉ. श्रीनिवास सातभाई (इतिहास विभाग), डॉ. जनादन काटकर (मराठी विभाग), डॉ. सुनिल इंगळे (राज्यशास्त्र विभाग), डॉ. प्रदीप देशमुख (प्राणीशास्त्र विभाग), डॉ. स्वप्नील महामुने (वनस्पती विभाग) या कार्यक्रमास उपस्थित होते. सदर कार्यक्रम यशस्वी करण्याकरिता विभागातील घड्याळी तासिका तत्वावरील प्राध्यापक डॉ. हरिहर गाडबैल, डॉ. मनिष गायकवाड, डॉ. राजेंद्र ढगेकर, डॉ. सचिन मुळे, डॉ. प्रवीण माटोडे, डॉ. अनुपमा रामेकर, डॉ. उज्वला खंडारे, डॉ. जगबंधू वानखडे, श्री. स्वप्नील राऊत व श्री. ओंकार गावंडे आदींनी परिश्रम घेतले. या कार्यक्रमाला संस्थेतील पदवी व पदव्युत्तर वर्गाचे विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 3

Date:	:	17/09/2025 to 25/09/2025
Title of Programme	:	University-level Essay Competition on the occasion of World Tourism Day
Collaboration with	:	Geographical Society & Directorate of Tourism, Amravati Division, Government of Maharashtra
Duration	:	17/09/2025 to 25/09/2025
Convener	:	Dr. R. P. Shinde
Co-Ordinator	:	Shri. P. R. Sarvagod
Audience / Participants	:	67 Students
Objective of the Program	:	1. To create awareness about the importance of tourism and its role in economic and cultural development. 2. To encourage students to express their ideas and knowledge about tourism through essay writing. 3. To promote understanding of sustainable tourism and preservation of cultural and natural heritage.

Proceeding (Abstract) :

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था (स्वायत्त), अमरावती येथील भूगोल विभाग आणि पर्यटन संचालनालय, प्रादेशिक विभाग, अमरावती, महाराष्ट्र शासन यांच्या संयुक्त विद्यमाने जागतिक पर्यटन दिन २०२५ च्या निमित्ताने दि. १७ ते २५ सप्टेंबर २०२५ या कालावधीत विद्यापीठस्तरीय निबंध स्पर्धेचे भव्य आयोजन करण्यात आले. या स्पर्धेसाठी संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रातील विविध महाविद्यालयांतील एकूण ६७ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवून उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला. या स्पर्धेसाठी तीन विषय निश्चित करण्यात आले होते. "अमरावती विभागात परदेशी पर्यटकांना आकर्षित करण्याच्या संधी", "पर्यटन क्षेत्रामध्ये महिलांना व्यवसायाच्या संधी" आणि "पर्यटन व्यवसाय वृद्धिंगत करण्यासाठी सोशल मिडियाचा उपयोग"

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

या निबंध स्पर्धेचा बक्षीस वितरण समारंभ दिनांक २६ सप्टेंबर २०२५ रोजी भूगोल विभागात उत्साही वातावरणात पार पडला. या प्रसंगी संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे अध्यक्षस्थानी होते. आपल्या अध्यक्षीय भाषणात त्यांनी सांगितले की, "पर्यटन हा केवळ करमणुकीचा किंवा विश्रांतीचा विषय नसून, तो सामाजिक, सांस्कृतिक आणि आर्थिक विकासाचा प्रभावी घटक आहे. अमरावती विभागात नैसर्गिक, ऐतिहासिक व सांस्कृतिक वैभव असताना त्याचा पुरेपूर वापर न झाल्याचे जाणवते. अशा स्पर्धांद्वारे विद्यार्थ्यांमध्ये पर्यटन क्षेत्रातील नवकल्पना, व्यावसायिक संधी आणि समाजासाठी योगदान देण्याची उमेद जागृत होते, ही अत्यंत सकारात्मक गोष्ट आहे."

प्रमुख पाहुणे श्री. विजय अवधाने, उपसंचालक, पर्यटन संचालनालय, अमरावती विभाग, यांनी आपल्या भाषणात पर्यटन क्षेत्रातील धोरणात्मक योजना, स्थानिक तरुणांसाठी उपलब्ध व्यवसायाच्या संधी आणि महिला उद्योजकांना मिळणारे प्रोत्साहन याविषयी सविस्तर मार्गदर्शन केले. "महाराष्ट्र शासन पर्यटन क्षेत्रात नव्या धोरणावर काम करत असून ग्रामीण, धार्मिक, वन, इको-टुरिझम सारख्या प्रकारांना चालना दिली जात आहे. अमरावतीसारख्या विभागात युवक-युवतींसाठी स्थानिक स्तरावर पर्यटनाशी निगडित उपक्रमांतून उपजीविकेच्या अनेक संधी उपलब्ध होऊ शकतात."

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक भूगोल विभागप्रमुख प्रा. डॉ. राजेंद्र शिंदे यांनी केले. त्यांनी जागतिक पर्यटन दिनाचे महत्त्व स्पष्ट करताना सांगितले की, "पर्यटनाचा विकास हा केवळ अर्थव्यवस्थेचा प्रश्न नाही, तर तो पर्यावरण रक्षण, सामाजिक समरसता, सांस्कृतिक जपणूक आणि स्थानिक लोकांच्या सक्षमीकरणाचा विषय आहे. विद्यार्थ्यांनी पर्यटनविषयक समस्यांचा अभ्यास करून त्यावर उपाय शोधण्याचा प्रयत्न करावा हीच अशा उपक्रमामागची भूमिका आहे."

या निबंध स्पर्धेचे परीक्षण करताना आपले विचार व्यक्त करत डॉ. श्रीनिवास सातभाई (प्रमुख), इतिहास विभाग(यांनी सांगितले की, विद्यार्थ्यांनी निवडलेल्या विषयांचे सखोल विश्लेषण करताना सामाजिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक आणि आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील संदर्भांची जोड दिली, हे विशेष उल्लेखनीय आहे. काही निबंधांमध्ये अमरावती विभागातील ऐतिहासिक स्थळांची पर्यटनदृष्ट्या संभाव्यता मांडताना स्थानिक इतिहासाचे समर्पक संदर्भ वापरले गेले होते. ही गोष्ट विद्यार्थ्यांच्या संशोधन वृत्तीची आणि पर्यटनाबाबत त्यांच्या जाणिवेची साक्ष देते. आजच्या विद्यार्थ्यांनी केवळ अभ्यासापुरता नव्हे तर समाजात सकारात्मक बदल घडवण्यासाठी आपले ज्ञान वापरले पाहिजे. पर्यटनासारखा विषय हा इतिहास, भूगोल, समाजशास्त्र, आणि पर्यावरण या सर्व क्षेत्रांना स्पर्श करणारा आहे. अशा स्पर्धांद्वारे विद्यार्थ्यांच्या आंतरशाखीय समजुतीला चालना मिळते,

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

हे अत्यंत स्वागतार्ह आहे. भविष्यात पर्यटनविषयक धोरणे आखताना, विद्यार्थ्यांच्या नवकल्पनांना देखील स्थान दिले गेले पाहिजे. त्यांच्या दृष्टिकोनात नवचैतन्य आहे, आणि सामाजिक परिवर्तनाची दिशा आहे. डॉ. सातभाई यांनी यावेळी आयोजकांचे अभिनंदन करत विद्यार्थ्यांनी प्रस्तुत केलेल्या विचारशैली, भाषा कौशल्य आणि विश्लेषणात्मक दृष्टिकोन यांचे विशेष कौतुक केले.

निबंध स्पर्धेच्या परीक्षणासाठी विविध विषयातील मान्यवर प्राध्यापकांनी परीक्षक म्हणून सहभाग घेतला. त्यात डॉ. श्रीनिवास सातभाई (इतिहास विभाग), डॉ. जनार्दन काटकर (मराठी विभाग), डॉ. सुनिल इंगळे (राज्यशास्त्र विभाग), डॉ. प्रदीप देशमुख (प्राणीशास्त्र विभाग), डॉ. स्वप्नील महामुने (वनस्पतीशास्त्र विभाग) यांचा समावेश होता. परीक्षकांनी विद्यार्थ्यांचे चिंतन, सादरीकरण, लेखन कौशल्य आणि सामाजिक जाणीव यावर आधारित मूल्यमापन केले.

या उपक्रमाचे संपूर्ण नियोजन भूगोल अभ्यास मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक श्री. प्रताप आर. सर्वगोड यांनी केले. त्यांनी कार्यक्रमात बोलताना सांगितले की, "विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी केवळ पुस्तकी शिक्षण पुरेसे नसून अशा स्पर्धामधून त्यांच्यात संशोधनवृत्ती, अभिव्यक्ती कौशल्य आणि सामाजिक भान निर्माण होते. आगामी वर्षात भूगोल विभागामार्फत आणखी अनेक उपक्रम राबविण्याचे नियोजन आहे."

या निबंध स्पर्धेत प्रथम क्रमांक हा कु. इशिका गव्हाणे शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, यवतमाळ, द्वितीय क्रमांक गायत्री सावळीकर शा.वि.जा.वि. संस्था, अमरावती तर तृतीय क्रमांक वैष्णवी वंजारी श्री. शिवाजी कला व वाणिज्य महाविद्यालय, अमरावती यांना प्राप्त झाला. सदर विद्यार्थ्यांना रोख पारितोषिक, प्रमाणपत्र व मेडल देवून गुणगौरव करण्यात आला. तसेच दहा विद्यार्थ्यांना उत्तेजनार्थ प्रमाणपत्र व मेडल आणि सहभागी विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र देवून गौरविण्यात आले.

Outcomes of the Program

1. Students enhanced their knowledge and awareness about tourism and its significance.
2. Participants improved their writing, analytical, and creative thinking skills.
3. The program promoted awareness about sustainable tourism and the need to conserve cultural and natural heritage.

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Amravati, Maharashtra, भारत

Arts Department, Siddhivinayak Nagar, Amravati, Maharashtra 444604, भारत

Lat 20.954933° Long 77.755852°

26/09/2025 01:47 PM GMT +05:30

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेच्या (स्वायत्त) भूगोल विभागात विद्यापीठस्तर निबंध स्पर्धा यशस्वीरित्या संपन्न जागतिक पर्यटन दिनानिमित्त प्रेरणादायी उपक्रम

अमरावती दि. १ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था (स्वायत्त), अमरावती येथील भूगोल विभाग आणि पर्यटन संचालनालय, प्रादेशिक विभाग, अमरावती, महाराष्ट्र शासन यांच्या संयुक्त विद्यमाने जागतिक पर्यटन दिन २०२५ च्या निमित्ताने दि. १७ ते २५ सप्टेंबर २०२५ या कालावधीत विद्यार्थीस्तरीय निबंध स्पर्धेचे भव्य आयोजन करण्यात आले. या स्पर्धेसाठी संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रातील विविध महाविद्यालयांतील एकूण ६७ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवून उत्कृष्ट प्रतिसाद दिला. या स्पर्धेसाठी तीन विषय निश्चित करण्यात आले होते. अमरावती विभागात परदेशी पर्यटकांना क्षेत्रातल्या संधी, पर्यटन क्षेत्रातल्या महिलांना व्यवसायाच्या संधी आणि पर्यटन व्यवसाय चंद्रिगत करण्यासाठी सोशल मिडियाचा उपयोग या निबंध स्पर्धेचा बक्षीस वितरण समारंभ दिनांक २६ सप्टेंबर २०२५ रोजी भूगोल विभागात उत्साही वातावरणात पार पडला. या प्रसंगी संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे अध्यक्षस्थानी होते. आपल्या अध्यक्षीय भाषणात त्यांनी सांगितले की, पर्यटन हा केवळ करमणुकीचा किंवा विनोदाचा विषय नसून, तो सामाजिक, सांस्कृतिक आणि आर्थिक विकासाचा प्रभावी घटक आहे. अमरावती विभागात नैसर्गिक, ऐतिहासिक व सांस्कृतिक वैभव असताना त्याचा पुरेपर वापर न झाल्याचे जाणवते. अशा स्पर्धांद्वारे विद्यार्थ्यांमध्ये पर्यटन क्षेत्रातील नवकल्पना, व्यावसायिक संधी आणि समाजासाठी योगदान देण्याची उमेद जागृत होते, ही अत्यंत सकारात्मक गोष्ट आहे.

प्रमुख पाहुणे श्री. विजय अचपाने, उपसंचालक, पर्यटन संचालनालय, अमरावती विभाग, यांनी आपल्या भाषणात पर्यटन क्षेत्रातील घोरणात्मक योजना, स्थानिक तरुणांसाठी उपलब्ध व्यवसायाच्या संधी आणि महिला उद्योजकांना मिळणारे प्रोत्साहन याविषयी सविस्तर मार्गदर्शन केले. महाराष्ट्र शासन पर्यटन क्षेत्रात नव्या घोरणावर काम करत असून ग्रामीण, धार्मिक, वन, इको-टुरिझम सारख्या प्रकारांना चालना दिली जात आहे. अमरावतीसारख्या विभागात युवक-युवतींसाठी स्थानिक स्तरावर पर्यटनाशी निगडित उपक्रमांतून उपजीविकेच्या अनेक संधी उपलब्ध होऊ शकतात.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक भूगोल विभागप्रमुख प्रा. डॉ. राजेंद्र शिंदे यांनी केले. त्यांनी जागतिक पर्यटन दिनाचे महत्त्व स्पष्ट करताना सांगितले की, पर्यटनाचा विकास हा केवळ अर्थव्यवस्थेचा प्रश्न नाही, तर तो पर्यावरण रक्षण, सामाजिक समरसता, सांस्कृतिक जणूक आणि स्थानिक लोकांच्या सक्षमीकरणाचा विषय आहे.

विद्यार्थ्यांनी पर्यटनविषयक समस्यांचा अभ्यास करून त्यावर उपाय शोधण्याचा प्रयत्न करावा हीच अशा उपक्रमांमागील भूमिका आहे. या निबंध स्पर्धेचे परीक्षण करताना आपले विचार व्यक्त करत डॉ. श्रीनिवास सातभाई (प्रमुख, इतिहास विभाग) यांनी सांगितले की, विद्यार्थ्यांनी निवडलेल्या विषयांचे सखोल विश्लेषण करताना सामाजिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक आणि आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील संदर्भांची जोड दिली, हे विशेष उद्देखनीय आहे. काही निबंधांमध्ये अमरावती विभागातील ऐतिहासिक स्थळांची पर्यटनदृष्ट्या सांभाळता मांडताना स्थानिक इतिहासाचे समर्पक संदर्भ वापरले गेले होते. ही गोष्ट विद्यार्थ्यांच्या संशोधन वृत्तीची आणि पर्यटनाबाबत त्यांच्या जाणिवेची साक्ष देते. आजच्या विद्यार्थ्यांनी केवळ अभ्यासापुरता नव्हे तर समाजात सकारात्मक बदल घडवण्यासाठी आपले ज्ञान वापरले पाहिजे. पर्यटनासारखा विषय हा इतिहास, भूगोल, समाजशास्त्र, आणि पर्यावरण या सर्व क्षेत्रांना

स्पर्श करणारा आहे. अशा स्पर्धांद्वारे विद्यार्थ्यांच्या आंतरशाखीय समजुतीला चालना मिळते, हे अत्यंत स्वागतार्ह आहे. भविष्यात पर्यटनविषयक घोरणे आखताना, विद्यार्थ्यांच्या नवकल्पनांना देखील स्थान दिले गेले पाहिजे. त्यांच्या दृष्टिकोनात नवचैतन्य आहे, आणि सामाजिक परिवर्तनाची दिशा आहे. डॉ. सातभाई यांनी यावेळी आयोजकांचे अभिनंदन करत विद्यार्थ्यांनी प्रस्तुत केलेल्या विचारांशी, भाषा कौशल्य आणि विश्लेषणात्मक दृष्टिकोन यांचे विशेष कौतुक केले. निबंध स्पर्धेच्या परीक्षणासाठी विविध विषयांतील मान्यवर प्राध्यापकांनी परीक्षक म्हणून सहभाग घेतला. त्यात डॉ. श्रीनिवास सातभाई (इतिहास विभाग), डॉ. जनार्दन काटकर (मराठी विभाग), डॉ. सुनिल शेळके (राज्यशास्त्र विभाग), डॉ. प्रदीप देशमुख (प्राणीशास्त्र विभाग), डॉ. स्वप्नील महामुने (वनस्पतीशास्त्र विभाग) यांचा समावेश होता. परीक्षकांनी विद्यार्थ्यांचे बित्तन, सादरीकरण, लेखन कौशल्य आणि सामाजिक जाणीव यावर आधारित

मूल्यापन केले. या उपक्रमाचे संपूर्ण नियोजन भूगोल अभ्यास मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक श्री. प्रताप आर. सर्वगोड यांनी केले. त्यांनी कार्यक्रमाला बोलताना सांगितले की, विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी केवळ पुस्तकी शिक्षण पुरेसे नसून अशा स्पर्धेमधून त्यांच्यात संशोधनवृत्ती, अभिव्यक्ती कौशल्य आणि सामाजिक भाव निर्माण होते. आगामी वर्षीय भूगोल विभागामार्फत आणखी अनेक उपक्रम राबविण्याचे नियोजन आहे. या निबंध स्पर्धेत प्रथम क्रमांक हा कु. इशिका गव्हाणे शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, यवतमाळ, जिल्ह्याच्या क्रमांक गायत्री सावळीकर शा. वि. ज्ञा. वि. संस्था, अमरावती तर तृतीय क्रमांक वैष्णवी वंजारी श्री. शिवाजी कला व वाणिज्य महाविद्यालय, अमरावती यांस प्राप्त झाला. सद्य विद्यार्थ्यांना रेषा पारितेक्षिक, प्रमाणपत्र व मेडल देऊन गुणगीत करण्यात आला. तसेच दहा विद्यार्थ्यांना ज्ञेयज्ञार्थ प्रमाणपत्र व मेडल आणि सहभागी विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र देऊन गौरविण्यात आले. या कार्यक्रमाकरिता विभागातील वीरेंद्र प्राध्यापक डॉ. एस. एस. कुमार, डॉ. एस. एस. खंडार (भंडारक) व सद्य कार्यक्रम यशस्वी करण्याकरिता विभागातील घड्याळी तासिका तळावरील प्राध्यापक डॉ. हरिहर गाडगेल, डॉ. मनीष गायकवाड, डॉ. राजेंद्र डोकर, डॉ. सचिन मुळे, डॉ. प्रवीण साठे, डॉ. अनुष्मा रामेकर, डॉ. जगन्मय वानखडे, डॉ. उज्वला खंडार, श्री. स्वप्नील राजत, श्री. अनिकेत वानखडे व श्री. ओंकार गावडे आदींनी परिश्रम घेतले. या कार्यक्रमात संस्थेतील पदवी व पदव्युत्तर वर्गाचे विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 4

Date	:	16/09/2025
Title of Programme	:	World Tourism Day
Collaboration with	:	Geographical Society
Duration	:	One Day
Convener	:	Dr. R. P. Shinde
Co-Ordinator	:	Shri. P. R. Sarvagod
Audience / Participants	:	47 Students
Objective of the Program	:	

1. To create awareness about the importance of tourism in economic, social, and cultural development.
2. To promote sustainable tourism and conservation of natural and cultural heritage.
3. To encourage community participation and responsible travel practices among students and the public.

Proceeding (Abstract) :

दि. १६/०९/२०२५ रोजी भूगोल विभागामध्ये **जागतिक ओझोन** दिन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमांतर्गत वक्त्यांनी विविध विषयावर मार्गदर्शन केले.

या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष भूगोल विभाग प्रमुख डॉ. आर.पी. शिंदे यांनी विभागाची आपल्या अध्यक्षीय मनोगतामध्ये विद्यार्थ्यांना ओझोन दिनाचे महत्त्व सांगितले. सोबतच **“विज्ञानातून जागतिक कृतीकडे” (From Science to global action)** विषयाच्या अनुषंगाने विज्ञानातील संशोधनाने मिळालेल्या माहितीच्या आधारे जागतिक स्तरावर ठोस कृती करण्यात आली. या संदर्भात विद्यार्थ्यांना सविस्तर माहिती दिली.

प्रमुख वक्ते डॉ. सचिन तिप्पत, पर्यावरणशास्त्र विभाग, श्रीमती नरसम्मा कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अमरावती यांनी आपल्या मार्गदर्शनामध्ये ओझोन (O₃) वायूची निर्मिती फोटो-डिसोसिएशन (Photodissociation) प्रक्रियेत होते. जेव्हा अल्ट्राव्हायलेट (UV) किरणे ऑक्सिजनच्या (O₂) रेणूला तोडतात आणि मुक्त अणू (O) निर्माण होतो, हे अणू O₂ सोबत मिळून

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

O₃ तयार करतात. या प्रक्रियेसंदर्भात तसेच ओझोन वायू प्रामुख्याने स्ट्रॅटोस्फियरमध्ये आढळतो, जिथे तो पृथ्वीला हानिकारक UV किरणांपासून संरक्षण करतो याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले.

जागतिक ओझोन दिनानिमित्त विद्यार्थ्यांमध्ये ज्ञानवृद्धी व्हावी याउद्देशाने राज्यस्तरीय ऑनलाईन प्रश्नमंजुषा स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये महाराष्ट्र राज्यातील विविध विद्यापीठातील ३२६ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. सहभागी विद्यार्थ्यांना विभागामार्फत ऑनलाईन प्रमाणपत्र देण्यात आले.

Outcomes of the Program :

1. Increased awareness among students about the importance and benefits of tourism.
2. Improved understanding of sustainable tourism and responsible travel practices.
3. Enhanced participation and interest in tourism-related activities and cultural heritage conservation.

Geotag Photo:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त)भूगोल विभागात जागतिक ओझोन दिन कार्यक्रम संपन्न

अमरावती दि. १६ : भूगोल विभागामध्ये जागतिक ओझोन दिन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.या कार्यक्रमाअंतर्गत वक्त्यांनी विविध विषयावर मार्गदर्शन केले.या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष भूगोल विभाग प्रमुख डॉ. आर.पी. शिंदे यांनी विभागाची आपल्या अध्यक्षीय मनोगतामध्ये विद्यार्थ्यांना ओझोन दिनाचे महत्त्व सांगितले. सोबतच विज्ञानातून जागतिक कृतीकडे विषयाच्या अनुषंगाने विज्ञानातील संशोधनाने मिळालेल्या माहितीच्या आधारे जागतिक स्तरावर ठोस कृती करण्यात आली. या संदर्भात विद्यार्थ्यांना सविस्तर माहिती दिली.

प्रमुख वक्ते डॉ. सचिन तिप्पत, पर्यावरणशास्त्र विभाग,नरसम्मा कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,अमरावती यांनी आपल्या मार्गदर्शनामध्ये ओझोन(ओश्री) वायूची निर्मिती फोटो-डिसोसिएशन प्रक्रियेत होते. जेव्हा अल्ट्राव्हायलेट (यूव्ही) किरणे ऑक्सिजनच्या ओटू रेणूला तोडतात आणि मुक्त अणू (ओ) निर्माण होतो, हे अणू ओटू सोबत मिळून ओश्री तयार करतात. या प्रक्रिये संदर्भात तसेच ओझोन वायू प्रामुख्याने स्ट्रॅटोस्फियरमध्ये आढळतो, जिथे तो पृथ्वीला हानिकारक यूव्ही किरणांपासून

संरक्षण करतो याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले.

जागतिक ओझोन दिनानिमित्त विद्यार्थ्यांमध्ये ज्ञानवृद्धी व्हावी याउद्देशाने राज्यस्तरीय ऑनलाईन प्रश्नमंजुषा स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये महाराष्ट्र राज्यातील विविध विद्यापीठातील ३२६ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. सहभागी विद्यार्थ्यांना विभागामार्फत ऑनलाईन प्रमाणपत्र देण्यात आले.

या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा.पी.आर. सर्वगोड यांनी केले तर कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन हे डॉ.मनीष गायकवाड यांनी केले. तसेच या कार्यक्रमांमार्फत विभागातील वरिष्ठ प्राध्यापक डॉ. एस. एस. कुमार, डॉ. साधना एस. खंडार उपस्थित होते. सदर कार्यक्रम यशस्वी करण्याकरिता विभागातील घड्याळी तासिका तत्वावरील प्राध्यापक डॉ.हरिहर गाडबैल, डॉ. राजेंद्र ढगेकर, डॉ.सचिन मुळे, डॉ.प्रवीण माटोडे,डॉ. अनुपमा रामेकर, डॉ. उज्वला खंडारे,श्री.स्वप्नील राऊत व श्री.ओंकार गावडे आदींनी परिश्रम घेतले.या कार्यक्रमांमार्फत संस्थेतील पदवी व पदव्युत्तर वर्गाचे विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

Activity No. 5

Date	:	17/03/2026
Title of Programme	:	NET/SET Workshop
Collaboration with	:	Geographical Society
Duration	:	One day

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Convener	:	Dr. R. P. Shinde
Co-Ordinator	:	Shri. P. R. Sarvagod
Audience / Participants	:	35 Students

Objective of the Program :

1. To guide students about the syllabus, exam pattern, and preparation strategies for NET/SET exams.
2. To enhance subject knowledge and develop effective study techniques among aspirants.
3. To motivate students to pursue careers in teaching and research.

Proceeding (Abstract) :

शा. वि. ज्ञा. वि. संस्थेतील, भूगोल विभागामार्फत NET/SET मार्गदर्शन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यशाळेचा उद्देश विद्यार्थ्यांना NET/SET परीक्षेची माहिती, अभ्यासक्रम, परीक्षा पद्धती व तयारी करिता मार्गदर्शन करणे हा होता.

कार्यक्रमाच्या प्रारंभी प्रमुख पाहुण्यांचे स्वागत व प्रास्ताविक करण्यात आले. भूगोल विभाग प्रमुख डॉ. आर. पी. शिंदे यांनी NET/SET परीक्षेचे स्वरूप, गुणांकन पद्धती, अभ्यासाचे नियोजन, वेळेचे व्यवस्थापन तसेच मागील प्रश्नपत्रिकांचा अभ्यास याविषयी सविस्तर मार्गदर्शन केले. त्यांनी विद्यार्थ्यांना नियमित अभ्यास, संदर्भग्रंथांचा वापर आणि सराव चाचण्यांचे महत्त्व पटवून दिले.

तसेच डॉ. आर. जे. ढगेकर यांनी पेपर-२ संदर्भात सविस्तर मार्गदर्शन केले. त्यांनी विषयातील महत्वाचे घटक, अभ्यासाची पद्धत, संकल्पनात्मक स्पष्टता व उत्तरनिवड कौशल्य यावर भर दिला आणि श्री. ओ. पी. गावंडे यांनी पेपर-१ संदर्भात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. त्यांनी अध्यापन व संशोधन अभिरुची, तर्कशक्ती, संख्यात्मक क्षमता, वेळेचे नियोजन याबाबत उपयुक्त सूचना दिल्या.

कार्यशाळेमध्ये विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त सहभाग दिसून आला. शेवटी प्रश्नोत्तर सत्राद्वारे विद्यार्थ्यांच्या शंकांचे निरसन करण्यात आले. या कार्यशाळेमुळे विद्यार्थ्यांना NET/SET परीक्षेबाबत स्पष्ट दिशा व आत्मविश्वास प्राप्त झाला.

Outcomes of the Program :

1. Students gained a clear understanding of the NET/SET exam pattern, syllabus, and preparation strategy.
2. Their conceptual knowledge and approach to Paper I and Paper II were improved.
3. Students developed confidence and a positive attitude towards competitive examinations.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

● **Geotag Photo**

Activity No. 6

Date: १३ /० ४ /२०२६

Title of Programme: MPSC व सरळ सेवा सपर्धा परीक्षेबाबत तसेच शासनाच्या स्पर्धा परीक्षा

दिनांक १३ /० ४ /२०२६ रोजी शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था अमरावती येथील भूगोल विभागात भूगोल अभ्यास मंडळाद्वारे MPSC व सरळ सेवा सपर्धा परीक्षेबाबत तसेच शासनाच्या स्पर्धा परीक्षा संदर्भात असलेल्या शासकीय संस्था आणि महाराष्ट्र शासन राबवित असलेल्या योजना याबाबत

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

योग्य मार्गदर्शन मिळावे या उद्देशाने कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. या प्रसंगी बोलताना कार्यक्रमाचे अध्यक्ष वक्ते प्रा. निखील रांजणकर यांनी जागतिक तापमान वाढीची कारणे व त्याचा शेती, वसाहत तसेच संपूर्ण पृथ्वीतलावरील मानवी जीवनावर होणारा परिणाम याबाबत जागतिक स्तरावरील चित्रफितीच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना बहुमोल मार्गदर्शन केले. या विषयाच्या अनुषंगाने विद्यार्थ्यांसोबत प्रश्नोत्तराच्या माध्यमातून चर्चा केली. तसेच पुढील संभाव्य पर्यावरणीय समस्यांबाबत विद्यार्थ्यांमध्ये जनजागृती निर्माण व्हावी सोबतच उपस्थित विद्यार्थ्यांनी ही जनजागृती समाजात करावी असे आवाहन केले.

भूगोल विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. राजेंद्र शिंदे यांनी आपले मनोगत व्यक्त करताना जागतिक तापमानामध्ये कशापद्धतीने वाढ होत आहे. त्याची कारणे व परिणाम याबाबत मार्गदर्शन केले. सोबतच उद्योगधंद्यामध्ये झालेली वाढ, लोकसंख्या वाढ, मोठ्या प्रमाणात होत असलेली जंगलतोड यामुळे जागतिक तापमान वाढत असल्याचे नमूद केले.

भूगोल अभ्यास मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक श्री. प्रताप आर. सर्वगोड यांनी आपल्या प्रस्ताविकेमध्ये पाहुण्यांचा परिचय व या व्याख्यानाचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना समजावून सांगितले. तसेच विद्यार्थ्यांनी आपण पर्यावरणाचे देणे लागतो हि भावना मनात ठेवून पर्यावरण संवर्धन केले पाहिजे असे मनोगत व्यक्त केले.

या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. मनीष गायकवाड यांनी केले. या कार्यक्रमाकरिता विभागातील वरिष्ठ प्राध्यापक डॉ. कुमार , डॉ. खंडार(भेंडकर) व इतर सर्व प्राध्यापक वर्ग आणि शिक्षकेतर कर्मचारी तसेच एम.ए. भाग १ व २ आणि बी.ए. भाग १,२ व ३ चे विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

Department: Home-Science

Activity No. 1

Date: - 25.08.2025

Title of the Programme: - Induction program

Collaboration with: -

Duration: - One day

Convener: - Director of the G.V.I.S.H, Amravati

Co-Ordinator: - Head of the Home Science Department, Prof. Dr. Sadhana Khandar

Audience/Participant: - Students

Objectives of the programme: - To give the information about the curriculum, examination pattern, cultural programs, other available facilities as per NEP 2020.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Abstract: - An induction program was organized by the Home Science Department of the Government Vidarbha Institute of Science and Humanities on 25. 8. 2025 for the first-year students admitted to the Home Science branch. The program organized with the aim of getting information about the curriculum, examination pattern, cultural programs, other available facilities as per NEP 2020, all the professors gave detailed information about themselves and the subject they are teaching employment opportunities, importance of the subjects and discussed the benefits it will bring to the students in the future. Teachers informed the students about the academic calendar of the department. They gave detailed information about various activities to be held in the department during the year, schedule of exams and component tests, educational tours, internships. Head of the Department of Home Science Dr. Sadhana Khandar gave detailed information about the new educational policy to the students. Analysis of marks, selection of subjects, minor, major, AEC, open elective, etc. were explained to the students.

Outcomes of the programme: - Students get the knowledge about the employment opportunities, curriculum, examination pattern, cultural programs, other available facilities as per NEP 2020, analysis of marks, selection of subjects, minor, major, AEC, open elective, etc.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 2

Date: -23.09.2025

Title of the Program me: - Inauguration of Home Science Society 2025

Collaboration with: -

Duration: - One day

Convener: - Director of the G.V.I.S.H Amravati

Co-Ordinator: - Head of the Home Science Department, Prof. Dr. Sadhana Khandar

Audience/Participant: - Students

Objectives of the programme: -

Abstract: - Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (autonomous) Department of Home Science organized Inauguration of Home Science Society 2025 programme on 23.09.2025. The objective of the programm is to informed the students about the academic calendar of the department and various activities to be held in the department during the year. Head of the Home Science Department Prof. Dr. Sadhana Khandar gave detailed information about roles and responsibility of Home Science Society. The main objectives of formation of Home Science Society is implemented miscellaneous activities in the department for holistic development students.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Outcomes of the programme: - The Home Science Society is implemented miscellaneous activities in the department and play important role in providing various platform for holistic development students.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 3

Date: - 13/9/2025 to 12/10/2025

Title of the Program me: - National Nutrition Month.

Collaboration with: -

Duration: - One month

Convener: - Director of the G.V.I.S.H Amravati

Motivational speaker Smt. Pranali Deshmukh & Dietician Rasika Chaudhary

Co-Ordinator: - Head of the Home Science Department, Prof. Dr. Sadhana Khandar

Audience/Participant: - Students

Objectives of the programme: - To eat right for good health and highlights the role of nutrition for overall health.

Abstract: -Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous) Home Science department were organized Various competitions on the occasion of National Nutrition Month. This year, the Ministry of Women and Child Development has decided to celebrate Nutrition Month from 13/9/2025 to 12/10/2025 under the theme Eat Right for a Better Life. The main objective of this theme is to eat right for good health and highlights the role of nutrition for overall health. Dietician Smt. Rasika Chaudhary shed light on today's diet and its effects on health. She interacted with the students about various diseases caused by fast food and the diseases caused by today's stressful life. Various competitions organized under the National Nutrition Maha received a spontaneous response from the students. This competition gave a new twist to their thoughts about choosing the right diet and its importance, Satvik diet and the effects of right habits on their health.

Outcomes of the programme: - Students aware about the ideal lifestyle and its impact on our health.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 4

Date: - 13/3/2026

Title of the Program me: - Home Science Expo 2026

Collaboration with: -

Duration: - One day

Convener: - 1. Director G.V.I.S.H, Amravati

2. Mrs. Radha Dhekekar, founder of Divine A Waitness, Amravati, chief guest

Co-Ordinator: - Head of the Home Science Department, Prof. Dr. Sadhana Khandar

Audience/Participant: - Students, youth and citizens.

Objectives of the programme: -To provide a platform for self-employment by encouraging the skill development and creativity of the students

Abstract: - Home Science Expo 2026, organized by the Home Science Department of the Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous) on 13/3/2026. The main objective of this Home Science Expo 2026 is to provide a platform for self-employment by encouraging the skill development and creativity of the students. The main attraction of the Home Science Expo 2026 is the exhibition and sale of quality products such as handmade items, Indian embroidery samples, textile printing and dyeing samples, innovatively designed textiles, delicious homemade food items prepared by the students. The students of the department displayed their embroidery samples, textile printing and dyeing samples, various attractive designs of textiles, and various types of handmade items. Home Science Expo 2026 plays a major role in promoting entrepreneurial qualities by providing opportunities, creativity and providing a platform for self-employment to empower students economically. Today's creativity is the beginning of tomorrow's success. Based on this, organizing Home Science Expo 2026 provided a strong platform for future entrepreneurs (male and female students) to become financially independent and materialize abstract concepts.

Outcomes of the programme: - Home Science Expo 2026 plays a major role in promoting entrepreneurial qualities by providing miscellaneous Employment opportunities and platform for self-employment to empower students economically

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

<https://gvishamt.org/iqac-main/>

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Department: History

	Activity No. 1
Date	दि.२५/७/२०२५
Title of Program	वृक्षारोपण
Collaboration with	----
Duration	One Day
Convener	डॉ.बी.आर मस्के
Co-Ordinator	---
Audience /Participants	20
Objectives of the program	१) वृक्ष लागवड करणे २) वनराईबद्दल जागृती निर्माण करणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	पर्यावरणाच्या दृष्टीने झाडांचे महत्व लक्षात घेऊन संस्थेच्या परिसरात इतिहास अभ्यास मंडळातर्फे वृक्षारोपण कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.यावेळी मा.संचालक डॉ.सतीश माळोदे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते.विभाग प्रमुख डॉ.बी. आर.मस्के व विभागातील सर्व प्राध्यापक यावेळी उपस्थित होते.
Outcomes of the program	१) वृक्ष संवर्धन व त्याचे महत्व विद्यार्थ्या पटले

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

क्षणचित्रे	
	Activity No. 2
Date	दि.२८/७/२०२५
Title of Program	महाविद्यालय स्थापना दिन
Collaboration with	----
Duration	01 Hour
Convener	प्रा. श्रीनिवास सातभाई
Co-Ordinator	----
Audience /Participants	50

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Objectives of the program	१) संस्था स्थापना दिवस साजरा करणे २) संस्थेच्या इतिहासाला उजाळा देणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	१९२३ मध्ये अमरावतीच्या मातीत उच्च शिक्षणाची सुरुवात तत्कालीन किंग एडवर्ड कॉलेजच्या माध्यमातून झाली. दि.२८ जुलै १९२३ हा महाविद्यालयाचा स्थापना दिवस होय.या निमित्ताने नूतन प्रवेशित विद्यार्थ्यांना महाविद्यालय शाताब्दीची माहिती प्रा. श्रीनिवास सातभाई यांनी दिली..व-हाड प्रांतात एका उच्च शिक्षण देणाऱ्या शैक्षणिक संस्थेची स्थापना करावी असा प्रयत्न यासाठी ज्यांनी आरंभीच्या काळात प्रयत्न केले त्यात रावबहादूर रंगनाथ नरसिंह मुधोळकर (१९१२ च्या बांकीपूर (पाटना) राष्ट्रीय काँग्रेसचे अध्यक्ष),सर मोरोपंत जोशी(C P.& Berar चे पहिले हिंदी मंत्री), दिवाण बहादुर के.वा.ब्रह्म , आणि रावबहादूर रा.मो.खरे यांच्याबद्दल माहिती देण्यात आली. या प्रसंगी १९२३ ते १९२५ या कालखंडातील संस्थेच्या इतिहासाला उजाळा देण्यात आला.
Outcomes of the program	१) विद्यार्थ्यांना संस्थेचा वैभवशाली इतिहास माहिती झाला २) शंभर वर्षातील स्थित्यंतरे लक्षात आली
क्षणचित्रे	KING EDWARD COLLEGE,AMRAVATI FOUNDATION STONE

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

	Activity No. 3
Date	दि.२१/०८/२०२५
Title of Program	इंडक्शन कार्यक्रम
Collaboration with	Dept of POL.Sci., Economics, Philosophy, Psychology
Duration	03 Hrs
Convener	All HOD
Co-Ordinator	डॉ.सुनील इंगळे
Audience /Participants	200
Objectives of the program	१) अभ्यासक्रमातील बदल समजावून देणे २) नव्या संधी ची उपलब्धता सांगणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	आंतरविद्याशाखीय उपक्रमाचा भाग म्हणून नवप्रवेशित पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरण (इंडक्शन) कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.कार्यक्रमाच्या आरंभी मा.संचालक डॉ.सतीश माळोदे व डॉ.मंगेश शेळके यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.प्रारंभी डॉ. मंगेश शेळके यांनी संस्थेच्या गौरवशाली इतिहासची माहिती विद्यार्थ्यांना दिली.हा कार्यक्रम इतिहास,अर्थशास्त्र,राज्यशास्त्र,तत्वज्ञान व मानसशास्त्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आला .या कार्यक्रमात विविध विषयांचे अभ्यासक्रम,ग्रंथालय याबाबत माहिती डॉ.सुनील इंगळे यांनी तर डॉ.लक्ष्मण म्हस्के यांनी गुणदान पद्धती,परीक्षा पद्धती याविषयी माहिती दिली .संशोधन प्रकल्प याबाबत नवीन बदलाबाबत प्रा.श्रीनिवास सातभाई यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. आदी.कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ.सुनील इंगळे यांनी तर सूत्र संचालन डॉ.सुमेधा जाधव यांनी केले. प्रभारी इतिहास विभाग प्रमुख डॉ.नलिनी टेंभेकर यांनी आभार व्यक्त केले.या कार्यक्रमास विभागातील सर्व प्राध्यापक उपस्थित होते.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Proceedings (Abstract) (100 words)	इतिहास विभागा तर्फे दि. १७/९/२०२५ आयोजित हैद्राबाद मुक्ती संग्राम दिनाच्या निमित्त १७ सप्टेंबर या हैद्राबाद मुक्ती संग्राम यावर डॉ . श्रीनिवास सातभाई यांनी सचित्र व्याख्यान दिले व हैदराबाद मुक्ती लढ्याचा इतिहास विद्यार्थ्यांना सांगितला .या कार्यक्रमास या कार्यक्रमास मोठ्या संख्येने विद्यार्थी उपस्थित होते .
Outcomes of the program	भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील हैदराबाद मुक्ती लढ्याचे महत्व समजले
क्षणचित्रे	
	Activity No. 5
Date	दि. २५/०९/ २०२५
Title of Program	राष्ट्रीय स्वच्छता अभियान
Collaboration with	---
Duration	Two Hour
Convener	मा,उच्च शिक्षणमंत्री महाराष्ट्र राज्य
Co-Ordinator	विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के
Audience /Participants	25

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Objectives of the program	१) परिसर स्वच्छता करणे २) रोगराई हटविणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	मा.पंतप्रधान व मा.उच्च शिक्षणमंत्री महाराष्ट्र राज्य यांच्या आवाहनास प्रतिसाद म्हणून पंडित दिन दयाळ उपाध्याय यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून आयोजित स्वच्छता अभियानात इतिहास विभागाचे विद्यार्थी व प्राध्यापक सहभागी झाले होते.या कार्यक्रमात इतिहास विभाग,परिसर व वर्गखोल्या यांची स्वच्छता करण्यात आली.पदवी व पदव्युत्तर विभागाचे विद्यार्थी यात सहभागी झाले होते. विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के व अन्य प्राध्यापक,कर्मचारी वर्ग यात सहभागी झाले होते.
Outcomes of the program	परिसर स्वच्छतेविषयी जागृती निर्माण झाली
क्षणचित्रे	

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

	Activity No. 6
Date	३० सप्टेंबर २०२५
Title of Program	इतिहास अध्ययन मंडळ उद्घाटन
Collaboration with	Dept of Pol.Sci, Economics, Philosophy
Duration	Three Hour
Convener	All HoD
Co-Ordinator	विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के
Audience /Participants	200
Objectives of the program	१) आंतरविद्याशाखीय अभ्यासपूरक उपक्रम राबविणे २) विद्यार्थी कार्यकारिणी मंडळ स्थापन करणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	आंतरविद्याशाखीय उपक्रमाचा एक भाग म्हणून शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या मुख्य सभागृहात इतिहास, तत्वज्ञान राज्यशास्त्र व अर्थशास्त्र विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने दि.३० सप्टेंबर २०२५ रोजी अध्ययन उद्घाटन या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. प्रारंभी प्रमुख पाहुणे व अध्यक्ष यांच्या हस्ते संत गाडगे बाबा यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करण्यात आला. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. सुनील इंगळे यांनी केले. या क्रियाक्रमास प्रा. डॉ. विश्वनाथ बीटे (वरिष्ठ प्राध्यापक, इंग्रजी विभाग) हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. "नवीन शैक्षणिक धोरण व इतिहास" विषयातील स्पर्धा परीक्षा, पर्यटन, संशोधन, प्राध्यापक, पुरातत्व इ. विविध क्षेत्रातील संधी यावर प्रा. डॉ. विश्वनाथ बीटे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. नवीन शैक्षणिक धोरण व सामाजिक शास्त्रे विषयातील विविध संधी या विषयावर बोलताना या विषयात असलेल्या उपलब्ध संधीबाबत मार्गदर्शन केले. ज्ञान व शहाणपण यातील फरक ओळखून

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

	आपली वाटचाल करा,मनातील न्यूनगंड काढून प्रश्न विचारण्याचे धैर्य दाखवा असा सल्ला त्यांनी दिला याच कार्यक्रमात अध्ययन मंडळाची कार्यकारिणी विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के यांनी जाहीर केली.प्रमुख पाहुण्यांच्या हस्ते कार्यकारिणी सदस्यांचा सत्कार करण्यात आला. अध्यक्षीय समारोप विभाग प्रमुख मा.संचालक यांनी केला या कार्यक्रमास विभागातील प्रा.श्रीनिवास सातभाई,डॉ.नलिनी टेंभेकर व सामाजिक शास्त्रे विभागातील सर्व तासिका तत्वावरील प्राध्यापक तसेच मोठ्या संख्येने विद्यार्थी उपस्थित होते,राष्ट्रगीताने कार्यक्रमाची सांगता झाली.
Outcomes of the program	नव्या वाटा व अभ्यासक्रम यांची सांगड कशी घालावी याचे मार्गदर्शन मिळाले
क्षणचित्रे	

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

	Activity No. 7
Date	३०/९/२०२५
Title of Program	गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार
Collaboration with	इतिहास,तत्वज्ञान राज्यशास्त्र व अर्थशास्त्र विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने
Duration	One Hour
Convener	विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के
Co-Ordinator	----
Audience /Participants	100
Objectives of the program	१) गुणवंत विद्यार्थ्यांचे कौतुक करणे २) अन्य विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	आंतरविद्याशाखीय उपक्रमाचा एक भाग म्हणून शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या मुख्य सभागृहात इतिहास,तत्वज्ञान राज्यशास्त्र व अर्थशास्त्र विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने दि.३० सप्टेंबर २०२५ रोजी अध्ययन उद्घाटन या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.याच कार्यक्रमात गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार मा.संचालक डॉ.सतीश माळोदे यांच्या हस्ते करण्यात आला. इतिहास विभागातील विद्यार्थी १) निनाद दीपक खडसे(NET) २) अमित शिंदे (SET) व ३) आशिष धुर्वे (SET)हे तीन विद्यार्थी NET /SET ही पात्रता परीक्षा जून २०२५ मध्ये झालेल्या परीक्षेत उत्तीर्ण झाले..इतिहास विभागातर्फे विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के यांनी त्याचे अभिनंदन केले.
Outcomes of the program	१) विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळाली २) गुणवंत विद्यार्थ्यांना पाठीवर शाबासकीची थाप मिळाली

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

	Activity No. 8
Date	६/११/२०२५
Title of Program	स्पर्धा परीक्षेत यशस्वी विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन
Collaboration with	---
Duration	One Hour
Convener	विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के
Co-Ordinator	----
Audience /Participants	20
Objectives of the program	१) स्पर्धा परीक्षेत मिळवलेल्या यशाचे कौतुक करणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ या वर्षातील इतिहास विभागाचा माजी विद्यार्थी मनोज नरेंद्र धांदर याने महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या महाराष्ट्र नागरी सेवा परीक्षा २०२४ मध्ये यश प्राप्त केले व त्याची निवड राजपत्रित अधिकारी वर्ग १ म्हणून निवड झाली.याबद्दल इतिहास विभागातर्फे इतिहास विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के व विभागातील सर्व सहकारी प्राध्यापक यांनी अभिनंदन केले व पुढील वाटचालीसाठी त्याला शुभेच्छा दिल्या.
Outcomes of the program	अन्य विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळाली ,उत्साह वाढला

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

क्षणचित्रे	
	Activity No. 9
Date	दि. १२ डिसेम्बर २०२५
Title of Program	शिक्षक -विद्यार्थी संवाद सभेचे आयोजन
Collaboration with	----
Duration	Two Hour
Convener	विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के
Co-Ordinator	----
Audience /Participants	100
Objectives of the program	शिक्षक व विद्यार्थी यांच्यात संवाद राहावा
Proceedings (Abstract) (100 words)	शिक्षक व विद्यार्थी यांच्यात संवाद राहावा या हेतूने विभागप्रमुख डॉ बी,आर,मस्के यांनी या सभेचे आयोजन केले.या सभेत अभ्यासक्रमातील अडचणी, सत्र परीक्षा ,शैक्षणिकसहलीचे नियोजन इ.विषयावर चर्चा करण्यात आली.या सभेला डॉ.नलिनी टेंभेकर यांनी मार्गदर्शन केले. विभागातील सर्व सहकारी प्राध्यापक या सभेला उपस्थित होते
Outcomes of the program	

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

क्षणचित्रे	
	Activity No. 10
Date	दि.१४ डिसेंबर २०२५
Title of Program	Heritage Walk
Collaboration with	INTACH Amrawati Chapter
Duration	One Day
Convener	INTACH Amrawati Chapter
Co-Ordinator	Prof. Abhijit Mendhe
Audience /Participants	25
Objectives of the program	१) गाविलगड किल्ल्याचा इतिहास समजावून घेणे २) इतिहास व संस्कृती यांचा संबंध समजावून देणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	गाविलगड संग्रामाच्या स्मृती निमित्ताने INTACHअमरावती च्या सहकार्याने हेरीटेज वॉक चे आयोजन करण्यात आले होते.इतिहास विभागातील प्रा.अभिजित मेंढे व विद्यार्थी या उपक्रमात सहभागी झाले होते.INTACHअमरावतीचे प्रमुख डॉ. जयंत वडतकर यांनी याप्रसंगी

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

	सहभागी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले तसेच गस्थानिक इतिहासाच्या दृष्टीने गाविलगड संग्रामाचे महत्व सांगितले.
Outcomes of the program	१) प्रत्यक्ष किल्ल्यात जाऊन तेथील इतिहास अनुभवायला मिळाला
क्षणचित्रे	
	Activity No. 11
Date	दि.३ जानेवारी २०२६
Title of Program	क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले जयंती
Collaboration with	----
Duration	One Hour
Convener	विभाग प्रमुख डॉ. बी.आर.मस्के
Co-Ordinator	-----
Audience /Participants	25
Objectives of the program	क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांना अभिवादन
Proceedings (Abstract) (100 words)	क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले जयंती निमित्त इतिहास विभागात क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांना अभिवादन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.प्रमुख वक्त्या डॉ.नलिनी टेंभेकर व विभाग प्रमुख डॉ. बी.आर.मस्के यांनी सावित्रीबाई फुले यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन केले..या

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

	प्रसंगी प्रमुख वक्त्या डॉ.नलिनी टेंभेकर यांनी सावित्रीबाई यांच्या जीवन व विचारांचा आढावा घेतला.इतिहास विभागातील प्रा.श्रीनिवास सातभाई व प्रा.अभिजित मेंढे,प्रा.नम्रता तानोडे,प्रा.राम ओलीवकर व मोठ्या संख्येने विद्यार्थी या निमित्ताने उपस्थित होते.अध्यक्षीय समारोप विभाग प्रमुख डॉ. बी.आर.मस्के यांनी केला.या कार्यक्रमाचे आयोजन इतिहास अध्ययन मंडळ प्रभारी प्रा.अभिजित मेंढे व डॉ राजेंद्र तंतरपाळे यांनी केले.
Outcomes of the program	सावित्रीबाई यांच्या जीवन व विचारांचा विद्यार्थ्यांना झाला
क्षणचित्रे	
	Activity No. 12
Date	दिनांक ३ ते ११ फेब्रुवारी २०२६
Title of Program	शैक्षणिक सहल
Collaboration with	-----
Duration	10 Days
Convener	विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के,
Co-Ordinator	प्रभारी प्राध्यापक डॉ.नलिनी टेंभेकर

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Audience /Participants	27
Objectives of the program	१) इतिहास व पर्यटन यांचा संबंध समजावून देणे २) आपल्या देशाच्या संस्कृतीची ओळख करून देणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	दि,३ फेब्रुवारी ते १३ फेब्रुवारी २०२६ दरम्यान अभ्यासपूरक उपक्रमाचा भाग म्हणून शैक्षणिक सहलीचे आयोजन करण्यात आले.आग्रा,दिल्ली,चंदिगढ,हिमाचल प्रदेश या ठिकाणी सहल आयोजित करण्यात आली होती.पर्यटन स्थळांचा आनंद घेत विद्यार्थ्यांनी आपल्या प्राध्यापकाकडून त्या त्या ऐतिहासिक स्थळांची माहिती घेतली. व भेट दिली विद्यार्थ्यांनी भेट दिली. या सहलीचे यशस्वी आयोजन करण्यात शिक्षण संचलनालय पुणे,मा.संचालक डॉ.सतीश माळोदे , ,विभाग प्रमुख डॉ.बी,अआर.मस्के, ,प्रभारी प्राध्यापक डॉ.नलिनी टेंभेकर यांचे महत्वाचे मार्गदर्शन लाभले.
Outcomes of the program	इतिहास,पर्यटन व संस्कृती यांची ओळख झाली
क्षणचित्रे	

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

	Activity No. 13
Date	दिनांक १२ ते १३ फेब्रुवारी २०२६
Title of Program	पुराभिलेख संचालनालयातील कागदपत्रांचे प्रदर्शन
Collaboration with	पुराभिलेख संचालनालय, महाराष्ट्र शासन
Duration	Two Days
Convener	विभाग प्रमुख डॉ.बी.आर.मस्के,
Co-Ordinator	----
Audience /Participants	200
Objectives of the program	१) महात्मा गांधी व लाल बहादूर शास्त्री यांच्या संबंधित दुर्मिळ कागदपत्रांची ओळख करून देणे २) पुराभिलेख संचालनालयातील कागदपत्रांचे प्रदर्शन
Proceedings (Abstract) (100 words)	राष्ट्रपिता महात्मा गांधी व लाल बहादूर शास्त्री यांच्याशी संबंधित पुराभिलेख संचालनालयातील कागदपत्रांचे प्रदर्शन या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.या कार्यक्रमाचे उद्घाटन मा.संचालक डॉ.सतीश माळोदे व मा.श्री गणेश कुमार खोडके(अभिलेखाधिकारी,)कोल्हापूर यांच्या हस्ते झाले.याप्रसंगी श्री गणेशकुमार खोडके यांनी या उपक्रमाचा उद्देश व महत्व स्पष्ट केले.अमरावती परिसरातील शाळा व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी या प्रदर्शनाला भेट दिली.या उपक्रमाचे आयोजन महाराष्ट्र शासनाच्या पुराभिलेख संचालनालय व इतिहास विभाग शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था यांच्या संयुक्त विद्यमाने करण्यात आले.
Outcomes of the program	मूळ ऐतिहासिक कागदपत्रे प्रत्यक्ष पाहायला मिळाली

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

क्षणचित्रे

Activity No. 14

Date

दि. १८ फेब्रुवारी २०२६

Title of Program

शिवजयंती

Collaboration with

Duration

One Hour

Convener

विभाग प्रमुख बी.आर.मस्के

Co-Ordinator

प्रा.श्रीनिवास सातभाई

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Audience / Participants	100
Objectives of the program	छ.शिवाजी महाराज जयंती
Proceedings (Abstract) (100 words)	छ.शिवाजी महाराज जयंतीच्या पूर्वसंध्येला इतिहास विभागात त्यांना अभिवादन करण्यासाठी आंतरविद्याशाखीय व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले.याप्रसंगी संस्कृत विभाग प्रमुख डॉ.ओमकुमार टोम्पे यांनी छ.शिवाजी महाराजांच्या इतिहासाची संस्कृत साधने या विषयावर व्याख्यान दिले. प्रमुख पाहुणे व विभाग प्रमुख बी.आर.मस्के यांनी छ.शिवाजी महाराज यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण केला.या प्रसंगी इतिहास विभागातील प्रा.श्रीनिवास सातभाई ,डॉ.नलिनी टेंभेकर , प्रा.अभिजित मेंढे,प्रा.नम्रता तानोडे, व विद्यार्थी उपस्थित होते.या कार्यक्रमाचे आयोजन इतिहास अध्ययन मंडळ माध्यमातून केले गेले.
Outcomes of the program	छ.शिवाजी महाराज यांच्या कार्याची ओळख व त्यापासून प्रेरणा मिळाली

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

क्षणचित्रे

Activity No. 15

Date

दि. १९ एप्रिल २०२६

Title of Program

जागतिक वारसा दिन

Collaboration with

Duration

तीन तास

Convener

डॉ.जयंत वडतकर INTACH

Co-Ordinator

रसायनशास्त्र विभाग अमरावती विद्यापीठ ,अमरावती

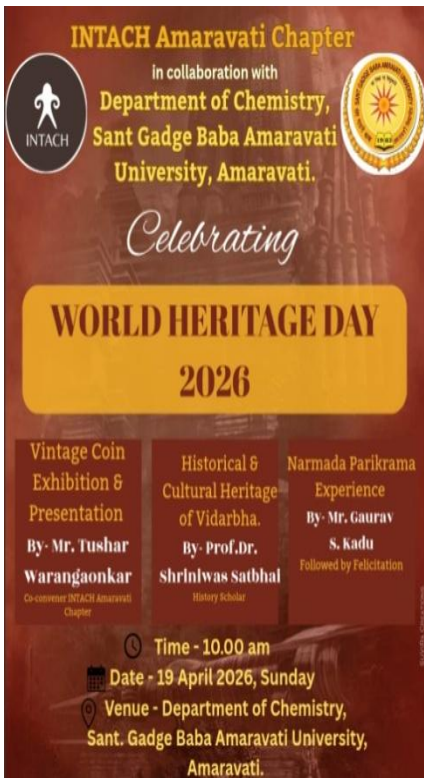
**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Audience / Participants	५०
Objectives of the program	जागतिक वारसा जनजागृती
Proceedings (Abstract) (100 words)	INTACH अमरावती व रसायनशास्त्र विभाग, संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ यांच्या संयुक्त विद्यमाने जागतिक वारसा दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात इतिहास विभागाचे प्राध्यापक डॉ. श्रीनिवास सातभाई यांनी “ विदर्भातील ऐतिहासिक व सांस्कृतिक वारसा” या विषयावर व्याख्यान दिले. रसायनशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. गावंडे व INTACH अमरावती चे प्रमुख डॉ.जयंत वडतकर यांनी या कामी पुढाकार घेतला.
Outcomes of the program	1. जागतिक वारसा दिन निमित्त जनजागृती झाली 2. स्थानिक इतिहास व संस्कृती यांचे महत्व लक्षात आले
क्षणचित्रे	

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Department: Marathi

Activity No. 1

Date (दिनांक) - १०/९/२०२५ वेळ: सकाळी ११.०० वाजता

Title of programme (शीर्षक) - मराठी विभागात वाङ्मय मंडळ उद्घाटन सोहळा

Duration (कालावधी)- एक दिवस

Convener (निमंत्रक) - मराठी विभाग प्रमुख डॉ. जनार्दन काटकर

Co-Coordinator (समन्वयक)- डॉ. संजय लोहकरे

Audience/Participants (प्रेक्षक / सहभागी)- मराठी विभागातील सगळे विद्यार्थी.

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषा व साहित्याची आवड निर्माण करणे. साहित्यिक गुणांना वाव देणे. निबंध, कथा, कविता लेखन स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, वादविवाद स्पर्धा आयोजित करणे. विद्यार्थ्यांच्या सृजनशील लेखनाला प्रोत्साहन देणे. मराठी भाषेचा प्रचार व प्रसार करणे

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) -

या सोहळ्याला उद्घाटक व प्रमुख वक्ते म्हणून प्रा. डॉ. हरिदास देविदास आखरे (सहायक प्राध्यापक मराठी विभाग श्रीमती कोकिळाबाई गावंडे महिला महाविद्यालय दर्यापूर) यांची उपस्थिती होती. संस्थेचे संचालक मा. प्रा. डॉ. सतीश माळोदे सर हे कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी होते. विद्यार्थी प्रतिनिधी म्हणून कु. अश्विनी चाफेकर हिची मराठी वाङ्मय मंडळ अध्यक्ष म्हणून निवड करण्यात आली. विभागातील प्राध्यापक मा. डॉ. केशव तुपे, मराठी विभाग प्रमुख डॉ. जनार्दन काटकर, कार्यक्रमाचे समन्वयक डॉ. संजय लोहकरे हे कार्यक्रमाला उपस्थित होते.

प्रा. डॉ. हरिदास आखरे यांचा परिचय कांचन बढे यांनी करून दिला. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक भाषण विभाग प्रमुख डॉ. जनार्दन काटकर यांनी केले. उद्घाटक म्हणून लाभलेल्या प्रा. डॉ. हरिदास आखरे यांनी विद्यार्थ्यांना मोलाचे मार्गदर्शन केले. संतांनी प्रतिपादन केलेल्या जीवनमूल्यांचा त्यांनी विद्यार्थ्यांना परिचय करून दिला व त्या जीवनमूल्यांचे आजच्या काळातील महत्त्व विविध उदाहरणे देऊन विद्यार्थ्यांना पटवून दिले. आजच्या विस्कळीत झालेल्या समाजाला साहित्यच जोडू शकते या शब्दांत त्यांनी साहित्याचे महत्त्व सांगितले. भाषा टिकली तर देश टिकेल देश टिकला तर संस्कृती टिकेल आणि संस्कृती टिकली तरच माणूस

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

टिकेल म्हणून सर्वांनी आणि विशेष करून भाषेच्या विद्यार्थ्यांनी भाषेचे संवर्धन करणे गरजेचे आहे असे त्यांनी सांगितले.

आपल्या अध्यक्षीय भाषणात मा. प्रा. डॉ. सतीश माळोदे यांनी आत्मविश्वासाचे महत्त्व सांगितले. विद्यार्थ्यांनी आपल्या आवडी ओळखून आत्मविश्वासाने आयुष्याला सामोरे जावे असे त्यांनी सांगितले. प्रा. डॉ. केशव तुपे यांनीही विद्यार्थ्यांना मोलाचे मार्गदर्शन केले व पुढील काळात घेण्यात येणाऱ्या उपक्रमांची माहिती दिली.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेच्या (स्वायत्त) मराठी विभागातील विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास व वक्तृत्वकौशल्य सुधारते. सृजनशीलता व कल्पनाशक्ती विकसित होते. मराठी संस्कृती व परंपरांविषयी जागरूकता वाढते. विद्यार्थ्यांमध्ये संवादकौशल्य आणि सादरीकरण कौशल्य सुधारते. संघभावना व नेतृत्वगुण विकसित होतात. मराठी भाषेचा प्रचार व प्रसार करण्याची जाणीव निर्माण होते.

Activity No. 2

Date (दिनांक) - १५/१०/२०२५ वेळ: सकाळी ११.०० वाजता

Title of programme (शीर्षक) - मराठी विभागात वाचन प्रेरणा दिन

Duration (कालावधी)- एक दिवस

Convener (निर्मात्रक) - मराठी विभाग डॉ. जनार्दन काटकर

Co-Coordinator (समन्वयक)- डॉ. संजय लोहकरे

Audience/Participants (प्रेक्षक / सहभागी)- मराठी विभागातील सगळे विद्यार्थी.

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

विद्यार्थ्यांमध्ये वाचनाची आवड निर्माण करणे. विविध प्रकारच्या साहित्याची (कथा, कादंबरी, चरित्र) ओळख करून देणे. ज्ञानात व विचारशक्तीत वाढ करणे. भाषिक कौशल्ये (वाचन, लेखन, समज) सुधारणा करणे. चांगल्या मूल्यांची जडणघडण घडवणे. पुस्तकांच्या माध्यमातून सर्जनशीलता व कल्पनाशक्ती वाढवणे. ग्रंथालय वापराची सवय लावणे. मोबाईल/टीव्हीपेक्षा पुस्तकांकडे वळवणे. समाजात वाचन संस्कृतीचा प्रसार करणे

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) -

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

मराठी विभागाच्या वतीने वाचनप्रेरणा दिनाच्या निमित्ताने विशेष व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. संस्थेतील मराठी विभाग हा सतत नव नवोन्मेशी उपक्रमांचे आयोजन करत असतो. दरवर्षी साहित्यातील नोबेल पुरस्कार प्राप्त साहित्यिकाविषयी चर्चा/व्याख्यान यांचे आयोजन करतो. यावर्षीचा साहित्यातील नोबेल पुरस्कार नुकताच दिनांक ०९ ऑक्टोबर २०२५ रोजी लास्लो क्रास्नाहोरकाई या हंगेरियन लेखकाला सर्वनाशकारी दहशतीच्या सावटादरम्यान कला आणि साहित्य यांचे सामर्थ्य अधोरेखित करणाऱ्या त्यांच्या लक्षवेधी आणि दूरदर्शी अशा साहित्यनिर्मितीसाठी नोबेल पुरस्कार प्रदान करण्यात आला त्यानिमित्त लास्लो क्रास्नाहोरकाई: जीवन आणि साहित्य या विषयावर इंग्रजी व फ्रेंच साहित्याचे अभ्यासक डॉ. दुर्गेश बोरसे, संस्थेचा इंग्रजी विभाग, यांचे विशेष व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मराठी विभाग प्रमुख डॉ. जनार्दन काटकर हे होते. मराठी विभागातील प्राध्यापक डॉ. केशव तुपे या कार्यक्रमाला उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक भाषण प्राध्यापक डॉ. केशव तुपे यांनी केले. त्यातून त्यांनी नोबेल पुरस्कार प्राप्त साहित्यिक लास्लो क्रास्नाहोरकाई यांची ओळख करून दिली. प्रमुख व्याख्याते डॉ. दुर्गेश बोरसे यांनी साहित्य आणि कलेची शक्ती, मानवी संस्कृतीच्या उत्क्रांतीचा प्रवास आणि मानव हा विचार करणारा प्राणी आहे या संकल्पनांवर सखोल प्रकाश टाकला. त्यांनी आशियाई व युरोपीय साहित्य परंपरांची ओळख करून दिली. साहित्य कृतीतील महत्वाच्या वैशिष्ट्यांचे सखोल विश्लेषण केले. त्यांनी लास्ला क्रास्नाहोरकाई यांच्या महत्वाच्या साहित्यकृतींचा परिचय करून दिला आणि इतर साहित्यिकांची त्यांची तुलना करून लास्ला क्रास्नाहोरकाई यांचे विशेष योगदान स्पष्ट केले. भाषणाच्या ओघात त्यांनी लिओ टॉलस्टॉय यांच्या वॉर ऍन्ड पीस यांसारख्या कलाकृतींचा परिचय करून दिला तसेच सद्या स्थिती सामाजिक व्यवस्था, साहित्य मूल्यांचे प्राबल्य व दुष्ट प्रवृत्तींचा साहित्यिक अंगाने उहापोह केला.

आपल्या अध्यक्षीय भाषणात डॉ. जनार्दन काटकर यांनी मानवी जीवनातील साहित्याचे महत्त्व आणि साहित्य वाचनाचे फायदे विद्यार्थ्यांना सांगितले. कार्यक्रमाला इंग्रजी विभागातील प्राध्यापक डॉ. राजेश श्रीखंडे, डॉ. जयंत चौधरी, डॉ. युवराज शिंदे, प्रा. संतोष माहोलकर, वनस्पतीशास्त्र विभागातील डॉ. मंजूषा वाट, तत्त्वज्ञान विभागातील डॉ. उगवडे मॅडम उपस्थित होत्या.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेच्या (स्वायत्त) मराठी विभागातील विद्यार्थ्यांमध्ये वाचन शक्ती, कला शक्ती, युरोपीय साहित्य, साहित्यातील बदल इत्यादी माहिती झाले. विद्यार्थ्यांत वाचनाचे आवड निर्माण झाले.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 3

Date (दिनांक) - २७ /२ /२०२६ वेळ: सकाळी ११.०० वाजता

Title of programme (शीर्षक) - मराठी विभागात मराठी भाषा दिन

Title of programme (शीर्षक) - मराठी विभागात मराठी भाषा दिन

Duration (कालावधी)- एक दिवस

Convener (निमंत्रक) - मराठी विभाग प्रमुख डॉ. जनार्दन काटकर

Co-Coordinator (समन्वयक)- डॉ. संजय लोहकरे

Audience/Participants (प्रेक्षक / सहभागी)- मराठी विभागातील सगळे विद्यार्थी.

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषेबद्दलची आवड निर्माण करणे. मराठी भाषेचे संवर्धन व प्रचार-प्रसार करणे. विद्यार्थ्यांना स्वतःचे विचार व्यक्त करण्यासाठी व्यासपीठ उपलब्ध करून देणे. सर्जनशील लेखन व वक्तृत्व कौशल्य विकसित करणे. विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास वाढवणे. सामाजिक व सांस्कृतिक जाणीवा विकसित करणे.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) -

मराठी विभागामार्फत मराठी भाषा गौरव दिन उत्साहात साजरा करण्यात आला. कार्यक्रमाची सुरुवात दीपप्रज्वलनाने करण्यात आली. आपल्या अध्यक्षीय भाषणात मा. प्रा. डॉ. सतीश माळोदे यांनी मराठी भाषेचे

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

महत्त्व सांगितले. विद्यार्थ्यांनी आपल्या आवडी ओळखून आत्मविश्वासाने आयुष्याला सामोरे जावे असे त्यांनी सांगितले. प्रा. डॉ. केशव तुपे यांनीही विद्यार्थ्यांना मोलाचे मार्गदर्शन केले.

कार्यक्रमाचे प्रमुख वक्ते डॉ. युवराज शिंदे (इंग्रजी विभाग) शा. विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था, अमरावती यांनी या प्रसंगी आपल्या मनोगतातून मराठी भाषेचे महत्त्व, तिची परंपरा व आधुनिक काळातील उपयुक्तता यावर सविस्तर मार्गदर्शन केले. विद्यार्थ्यांना मराठी भाषेचा अभिमान बाळगून तिचा दैनंदिन जीवनात वापर करण्याचे आवाहन करण्यात आले.

कार्यक्रमात विविध साहित्यिक व सांस्कृतिक उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांनी कविता वाचन, भाषण, निबंध लेखन व सांस्कृतिक सादरीकरणातून सक्रिय सहभाग नोंदविला. त्यांच्या सादरीकरणामुळे कार्यक्रमाला विशेष रंगत आली.

या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषेविषयी आत्मीयता वाढीस लागली असून त्यांच्या कलागुणांना योग्य व्यासपीठ मिळाले. कार्यक्रमाचे यशस्वी आयोजन मराठी विभागाच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आले.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेच्या (स्वायत्त) मराठी विभागातील विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषेविषयी जागरूकता वाढली. सर्जनशील लेखन व सादरीकरण कौशल्यात सुधारणा झाली. विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास वाढला. मराठी भाषेचा वापर वाढविण्याबाबत सकारात्मक दृष्टीकोन निर्माण झाला.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 4

Date (दिनांक) - ४ /४ /२०२६ वेळ: सकाळी ११.०० वाजता

Title of programme (शीर्षक) - मराठी विभागात 'ओपन माइक - मनामनातल्या कविता'

Duration (कालावधी)- एक दिवस

Convener (निर्मात्रक) - मराठी विभाग डॉ. जनार्दन काटकर

Co-Ordinator (समन्वयक)- डॉ. संजय लोहकरे

Audience/Participants (प्रेक्षक / सहभागी)- मराठी विभागातील सगळे विद्यार्थी.

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे)

विद्यार्थ्यांना स्वतःच्या भावना, विचार आणि अनुभव कवितेद्वारे व्यक्त करण्यासाठी व्यासपीठ उपलब्ध करून देणे. सर्जनशील लेखन व काव्यनिर्मितीला प्रोत्साहन देणे. विद्यार्थ्यांच्या आत्मविश्वासात आणि सादरीकरण कौशल्यात वाढ करणे. मराठी भाषेची अभिव्यक्तीशक्ती आणि संवेदनशीलता विकसित करणे. काव्यसंगीत आणि साहित्यिक परंपरेची ओळख करून देणे. साहित्यिक वातावरण निर्माण करून विद्यार्थ्यांमध्ये सांस्कृतिक जाणीव वाढवणे. प्रकाशन संस्था आणि शैक्षणिक संस्थांमधील सहकार्य दृढ करणे.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) -

मराठी विभागाच्या वतीने 'ओपन माइक' कार्यक्रम उत्साहात संपन्न अक्षरशिल्प प्रकाशन व शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था, अमरावती यांच्या संयुक्त विद्यमाने मराठी विभागातर्फे 'ओपन माइक - मनामनातल्या कविता' हा साहित्यिक कार्यक्रम भाषा भवन येथे उत्साहात संपन्न झाला. कार्यक्रमाचे उद्घाटन संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे यांच्या हस्ते करण्यात आले. यावेळी प्रमुख उपस्थिती म्हणून मराठी विभागातील प्राध्यापक डॉ. केशव तुपे, डॉ. संजय लोहकरे तसेच विभाग प्रमुख डॉ. जनार्दन काटकर उपस्थित होते. या कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांना स्वतःच्या भावना, विचार आणि सर्जनशीलता कवितांद्वारे व्यक्त करण्यासाठी व्यासपीठ उपलब्ध करून देण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी विविध सामाजिक, प्रेम, निसर्ग व वैयक्तिक अनुभवांवर आधारित कविता सादर करून उपस्थितांची मनं जिंकली. तसेच सुप्रसिद्ध कवी संजीवनी काळे यांच्या कवितांवर आधारित 'स्वरसंजीवनी' व 'मनाच्या गाभाऱ्यातून' या अल्बममधील गीतांचे लॉन्चींग करण्यात आले, ज्यामुळे कार्यक्रमाला अधिक रंगत आली. कार्यक्रमाचे आयोजन, नियोजन व

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

यशस्वी अंमलबजावणी मराठी विभागाच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आली. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्याची आवड निर्माण होण्यास व त्यांच्या कलागुणांना वाव मिळण्यास मोठी मदत झाली.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेच्या (स्वायत्त) मराठी विभागातील विद्यार्थ्यांमध्ये स्वतःच्या कविता सादर करून सर्जनशीलता आणि अभिव्यक्ती कौशल्ये विकसित केली. सार्वजनिक मंचावर बोलण्याचा आत्मविश्वास वाढला. काव्यलेखन व सादरीकरणाबद्दल सकारात्मक दृष्टिकोन निर्माण झाला. सामाजिक, प्रेम, निसर्ग आणि वैयक्तिक विषयांवरील संवेदनशीलता अधिक दृढ झाली. 'स्वरसंजीवनी' आणि 'मनाच्या गाभाऱ्यातून' या गीतांच्या सादरीकरणामुळे काव्य आणि संगीत यांचा सुंदर संगम अनुभवता आला.

Department: Music

Activity No. 1

Date (दिनांक): 12/08/2025

Title of Programme (शीर्षक): इंडक्शन प्रोग्राम (Induction Programme)

Duration (कालावधी): एक दिवस

Convener (निमंत्रक): प्रा.डॉ.पूर्णमा दिवसे (संगीत विभाग प्रमुख)

Co-Ordinator (समन्वयक): डॉ.सुधीर मोहोड व प्रा.डॉ.मुक्ता महल्ले

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी): एम.ए. (संगीत) भाग १ व २ प्रवेशित विद्यार्थी

Objectives of the Programme (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे):-

- नवीन शैक्षणिक धोरण (NEP 2020) याची माहिती देणे.
- परंपरागत अभ्यासक्रम व NEP आधारित अभ्यासक्रम यातील फरक स्पष्ट करणे.
- विद्यार्थ्यांना क्रेडिट सिस्टीम, इलेक्टिव्ह, OJT इत्यादी बाबींबद्दल मार्गदर्शन करणे.
- विभागात होणाऱ्या विविध उपक्रमांची माहिती विद्यार्थ्यांना देणे.
- संस्थेची गौरवशाली परंपरा विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवणे.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती): दि. 12/08/2025 रोजी शा.वि.ज्ञा.वि. संस्था (स्वायत्त) अमरावतीच्या संगीत विभागात पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी इंडक्शन प्रोग्राम आयोजित करण्यात आला. विभागप्रमुख प्रा. डॉ. पूर्णमा दिवसे यांनी एनईपी 2020 ची वैशिष्ट्ये, अभ्यासक्रमातील बदल व क्रेडिट सिस्टीम, रिसर्च प्रोजेक्ट याविषयी सविस्तर मार्गदर्शन केले. प्रा. डॉ. सुधीर मोहोड यांनी

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

नवीन धोरण विद्यार्थ्यांच्या सुप्त गुणांचा विकास कसा घडवते हे स्पष्ट केले. प्रा. डॉ. मुक्ता महल्ले यांनी विभागातील विविध उपक्रमांची माहिती दिली तसेच संस्थेची गौरवशाली परंपरा विषद केली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक व आभारप्रदर्शन प्रा. डॉ. मुक्ता महल्ले यांनी केले. कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने करण्यात आली.

Outcomes of the Programme (कार्यक्रमाचे परिणाम):

- विद्यार्थ्यांना NEP 2020 संदर्भातील अभ्यासक्रम व त्यातील वैशिष्ट्ये समजली.
- क्रेडिट सिस्टीम, इलेक्टिव्ह विषय व OJT, प्रोजेक्ट बाबत विद्यार्थ्यांना माहिती मिळाली.
- विभागाच्या उपक्रमांबद्दल व संस्थेच्या परंपरेबद्दल विद्यार्थ्यांमध्ये जागरूकता निर्माण झाली.
- विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त सहभाग दिसून आला.
- शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीस विद्यार्थ्यांमध्ये प्रेरणा व सकारात्मकता निर्माण झाली.

संगीत विभागातील इंडक्शन प्रोग्राम :-

Amravati, Maharashtra, India

Xq43+8m8, Siddhivinayak Nagar, Amravati, Maharashtra 444604,
Lat 20.955588° Long 77.754266°
12/08/2025 12:46 PM GMT +05:30

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त) संगीत विभागात पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी इंडक्शन कार्यक्रम संपन्न

अमरावती दि. १९ : शा.वि.ज्ञा.वि. संस्था (स्वायत्त) अंतर्गत दि.१२ ऑगस्ट २०२५ रोजी संगीत विभागात पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांकरिता 'इंडक्शन प्रोग्राम' आयोजित करण्यात आला. संगीत विभागप्रमुख प्रा.डॉ. पूर्णिमा दिवसे यांनी १०२ वर्षांची वैभवशाली परंपरा असलेल्या महाविद्यालयाचा परिचय विद्यार्थ्यांना करून दिला तसेच एनईपीनुसार अभ्यासक्रमाची ओळख करून देण्यात आली. तसेच एनईपीची वैशिष्ट्ये अधोरेखित करून परंपरागत अभ्यासक्रमांमध्ये आणि एनईपी मधील अभ्यासक्रमांमधला फरक त्यांनी स्पष्ट केला. त्याचबरोबर क्रेडिट सिस्टीम,

इलेक्ट्रॉन, ओजेटी, रिसर्च प्रोजेक्ट या बद्दल सविस्तर मार्गदर्शन केले. विभागातील प्रा.डॉ. सुधीर मोहोड यांनी एनएपी विद्यार्थ्यांच्या उपजत सुम गुणाना कशाप्रकारे वाच देणारे आहेत हे सांगितले.

डॉ. मुक्ता महल्ले यांनी विभागात वर्षभर घेण्यात येणाऱ्या विविध उपक्रमांची संपूर्ण माहिती विद्यार्थ्यांना दिली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक आणि आभार प्रदर्शन प्रा.डॉ. मुक्ता महल्ले पार पाडले. कार्यक्रमासाठी

विभागामधील संपूर्ण सी.एच.बी.स्टाफ उपस्थित होता. तसेच विद्यार्थ्यांचा कार्यक्रमामध्ये उत्कृष्ट सहभाग दिसून आला. कार्यक्रमाची सांगता ही 'राष्ट्रगीताने' करण्यात आली.

Activity No. 2

Date (दिनांक) - 16/08/2025

Title of programme (शीर्षक) - रेकॉर्डिंग स्टुडिओला क्षेत्रभेट उपक्रम

Duration (कालावधी) - एक दिवसीय

Convener (निमंत्रक) - प्रा.डॉ. पूर्णिमा दिवसे

Co-Ordinator (समन्वयक) - प्रा. विनोद आटोटे, डॉ. अमृता काळे, प्रा. मीनल गडवे, प्रा. मनोजकुमार येलकीकर.

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - विभागातील पदवी आणि पदव्युत्तर विद्यार्थी.

Objectives of the Program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- विद्यार्थ्यांना संगीत ध्वनिमुद्रनाचे ज्ञान प्राप्त होणे.
- व्यावसायिक दृष्ट्या विद्यार्थ्यांना ध्वनी मुद्रणाचे ज्ञान अद्यावत होणे .
- विद्यार्थ्यांना ध्वनी मुद्रणाच्या संबंधित तांत्रिक साहित्यांची प्रत्यक्ष ओळख होणे.

Proceedings (Abstract) (100 words) - सचिन गुढे यांच्या सिम्फनी रेकॉर्डिंग स्टुडिओ मध्ये क्षेत्रभेटीदरम्यान विद्यार्थ्यांना रेकॉर्डिंग स्टुडिओ विषयी सरांनी अध्यायावत तंत्रज्ञानाची माहिती देत असताना माईकचे दोन प्रकार ज्यामध्ये डायनॅमिक माईक आणि कंडेन्सर माईक प्रकार समजावून सांगितले. त्याचप्रमाणे त्यांनी स्टुडिओची रचना कशा पद्धतीची असावी याविषयी देखील विद्यार्थ्यांना अत्यंत मोलाचे

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

मार्गदर्शन केले. तसेच गीत रेकॉर्ड करीत असताना रेकॉर्डिंग प्रक्रियेचे विविध टप्पे त्यांनी विद्यार्थ्यांना अत्यंत सहज पद्धतीने प्रात्यक्षिका द्वारे समजून सांगितले.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम)

- 1) विद्यार्थ्यांना ध्वनी मुद्रणाच्या संबंधित तांत्रिक साहित्यांची प्रत्यक्ष ओळख झाली .
- 2) रेकॉर्डिंग साठी उपलब्ध साहित्य जसे विविध मशीन, माइक, (Sound) मिक्सर, संगणक विविध सांणीतिक सॉफ्टवेअर या सर्वांचा उपयोग कसा करावा याची सखोल माहिती विद्यार्थ्यांना मिळाली.

Activity No. 3

Date (दिनांक) - 15/08/2025

Title of Programme (शीर्षक) - स्वर देशभक्तीचे

Duration (कालावधी) - एक दिवसीय

Convener (निमंत्रक) - डॉ. पूर्णिमा दिवसे

Co-Ordinator(समन्वयक) - संगीत विभागातील सर्व प्राध्यापक

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी)- पदवी व पदव्युत्तर विभागाचे विद्यार्थी

Objectives of the Program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- विद्यार्थ्यांमध्ये देशभक्तीची भावना जागृत करणे
- विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रीय एकात्मता व एकजूट वृद्धिंगत करणे

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- सादरीकरणासाठी विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास वाढविणे

Proceedings (Abstract) (थोडक्यात माहिती) -

संगीत विभागातर्फे 15 ऑगस्ट 2025 रोजी विद्यार्थ्यांचे स्वातंत्र्यदिनानिमित्त स्पर्धा घेण्यात आली त्या स्पर्धेमध्ये विभागातील विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला या मध्ये कराओके सिंगिंग या कार्यक्रमाच्या माध्यमातून आयोजित करण्यात आलेली होती. या स्पर्धेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना देशभक्तीची भावना जागृत झाली यामध्ये विद्यार्थ्यांनी विविध गीते सादर केले. भाग घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन म्हणून बक्षिसे देण्यात आली.

Outcomes of the Program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

१) विद्यार्थ्यांनी देशभक्ती गीते तन्मयतेने गायीले, २) विद्यार्थ्यांमध्ये देशभक्तीची राष्ट्रीय एकात्मता व एकजूट या कार्यक्रमातून दिसून आली, ३) सादरीकरणासाठी विद्यार्थ्यांनी प्रयत्न केला.

Activity No. 4

Date (दिनांक) - 21 / 08/ 2025

Title of programme (शीर्षक) - पं. भातखंडे व पं. पलुस्कर जयंतीनिमित्त स्वरांजली कार्यक्रम.

विशेष अतिथी - डॉ. जनार्दन काटकर

Duration (कालावधी) - तीन तास

Convener (निमंत्रक) - सर्व CHB प्राध्यापक.

Co-Ordinator (समन्वयक) - प्रा. डॉ. पूर्णिमा दिवसे (संगीत विभाग प्रमुख)

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - विद्यार्थी

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- संगीताचा महाविद्यालयीन शिक्षणामध्ये ज्यांनी अंतर्भाव केला, ज्यांनी प्रचार- प्रसार केला, त्यांच्या कार्याची माहिती विद्यार्थ्यांना करून देणे.
- विद्यार्थ्यांना सादरीकरणासाठी मंच उपलब्ध करून देणे.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) - स्वरांजली कार्यक्रमध्ये पं. भातखंडे व पं. पलुस्कर यांच्या जीवनावर तसेच त्यांच्या संगीत कार्यावर प्रकाश टाकण्यात आला तसेच त्यांच्या बंदीशीचे सादरीकरण विद्यार्थ्यांद्वारे करण्यात आले. या कार्यक्रमांमध्ये त्यांच्या क्रमिक पुस्तक मालिका या पुस्तकामधील राग बिहाग, यमन, राग भूपाली, राग वाचस्पती अशा रागांवर आधारित बंदीशीचे बी. ए. भाग १, २, ३ तसेच एम. ए. भाग १ आणि २ च्या विद्यार्थ्यांनी उत्कृष्ट असे सादरीकरण केले. हार्मोनियम वर साथसंगत धम्मदीप सातपूडके यांनी केली तर तबल्यावर प्रा.मनोजकुमार येलकीकर यांनी साथसंगत केली.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

- 1) विद्यार्थ्यांनी सादरीकरणात सहभाग घेतला.
- 2) विद्यार्थ्यांना पं. भातखंडे व पं. पलुस्कर यांच्या कार्याची माहिती झाली.

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या (स्वायत) संगीत विभागातर्फे पं भातखंडे व पं.पलुस्कर जयंतीचा कार्यक्रम संपन्न

अमरावती दि. २८ : दि. २९ ऑगस्ट २०२५ला संगीत विभागातर्फे पं.विष्णू भातखंडे व पं. विष्णू पलुस्कर या संगीत क्षेत्रातील महान विष्णूद्वयांच्या जयंतीनिमित्त संगीत विभागात स्वरांजली कार्यक्रम तसेच या दोन्ही दिग्गजांच्या सांगीतिक कार्याची माहिती सर्वोपलब्ध या दृष्टीनेपीपीटी प्रेझेंटेशनचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाची संकल्पना ही संगीत विभागप्रमुख तसेच कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष डॉ. पूर्णिमा दिवसे यांची होती. या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे मराठी विभागाचे विभाग प्रमुख डॉ.जनार्दन काटकर सर यांची विशेष उपस्थिती लाभली. हा कार्यक्रम संपूर्णपणे विद्यार्थ्यांनी आयोजित केला. स्वरांजली कार्यक्रमाला विशेष अतिथी म्हणून विभागातील प्रा. डॉ. सुधीर मोहोड, प्रा.डॉ. मुक्ता महल्ले, उपस्थित होते. तसेच डॉ. अमृता काळे, प्रा.मीनलगाडवे, प्रा. मनोजकुमार येलकीकर व प्रा. विनोद आटोटे उपस्थित होते. संगीतविभाग प्रमुख प्रा.डॉ. पूर्णिमा दिवसे यांनी यावेळी विद्यार्थ्यांना मोलाचे मार्गदर्शन केले. तसेच प्रमुख पाहुणे म्हणून लाभलेले मराठी प्रमुख प्रा. डॉ.जनार्दन काटकर सर यांनी सुद्धा विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. त्यासोबतच विभागातील डॉ. मुक्ता महल्ले यांनी सुद्धा विद्यार्थ्यांना विष्णू द्वायांच्या कार्याबद्दल माहिती दिली. स्वरांजली कार्यक्रमध्ये पं. भातखंडे व पं. पलुस्कर यांच्या जीवनावर तसेच त्यांच्या सांगीतिक कार्यावर प्रकाश टाकण्यात

आला. स्नेहलरायबोले हिने उत्कृष्ट पीपीटी प्रेझेंटेशन केले. त्याचप्रमाणे बंदीशीचे सादरीकरण विद्यार्थ्यांद्वारे करण्यात आले. या सर्व बंदीशी पंडित भातखंडे यांचे क्रमिक पुस्तक मालिकेतील घेण्यात आल्या असून प्रचलित अभिजात संगीतातील राग बिहाग, बागेश्री, यमन, भूपाली, वाचस्पती, रागांवर बी.ए. भाग-१, २, ३ व एम.ए. भाग १ आणि २ च्या विद्यार्थ्यांनी रागांचे उत्कृष्ट असे सादरीकरण केले. स्वरांजली कार्यक्रमांमध्ये विद्यार्थ्यांनी उत्कृष्टपणे सहभाग घेतला. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन एम.ए. भाग-१ ची विद्यार्थ्यांनी समीक्षा हत्वारबी.ए. भाग ३ ची विद्यार्थ्यांनी महक पटेल यांनी पार पाडले. संगीतविभाग प्रमुख प्रा.डॉ. पूर्णिमा दिवसे यांनी यावेळी विद्यार्थ्यांना मोलाचे मार्गदर्शन केले. स्वरांजली कार्यक्रमध्ये पं. भातखंडे व पं. पलुस्कर यांच्या जीवनावर तसेच त्यांच्या संगीत कार्यावर प्रकाश टाकण्यात आला

तसेच त्यांच्या बंदीशीचे सादरीकरण ज्या विद्यार्थ्यांद्वारे करण्यात आले ते याप्रमाणे कु. अबोली थोटे, कु. स्नेहल रायबोले, मोहित देहाडे, राम राऊत, कु. रोझी गायबोले, श्री भाटी, देवमाधोळकर यांनी या कार्यक्रमांमध्ये क्रमिक पुस्तक मालिके मधील राग बागेश्री, यमन, भूपाली, राग वाचस्पती, अशा बऱ्याच रागांवर आधारित बंदीशीचे बी.ए. भाग १, २, ३ तसेच एम. ए. भाग १ आणि २ च्या विद्यार्थ्यांनी उत्कृष्ट असे सादरीकरण केले. स्वरांजली कार्यक्रमांमध्ये विद्यार्थ्यांनी उत्कृष्टपणे सहभाग घेतला. सादरीकरणासाठी हार्मोनियम साथसंगत धम्मदीप सातपूडके यांनी केली तर तबल्याची साथसंगत प्रा. श्री. मनोजकुमार येलकीकर यांनी उत्कृष्टपणे केली. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी संगीत विभागातील सर्व विद्यार्थ्यांनी विशेष परिश्रम घेतले तसेच आभार प्रदर्शन बी.ए. भाग-३ चा विद्यार्थ्यांनी पायलबिसने हिने केले.

बुधवार, दि. २४ सप्टेंबर २०२५

www.dainikhindusthan.com

हिंदुस्थान

अमरावती

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त) संगीत मंडळाचे उद्घाटन संपन्न

अमरावती दि. २४ : शास्त्रीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या संगीत विभागामध्ये दिनांक २२ सप्टेंबर २०२५ रोजी संगीत अभ्यास मंडळाचा उद्घाटन सोहळा संस्थेचे संचालक माननीय प्रा. डॉ. सतीश माळोदे यांचे अध्यक्षतेत उत्साहात संपन्न झाला. या प्रसंगी उद्घाटक म्हणून महात्मा ज्योतिबा फुले महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ. मीनल भोंडे प्रामुख्याने उपस्थित होत्या. संगीत विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. पूर्णिमा दिवसे यांचे मार्गदर्शनात अभ्यासमंडळ सोहळा पार पडला. प्रथमतः श्री. भाटी याने सुमधुर असे सरस्वती वंदना गायिली त्यानंतर डॉ. पूर्णिमा दिवसे यांनी कार्यक्रमाला लाभलेले उद्घाटक आणि अध्यक्ष यांचे स्वागत केले. याप्रसंगी अभ्यास मंडळाच्या प्रभारी प्राध्यापक डॉ. मुक्ता महल्ले यांनी प्रास्ताविकातून अभ्यासमंडळाची भूमिका मांडली. उद्घाटक प्राचार्य डॉ. मिनलताई भोंडे यांनी आपल्या मार्गदर्शनावर भाषणामध्ये विद्यार्थ्यांना संगीतातून आत्मिक सुखाचा आनंद हा कशा पद्धतीने घेता येतो व भारतीय अभिजात संगीताचे महत्त्व, भगवान श्रीकृष्णाच्या हाती असलेले बासरी या वाद्याचे महत्त्व देखील अतिशय सहज सोप्या शब्दांमध्ये पटवून दिले. आज

जे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण राबविले जात आहे त्यामध्ये गायन या क्षेत्रासोबतच वादन या क्षेत्राचे देखील महत्त्व स्पष्ट करताना शिक्षणाच्या विविध संधी, संगीत शिक्षणामुळे उपलब्ध रोजगाराच्या संधी याविषयी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. त्याचप्रमाणे आजचे विद्यार्थी हे भावी कलाकार, श्रोता, जाणकार रसिक आहेत यामुळे देखील प्रत्येकच विद्यार्थी हा कलाकार जरी होत नसेल तरी तो एक उत्कृष्ट कानसेन होत असतो हे मंडळाच्या मार्गदर्शनातून प्रत्ययास आले. तसेच संगीत विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. पूर्णिमा दिवसे मंडळ यांच्या मार्गदर्शनावर उद्घोषनातून विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण आणि यामध्ये परिवर्तनाच्या दृष्टीने

विद्यार्थ्यांना संगीतासोबत तंत्रज्ञानाची सांगड घालून विद्यार्थ्यांनी ज्ञान वृद्धिगत करावे त्याचबरोबर आय क्यू सोबतच इ क्यू आणि आपली संवेदनशीलता कायम ठेवून प्रामाणिकपणे कार्य करत राहण्याचे विद्यार्थ्यांना आवाहन केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षीय भाषणातून संस्थेचे संचालक मा. डॉ. सतीश माळोदे सर यांनी संगीत आणि आत्मिक आनंद यांचा मेळ कशा पद्धतीने जुळवून येतो तसेच राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण यामध्ये तंत्रज्ञानाचा प्रयोग ज्यामध्ये ए.आय च्या माध्यमातून मिळत असलेल्या माहिती द्वारे विद्यार्थ्यांना त्यांच्या ज्ञानात भर घालता येते या संदर्भात विद्यार्थ्यांना मोलाचे मार्गदर्शन केले.

संगीत अभ्यास मंडळाचे उद्घाटनाचे औचित्य साधून संगीत विभागामध्ये मल्हार रागावर आधारित 'मल्हार महोत्सव' या सांगीतिक कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. राग मेघ व राग मिया मल्हार या रागांवर आधारित पारंपारिक रचना बी.ए भाग तीन च्या विद्यार्थ्यांनी अतिशय उत्कृष्टपणे सादर केली, ज्यामध्ये वैभवो इंगळे, मंजिरी धावडे, अबोली थोटे, मेहक पटेल, तेजस्विनी पिलात्रे, श्री भाटी, विवेक पालनचेलरू तसेच देवकुमार मुपोळकर हे विद्यार्थी सहभागी होते. त्याचप्रमाणे राग मिया मल्हार मध्ये कु. वैभवो इंगळे हिने 'बरसन लागी' ही पारंपारिक बंदिश गाऊन उत्कृष्ट असे सादरीकरण केले. तेजस्विनी

पिलात्रे हिने राग गौडमल्हार मधील बंदिश सादर केली. एम.ए भाग एक च्या विद्यार्थ्यांनी राग सुर मल्हार मधील कुर्वरशाम घराण्यातील परंपरागत बंदिश सादर केली ज्यामध्ये कु. स्नेहल रायबोले, समीक्षा हटवार, समुद्धी मुळे तसेच अक्षिन मोहदरकर, प्रमित विघ्ने या विद्यार्थ्यांनी सहभाग दर्शविला या कार्यक्रमाची सांगता राग मेघ मधील उ. आमिर खा साहेब रचित तराण्याचे सादरीकरण करून झाली. या संपूर्ण संगीत सभेला वादनाची साथ ही प्रा. मनोजकुमार येलकीकर त्याचप्रमाणे संवादिनीवर साथसंगत ही प्रा. विनोद आटोटे यांनी केली. या कार्यक्रमाच्या यशस्वी आयोजनासाठी विभागातील डॉ. अमृता काळे, प्रा. मिनल गडवे, प्रा. मनोजकुमार येलकीकर, प्रा. विनोद आटोटे यांनी अथक परिश्रम घेतले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन कु. ईश्वर कांबळे यांनी केले तसेच कार्यक्रमाचे आधार प्रदर्शन संगीत अभ्यास मंडळाची अध्यक्ष कु. रोझी गायगोले हिने केले. या श्रवणीय कार्यक्रमाला संस्थेचे आयक्यूएसी समन्वयक डॉ. मीशा शेळके तसेच वरिष्ठ प्रा. डॉ. वाळेकर सर उपस्थित होते त्याचप्रमाणे कनिष्ठ महाविद्यालयातील प्रा. पुजा जिरापु, प्रा. प्रज्ञा इंगळे तसेच पदवी, पदव्युत्तर विभागाचे विद्यार्थी उपस्थित होते.

Activity No. 5

दिनांक-- १७ मार्च २०२६

शीर्षक-- 'अतिथी व्याख्यान' : संगीत विषयातील संशोधन पद्धती

कालावधी -- दिवसीय

निमंत्रक व समन्वयक - डॉ. पूर्णिमा दिवसे, विभागप्रमुख

सहभागी - पदवी आणि पदव्युत्तर विद्यार्थी

कार्यक्रमाची उद्दिष्टे 1) विद्यार्थ्यांचा दृष्टीकोन व्यापक करणे 2) संगीत क्षेत्रातील नवीन घडामोडी, संशोधन आणि तंत्रज्ञानाबद्दल माहिती अवगत करून देणे. 3) संशोधनाचा संबंध व्यावहारिक ज्ञानाशी जोडणे, विद्यार्थ्यांना नेटवर्किंगची संधी मिळवून देणे

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

थोडक्यात माहिती - संगीतविभागात १७ मार्च २०२६ रोजी महिला महाविद्यालयातील डॉ. अंकुश गिरी , यांचे 'संशोधन पद्धती' या विषयावर अतिथी व्याख्यान यशस्वीरीत्या पार पडले. डॉ. मुक्ता महल्ले यांनी संचलन केले. प्रा. गिरी यांनी संशोधनाची संकल्पना, महत्त्व, विषय निवड, माहिती संकलन पद्धती व सांख्यिकीय विश्लेषण याबाबत मार्गदर्शन केले. संगीत संशोधनात पारंपरिक व आधुनिक दृष्टिकोनाचा समतोल राखण्यावर त्यांनी भर दिला. तसेच संशोधन लेखन, संदर्भ पद्धती, नैतिकता व प्लॅगिअरिझम टाळण्याचे महत्त्व स्पष्ट केले. संगीत चिकित्से बदलही त्यांनी प्रकाश टाकला. अध्यक्षस्थानी डॉ. पूर्णिमा दिवसे आणि विभागातील सर्व प्राध्यापक हजर होते. प्रश्नोत्तर सत्रात विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त सहभाग दिसून आला. हे व्याख्यान विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरणादायी व मार्गदर्शक ठरले.

कार्यक्रमाचे परिणाम- १) विद्यार्थ्यांना विषयाची सखोल व अद्ययावत माहिती मिळाली व त्यांचा संशोधन बाबत दृष्टिकोन सुधारला. २) प्रत्यक्ष जीवनातील उदाहरणांमुळे विद्यार्थ्यांना विषय अधिक स्पष्ट झाला. ३) डॉ. गिरी यांचा संपर्क विद्यार्थ्यांनी घेतला अर्थात त्यांचे नेटवर्किंग वाढले.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 6

Date (दिनांक): १३ /४ /२०२६

Title of Programme (शीर्षक): उत्सव स्वरांचा

Duration (कालावधी): एक दिवस

Convener & Co-Ordinator (निमंत्रक, समन्वयक): प्रा.डॉ.पूर्णमा दिवसे (संगीत विभाग प्रमुख)

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी): एम.ए. (संगीत) भाग १ व २ प्रवेशित विद्यार्थी

कार्यक्रमाची उद्दिष्टे (Objectives):

- एप्रिल महिन्यात जन्मलेल्या महान गायक व संगीतकारांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या कार्याला अभिवादन करणे.
- विद्यार्थ्यांना भारतीय शास्त्रीय, उपशास्त्रीय व चित्रपटसंगीतातील वैविध्याचा परिचय करून देणे.
- विद्यार्थ्यांच्या सादरीकरण कौशल्यांना व्यासपीठ उपलब्ध करून देणे.
- महान कलाकारांच्या अजरामर रचनांद्वारे त्यांच्या योगदानाबद्दल कृतज्ञता व्यक्त करणे.
- संगीत क्षेत्रातील दिग्गज व्यक्तिमत्त्वांच्या कार्यातून विद्यार्थ्यांना प्रेरणा देणे.
- आशा भोसले सारख्या श्रेष्ठ गायिकेच्या कार्याची जाणीव करून देत त्यांना भावपूर्ण श्रद्धांजली अर्पण करणे.
- संगीत विभागात सांस्कृतिक आणि कलात्मक वातावरण अधिक समृद्ध करणे.

कार्यक्रमाचे परिणाम (Outcomes):

- विद्यार्थ्यांमध्ये संगीताबद्दलची आवड आणि संवेदनशीलता अधिक वाढली.
- विविध संगीतप्रकारांचा (शास्त्रीय, उपशास्त्रीय, भावसंगीत, चित्रपटसंगीत) प्रत्यक्ष अनुभव मिळाला.
- विद्यार्थ्यांच्या आत्मविश्वासात आणि सादरीकरण कौशल्यात लक्षणीय वाढ झाली.
- महान कलाकारांच्या कार्याबद्दल आदरभाव आणि प्रेरणा निर्माण झाली.
- आशा भोसले यांच्या स्मृतींना अभिवादन करताना विद्यार्थ्यांमध्ये भावनिक जुळवणूक व संस्कारमूल्यांची जाणीव निर्माण झाली.
- विभागातील विद्यार्थी व प्राध्यापक यांच्यातील संवाद आणि सांस्कृतिक एकात्मता वाढली.
- हा कार्यक्रम विद्यार्थ्यांसाठी संस्मरणीय व प्रेरणादायी ठरला.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती):

संगीत विभागात “एप्रिल स्वरांचा उत्सव” निमित्त एप्रिलमध्ये जन्मलेल्या दिग्गज कलाकारांच्या स्मरणार्थ विशेष कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. पंडित रविशंकर, विदुषी किशोरी आमोनकर येशुदास , कुमार सानू, अर्जित सिंग उदित नारायण यांच्या गीतांचे विद्यार्थ्यांनी सादरीकरण केले. विविध गीतप्रकारांचा सुंदर संगम अनुभवायला मिळाला. कार्यक्रमानंतर आशा भोसले यांच्या निधनामुळे त्यांना भावपूर्ण श्रद्धांजली अर्पण करून मौन पाळण्यात आले. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळाली व कार्यक्रम संस्मरणीय ठरला.

**शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त)संगीत
विभागात एप्रिल स्वरांचा उत्सव संपन्न**

अमरावती दि. १७ : संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळ्येदे यांच्या परवानगीने आणि विभागप्रमुख डॉ.पोर्णिमा दिवसे यांच्या मार्गदर्शनात एप्रिल महिन्यात जन्मलेल्या महान गायक व संगीतकारांच्या जयंतीनिमित्त संगीत विभागात एप्रिल स्वरांचा उत्सव या विशेष संगीत कार्यक्रमामाचे आयोजन करण्यात आले. हा कार्यक्रम पूर्व नियोजित होता या संगीतमय सोहळ्यात दिग्गज कलाकारांच्या अजरामर रचनांना उजाळा देवून त्यांचे प्रति कृतज्ञता भाव स्वरांचे माध्यमातून व्यक्त केल्या गेला. सुरुवात संगीत विभाग प्रमुखांनी कार्यक्रमामाची पार्श्वभूमी सांगून केली.

प्रशिक्षण महिन्यात जन्मदिवस असलेल्या पॅटल स्त्री संकर, त्रिपुटा विशोरी आमोनकर, के.जे.येसुदास, कुमार शानू अरिजित सिंग आणि उदित नारायण यांच्या गाण्यांचे सुंदर सादरीकरण विद्यार्थ्यांनी केले. या कार्यक्रमातून भारतीय शास्त्रीय

उपशास्त्रीय, भावसंगीत तसेच चित्रपट संगीताचा सुरेल संगम अनुभवायला मिळाला. या कार्यक्रमात देव मुपोळकर, कृतुजा पातूडे, मोहित देशळे, साहिल, रोनी गायगोले, कदा गूडघे, मीनल मेंडसे आणि विश्वजीत उमाळे यांनी उत्कृष्ट गीते सादर करून उपस्थाितींची मने जिंकली.

या कार्यक्रमांला विभागातील डॉ. सुका महले, प्रा. अमृता काळे, प्रा. मनोज येलकीकर, प्रा. विनोद आटोटे तसेच पदवी व पदव्युत्तर काळातील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. या उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांना महान कलाकारांच्या कार्याची प्रेरणा मिळाली. हा संगीतमय सोहळा विद्यार्थ्यांना संस्मरणीय अविस्मरणीय ठरला. महान गायिका आशा भोसले यांचे नुकतेच निधन झाले

आहे.आशा भोसले यांच्या स्मृतींना अभिवादन करून संगीत विभागाच्या वतीने आशा तार्डेना सर्व उपस्थितांनी दोन मिनिटे मौन पाळून आदरांजली वाहिली.या कार्यक्रमात संस्थेच्या संगीत विभागातील सर्व प्राध्यापक, विद्यार्थी व संगीतप्रेमी उपस्थित होते.

संगीत विभाग प्रमुखानी आपल्या मनोगतात आशा भोसले यांच्या बहुआयामी गायकीचा गौरव करताना, त्यांनी भारतीय चित्रपटसुष्टी व संगीत क्षेत्रात दिलेल्या अमूल्य योगदानाची आठवण करून दिली. विविध भार्यांमधील हजारो गाण्यांमधून त्यांनी रसिकांच्या मनांवर अधिराज्य गाजवले असून, त्यांच्या आवाजातील विविधता, लयकारी व अभिव्यक्ती आजही प्रेक्षकादायी असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 7

Date -16 एप्रिल 2026

Title of program: तबला निर्मितीचे तंत्र व लयकारी कार्यशाळा

Duration (कालावधी)-एकदिवसीय

Convener (निमंत्रक) डॉ. पूर्णिमा दिवसे

co -convener डॉ. मुक्ता महल्ले

Audience/participants (प्रेक्षक / सहभागी)-संगीत विभागातील UG/PG चे विद्यार्थी तसेच शिक्षक वृंद

objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) :

- या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना तबला निर्मितीचे तंत्र तसेच तबला वादनातील लयकारी चे ज्ञान अवगत व्हावे. याबद्दल मार्गदर्शन करणे,
- विद्यार्थ्यांना याबाबतचे निकष तसेच तबला वादयाचे वादन आणि गायनातील महत्व कळणे
- तबला या वादयातील नवनवीन लयकारी आत्मसात करणे, हे उद्दिष्ट ठेवून या कार्यशाळेद्वारे तबला वादयाचे बाबत ज्ञान वृद्धिंगत करणे, हा या मागचा उद्देश

Proceedings(Abstract) प्रथम पुष्प श्री रोशन जरीले यांनी गुंफिले . तबला बनविण्याची प्रक्रिया ,लाकडाची निवड ,पुडी तयार करणे ,याबाबत सखोल असे मार्गदर्शन केले. या माध्यमाद्वारे विविध उपक्रमाविषयी विद्यार्थ्यांना माहिती दिली. संगीत या विषयातील विविध उपशाखांवर मार्गदर्शन केले व भविष्यात कौशल्यात्मक उपक्रम शिकून कसे राबवावे व त्यातून स्वयंरोजगार निर्मिती कशी मिळता येऊ शकते याविषयी मार्गदर्शन केले. द्वितीय पुष्प प्रा.मनोज एलकीकर यांनी गुंफिले. लय व लयकारी चे महत्व या विषयावर सखोल विवेचन केले. ताल ,मात्रा आणि लयी चे तबला सादरीकरणातील महत्व उदाहरणसह समजाऊन सांगितले.

Outcomes of the program-

- तबला निर्मितीचे तंत्र व तबला वादनातील लयकारी चे ज्ञान विद्यार्थ्यांना प्राप्त झाले.
- संगीत या विषयासोबतच स्वयंरोजगारचे मार्ग विद्यार्थ्यांना उमगले तसेच तबला वादयाबद्दलची माहिती वृद्धिंगत झाली.
- लय व विविध लयकारी या विषयी विद्यार्थ्यांना ज्ञान प्राप्त झाले.

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या(स्वायत्त) संगीत विभागात तबला कार्यशाळा संपन्न

अमरावती दि. २० : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था(स्वायत्त),अमरावती येथील संगीत विभागातर्फे १६ एप्रिल २०२६ रोजी संगीत अभ्यास मंडळाच्या अंतर्गत 'तबला कार्यशाळा' या एकदिवसीय कार्यक्रमाचे यशस्वी आयोजन करण्यात आले होते.या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी संस्थेचे मा.संचालक प्रा.डॉ.सतिश माळोदे उपस्थित होते. संगीत विभाग प्रमुख प्रा.डॉ.पुर्णिमा दिवसे यांनी मार्गदर्शक म्हणून उपस्थितता बद्दमोल मार्गदर्शन केले.या कार्यशाळेचे आयोजन दोन पुण्यांमध्ये गुंफण्यात आले होते.प्रथम पुण्यात 'तबला निर्मितीचे तंत्र' या विषयावर श्री रोशन जैरीले यांनी उपस्थितता प्रत्यक्ष प्रात्यक्षिकासह सविस्तर माहिती दिली. तबला वनवण्याची प्रक्रिया, लाकडाची निवड,पुडी तयार करणे याबाबत त्यांनी बारकावे उलगडले.द्वितीय पुण्यात प्रा. मनोजकुमार येलकीकर यांनी 'लष्करी व लष्करीचे महत्त्व'

या विषयावर सखोल विवेचन केले. ताल, मात्रा आचणिलयीचा रियाजात व सादरीकरणात असलेला महत्त्वाचा सहभाग त्यांनी उदाहरणांसह स्पष्ट केला.

या कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक संगीत अभ्यास मंडळाच्या प्रभारी प्राध्यापक डॉ.मुक्ता महले यांनी केले या कार्यक्रम प्रसंगी विभागातील प्रा. डॉ. सुनील मोहोड उपस्थित होते. कार्यक्रमास विभागातील प्रा. विनोद आटोटे, डॉ.अमृता काळे विद्यार्थी आणि संगीत प्रेमी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.विद्यार्थ्यांना तबलाच्या व्यावहारिकतेला लागून ते वादनातील लष्करीपरंपरेच्या सर्व पैलूंची माहिती एकाच व्यासपीठावर मिळाल्याने या कार्यशाळेच्या यशस्वी आयोजनाबद्दल संगीत विभागाचे संस्थेतील प्रसिद्धी समितीचे डॉ.सुनील इंगळे आणि डॉ.किशोर चुंगडे सर्व विभागप्रमुख,प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि संस्थेतील विद्यार्थ्यांनी अभिनंदन केले आहे.

Department: Physics & Electronics

Activity No. 1

Date: August 21, 2025

Title of programme: Induction Program.

Duration: 2 pm to 5 pm

Convener: Prof. Dr. M. P. Lokhande

Co-ordinator: Mr. P. P. Rathod & Dr. Z. S. Khan

Audience / Participants: M.Sc. I, MSc II, CHB Staff & Teaching Staff, Non-Teaching Staff.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Objectives of the program: The objective of this programme was to provide an introduction to the curriculum for first-year M.Sc. students according to the new academic policy, to inform students about various activities conducted by the Department of Physics and Electronics throughout the year, and to provide guidance regarding examination methods. The programme was organized through the Physics Society of the department.

Proceedings (Abstract) (100 words): The Department of Physics and Electronics of Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati organized an induction programme for first-year postgraduate students on August 21, 2025. The programme commenced with Saraswati Pujan.

The programme was presided over by Prof. Dr. Milind Lokhande, Head of the Department of Physics and Electronics. The in-charge faculty members of the Physics Society, Mr. Pravin Rathod and Dr. Zakir Khan, were present. The President of the Physics Society, Miss. Shravani Ajankar, and Vice President, Miss. Pratiksha Dharmale, were also especially present.

First, M.Sc. Part I and B.Sc. Part I (Physics) students were welcomed with bouquets. Miss. Dhanshree Dharapawar then presented the programme outline.

Prof. Dr. Milind Lokhande explained the glorious tradition of the institute and the department, and provided an overall introduction of the department to the newly admitted students. Prof. Dr. Jitendra Ingle explained the new academic policy, timetable, and various schemes within the curriculum. Prof. Dr. Ashok Nawale provided detailed information regarding job opportunities in NSS, NCC, and sports fields. Dr. Zakir Khan explained the library facilities as well as the schedule and organization of various activities conducted under the Physics Society. Prof. Dr. Sattyappa Jigajani guided the students regarding scholarships. Mr. Pravin Rathod provided detailed information about the Physics Society and academic excursions. Mr. Vishnudas Bhosale familiarized students with the examination system, result process, and laboratory facilities. Prof. Dr. Rajesh Barde informed the students about ABC ID, on-job training, and research projects.

Afterwards, visits were organized for students to the institute library, Department of Chemistry, Department of Zoology, Department of Geography, and Yoga Bhavan.

The programme concluded with a vote of thanks by Miss. Shravani Ajankar, President of the Physics Society. Students of M.Sc. Part I and Part II made special efforts to ensure the successful organization of the programme.

Outcomes of the Programme: The induction programme helped newly admitted students understand the institute, department, and academic structure. It created awareness about curriculum, facilities, scholarships, and various opportunities such as NSS, NCC, and research activities. Interaction with faculty members boosted students' confidence, while campus visits

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

familiarized them with different departments. Overall, the programme motivated students and helped them feel comfortable and prepared for their academic journey.

Photographs:

Activity No. 2

Date: September 04,2025

Title of programme: Teacher's Day Celebration.

Duration: 2.30 pm to 6 pm

Convener: Prof. Dr. M. P. Lokhande

Co-ordinator: Mr. P. P. Rathod & Dr. Z. S. Khan

Audience / Participants: M.Sc. I, MSc II, CHB Staff & Teaching Staff, Non-Teaching Staff.

Objectives of the program: The main objective of this program was to express deep gratitude towards teachers for their tireless efforts, invaluable guidance, and contribution in shaping the lives of students. It also aimed to highlight the noble role of teachers in building character, instilling values, and nurturing intellectual growth. Furthermore, the celebration served as a platform to strengthen the bond between students and teachers, to acknowledge their vital role in society, and to create an atmosphere of respect, appreciation, and inspiration.

Proceedings (Abstract) (100 words): The Physics and Electronics Department of Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati organized a highly

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

inspiring and memorable program on the occasion of Teacher's Day. The program was graced by the presence of esteemed guests, including Prof. Dr. M. P. Lokhande, Head of the Department, Mr. P. P. Rathod and Dr. Z. S. Khan, In-charge of Physics Society. The presence of all faculty members, CHB staff, teachers, and students of M.Sc. Part 1 and M.Sc. Part 2 made the event more graceful and memorable. The event commenced with the worship of Maa Saraswati and Dr. Sarvepalli Radhakrishnan. Then the teachers were welcomed with a melodious song presented by Miss. Dnyaneshwari Dharmale and Miss. Prerna Bansod. Students including Akanksha Borode, Pratiksha Dharmale, Pralhad Belkar, Muniba Khan, Saloni Naik, Dnyaneshwari Dharmale, Shravani Ajankar, Shumaila Khan, Karishma Modak, Shraddha Watile, and Atharva Kasture expressed their heartfelt gratitude through speeches, shayari, and poems, creating an emotional and vibrant atmosphere.

Afterwards, Mr. Pravin Rathod delivered an inspiring address, drawing lessons of self-confidence and determination from the example of Hungarian Olympic gold medalist pistol shooter Károly. Prof. Dr. Zakir Khan, spoke about the importance of teachers in one's life. Faculty members Prof. Dr. Jitendra Ingle, Prof. Dr. Rajesh Barde, Prof. Dr. Satyappa Jigajeni, Prof. Dr. Ashok Navle, and Mr. Vishnudas Bhosale also shared their thoughts. CHB Staff, Mr. Prathamesh Lavhare, Mr. Pavan Kolhe, Miss. Natasha Chavan, and Miss. Samra Ali expressed their respect and appreciation for the teachers of the department. In his presidential address, Prof. Dr. Milind Lokhande fondly recalled his childhood memories of his teachers and expressed his love and gratitude towards them.

All the teachers present expressed their heartfelt satisfaction and gratitude for the honour they received from the students. At the end, the vote of thanks was proposed by Mr. Rajratna Rote, and the program concluded in a cheerful and inspiring atmosphere. As part of the celebration, a tree plantation drive was organized by the teachers, where new saplings were planted, spreading a beautiful message of environmental conservation.

Outcomes of the program: Students can express their gratitude to teachers, which can help build better relationships between teachers and students. This can lead to a better learning environment and more open communication. Teachers can feel respected and appreciated for their hard work, which can boost their morale and encourage them to stay dedicated to education.

Teacher's Day can inspire younger generations to consider teaching as a noble and fulfilling profession. Teacher's Day is a chance to recognize the challenges, hardships, and special roles that teachers play in our lives. Teacher's Day celebrations often emphasize these qualities, which can help foster a respectful and compassionate atmosphere.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Photographs:

Activity No. 3

Date: September 24, 2025

Title of programme: Inauguration of Physics Society.

Duration: 11 am to 5 pm

Convener: Prof. Dr. M. P. Lokhande

Co-ordinator: Mr. P. P. Rathod & Dr. Z. S. Khan

Audience / Participants: M.Sc. I, MSc II, CHB Staff & Teaching Staff, Non-Teaching Staff.

Objectives of the program: The objective of this programme was to formally inaugurate the Physics Society of the Department of Physics and Electronics and to assign responsibilities to the appointed faculty members and students for the academic year 2025-26. The programme also aimed to felicitate students who successfully cleared various competitive and entrance examinations after their postgraduate studies in Physics during the academic year 2024-25, and to encourage and motivate them for their future endeavours.

Proceedings (Abstract) (100 words): The Department of Physics and Electronics of Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati organized the inauguration programme of the Physics Society on September 24, 2025, at Raman Hall.

The programme commenced with Saraswati Pujan and Saraswati Vandana. The chief guest for the programme was Dr. Srinivas K. Omanwar, Former Professor and Head of the Department of

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Physics at Sant Gadge Baba Amravati University. The programme was presided over by Prof. Dr. Milind Lokhande, Head of the Department of Physics and Electronics. Dr. M. E. Shelke, IQAC Coordinator of the institute, was also present as a guest. The programme was further graced by Mr. Pravin Rathod and Dr. Zakir Khan, In-charge faculty of the Physics Society. The President of the Physics Society, Miss. Shravani Ajankar, and Vice President, Miss. Pratiksha Dharmale, were also present.

At the beginning of the programme, faculty members who achieved notable accomplishments in the Physics Department were felicitated. The inauguration of the Physics Society was carried out at the hands of the chief guest, Dr. Srinivas K. Omanwar.

Mr. Pravin Rathod and Dr. Zakir Khan were welcomed and entrusted with responsibilities as in-charge faculty members of the Physics Society. Similarly, the office bearers of the Physics Society were welcomed and assigned their respective roles: President Miss. Shravani Ajankar, Vice President Miss. Pratiksha Dharmale, Secretary Mr. Atharva Kasture, Joint Secretary Miss. Dnyaneshwari Dharmale, Treasurer Mr. Pralhad Belkar, and Joint Treasurer Mr. Rajratna Rote. Miss. Shravani Ajankar, President of the Physics Society, formally accepted the responsibility and expressed her views. Secretary Mr. Atharva Kasture presented a review of the previous academic year.

The chief guest, Dr. Srinivas K. Omanwar, felicitated the students who had successfully cleared various entrance examinations by presenting them with bouquets and boosting their morale. While addressing the students, he emphasized the importance of curiosity while studying Physics and highlighted qualities such as determination, perseverance, dedication, and passion for the subject by citing examples of successful students.

Thereafter, Dr. M. Shelke guided the students about common shortcomings observed among them and suggested ways to overcome these challenges.

In his presidential address, Prof. Dr. Milind Lokhande expressed his appreciation for the chief guest and elaborated on the glorious tradition of the institution and the department. He also extended his best wishes to the in-charge faculty members and students.

Additionally, the Department of Physics organized an intercollegiate quiz competition in which students from various reputed colleges of Amravati participated.

The programme concluded with a vote of thanks proposed by Miss. Dhanshree Dharapawar. Students of M.Sc. Part I and Part II contributed significantly to the successful organization of the event.

Outcome of the Program: The inauguration programme of the Physics Society successfully motivated students to actively participate in academic and co-curricular activities. It enhanced

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

students' understanding of the importance of curiosity, dedication, and perseverance in the field of Physics. The programme also encouraged leadership and responsibility among the office bearers of the Physics Society. Guidance from distinguished guests helped students identify their shortcomings and work towards improvement. Overall, the programme created enthusiasm, boosted confidence, and strengthened the academic environment within the department

Photographs:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 3

Date: September 25, 2025

Title of programme: Cleanliness Drive under "Ek Din, Ek Ghanta" Campaign

Duration: 2 pm to 5 pm

Convener: Prof. Dr. M. P. Lokhande

Co-ordinator: Mr. P. P. Rathod & Dr. Z. S. Khan

Audience / Participants: M.Sc. I, MSc II, CHB Staff & Teaching Staff, Non-Teaching Staff.

Objectives of the program: The objective of this programme was to promote cleanliness and hygiene within the institute premises under the Government of India initiative "Viksit Bharat 2024" through the "Ek Din, Ek Ghanta" campaign. The programme aimed to create awareness among students and staff about the importance of cleanliness and to encourage active participation in maintaining a clean and healthy environment.

Proceedings (Abstract) (100 words): The Department of Physics of Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati, successfully organized a cleanliness drive under the "Ek Din, Ek Ghanta" campaign on September 25, 2025.

The programme was conducted under the guidance of Prof. Dr. Milind Lokhande, Head of the Department of Physics and Electronics. The event was graced by the presence of Mr. Pravin Rathod, In-charge of the Physics Society, along with Dr. Zakir Khan, Dr. Jitendra Ingle, Dr. Rajesh Barde, Dr. Sattyappa Jigajeni, Dr. Ashok Nawale, and Prof. Vishnudas Bhosale. The office bearers of the Physics Society, including President Miss Shravani Ajankar, Vice President Miss Pratiksha Dharmale, and Secretary Mr. Atharva Kasture, were also prominently present.

Students of M.Sc. Part I and Part II, along with non-teaching staff, actively participated in the campaign. They carried out cleaning activities in the Department of Physics and Electronics building as well as the surrounding of the institute.

Following the cleanliness drive, all faculty members, staff, and students took the pledge of "Rashtriya Swachhta Abhiyan" and "Swachhta Hi Seva," reaffirming their commitment towards maintaining cleanliness.

The programme was successfully conducted with the active involvement and dedicated efforts of teaching staff, non-teaching staff, and students of M.Sc. Part I and Part II.

Outcome of the Programme:

The programme created awareness among students and staff about the importance of cleanliness and hygiene. It encouraged a sense of responsibility towards maintaining a clean environment within the institute. The cleanliness drive also promoted teamwork and active participation

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

among students. Overall, the programme contributed to fostering a disciplined and environmentally conscious atmosphere in the department.

Photographs:

Activity No. 4

Date: September 29, 2025

Title of programme: Guest Lecture on "Novel Functional Materials: Design and Applications"

Duration: 2 pm to 5 pm

Convener: Prof. Dr. M. P. Lokhande

Co-ordinator: Mr. P. P. Rathod & Dr. Z. S. Khan

Audience / Participants: M.Sc. I, MSc II, CHB Staff & Teaching Staff, Non-Teaching Staff.

Objectives of the program: The objective of this programme was to provide students with knowledge of advanced research areas such as supercapacitors and thin film technology. The programme aimed to enhance students' understanding of modern functional materials and their applications, and to encourage them to explore research-oriented approaches for developing technologies beneficial to society.

Proceedings (Abstract) (100 words): The Department of Physics of Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati, organized a guest lecture on the topic "Novel Functional Materials: Design and Applications" through the Physics Society. The chief guest for the programme was Dr. Vikas Patil (Director, School of Physical Sciences, Solapur University), who provided valuable guidance to the students.

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

In his lecture, Dr. Patil delivered detailed information on modern research areas such as supercapacitors and thin film technology. He explained that energy storage devices can be made more efficient with the help of conducting polymers, metal oxides, and hybrid materials. He also guided students on the applications of thin film solar cells, gas sensors, and biosensors in socially beneficial research. He motivated students by stating that "the true aim of research is to develop technology that is useful for society."

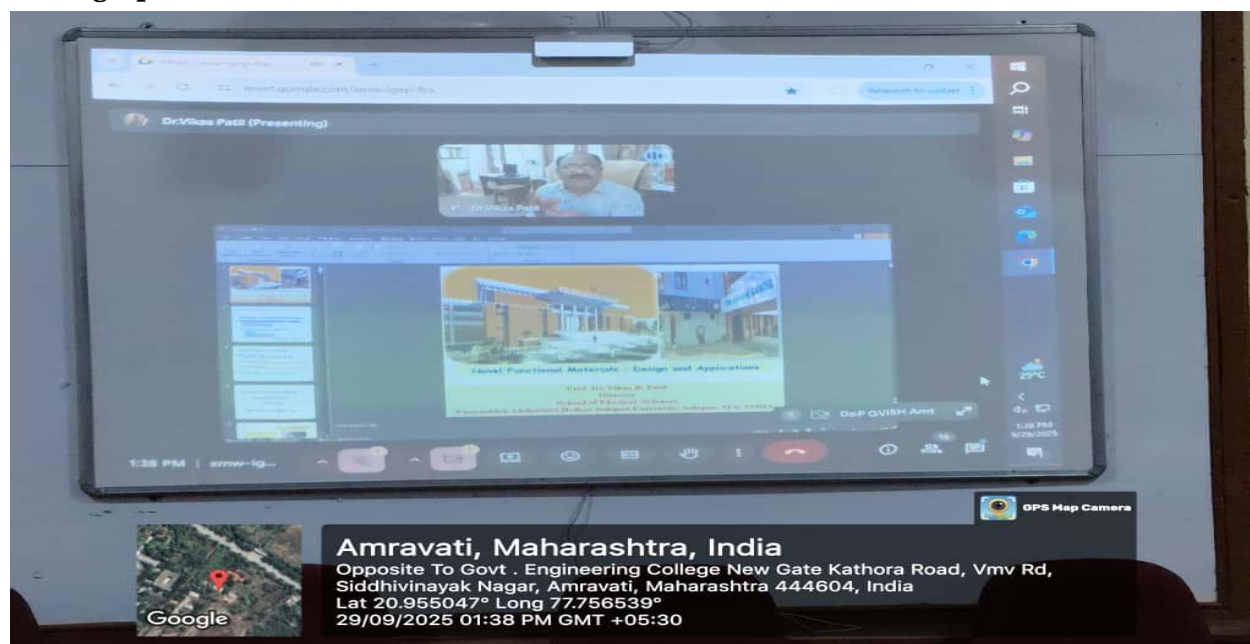
The programme was graced by the presence of Prof. Dr. S. P. Yawale, Prof. Dr. M. P. Lokhande, and Prof. Dr. A. B. Nawale as distinguished guests. Students of M.Sc. Part I and Part II, along with CHB staff, were also present. The programme was anchored by Miss Dnyaneshwari Dharmale and Mr. Atharva Kasture. After the lecture, Prof. Dr. M. P. Lokhande expressed his sincere gratitude to Dr. Vikas Patil.

The programme concluded with a vote of thanks proposed by Mr. Rajratna Rote. The lecture proved to be highly beneficial, enhancing students' knowledge and encouraging their research-oriented thinking.

Outcome of the Programme:

The programme enhanced students' understanding of modern functional materials and their applications in energy storage and sensing technologies. It motivated students to develop a research-oriented mindset and to contribute towards socially beneficial innovations. Overall, the lecture enriched students' knowledge and strengthened their interest in advanced research fields.

Photographs:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 5

Date: October 11, 2025

Title of programme: Lecture Series on Research Methodology and Intellectual Property Rights

Duration: 2 pm to 5 pm

Convener: Prof. Dr. M. P. Lokhande

Co-ordinator: Mr. P. P. Rathod & Dr. Z. S. Khan

Audience / Participants: M.Sc. I, MSc II, CHB Staff & Teaching Staff, Non-Teaching Staff.

Objectives of the program: The objective of this programme was to enhance the quality of research among postgraduate students and to provide awareness about research methodology and intellectual property rights. The programme aimed to guide students on research planning, data collection, analysis techniques, and to create awareness about legal aspects such as patents, copyrights, and trademarks..

Proceedings (Abstract) (100 words): The Department of Physics and Electronics along with the Department of Chemistry of Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati, organized a lecture series on "Research Methodology and Intellectual Property Rights" for postgraduate students on October 11, 2025, at Raman Hall.

The chief guest for the programme was Dr. Adv. Ajinkya Ashtikar. The programme was graced by the presence of Prof. Dr. Milind Lokhande, Head of the Department of Physics and Electronics,

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

and Prof. Dr. Subodh Bhandarkar, Head of the Department of Chemistry. Dr. Ajinkya Ashtikar provided detailed guidance to the students on how to prepare a research plan, methods of data collection, and the use of modern techniques for data analysis. He emphasized the importance of originality in research and explained how to avoid unintentional plagiarism. He also elaborated on the legal procedures for obtaining patents, copyrights, and trademarks for research work. He highlighted that protecting one's research is an essential responsibility of every researcher. Prof. Dr. Milind Lokhande stated that the main objective of the programme was to improve the quality of research and to create awareness about legal rights associated with research. The lecture series helped participants understand the technical aspects of research in a better manner. During the question-answer session, many doubts were clarified.

The programme concluded with a vote of thanks proposed by Miss Sanika Chorapagar. Students of both years contributed significantly to the successful organization of the programme.

Outcome of the Programme:

The programme enhanced students' understanding of research methodology and intellectual property rights. It helped students develop skills in research planning, data analysis, and ethical research practices. The session also created awareness about legal protection of research work. Overall, the programme contributed to improving the research aptitude and academic quality among the students.

Photographs:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 6

Date: January 16, 2026

Title of programme: Expert Lecture on Supercapacitor

Duration: 2 pm to 5 pm

Convener: Prof. Dr. M. P. Lokhande

Co-ordinator: Mr. P. P. Rathod & Dr. Z. S. Khan

Audience / Participants: M.Sc. I, MSc II, CHB Staff & Teaching Staff, Non-Teaching Staff.

Objectives of the program: The objective of this programme was to provide students with in-depth knowledge of the advanced research topic "Supercapacitor." The programme aimed to enhance students' understanding of modern energy storage devices, their working principles, and fabrication techniques, as well as to promote research interest and scientific thinking among students.

Proceedings (Abstract) (100 words): The Department of Physics of Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati, organized an expert lecture on the topic "Supercapacitor" on January 16, 2026. The programme was graced by the presence of Prof. Dr. S. P. Yawale, Prof. Dr. M. P. Lokhande, Prof. Dr. J. T. Ingle, Prof. Dr. S. R. Jigajeni, Prof. Dr. R. V. Barde, and Prof. P. R. Rathod. Along with them, students of M.Sc. Part I and Part II, as well as teaching and non-teaching staff of the institute, were also present. On this occasion, the Head of the Department of Physics at Solapur University and renowned scientist, Prof. Dr. Balkrishna J. Lokhande, delivered a detailed lecture on the advanced research topic of supercapacitors. Through a PowerPoint presentation, he explained the fundamental concepts, working principles, and fabrication process of supercapacitors in a simple and effective manner.

Prof. Dr. Lokhande elaborated on the importance of preparing thin films from transition metal oxides and using them as coatings on supercapacitor electrodes. He explained that without the use of thin films, additional mass increases on the electrodes, which affects their efficiency. Therefore, the use of thin films makes the electrodes lighter and more efficient. He also stated that the thickness of thin films plays a crucial role in enhancing specific capacitance. By adjusting the thickness of thin films as required, the desired specific capacitance can be achieved, which he explained with research examples. Furthermore, he provided information about the use of stainless-steel conductive metal plates for supercapacitor electrodes. The lecture proved to be highly informative and academically enriching. After the lecture, students and faculty members asked various scientific questions, to which Prof. Dr. Lokhande provided clear, satisfactory, and technically sound answers.

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

The programme was highly beneficial for students from a research perspective. The participants expressed that such expert guidance contributes significantly to enriching the academic and research environment of the institute.

Outcome of the Program: The inauguration programme of the Physics Society successfully motivated students to actively participate in academic and co-curricular activities. It enhanced students' understanding of the importance of curiosity, dedication, and perseverance in the field of Physics. The programme also encouraged leadership and responsibility among the office bearers of the Physics Society. Guidance from distinguished guests helped students identify their shortcomings and work towards improvement. Overall, the programme created enthusiasm, boosted confidence, and strengthened the academic environment within the department.

Photographs:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 7

Title of programme: Guest Lecture on the Ecology of Rainforests.

Duration: 2 pm to 5 pm

Convener: Prof. Dr. M. P. Lokhande

Co-ordinator: Mr. P. P. Rathod & Dr. Z. S. Khan

Audience / Participants: M.Sc. I, MSc II, CHB Staff & Teaching Staff, Non-Teaching Staff.

Objectives of the program: The programme aimed to provide students with a deep understanding of rainforest ecology, focusing on the Amazon rainforest. The lecture intended to enhance awareness about the flora, fauna, and ecological significance of rainforests, along with the life of local populations and scientific research conducted in these regions. It also aimed to inspire students to appreciate biodiversity and environmental conservation.

Proceedings (Abstract) (100 words): The Department of Physics and Electronics of Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati organized a guest lecture on the ecology of rainforests through the Physics Society.

The chief guest for the programme was Dr. Subhash Behere (Former Head, Department of Physics, Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar). The event was attended by M.Sc. Physics students of Part I and II, B.Sc. final-year students, students from the Department of Zoology, as well as faculty members, other teachers, and non-teaching staff.

The programme began with a welcome by Prof. Dr. Milind Lokhande (Head, Department of Physics and Electronics), who presented a bouquet to Dr. Behere as a mark of respect.

The programme was anchored by Miss. Pratiksha Dharmale, and Miss. Shraddha Watile introduced the chief guest.

Dr. Behere delivered an in-depth and informative lecture on "Ecology of the Amazon Rainforest." He elaborated on the diverse plants, trees, and animals of the Amazon, the structure of tree branches, and the composition of rainforest vegetation. He also explained the flow of the Amazon River, its origin, and how it traverses the entire Amazon basin.

Dr. Behere highlighted that rainforests are often referred to as the "lungs of the Earth." He provided detailed guidance on the fauna of the rainforest, lakes and rivers, the lifestyle of local communities, and how researchers conduct studies in these regions.

The programme was organized through the Physics Society, with Dr. Z. S. Khan and Mr. Pravin Rathod as the in-charge faculty members.

The programme concluded with a vote of thanks by Miss. Rupali Dhule.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

The lecture proved to be highly inspiring for the students. They thoroughly enjoyed the session and gained comprehensive and detailed knowledge about the Amazon rainforest.

Outcome of the Programme:

The programme enhanced students' understanding of rainforest ecology and its global significance. It created awareness about biodiversity, environmental conservation, and the ecological importance of the Amazon rainforest. The lecture also inspired students to develop scientific curiosity and a deeper appreciation for nature and environmental studies.

Photographs:

Activity No. 8

Date: February 28, 2026

Title of programme: Science Day Celebration.

Duration: 2 pm to 5 pm

Convener: Prof. Dr. M. P. Lokhande

Co-ordinator: Mr. P. P. Rathod & Dr. Z. S. Khan

Audience / Participants: M.Sc. I, MSc II, CHB Staff & Teaching Staff, Non-Teaching Staff.

Objectives of the program: The objective of this programme was to celebrate National Science Day with enthusiasm and to promote scientific awareness among students. It aimed to encourage students to develop interest in science through project presentations, to understand scientific principles, and to inspire them by highlighting the contributions of eminent scientists. The programme also focused on enhancing practical knowledge and fostering scientific temperament among students.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Proceedings (Abstract) (100 words): National Science Day was celebrated with great enthusiasm at Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati. The programme was organized by the Physics Society. The programme was effectively anchored by Miss. Akanksha Karale and Miss. Muniba Khan.

The programme commenced with Saraswati Pujan and by offering floral tribute to Dr. C. V. Raman. The inauguration was marked by the ceremonial lighting of the lamp by the dignitaries. The chief guest for the programme was Dr. I. Y. Khan, Academic Officer. Dr. S. N. Malode, Director of Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati, was also present. The Head of the Department of Physics and Electronics, Prof. Dr. M. P. Lokhande, was present on this occasion.

The in-charge faculty members of the Physics Society, Dr. Z. S. Khan and Mr. Pravin Rathod, were present and played a significant role in organizing the programme.

On the occasion of National Science Day, students of M.Sc. Part I and Part II presented various science-based projects. During the project exhibition, students explained the scientific principles behind their models. The projects were evaluated, and prizes were awarded for first and second positions.

During the programme, students delivered speeches highlighting the importance of National Science Day and the life and contributions of Dr. C. V. Raman. Mr. Atharva Kasture, Miss. Saloni Naik, Miss. Shravani Ajankar, Miss. Shraddha Watile, and Miss. Dnyaneshwari Dharmale expressed their thoughts.

The chief guest, Dr. I. Y. Khan, in his guidance speech, encouraged students to focus not only on theoretical knowledge but also on practical and experimental learning. He advised M.Sc. students to visit Zilla Parishad schools and create scientific awareness among young students by demonstrating experiments and developing interest in science.

The programme concluded with a vote of thanks. The event was inspiring, informative, and successfully conducted. Students of M.Sc. Part I and Part II took special efforts for the successful organization of the programme.

Outcome of the Programme:

The programme enhanced students' understanding of the importance of science and its practical applications. It encouraged active participation through project presentations and improved students' confidence in explaining scientific concepts. The event also inspired students to promote scientific awareness in society. Overall, the programme fostered scientific thinking and enthusiasm among students.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Photographs:

Activity No. 9

Date: March 10, 2026

Title of programme: National Science Day Celebration at Zilla Parishad School, Alangaon, Amravati.

Duration: 8 am to 5 pm

Convener: Prof. Dr. M. P. Lokhande

Co-ordinator: Mr. P. P. Rathod & Dr. Z. S. Khan

Audience / Participants: M.Sc. I, MSc II, CHB Staff & Teaching Staff, Non-Teaching Staff.

Objectives of the program: The objective of this programme was to celebrate National Science Day and to create scientific awareness among school students. The programme aimed to promote interest in science through experiments, models, and demonstrations, and to encourage young students to develop curiosity and scientific thinking.

Proceedings (Abstract) (100 words): The Department of Physics and Electronics of Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (Autonomous), Amravati, organized a National Science Day programme at Zilla Parishad School, Alangaon.

On this occasion, various science experiments, models, and demonstrations were presented by the students of M.Sc. Part I and Part II. The programme was designed to explain scientific concepts in a simple, practical, and engaging manner to school students, making learning both enjoyable and effective.

In addition to the scientific demonstrations, students actively organized quiz competitions and interactive games for the school students. These activities created a lively and enthusiastic

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

environment, encouraging participation and enhancing the interest of students in science. The quiz competitions tested their basic scientific knowledge, while the games made the learning process more enjoyable and memorable.

The interaction between the postgraduate students and school students was highly engaging and inspiring. The school students showed great curiosity and enthusiasm, actively asking questions and participating in discussions. This interaction helped in building confidence among both groups and created a positive learning atmosphere.

Furthermore, a lunch programme was thoughtfully organized for the school students, teachers, and participating students. This gesture strengthened the bond between the institute and the school, making the event more inclusive and memorable.

The programme was conducted under the guidance of faculty members, and the efforts of M.Sc. Part I and Part II students were commendable in ensuring the smooth and successful execution of the event.

Outcome of the Programme:

The programme successfully created scientific awareness among school students and enhanced their interest in science. It helped in developing curiosity and understanding of scientific concepts through practical demonstrations and interactive activities. The event also improved the communication, organizational, and leadership skills of postgraduate students. Overall, the programme contributed significantly to promoting scientific thinking and community engagement.

Photographs:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Department of Political Science

Activity no.1

Date (दिनांक) -24/09/2025

Title of programme (शीर्षक) -- समाजविज्ञान विभागांद्वारे पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांकरिता इंडकशन कार्यक्रम संपन्न.

Collaboration with (सह सहकार्य) - अर्थशास्त्र, इतिहास, तत्वज्ञान

Duration (कालावधी) - १ दिवस

Convener (निमंत्रक) -राज्यशास्त्र विभाग

Co-Ordinator (समन्वयक) - डॉ. प्रतिभा भोरजार

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) -300

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- संस्थेची व विभागाची ओळख करून देणे: विद्यार्थ्यांना संस्थेची परंपरा, स्वायत्त स्वरूप, समाजविज्ञान विभागाची रचना, उपलब्ध भौतिक सुविधा आणि शैक्षणिक वातावरणाची सविस्तर माहिती देणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- **अभ्यासक्रम आणि परीक्षा पद्धतीची माहिती देणे:** पदव्युत्तर स्तरावरील अभ्यासक्रम (Syllabus), क्रेडिट सिस्टीम New Nep, मूल्यांकनाची पद्धत आणि परीक्षा नियमावलीबाबत विद्यार्थ्यांना स्पष्टता देणे.
- **संशोधन वृत्ती व रोजगाराच्या संधींना प्रोत्साहन देणे:** समाजविज्ञानातील संशोधनाचे महत्त्व, Fieldwork, प्रकल्प (Projects) आणि या क्षेत्रातील भविष्यातील विविध करिअर व रोजगाराच्या संधींची माहिती देणे.
- **शिक्षकांशी व सहकाऱ्यांशी संवाद घडवून आणणे:** विद्यार्थी आणि प्राध्यापक यांच्यात सुसंवाद निर्माण करणे तसेच ज्येष्ठ व नव्याने प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांमध्ये स्नेहाचे नाते तयार करणे.
- **व्यक्तिमत्त्व विकास व कॅम्पस संस्कृतीशी जुळवून घेणे:** विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास वाढवणे, ग्रंथालय व इतर अवांतर सुविधांच्या वापराबद्दल मार्गदर्शन करणे आणि त्यांना कॅम्पसच्या शैक्षणिक व सांस्कृतिक जीवनाशी सहजपणे सामावून घेणे.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

- **संस्थेच्या वातावरणाशी जुळवून घेणे:** नव्याने प्रवेश घेतलेल्या पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांना संस्थेची परंपरा, स्वायत्त स्वरूप, शैक्षणिक वातावरण आणि उपलब्ध भौतिक व ग्रंथालयीन सुविधांची परिपूर्ण माहिती मिळून कॅम्पस संस्कृतीशी सहज जुळवून घेता आले.
- **अभ्यासक्रम व परीक्षा पद्धतीची स्पष्टता:** विद्यार्थ्यांना पदव्युत्तर स्तरावरील अभ्यासक्रम (Syllabus), क्रेडिट सिस्टीम (CBCS), अंतर्गत मूल्यांकन आणि परीक्षा नियमावलीबाबत पूर्ण स्पष्टता लाभली.
- **संशोधन व करिअरबाबत दृष्टिकोन स्पष्ट:** समाजविज्ञानातील संशोधनाचे महत्त्व, फिल्डवर्क, प्रकल्प आणि भविष्यातील विविध रोजगाराच्या व उच्च शिक्षणाच्या संधींची जाणीव झाली, ज्यामुळे विद्यार्थ्यांची संशोधनात्मक वृत्ती वाढीस लागली.
- **प्राध्यापक व विद्यार्थ्यांमध्ये सुसंवाद:** विद्यार्थी आणि प्राध्यापक यांच्यात सकारात्मक संवाद प्रस्थापित झाला, तसेच ज्येष्ठ व नवप्रविष्ट विद्यार्थ्यांमध्ये मैत्रीपूर्ण वातावरण निर्माण झाले.
- **आत्मविश्वास आणि व्यक्तिमत्त्व विकास:** विद्यार्थ्यांमधील शैक्षणिक भीती दूर होऊन त्यांचा आत्मविश्वास वाढला आणि पदव्युत्तर शिक्षणासाठी त्यांची उद्दिष्टे स्पष्ट झाली.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) -

आंतरविद्याशाखीय दृष्टिकोन, पाचही विभागातील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक वेळेत होणारी बचत व पाचही विषयांची एकाच वेळी विद्यार्थ्यांना मिळणारी माहिती या सर्व गोष्टी लक्षात घेऊन कार्यक्रमाचे आयोजन केल्याचे सांगितले. कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथी डॉ. मंगेश शेळके यांनी संस्थेच्या शंभर वर्षांच्या इतिहासाची परंपरा आणि संस्थेमध्ये राबवल्या जाणाऱ्या विविध उपक्रमाबद्दल, संस्थेच्या 2024-25 या वर्षातील नेटसेट या परीक्षांच्या उत्कृष्ट निकालाबद्दल विद्यार्थ्यांना माहिती दिली. संचालक डॉक्टर सतीश माळोदे यांनी विद्यार्थ्यांना संस्थे अंतर्गत एनईपीनुसार सुरु झालेल्या विविध नवीन विषयाबद्दल व नवीन उपक्रमाबद्दल तसेच संशोधन कार्यात ही संस्था अग्रेसर असून शैक्षणिक सत्र 2024-25 मध्ये या संस्थेच्या संशोधन केंद्रामार्फत 40 विद्यार्थ्यांना विविध विषयांमध्ये पीएच.डी. ही पदवी संस्थेने प्राप्त केल्याचे सांगितले या संस्थेची शिस्त व परंपरा याबद्दलही त्यांनी विस्तृतपणे माहिती दिली. डॉ. सुनील इंगळे यांनी सर्व अभ्यासक्रम या अंतर्गत एम.ए. भाग एक व दोन (25-26) राज्यशास्त्र, इतिहास आणि तत्त्वज्ञान या वर्गांची प्रत्येकी 22 क्रेडिटनुसार मेजर वन, मेजर टू, मेजर थ्री, इलेक्टिव्ह वन आणि इलेक्टिव्ह टू तसेच रिसर्च मेथोडोलॉजी आणि आयपीआर, रिसर्च प्रोजेक्ट, ऑन जॉब ट्रेनिंग याबद्दल सविस्तर माहिती दिली याशिवाय अकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिट हे खाते कसे उघडावे याबद्दल विद्यार्थ्यांना माहिती दिली तसेच संस्थेच्या मध्यवर्ती ग्रंथालयाबद्दल तेथील अडीच लाख पुस्तके, विविध संदर्भ ग्रंथ, पिरियाडिकल्स, ऑनलाइन व ऑफलाइन जर्नल्स, सुसज्ज असे कॉम्प्युटर प्रयोगशाळा, वर्तमानपत्रे व मासिके, विद्यार्थी व विद्यार्थिनी करिता स्वतंत्र असे वाचन कक्ष याबद्दल सविस्तर माहिती दिली. डॉ. लक्ष्मण म्हस्के यांनी अंतर्गत मूल्यमापन या अंतर्गत एम.ए. भाग एक या वर्गाचे अंतर्गत मूल्यमापन कशाप्रकारे केले जाते तसेच परीक्षा पद्धती व परीक्षा पॅटर्न आणि एम ए अर्थशास्त्र या विषयाचा अभ्यासक्रम यावर विस्तृतपणे माहिती दिली. यानंतर मानसशास्त्र विभाग प्रमुख वैशाली शेळके यांनी मानसशास्त्र विभागाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, मानसशास्त्री विभागामधील विविध अभ्यासक्रम, प्रात्यक्षिक विषय म्हणून मानसशास्त्र विषयांमध्ये केले जाणारे गुणांची विभाजन, अंतर्गत मूल्यमापन याबद्दल सविस्तर अशी माहिती दिली. यानंतर इतिहास विभागातील प्राध्यापक डॉ. श्रीनिवास सातभाई यांनी फिल्ड प्रोजेक्ट व रिसर्च प्रोजेक्ट याचा अर्थ व त्या दोघांमधील फरक, त्याची संरचना, त्यांच्या गाईडलाईन, प्रोजेक्ट तयार करत असताना घ्यावयाची काळजी, गाईडची भूमिका या सर्व

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- **कौशल्य व नेतृत्व विकास:** मंडळांच्या विविध उपक्रमांद्वारे विद्यार्थ्यांमधील वक्तृत्व, संघटन, नेतृत्व आणि व्यवस्थापन कौशल्यांचा विकास करणे.
- **वैचारिक व विश्लेषणात्मक दृष्टिकोन:** ऐतिहासिक घडामोडी, राजकीय सिद्धांत, आर्थिक धोरणे आणि तत्त्वज्ञान यांवर चर्चा घडवून आणून विद्यार्थ्यांमध्ये विश्लेषणात्मक आणि चिकित्सक विचारसरणी रुजवणे.
- **सह-शालेय उपक्रमांना प्रोत्साहन:** वर्षभरात निबंध स्पर्धा, वादविवाद स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, चर्चासत्रे आणि व्याख्याने यांसारख्या शैक्षणिक व सांस्कृतिक उपक्रमांचे यशस्वी आयोजन करणे.
- **सामाजिक व व्यावहारिक जाणीव:** विद्यार्थ्यांना समकालीन सामाजिक, राजकीय व आर्थिक समस्यांची जाणीव करून देऊन त्यांना जागरूक नागरिक म्हणून घडवणे.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

- **अभ्यासाची व विषयाची आवड वाढीस लागली:** विद्यार्थ्यांना राज्यशास्त्र, इतिहास, अर्थशास्त्र आणि तत्त्वज्ञान या विषयांचे व्यावहारिक महत्त्व समजले असून, विषयात सखोल अभ्यास करण्याची गोडी निर्माण झाली.
- **कौशल्य व नेतृत्व गुणांचा विकास:** मंडळांच्या स्थापनेमुळे विद्यार्थ्यांना विविध कार्यक्रम आयोजित व्यासपीठ मिळाले, ज्यामुळे त्यांच्यातील नेतृत्वगुण, वक्तृत्व आणि व्यवस्थापन कौशल्य विकसित झाले.
- **चिकित्सक व विश्लेषणात्मक विचारसरणी:** राजकीय सिद्धांत, ऐतिहासिक घटना, आर्थिक धोरणे आणि तत्त्वज्ञानावरील चर्चेमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये लॉजिकल विचार आणि विश्लेषणात्मक क्षमता वाढली.
- **सह-शालेय उपक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग:** निबंध, वक्तृत्व आणि वादविवाद स्पर्धांसारख्या विविध शैक्षणिक उपक्रमांत सहभागी होण्यासाठी विद्यार्थ्यांमध्ये उत्साह निर्माण झाला.
- **सामाजिक व राजकीय जागरूकता:** समकालीन घडामोडी व सामाजिक-आर्थिक विषयांची जाण वाढल्याने विद्यार्थ्यांमध्ये एक जबाबदार व जागरूक नागरिक म्हणून दृष्टिकोन तयार झाला.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती)

संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे यांनी चारही मंडळांचे उद्घाटन झाल्याचे मंचावरून जाहीर केले. यानंतर चारही विभागातील सेट परीक्षा-2025 उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांच्या स्वागतांतर्गत सर्वप्रथम

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

राज्यशास्त्र विभागातील कपिल कुमरे, मनोज राठोड,सचिन राठोड, वैभव महाले,गौरव चवरे आणि नितेश धुर्वे, इतिहास विभागातील निनाद खडसे आणि अमित शिंदे,अर्थशास्त्र विभागातील विकास आमझरे, जयेश मुत्तलवार,गायत्री भोंबे आणि नितीन डोंगरे यांचा संस्थेची शताब्दी स्मरणिका आणि स्मृतीचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले.

प्रमुख वक्ते डॉ. विश्वनाथ बिटे यांनी अतिशय प्रेरणादायी व्याख्यान दिले.अनेक प्रेरणादायी व्यक्तिमत्त्व यांची उदाहरणं देऊन विद्यार्थ्यांना त्यांनी मार्गदर्शन केले.बदल हा जगाचा नियम आहे,ज्ञान व शहाणपण यातील फरक ओळखून आपली वाटचाल करा,मनातील न्यूनगंड काढून टाका.व्यवस्थेला प्रश्न विचारण्याचे धैर्य दाखवा,ज्यामुळे जगाचा इतिहास बदलेल.सामाजिक शास्त्रे यांचा प्रत्यक्ष उपयोग करून सामाजिक शास्त्रज्ञ बना,आपलं वाचनवाढवा.तसेच आंतरविद्या शाखीय अभ्यास करा असा सल्ला डॉ.विश्वनाथ बिटे यांनी दिला.

Geotag Photo-

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त)राज्यशास्त्र,इतिहास अर्थशास्त्र आणि तत्त्वज्ञान मंडळांचे उद्घाटन संपन्न

अमरावती दि. ३ : मंडळावर दि.३० सप्टेंबर २०२५ रोजी नवीन शैक्षणिक घोरण २०२० व आंतरविद्याशाखीय दृष्टीकोनाचा एक भाग म्हणून राज्यशास्त्र,इतिहास, अर्थशास्त्रआणी आणि तत्त्वज्ञान या सामाजिक विज्ञान मंडळाच्या एकत्रित उदघाटन कार्यक्रमाचे आयोजन शास्त्रीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या मुख्य सभागृहामध्ये सकाळी ११:३० ते दुपारी १:३० या वेळेत करण्यात आले.कार्यक्रमाची सुरुवात सन गाडगेब्राह्मण प्रतिमेचे पूजन संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे यांच्या हस्ते करून करण्यात आली.यावेळी राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. प्रतिभा भोस्ले, इतिहास विभागप्रमुख डॉ. बी. आर. मस्के, अर्थशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.लक्ष्मण म्हस्के, आणि तत्त्वज्ञान विभागप्रमुख डॉ.सुमेक मोड्याचे मंचावर उपस्थित होते.यानंतर मंचावरील मान्यवराने स्वागत करण्यात आले तदनंतर राज्यशास्त्र मंडळाची कार्यकारी व अहवाल वाचन डॉ.सुनील झेंडे यांनी

केले तर इतिहास मंडळाची कार्यकारी व अहवाल वाचन डॉ.बी. आर.मस्के यांनी केले तर अर्थशास्त्र मंडळाची कार्यकारी व अहवाल वाचन डॉ.नितेश धुर्वे यांनी केले तसेच तत्त्वज्ञान मंडळाची कार्यकारी व अहवाल वाचन प्राध्यापक उदयकुमार टेंकरे यांनी केले. यानंतर संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे यांनी चारही मंडळांचे उद्घाटन झाल्याचे मंचावरून जाहीर केले.यानंतर राज्यशास्त्र मंडळाचे अध्यक्ष अभिजीत माहुरे व चम्पू इतिहास मंडळाचे अध्यक्ष तनया वावरे व चम्पू अर्थशास्त्र मंडळाचे अध्यक्ष ऋतुजा डवक व चम्पू आणि तत्त्वज्ञान मंडळाचे अध्यक्ष प्रथमेश मज्जिने व चम्पू या सवधे स्वागत कार्यक्रमाचे अध्यक्ष व संचालक डॉ.सतीश माळोदे व प्रमुख अतिथी कथा वक्ते डॉ.विश्वनाथ बिटे यांनी केले.यानंतर चारही विभागातील सेट परीक्षा-२०२५ उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांच्या स्वागतातल सर्वप्रथम राज्यशास्त्र विभागातील कपिल कुमरे,

मनोज राठोड,सचिन राठोड, वैभव महाले,गौरव चवरे आणि नितेश धुर्वे,इतिहास विभागातील निनाद खडसे आणि अमित शिंदे,अर्थशास्त्र विभागातील विकास आमझरे, जयेश मुत्तलवार,गायत्री भोंबे आणि नितीन डोंगरे यांचा संस्थेची शताब्दी स्मरणिका आणि स्मृतीचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले.

यानंतर प्रमुख वक्त्यांचा परिचय डॉ.सुनील झेंडे यांनी दिला.प्रमुख वक्ते डॉ. विश्वनाथ बिटे यांनी अतिशय प्रेरणादायी व्याख्यान दिले.अनेक प्रेरणादायी व्यक्तिमत्त्व यांची उदाहरणं देऊन विद्यार्थ्यांना त्यांनी मार्गदर्शन केले.बदल हा जगाचा नियम आहे,ज्ञान व शहाणपण यातील फरक ओळखून आपली वाटचाल करा,मनातील न्यूनगंड काढून टाका.व्यवस्थेला प्रश्न विचारण्याचे धैर्य दाखवा,ज्यामुळे जगाचा इतिहास बदलेल.सामाजिक शास्त्रे यांचा प्रत्यक्ष उपयोग करून सामाजिक शास्त्रज्ञ बना,आपलं वाचनवाढवा.तसेच आंतरविद्या शाखीय अभ्यास करा असा

सल्ला डॉ.विश्वनाथ बिटे यांनी दिला. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे यांनी चारही मंडळांना स्वागतार्थी वार्तिक कार्यक्रमकर्त्या श्रेष्ठ दिल्या आणि आगामी काळात विद्यार्थ्यांकरिता अनेक नवीन उपक्रमांचे आयोजन सर्व मंडळांनी करावे असे आवाहन त्यांनी केले.या कार्यक्रमाचे सुसंचालन व आयोजन डॉ.सुनील झेंडे यांनी केले. इतिहास,अर्थशास्त्र,राज्यशास्त्र व तत्त्वज्ञान विभाग प्रमुखाने सत्कार्य व मार्गदर्शन या प्रस्ने स्वर्णा मिळाले. आभार प्रदर्शन कु.प्रेमचर्चा जोडे, अर्थशास्त्र विभाग हिने केले. कार्यक्रमाची सगता राहणीताने करण्यात आली.या प्रस्ने चारही विभागातील नियमित व तासिका तत्त्वावरील सर्व प्राध्यापक तसेच मोठ्या संख्येने विद्यार्थी उपस्थित होते.

या कार्यक्रमाच्या यशस्वी ने केल्या डॉ.श्रीनिवास सातपाई, डॉ. के. एच. वासुदेव,डॉ.नलिनी टेंकर, डॉ.अभिजीत मोडें,डॉ.प्रमोद तालन,डॉ.पवन तावडे,डॉ. सुमित वाघमारे,डॉ.राजेंद्र तेंकरपाळे,स्वाम कोरांगे,गीता बर्मा,मनीषा खोब्रागडे,नम्रता तानीडे,सावन राठोड,शुभम अक्किर, मन्मू राऊत यांनी तसेच संस्थेचे प्रबंधक कैलाश देवकर शिक्षकेतर कर्मचारी मीरेश ओपडे,रजेश पडोळे, अमित नकाशे नितीन टोण्णे श्री.खडसे व श्रीमती रूपा देशमुख यांनी विशेष मेहनत घेतली.

Activity no.3

Date (दिनांक) -3 /10/ 2025

Title of programme (शीर्षक) -- राज्यशास्त्र विभागाच्या विद्यार्थ्यांची कठोरा ग्रामपंचायत येथे क्षेत्रभेट संपन्न

Collaboration with (सह सहकार्य) - कठोरा ग्रामपंचायत

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Duration (कालावधी) - १ दिवस

Convener (निमंत्रक) -राज्यशास्त्र विभाग

Co-Ordinator (समन्वयक) - डॉ.प्रतिभा भोरजार

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - १००

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- **स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या कामकाजाचा प्रत्यक्ष अनुभव:** विद्यार्थ्यांना ग्रामपंचायतीची रचना, कार्यप्रणाली आणि प्रशासकीय कामकाजाची प्रत्यक्ष (Practical) माहिती मिळवून देणे.
- **ग्रामीण विकास व शासकीय योजनांची माहिती:** केंद्र व राज्य शासनाच्या विविध ग्रामीण विकास योजना, कल्याणकारी उपक्रम आणि निधी वाटपाची अंमलबजावणी गावात कशी होते हे समजून घेणे.
- **ग्रामसभा व लोकशाही प्रक्रियेची ओळख:** ग्रामसभेचे महत्त्व, सरपंचांचे व ग्रामसेवकाचे अधिकार, आणि प्रत्यक्ष लोकशाही प्रक्रियेत ग्रामस्थांचा सहभाग कसा असतो याचा अभ्यास करणे.
- **ग्रामीण भागातील सामाजिक व राजकीय समस्यांचा अभ्यास:** ग्रामपंचायत स्तरावर येणाऱ्या प्रशासकीय, आर्थिक व सामाजिक अडचणी जाणून घेणे आणि विद्यार्थ्यांमध्ये विश्लेषणात्मक दृष्टिकोन विकसित करणे.
- **संशोधन व माहिती संकलनाचे कौशल्य:** क्षेत्रभेटीदरम्यान मुलाखती, चर्चा आणि सर्वेक्षणाद्वारे माहिती गोळा करण्याचे (Data Collection) प्रात्यक्षिक कौशल्य आत्मसात करणे.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

- **प्रशासकीय कामकाजाचे प्रात्यक्षिक ज्ञान:** पुस्तकात वाचलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्था (७३ वी घटनादुरुस्ती) आणि ग्रामपंचायतीच्या प्रत्यक्ष कामकाजातील फरक व रचना विद्यार्थ्यांना स्पष्टपणे समजली.
- **ग्रामसभा व लोकशाही प्रक्रियेची ओळख:** ग्रामसभेचे आयोजन, निर्णय प्रक्रिया, आणि लोकशाहीत ग्रामस्थांच्या प्रत्यक्ष सहभागाचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष अनुभवायला मिळाले.
- **शासकीय योजनांच्या अंमलबजावणीचे आकलन:** ग्रामपंचायत स्तरावर राबवल्या जाणाऱ्या विविध शासकीय व कल्याणकारी योजनांची अंमलबजावणी आणि निधीचे व्यवस्थापन कसे केले जाते याबद्दल माहिती मिळाली.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- **ग्रामीण समस्यांची प्रत्यक्ष जाणीव:** ग्रामीण भागातील रस्ते, पाणी, स्वच्छता, आरोग्य आणि इतर सामाजिक-प्रशासकीय आव्हाने तसेच त्यांवरील उपायांची प्रत्यक्ष माहिती मिळवून विद्यार्थ्यांमध्ये विश्लेषणात्मक दृष्टी विकसित झाली.
- **संशोधन व मुलाखत कौशल्यांचा विकास:** सरपंचांशी, ग्रामसेवकांशी आणि ग्रामस्थांशी संवाद साधल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे माहिती संकलनाचे (Data Collection) व मुलाखतीचे कौशल्य सुधारले.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती)

कठोरा ग्रामपंचायतीचे सरपंच अतुल आळसपुरे यांच्या परवानगीने आणि राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.प्रतिभा भोरजार यांच्या प्रमुख मार्गदर्शनामध्ये नवीन शैक्षणिक धोरण-2020 अंतर्गत स्किल इनहान्समेंट कोर्स(कौशल्य वृद्धिंगत अभ्यासक्रम)अंतर्गत बी.ए.भाग एक(2025-26) च्या एकूण 25 विद्यार्थ्यांनी सकाळी 11:30 ते 2:00 या कालावधीत 'स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे अध्ययन'(विशेष संदर्भ:73 वी घटना दुरुस्ती)या विषयांतर्गत राज्यशास्त्र विभागाचे डॉ.सुनील इंगळे यांच्या नेतृत्वात कठोरा ग्रामपंचायत, तालुका,जिल्हा:अमरावती येथे प्रशासनाचे कामकाज अभ्यासण्यासाठी व त्यावर आधारित अहवाल तयार करण्यासाठी कठोरा ग्रामपंचायत,कठोरा येथील सभागृहामध्ये या क्षेत्रभेटीचा कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या क्षेत्रभेटीच्या कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक संस्थेच्या राज्यशास्त्र विभागाचे डॉ.सुनील इंगळे यांनी केले त्यांनी आपल्या प्रास्ताविकामध्ये या क्षेत्रभेटीचा उद्देश व त्या मागची भूमिका स्पष्ट करताना ग्रामपंचायत प्रशासनबद्दलची माहिती घेणे, ग्रामपंचायतच्या अंतर्गत येणाऱ्या विविध समित्यांची माहिती घेणे व विद्यार्थ्यांनी त्यावर आधारित अहवाल तयार करणे आहे हे स्पष्ट केले.यानंतर ग्रामसेवक श्रीमती धोटे यांनी विद्यार्थ्यांना कठोरा ग्रामपंचायत चा इतिहास, ग्रामपंचायतचे क्षेत्र,उत्पन्नाचे स्त्रोत,सदस्य संख्या, विविध शासकीय योजनांमधील ग्रामपंचायतीचा सहभाग इत्यादी विषयांबद्दल विस्तृत माहिती दिली. यावेळी ग्रामपंचायत सदस्य श्री विनोद भालेराव यांनी सुद्धा विद्यार्थ्यांना ग्रामपंचायतच्या कार्याबद्दल माहिती दिली. यानंतर प्रश्नोत्तराचा तास देण्यात आला.यामध्ये बीए भाग एकच्या विद्यार्थ्यांनी ग्रामसेवकाकडून ग्रामपंचायत ची लोकसंख्या, ग्रामपंचायत तिची आर्थिक स्थिती, ग्रामपंचायत मध्ये गोळा होणारा कर, केंद्र व राज्य शासनाच्या विविध योजना,ग्रामसभा याबद्दल प्रश्न विचारले प्रश्नांना ग्रामसेवक श्रीमती धोटे यांनी समर्पक अशी व माहितीपूर्ण उत्तरे दिली.कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन राज्यशास्त्र विभागाचे पीएच.डी. संशोधक

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

विद्यार्थी आशिष गवार यांनी केले. यानंतर विद्यार्थ्यांनी क्षेत्रभेटीच्या दुसऱ्या भागात ग्रामपंचायत मध्ये मधील विविध कक्षांना प्रत्यक्ष भेट दिली त्यानंतर हा दौरा संपन्न झाला.

Geotag Photo (Maximum 2) -

www.dainikhindusthan.com हिंदुस्थान अमरावती

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेच्या(स्वायत्त) राज्यशास्त्र विभागाच्या विद्यार्थ्यांची कठोरा ग्रामपंचायत येथे क्षेत्रभेट संपन्न

अमरावती दि. ५ : दि. ३ ऑक्टोबर २०२५ रोजी शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था अमरावती येथे संचालक डॉ. सतीश माळोरे आणि कठोरा ग्रामपंचायतीचे संपन्न अतुल आळसपुरे यांच्या परवानगीने आणि राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. प्रतिभा भोरजार यांच्या प्रमुख मार्गदर्शनामध्ये नवीन शैक्षणिक धोरण-२०२० अंतर्गत स्किल इनहान्समेंट कोर्स (कौशल्य वृद्धिगत अभ्यासक्रम) अंतर्गत बी.ए. भाग एक (२०२५-२६) च्या एकूण २५ विद्यार्थ्यांनी सकाळी ११:३० ते २:०० वा कालावधीत स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे अध्यक्ष (विशेष संदर्भ: ७३ बी घटना दुरुस्ती) या विषयवर्गात राज्यशास्त्र विभागाचे डॉ. सुनील इंगळे यांच्या नेतृत्वात कठोरा ग्रामपंचायत, तालुका, जिल्हा: अमरावती येथे प्रशासनाचे कामकाज अभ्यासण्यासाठी व त्यावर आधारित अहवाल तयार करण्यासाठी कठोरा ग्रामपंचायत, कठोरा येथील सभागृहामध्ये या क्षेत्रभेटीचा कार्यक्रम आयोजन करण्यात आले होते. या क्षेत्रभेटीच्या कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक संस्थेच्या राज्यशास्त्र विभागाचे डॉ. सुनील इंगळे यांनी केले

त्यांनी आपल्या प्रास्ताविकामध्ये या क्षेत्रभेटीचा उद्देश व त्या मागची भूमिका स्पष्ट करताना ग्रामपंचायत प्रशासनबद्दलची माहिती घेणे, ग्रामपंचायतच्या अंतर्गत येणाऱ्या विविध समित्यांची माहिती घेणे व विद्यार्थ्यांनी त्यावर आधारित अहवाल तयार करणे आहे हे स्पष्ट केले. यानंतर ग्रामसेवक श्रीमती घोटे यांनी विद्यार्थ्यांना कठोरा ग्रामपंचायत चा इतिहास, ग्रामपंचायतचे क्षेत्र, उत्पत्तीचे स्त्रोत, सदस्य संख्या, विविध शासकीय योजनांमधील ग्रामपंचायतीचा सहभाग इत्यादी विषयांबद्दल विस्तृत माहिती दिली. यावेळी ग्रामपंचायत सदस्य श्री

विनोद भालेराव यांनी सुद्धा विद्यार्थ्यांना ग्रामपंचायतच्या कार्यबद्दल माहिती दिली. यानंतर प्रश्नोत्तराचा तास देण्यात आला. यामध्ये बीए भाग एक च्या विद्यार्थ्यांनी ग्रामसेवकाकडून ग्रामपंचायत ची लोक संख्या, ग्रामपंचायत तिची आर्थिक स्थिती, ग्रामपंचायत मध्ये गोळा होणारा कर, केंद्र व राज्य शासनाच्या विविध योजना, ग्रामसभा याबद्दल प्रश्न विचारले प्रश्नांना ग्रामसेवक श्रीमती घोटे यांनी समर्पक अशी व माहितीपूर्ण उत्तरे दिली. कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन राज्यशास्त्र विभागाचे पीएच.डी.

संशोधक विद्यार्थी आशिष गवार यांनी केले. यानंतर विद्यार्थ्यांनी क्षेत्रभेटीच्या दुसऱ्या भागात ग्रामपंचायत मध्ये मधील विविध कक्षांना प्रत्यक्ष भेट दिली त्यानंतर हा दौरा संपन्न झाला.

ग्रामपंचायत क्षेत्रभेटीच्या नियोजनाकरिता राज्यशास्त्र विभागातील प्र. डॉ. के. एच. बासनिक, डॉ. प्रमोद तालन, डॉ. पवन लावडे, श्री. स्वाम कोरगे, गीता वर्मा, मनीषा खोन्नगडे या अधिकाऱ्यांच्यातर्फे तसेच बी.ए. भाग- एक या वर्गाच्या एसइसी (कौशल्य वृद्धिगत अभ्यासक्रम) च्या विद्यार्थ्यांनी विशेष मेहनत घेतली.

Activity no. 4

Date (दिनांक) - 26 /11/ 2025

Title of programme (शीर्षक) -- प्री आयएसएस प्रशिक्षण केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने संविधान दिन संपन्न

Collaboration with (सह सहकार्य) - प्री आयएसएस प्रशिक्षण केंद्र

Duration (कालावधी) - १ दिवस

Convener (निमंत्रक) - राज्यशास्त्र विभाग

Co-Ordinator (समन्वयक) - डॉ. प्रतिभा भोरजार

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - १००

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे)

- **संवैधानिक मूल्यांचा प्रचार व प्रसार:** विद्यार्थ्यांमध्ये भारतीय संविधानातील स्वातंत्र्य, समता, बंधुता आणि न्याय या मूलभूत मूल्यांची जाणीव व जागृती निर्माण करणे.
- **संविधान निर्मात्यांचे स्मरण:** भारतीय संविधानाचे शिल्पकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि संविधान सभेतील योगदानाबद्दल आदर व्यक्त करणे आणि त्यांच्या विचारांचे स्मरण करणे.
- **मूलभूत हक्क व कर्तव्यांची जाणीव:** विद्यार्थ्यांना त्यांच्या मूलभूत हक्कांसोबतच (Fundamental Rights) संविधानाने दिलेल्या नागरिक म्हणूनच्या कर्तव्य आणि जबाबदाऱ्यांची (Fundamental Duties) जाणीव करून देणे.
- **स्पर्धा परीक्षांच्या दृष्टीने संविधानाचे महत्त्व समजणे:** प्री-आयएस प्रशिक्षण केंद्राच्या सहकार्याने स्पर्धा परीक्षांची (UPSC / MPSC) तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना संविधानातील महत्त्वाची कलमे, कायदे आणि प्रशासकीय चौकटीचे सखोल मार्गदर्शन करणे.
- **लोकशाही व जागरूक नागरिकत्व दृढ करणे:** विद्यार्थ्यांना संविधानाप्रती निष्ठा बाळगणारे आणि देशाच्या लोकशाही प्रक्रियेत सक्रिय सहभाग घेणारे जबाबदार व जागरूक नागरिक बनवण्यासाठी प्रेरित करणे.

Outcomes (प्रमुख परिणाम)

शासकीय विदर्भ ज्ञान-विज्ञान संस्था (स्वायत्त) आणि प्री-आयएस प्रशिक्षण केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित 'संविधान दिन' कार्यक्रमाचे प्रमुख परिणाम (Outcomes) खालीलप्रमाणे आहेत:

- **संवैधानिक मूल्यांची आणि कर्तव्यांची जाणीव:** विद्यार्थ्यांमध्ये भारतीय संविधानातील स्वाधिनता, समता, बंधुता आणि न्यायाची जाणीव दृढ झाली, तसेच आपल्या मूलभूत हक्क व कर्तव्यांप्रती नागरिक म्हणून जबाबदारी वाढली.
- **स्पर्धा परीक्षांसाठी अभ्यासाला स्पष्ट दिशा:** प्री-आयएस प्रशिक्षण केंद्राच्या सहकार्यामुळे UPSC/MPSC स्पर्धा परीक्षांची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना भारतीय राज्यघटना, प्रमुख कलमे आणि प्रशासकीय चौकटीबाबत स्पष्ट आणि सखोल मार्गदर्शन मिळाले.
- **संविधान निर्मात्यांप्रती कृतज्ञता व प्रेरणा:** डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व संविधान सभेच्या ऐतिहासिक योगदानाची माहिती मिळून विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्र उभारणीसाठी योगदान देण्याची प्रेरणा निर्माण झाली.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- **जागरूक व जबाबदार नागरिकत्वाची निर्मिती:** लोकशाही मूल्यांवर निष्ठा ठेवणारे आणि सामाजिक सलोखा जपणारे सजग नागरिक म्हणून विचार करण्याची विद्यार्थ्यांची दृष्टी विकसित झाली.
- **प्रशासकीय दृष्टिकोन आणि विचारसरणीचा विकास:** स्पर्धा परीक्षेच्या दृष्टिकोनातून समकालीन घटनांचा संवैधानिक चौकटीत अभ्यास कसा करावा, याचे प्रात्यक्षिक ज्ञान विद्यार्थ्यांना लाभले.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती)

राज्यशास्त्र विभागप्रमुख प्रा.डॉ.प्रतिभा भोरजार यांनी विभागाद्वारे संविधान जनजागृती करिता राबविण्यात येणारे हर घर संविधान, एनडपी अंतर्गत भारतीय संविधान हा द्वितीय वर्षाकरिता अनिवार्य विषय तसेच संविधानाच्या जनजागृती करिता संविधानाच्या पुस्तिका, दिनदर्शिका अशा विविध उपक्रमांची विस्तृत माहिती दिली तसेच त्यांनी संविधानाची उद्देशपत्रिका तिचे महत्त्व तसेच या उद्देश पत्रिकेतील लोकशाही, गणराज्य इत्यादी संकल्पनाबद्दल विस्तृत माहिती दिली. यानंतर संस्थेचे संचालक प्रा.डॉ.सतीश माळोदे यांनी सभागृहात उपस्थित सर्व प्राध्यापक व विद्यार्थी यांच्या समवेत संविधानाच्या उद्देशपत्रिकेचे सामूहिक वाचन केले. यानंतर संविधान दिन कार्यक्रमाचे प्रमुख वक्ते डॉ. डॉ. सुनील इंगळे, राज्यशास्त्र विभाग यांनी संविधानाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी संविधानाची निर्मिती, संविधान सभेची भूमिका आणि कार्य, संविधानातील व मसुदा समितीमधील डॉ.बी.आर. आंबेडकर यांचे महत्वपूर्ण योगदान, संविधानाच्या संदर्भातील सर्वोच्च न्यायालयाचे महत्वपूर्ण निकाल, संविधानाची सद्यस्थिती व त्यावर त्यासमोरील आव्हाने यावर विस्तृतपणे प्रकाश टाकला. यानंतर संविधान ऑनलाइन प्रश्नमंजुषा स्पर्धेतील शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था येथील विजेते श्री कपिल भगत, बीए भाग-एक, प्रथम क्रमांक, कु.रुशदाआनम, बीएससी भाग दोन, द्वितीय क्रमांक आणि कु. श्वेता पेंढारी, बीए भाग तीन, तृतीय क्रमांक तसेच प्री आयएस ट्रेनिंग सेंटर येथील विजेते श्री.निलेश जाधव प्रथम क्रमांक, श्री.आशिष नांदे, द्वितीय क्रमांक आणि कु.वैष्णवी कोरडे तृतीय क्रमांक या सर्वांचा मा.संचालकांच्या हस्ते पारितोषिके देऊन सत्कार करण्यात आला. यानंतर संस्थेतील सर्व विभागप्रमुखांना संविधानाच्या पुस्तिकेचे वाटप मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले.

Geotag Photo:

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्था(स्वायत्त) आणि प्री आयएस प्रशिक्षण केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने संविधान दिन संपन्न

अमरावती दि. २९ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था, अमरावती आणि भारतीय प्रशासकीय पूर्व सेवा प्रशिक्षण केंद्र, अमरावती यांच्या संयुक्त विद्यमाने संविधान दिन २०२५ अंतर्गत दिनांक २६ नोव्हेंबर २०२५ रोजी सकाळी साडेअकरा ते बारा या वेळेत संविधानावर आधारित ऑनलाइन प्रश्नमंजुषेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेमध्ये विद्यार्थ्यांनी मोठ्या प्रमाणावर सहभाग घेऊन स्पर्धा यशस्वी केली. दिनांक २६ नोव्हेंबर २०२५ रोजी संस्थेच्या मुख्य सभागृहामध्ये संविधान दिनाचे दुपारी अडीच ते साडेतीन या वेळेत आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी मंचावर संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे, भारतीय प्रशासकीय पूर्व सेवा प्रशिक्षण केंद्राच्या संचालक तथा राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. प्रतिभा भोरजार आणि प्रमुख वक्ते डॉ. सुनील इंगळे राज्यशास्त्र विभाग हे उपस्थित होते. कार्यक्रमाची सुरुवात मंचावर उपस्थित असणाऱ्या मान्यवरांच्या हस्ते भारतीय संविधानाचे शिल्पकार भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण व दीपप्रज्वलन करून करण्यात आली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक करताना राज्यशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. डॉ. प्रतिभा भोरजार यांनी विभागाद्वारे संविधान जनजागृती करिता राबविण्यात येणारे हर घर

संविधान, एनडपी अंतर्गत भारतीय संविधान हा द्वितीय वर्षाकरिता अनिवार्य विषय तसेच संविधानाच्या जनजागृती करिता संविधानाच्या पुस्तिका, दिनदर्शिका अशा विविध उपक्रमांची विस्तृत माहिती दिली तसेच त्यांनी संविधानाची उद्देशपत्रिका तिचे महत्त्व तसेच या उद्देश पत्रिकेतील लोकशाही, गणराज्य इत्यादी संकल्पनाबद्दल विस्तृत माहिती दिली. यानंतर संस्थेचे संचालक प्रा. डॉ. सतीश माळोदे यांनी सभागृहात उपस्थित सर्व प्राध्यापक व विद्यार्थी यांच्या समवेत संविधानाच्या उद्देशपत्रिकेचे सामूहिक वाचन केले. यानंतर संविधान दिन कार्यक्रमाचे प्रमुख वक्ते डॉ. डॉ. सुनील इंगळे, राज्यशास्त्र विभाग यांनी संविधानाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी संविधानाची निर्मिती, संविधान सभेची भूमिका आणि कार्य, संविधानातील व मसुदा

समितीमधील डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांचे महत्त्वपूर्ण योगदान, संविधानाच्या संदर्भातील सर्वांचे न्यायालयाचे महत्त्वपूर्ण निकाल, संविधानाची सद्यस्थिती व त्यावर त्यासमोरील आव्हाने यावर विस्तृतपणे प्रकाश टाकला. यानंतर संविधान ऑनलाइन प्रश्नमंजुषा स्पर्धेतील शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था येथील विजेते श्री कपिल भगत, बीए भाग-एक, प्रथम क्रमांक, कु. रुशदा आनम, बीएससी भाग दोन, द्वितीय क्रमांक आणि कु. श्वेता पेंढारी, बीए भाग तीन, तृतीय क्रमांक तसेच प्री आयएस ट्रेनिंग सेंटर येथील विजेते श्री. निलेश जाधव प्रथम क्रमांक, श्री. आशिष नांदे, द्वितीय क्रमांक आणि कु. वैष्णवी कोरडे तृतीय क्रमांक या सर्वांचा मा. संचालकांच्या हस्ते पारितोषिके देऊन सत्कार करण्यात आला. यानंतर संस्थेतील सर्व

विभागप्रमुखांना संविधानाच्या पुस्तिकेचे वाटप मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. आपल्या अध्यक्षीय समारोपामध्ये संस्थेचे संचालक डॉ. सतीश माळोदे यांनी संविधानातील महत्त्वपूर्ण तरतुदी व त्यांचे महत्त्व अधोरेखित केले तसेच संविधानाची उपयुक्तता विशद केली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन कु. मनीषा खोबरागडे यांनी केले. आभार प्रदर्शन कु. गीता वर्मा, राज्यशास्त्र विभाग यांनी केले. कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने करण्यात आली. या कार्यक्रमाकरिता प्राध्यापक व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रम यशस्वी करण्याकरिता डॉ. प्रमोद तालन, डॉ. सुमित वाघमारे डॉ. पवन तांडे, श्री. आशिष गवार, कु. कीर्ती तोडे व कर्मचारी रंजना देशमुख तसेच राज्यशास्त्राच्या विद्यार्थ्यांनी विशेष मेहनत घेतली होती.

Activity no.5

Date (दिनांक) -09 /12/ 2025

Title of programme (शीर्षक) -- येथील राज्यशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांची आरसीएन चॅनेल येथे क्षेत्रभेट संपन्न.

Collaboration with (सह सहकार्य) - आरसीएन चॅनेल

Duration (कालावधी) - १ दिवस

Convener (निमंत्रक) -राज्यशास्त्र विभाग

Co-Ordinator (समन्वयक) - डॉ. सुनील इंगळे

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - १००

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) - शासकीय विदर्भ ज्ञान-विज्ञान संस्था (स्वायत्त) येथील राज्यशास्त्र विभागाच्या विद्यार्थ्यांच्या आरसीएन (RCN) चॅनेल क्षेत्रभेटीची (Field Visit) प्रमुख Objectives (उद्दिष्टे) खालीलप्रमाणे आहेत:

- माध्यमे आणि राजकारण यांच्यातील संबंध समजणे: विद्यार्थ्यांना राजकीय घडामोडी, बातम्यांचे संकलन आणि लोकशाहीत प्रसारमाध्यमांची (Media) भूमिका व महत्त्व याबद्दल प्रत्यक्ष माहिती मिळवून देणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- **न्यूज चॅनेलच्या प्रत्यक्ष कामकाजाची ओळख:** बातमी संकलन (News Gathering), रिपोर्टिंग, अँकरिंग, एडिटिंग आणि थेट प्रक्षेपण (Live Telecast) कसे केले जाते याचे प्रात्यक्षिक ज्ञान विद्यार्थ्यांना देणे.
- **राजकीय विश्लेषण व पत्रकारिता कौशल्यांचा परिचय:** राजकीय विश्लेषणाची पद्धत, राजकीय मुलाखती कशा घेतल्या जातात आणि इलेक्ट्रॉनिक मीडियामध्ये करिअरच्या काय संधी आहेत याची ओळख करून देणे.
- **माहिती प्रसारणाची प्रक्रिया जाणून घेणे:** स्थानिक व प्रादेशिक बातम्यांचे संपादन करून ती माहिती नागरिकांपर्यंत कशी पोहोचवली जाते, याचे तांत्रिक व प्रशासकीय पैलू समजून घेणे.
- **माध्यम साक्षरता (Media Literacy) वाढवणे:** राजकीय जनमत (Public Opinion) तयार करण्यात चॅनेल आणि माध्यमांची असलेली भूमिका वस्तुनिष्ठपणे तपासण्याची विद्यार्थ्यांची क्षमता विकसित करणे.

Outcomes (प्रमुख परिणाम)

- **माध्यमांच्या कामकाजाचे प्रात्यक्षिक ज्ञान:** बातमी संकलन (News Gathering), बातमीचे संपादन (Editing), अँकरिंग आणि स्टुडिओमधील थेट प्रक्षेपणाची (Live Broadcast) प्रत्यक्ष प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना पाहायला व समजून घ्यायला मिळाली.
- **माध्यम आणि राजकारणातील संबंधांचे आकलन:** लोकशाहीचा चौथा स्तंभ म्हणून प्रसारमाध्यमे राजकीय घडामोडींवर कशी लक्ष ठेवतात आणि जनमत (Public Opinion) तयार करण्यात त्यांची काय भूमिका असते, याची स्पष्टता विद्यार्थ्यांना आली.
- **माध्यम क्षेत्रातील करिअरच्या संधींची माहिती:** इलेक्ट्रॉनिक मीडिया, न्यूज रिपोर्टिंग, राजकीय विश्लेषण आणि बातमी संपादन या क्षेत्रात भविष्यात असणाऱ्या रोजगाराच्या व करिअरच्या विविध संधींची विद्यार्थ्यांना ओळख झाली.
- **राजकीय विश्लेषण कौशल्याचा विकास:** राजकीय बातम्यांचे वार्ताकन करताना निष्पक्षता, वस्तुनिष्ठता आणि नैतिक निकष कसे पाळले जातात, याचे व्यावहारिक ज्ञान विद्यार्थ्यांना लाभले.
- **व्यावसायिक संवादाची ओळख:** न्यूज चॅनेलच्या संपादक, रिपोर्टर आणि तांत्रिक टीमशी संवाद साधल्यामुळे विद्यार्थ्यांमधील संवाद कौशल्य आणि आत्मविश्वास वाढला.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती)

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

अमरावती : शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेतील नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-2020 अंतर्गत संस्थेचे संचालक प्रा.डॉ.सतीश माळोदे व राज्यशास्त्र विभागप्रमुख प्रा.डॉ.प्रतिभा भोरजार यांच्या मार्गदर्शनाखाली राज्यशास्त्र विभागातील डॉ.सुनील इंगळे व डॉ. सुमित वाघमारे यांच्या नेतृत्वात बी.ए.भाग-दोन,सत्र-तीन(2025-26)या वर्गातील स्किल इन्व्हान्समेंट कोर्स अंतर्गत (एसईसी) येणाऱ्या 'पॉलिटिक्स अँड मिडियाच्या' विद्यार्थ्यांनी मंगळवार दिनांक 09 डिसेंबर 2025रोजी दुपारी 2:30 ते 4:30pm या वेळेत आरसीएनच्या कार्यालयास क्षेत्रभेट दिली.या क्षेत्रभेटी दरम्यान सर्वप्रथम डॉ.सुनील इंगळे,यांनी इलेक्ट्रॉनिक्स मीडियाच्या संदर्भातील विविध संकल्पना बदल विद्यार्थ्यांना सविस्तर माहिती दिली.यानंतर एडिटर वैष्णवी मॅडम,आरसीएन चॅनेल,अमरावती यांनी विद्यार्थ्यांना बातमी तयार करणे, तिचे एडिटिंग करणे,बातमीचे वाचन करणे, बातमी लाँच करणे याबद्दल माहिती दिली व त्याचे प्रात्यक्षिक करून दाखविले. तसेच त्यांनी बीए भाग दोनच्या सर्व 25 विद्यार्थ्यांकडून प्रात्यक्षिक करून घेतले तसेच इलेक्ट्रॉनिक्स मीडियाचे लोकशाहीमधील महत्त्व विद्यार्थ्यांना विविध उदाहरणा सहित सांगितले. यानंतर विद्यार्थ्यांकरिता प्रश्नोत्तराचा तास सुद्धा आयोजित करण्यात आला त्यामध्ये विद्यार्थ्यांनी अनेक प्रश्न विचारले त्यांना आरसीएनच्या चमूने समर्पक उत्तरे दिली.अतिशय खेळीमेळीच्या वातावरणात हे क्षेत्रभेट पार पडली.समारोपीय कार्यक्रमात क्षेत्रभेटी दरम्यान उपस्थित असणाऱ्या निवडक विद्यार्थ्यांनी आपल्या सकारात्मक प्रतिक्रिया व्यक्त केल्या.

Geotag Photo:

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्था(स्वायत्त)येथील राज्यशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांची आरसीएन चॅनेल येथे क्षेत्रभेट संपन्न

अमरावती दि. १० : शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेतील नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० अंतर्गत संस्थेचे संचालक प्रा.डॉ.सतीश माळोदे व राज्यशास्त्र विभागप्रमुख प्रा.डॉ.प्रतिभा भोरजार यांच्या मार्गदर्शनाखाली राज्यशास्त्र विभागातील डॉ.सुनील इंगळे व डॉ. सुमित वाघमारे यांच्या नेतृत्वात बी.ए.भाग-दोन,सत्र-तीन(२०२५-२६)या वर्गातील स्किल इन्व्हान्समेंट कोर्स अंतर्गत (एसईसी) येणाऱ्या 'पॉलिटिक्स अँड मिडियाच्या' विद्यार्थ्यांनी मंगळवार दिनांक ०९ डिसेंबर २०२५रोजी दुपारी २:३० ते ४:३० या वेळेत आरसीएनच्या कार्यालयास क्षेत्रभेट दिली.या क्षेत्रभेटी दरम्यान सर्वप्रथम डॉ.सुनील इंगळे,यांनी इलेक्ट्रॉनिक्स मीडियाच्या संदर्भातील विविध संकल्पना बदल विद्यार्थ्यांना

सविस्तर माहिती दिली.यानंतर एडिटर वैष्णवी मॅडम,आरसीएन चॅनेल,अमरावती यांनी विद्यार्थ्यांना बातमी तयार करणे, तिचे एडिटिंग करणे,बातमीचे वाचन करणे, बातमी लाँच करणे याबद्दल माहिती दिली व त्याचे प्रात्यक्षिक करून दाखविले. तसेच त्यांनी बीए भाग

दोनच्या सर्व २५ विद्यार्थ्यांकडून प्रात्यक्षिक करून घेतले तसेच इलेक्ट्रॉनिक्स मीडियाचे लोकशाहीमधील महत्त्व विद्यार्थ्यांना विविध उदाहरणा सहित सांगितले. यानंतर विद्यार्थ्यांकरिता प्रश्नोत्तराचा तास सुद्धा आयोजित करण्यात आला त्यामध्ये विद्यार्थ्यांनी अनेक

प्रश्न विचारले त्यांना आरसीएनच्या चमूने समर्पक उत्तरे दिली.अतिशय खेळीमेळीच्या वातावरणात हे क्षेत्रभेट पार पडली.समारोपीय कार्यक्रमात क्षेत्रभेटी दरम्यान उपस्थित असणाऱ्या निवडक विद्यार्थ्यांनी आपल्या सकारात्मक प्रतिक्रिया व्यक्त केल्या.कार्यक्रमाचे

आभारप्रदर्शन राज्यशास्त्र विभागाचे डॉ.सुमित वाघमारे यांनी केले. या क्षेत्रभेटीच्या यशस्वितेसाठी राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.प्रतिभा भोरजार, डॉ.सुनील इंगळे,डॉ.प्रमोद तालन, डॉ.सुमित वाघमारे,डॉ.पवन तायडे श्री.आशिष गवार,श्री.गौरव वानरे आणि बी.ए.भाग-दोनच्या विद्यार्थ्यांनी व आरसीएनच्या स्टाफने विशेष मेहनत घेतली.

**झाडे लावा
झाडे जगवा**

**श्रीमती सूरजब
छांगाणी....**

राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाच्या प्रेरणे

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity no. 6

Date (दिनांक) -13 /12/ 2025

Title of programme (शीर्षक) -- राज्यशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांचा नागपूर अधिवेशन अध्ययनदौरा संपन्न

Collaboration with (सह सहकार्य) - महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,

Duration (कालावधी) - १ दिवस

Convener (निमंत्रक) -राज्यशास्त्र विभाग

Co-Ordinator (समन्वयक) - डॉ.प्रतिभा भोरजार

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - 40

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) शासकीय विदर्भ ज्ञान-विज्ञान संस्था (स्वायत्त) येथील राज्यशास्त्र विभागाच्या विद्यार्थ्यांच्या नागपूर विधिमंडळ हिवाळी अधिवेशन अध्ययनदौऱ्याची (Study Tour / Legislative Visit) प्रमुख उद्दिष्टे (Objectives) खालीलप्रमाणे आहेत:

- संसदीय लोकशाहीच्या थेट कामकाजाचा अनुभव: महाराष्ट्र विधानमंडळाचे (विधानसभा व विधानपरिषद) कामकाज प्रत्यक्ष कसे चालते, प्रस्ताव कसे मांडले जातात आणि कायदा निर्मितीची प्रक्रिया कशी पार पडते याचा थेट अनुभव विद्यार्थ्यांना देणे.
- राजकीय व प्रशासकीय प्रक्रियेचे व्यावहारिक ज्ञान: वर्गात सिद्धांत स्वरूपात शिकलेल्या संसदीय पद्धती, कामकाज नियमावली, प्रश्नोत्तरांचा तास (Question Hour) आणि विविध समित्यांच्या कार्याचे प्रत्यक्ष (Practical) आकलन करून देणे.
- प्रतिनिधी व मंत्र्यांच्या कार्यपद्धतीची ओळख: लोकप्रतिनिधी (आमदार/मंत्री) सभागृहात जनतेच्या प्रश्नांवर कशी चर्चा करतात आणि त्यावर शासन कसे उत्तर देते याची माहिती विद्यार्थ्यांना मिळवून देणे.
- अधिवेशन काळातील प्रशासकीय व्यवस्थेची माहिती: अधिवेशन काळात विधिमंडळ सचिवालयाची भूमिका, कायदा व सुव्यवस्था, तसेच प्रसारमाध्यमांचे कार्य कसे चालते हे समजून घेणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- **राजकीय जागरूकता व राजकीय विश्लेषणाचा विकास:** विद्यार्थ्यांमध्ये राजकीय घडामोडींबद्दल जागरूकता निर्माण करणे आणि त्यांच्यात संसदीय लोकशाहीप्रती आस्था व विश्लेषणात्मक दृष्टिकोन विकसित करणे.

Outcomes (प्रमुख परिणाम)

- **संसदीय कायदा निर्मितीचे प्रत्यक्ष ज्ञान:** वर्गात सिद्धांत रूपात अभ्यासलेली विधानसभा व विधानपरिषदेची कार्यपद्धती, लक्षवेधी सूचना, प्रश्नोत्तराचा तास आणि कायदा निर्मितीची प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष सभागृहात पाहायला व समजून घ्यायला मिळाली.
- **राजकीय प्रक्रियेची व लोकशाहीची सखोल जाणीव:** लोकप्रतिनिधी जनतेचे प्रश्न सभागृहात कसे मांडतात, त्यावर होणारी चर्चा आणि शासनाकडून मिळणारी उत्तरे या प्रक्रियेमुळे विद्यार्थ्यांची संसदीय लोकशाहीवरील निष्ठा व समज दृढ झाली.
- **प्रशासकीय व विधिमंडळ कामकाजाचे आकलन:** विधिमंडळ सचिवालय, राज्यपाल-मुख्यमंत्री-मंत्रिमंडळ यांची कार्यपद्धती आणि अधिवेशनादरम्यान चालणारी प्रशासकीय यंत्रणा याबाबत विद्यार्थ्यांचे व्यावहारिक ज्ञान वाढले.
- **राजकीय विश्लेषणात्मक दृष्टिकोनाचा विकास:** समकालीन राजकीय घडामोडी, सार्वजनिक धोरणे आणि राज्यभरातील सामाजिक-आर्थिक प्रश्नांकडे वस्तुनिष्ठ आणि विश्लेषणात्मक नजरेने पाहण्याची क्षमता विद्यार्थ्यांमध्ये विकसित झाली.
- **करिअरच्या नवीन संधींची ओळख:** संसदीय कामकाज, कायदेविषयक सल्लागार, राजकीय संशोधन, मीडिया वार्ताकन आणि प्रशासकीय सेवा या क्षेत्रांमधील भविष्यातील रोजगाराच्या व करिअरच्या विविध संधींची विद्यार्थ्यांना स्पष्टता आली.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती)

दिनांक 13 डिसेंबर 2025 रोजी महाराष्ट्र राज्य विधिमंडळ हिवाळी अधिवेशन, नागपूर-2025 च्या एक दिवसीय अभ्यास दौऱ्याकरिता निवड करण्यात आली होती. यामध्ये विद्यार्थ्यांनी प्रथमतः विधानसभेच्या कामकाजाचे प्रेक्षक गॅलरी मधून प्रत्यक्ष निरीक्षण केले त्यानंतर या विद्यार्थ्यांनी विधानपरिषदेच्या कामकाजाचे सुद्धा प्रेक्षक गॅलरीमधून प्रत्यक्ष निरीक्षण केले यामध्ये एकूण सोळा विद्यार्थ्यांनी आणि बारा विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग घेतला होता. विद्यार्थी या अध्ययन दौऱ्याचा भाग म्हणून कामकाजाच्या निरीक्षणाच्या नोंदी घेऊन

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

त्याचा अहवाल तयार करणार आहे तसेच विद्यार्थ्यांनी या कामकाजाचा प्रत्यक्ष अनुभव घेतला.या अध्ययन दौऱ्याच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना राजकारण एक करियरचा अनुभव घेता आला तसेच विधिमंडळ कामकाजात वापरण्यात येणारी विविध आयुधे प्रश्नोत्तराचा तास,अविश्वास प्रस्ताव,स्थगन प्रस्ताव,लक्षवेधी सूचना,हक्कभंग प्रस्ताव, कपात सूचना इत्यादी बाबींची माहिती विद्यार्थ्यांना घेता आली.मागील दहा वर्षांपासून सातत्याने हा उपक्रम संस्थेच्या राज्यशास्त्र विभागातर्फे राबविला जात आहे.

Geotag Photo:

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेच्या (स्वायत्त) राज्यशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांचा नागपूर अधिवेशन अध्ययनदौरा संपन्न

अमरावती दि.१४ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था (स्वायत्त), अमरावती येथील पदव्युत्तर राज्यशास्त्र विभागातील एम.ए.भाग एक व दोन मधील विद्यार्थ्यांना त्यांच्या अभ्यासक्रमाचा एक भाग म्हणून विधिमंडळाच्या कामकाजाचे प्रत्यक्ष अध्ययन करता यावे याकरिता राज्यशास्त्र विभागप्रमुख प्रा.डॉ.प्रतिभा भोरजार यांच्या यशस्वी नेतृत्वात व डॉ.सुनील इंगळे यांच्या मार्गदर्शनात एम.ए.भाग एक व दोनच्या एकूण

अठ्ठावीस विद्यार्थ्यांची शनिवार दिनांक १३ डिसेंबर २०२५ रोजी महाराष्ट्र राज्य विधिमंडळ हिवाळीअधिवेशन,नागपूर-२०२५ च्या एक दिवसीय अभ्यास दौऱ्याकरिता निवड करण्यात आली होती.यामध्ये विद्यार्थ्यांनी प्रथमतः विधानसभेच्या कामकाजाचे प्रेक्षक गॅलरी मधून प्रत्यक्ष निरीक्षण केले त्यानंतर या विद्यार्थ्यांनी विधानपरिषदेच्या कामकाजाचे सुद्धा प्रेक्षक गॅलरीमधून प्रत्यक्ष निरीक्षण केले यामध्ये एकूण सोळा विद्यार्थी

आणि बारा विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग घेतला होता. विद्यार्थी या अध्ययन दौऱ्याचा भाग म्हणून कामकाजाच्या निरीक्षणाच्या नोंदी घेऊन त्याचा अहवाल तयार करणार आहे तसेच विद्यार्थ्यांनी या कामकाजाचा प्रत्यक्ष अनुभव घेतला.या अध्ययन दौऱ्याच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना राजकारण एक करियरचा अनुभव घेता आला तसेच विधिमंडळ कामकाजात वापरण्यात येणारी विविध आयुधे प्रश्नोत्तराचा तास,अविश्वास

प्रस्ताव,स्थगन प्रस्ताव,लक्षवेधी सूचना,हक्कभंग प्रस्ताव, कपात सूचना इत्यादी बाबींची माहिती विद्यार्थ्यांना घेता आली.मागील दहा वर्षांपासून सातत्याने हा उपक्रम संस्थेच्या राज्यशास्त्र विभागातर्फे राबविला जात आहे.या अध्ययन दौऱ्यामध्ये राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.प्रतिभा भोरजार,डॉ.सुनील इंगळे,डॉ.सुमित वाघमारे,गीता वर्मा,मनिषा खोब्रागडे यांनी प्रत्यक्ष सहभाग घेऊन विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन आहे.

विद्यार्थ्यांच्या या यशस्वी अध्ययन दौऱ्याबद्दल संस्थेचे संचालक प्रा.डॉ.सतीश माळोदे व संस्थेतील सर्व विभागप्रमुख, प्राध्यापक,शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी राज्यशास्त्र विभागाचे व विद्यार्थ्यांचे कौतुक केले आहे. एम. ए. च्या राज्यशास्त्र मंडळाचे अध्यक्ष अभिजीत माहुरे व उपाध्यक्ष वैष्णवी तानकर तसेच मंडळाच्या पदाधिकार्यांनी या अभ्यास दौऱ्याच्या यशस्वीतेकरिता विशेष परिश्रम घेतले.

Activity no.7

Date (दिनांक) - दिनांक 2 /03/ 2026 ते 9 /03/ 2026

Title of programme (शीर्षक) -- राज्यशास्त्र विभागातर्फे राजस्थान येथे शैक्षणिक सहल संपन्न.

Collaboration with (सह सहकार्य) - Youth Hostel, Rajasthan, (jodhpur and Jaiselmer),

Duration (कालावधी) - 8 दिवस

Convener (निर्मात्रक) -राज्यशास्त्र विभाग

Co-Ordinator (समन्वयक) - डॉ.प्रतिभा भोरजार

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - 28

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- **ऐतिहासिक व राजकीय वारशाचा अभ्यास:** राजस्थानमधील ऐतिहासिक किल्ले, राजवाडे, आणि वास्तूंच्या माध्यमातून तेथील पारंपरिक राजेशाही, प्रशासकीय व्यवस्था आणि राजकीय इतिहासाची प्रत्यक्ष माहिती मिळवणे. आंतरराष्ट्रीय सिमे बद्दल माहिती करून घेणे ,
- **स्थानिक शासन व संस्कृतीची ओळख:** राजस्थानमधील स्थानिक प्रशासकीय रचना, सांस्कृतिक विविधता, भौगोलिक परिस्थिती आणि त्याचा तेथील राजकीय व सामाजिक जीवनावर होणारा परिणाम समजून घेणे.
- **पर्यटन राजकारण व अर्थकारणाचे आकलन:** पर्यटन क्षेत्राचा राज्याच्या अर्थकारणावर आणि स्थानिक रोजगारावर होणारा परिणाम तसेच त्यासंदर्भातील शासकीय धोरणांचा अभ्यास करणे.
- **सह-जीवन आणि संघभावना (Team Spirit) वाढीस लावणे:** शैक्षणिक सहलीच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांमध्ये सहकार्य, नेतृत्वगुण, परस्पर संवादाची भावना आणि व्यवस्थापन कौशल्य विकसित करणे.
- **व्यावहारिक आणि अनुभवात्मक शिक्षण (Experiential Learning):** वर्गातील पुस्तकी ज्ञानाच्या पलीकडे जाऊन प्रत्यक्ष भेटी, निरीक्षण आणि संवादाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचा राजकीय व सामाजिक दृष्टिकोन समृद्ध करणे.

Outcomes (प्रमुख परिणाम)

- **ऐतिहासिक व राजकीय वारशाचे प्रात्यक्षिक ज्ञान:** राजस्थानमधील ऐतिहासिक किल्ले, राजवाडे आणि वास्तूंना प्रत्यक्ष भेट दिल्यामुळे तेथील प्राचीन व मध्ययुगीन राजेशाही, प्रशासन आणि राजकीय इतिहासाची विद्यार्थ्यांना सखोल माहिती मिळाली.
- **सांस्कृतिक आणि प्रशासकीय विविधतेचे आकलन:** राजस्थानमधील स्थानिक संस्कृती, सामाजिक रचना आणि तेथील प्रशासकीय व्यवस्थेचा अभ्यास करून देशातील सांस्कृतिक व राजकीय विविधतेची स्पष्ट समज विकसित झाली.
- **पर्यटन धोरण व अर्थकारणाची समज:** पर्यटन क्षेत्रावर आधारित राज्याचे अर्थकारण, स्थानिक रोजगाराच्या संधी आणि शासनाची विकास धोरणे यांचा प्रत्यक्ष अनुभव विद्यार्थ्यांना मिळाला.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- नेतृत्व व संघभावनेचा (Team Work) विकास: सहलीच्या नियोजनात व प्रवासात एकत्र राहिल्यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये व्यवस्थापन कौशल्य, परस्पर सहकार्य, निर्णयक्षमता आणि नेतृत्वगुण वाढीस लागले.
- अनुभवात्मक शिक्षणातून दृष्टिकोन समृद्ध: पुस्तकी ज्ञानाला प्रत्यक्ष निरीक्षणाची जोड मिळाल्यामुळे विद्यार्थ्यांचा राजकीय, सामाजिक आणि भौगोलिक अभ्यासातील दृष्टिकोन अधिक व्यापक व परिपक्व झाला.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती)

शैक्षणिक वर्ष 2025-26 मध्ये महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे यांच्या परवानगीने दिनांक 2 मार्च 2026 ते 9 मार्च 2026 या कालावधीत राजस्थान राज्यामध्ये शैक्षणिक सहलीचे आयोजन करण्यात आले होते. या शैक्षणिक सहलीचा मार्ग अमरावती-बडनेरा- अकोला-भुसावळ-जळगाव- नंदुरबार-उधना-भरूच-साबरमती- वडोदरा-भगत की कोठी-जोधपूर- पोखरण-जैसलमेर असा ठरविण्यात आला होता. या शैक्षणिक सहलीमध्ये एकूण 24 विद्यार्थी (मुले आणि मुली) आणि 4 प्राध्यापक असे एकूण 28 जण सहभागी झाले होते. शैक्षणिक सहलीची सुरुवात दिनांक 2/3/25 बडनेरा-भगत की कोठी- जोधपूर-जैसलमेर या रेल्वे प्रवासाद्वारे झाली. टनोट माता मंदिर, भारत-पाकिस्तान बॉर्डर बिच्छू पोस्ट व भारत पाकिस्तान 1971 चे युद्ध स्थळ असलेल्या लोंगोवाला बॉर्डरला भेट देऊन तेथील वॉर म्युझियम, मूव्ही व युद्धामध्ये जप्त केलेले रणगाडे व शास्त्रास्त्रे यांचे निरीक्षण केले व संपूर्ण माहिती घेतली. जोधपूर उच्च न्यायालय येथे भेट देऊन तेथील सर्व कामकाजाची माहिती घेतली.

Geotag Photo:

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त) राज्यशास्त्र विभागातर्फे राजस्थान येथे शैक्षणिक सहल संपन्न

अमरावती दि. १७ : शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे यांच्या परवानगीने आणि संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे यांच्या मार्गदर्शनात आणि राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. प्रतिभा भोरजार यांच्या सक्षम नेतृत्वामध्ये व डॉ. सुनील इंगळे यांच्या सहकार्याने राज्यशास्त्र विभागातर्फे दिनांक २ मार्च २०२६ ते ९ मार्च २०२६ या कालावधीत राजस्थान राज्यामध्ये शैक्षणिक सहलीचे आयोजन करण्यात आले होते. या शैक्षणिक सहलीचा मार्ग अमरावती-बडनेरा-अकोला-भुसावळ-जळगाव-नंदुरबार-उधना-भरूच-साबरमती-वडोदरा-भगत की कोठी-जोधपूर-पोखरण-जैसलमेर असा ठरविण्यात आला होता. या शैक्षणिक सहलीमध्ये एकूण २४ विद्यार्थी (मुले आणि मुली) आणि ४ प्राध्यापक असे एकूण २८ जण सहभागी झाले होते. शैक्षणिक सहलीची सुरुवात दिनांक २/३/२५ बडनेरा-भगत की कोठी-जोधपूर-जैसलमेर या रेल्वे प्रवासाद्वारे झाली. दिनांक ४ मार्च २०२६ रोजी सकाळच्या सत्रात जैसलमेर येथील नथमल हवेली, पटवा हवेली, सलाम हवेली, जैसलमेरगड,

गाडीसरलेक येथे भेटी दिल्या यानंतर दुपारच्या सत्रात बडाबाग, कुलधरा गाव, डेझर्ट सफारी, सॅमडून या ठिकाणी भेटी देऊन तेथील संपूर्ण माहिती घेतली. दिनांक ५ मार्च २०२६ रोजी सकाळच्या सत्रात टनोट माता मंदिर, भारत-पाकिस्तान बॉर्डर बिच्छू पोस्ट व भारत पाकिस्तान १९७१ चे युद्ध स्थळ असलेल्या लॉगोवाला बॉर्डरला भेट देऊन तेथील वार म्युझियम, मूळी व युद्धामध्ये जप्त

पी. आर. पोटे पाटील अभियांत्रिकीतील

अमरावती दि. १७ : पी. आर. पोटे पाटील अभियांत्रिकी व व्यवस्थापन महाविद्यालयातील कोअर विभागात अंतिम वर्षांचा शिकत असलेल्या ५१ विद्यार्थ्यांची 'सेडेर्मक मेकाट्रॉनिक्स लिमिटेड' या प्रतिष्ठित कंपनीत महाविद्यालयातील कंपस प्लेसमेंटद्वारे निवड झाली आहे. 'सेडेर्मक मेकाट्रॉनिक्स लिमिटेड' ही नामांकित कंपनी ऑटोमोबाईल आणि औद्योगिक क्षेत्रासाठी अत्याधुनिक इलेक्ट्रॉनिक कंट्रोल युनिट्स विकसित करणारी संशोधनकेंद्रित कंपनी, ही कंपनी ऑटोमोबाईल (दुचाकी व तिनचाकी) तसेच औद्योगिक क्षेत्रासाठी

केलेले रणगाडे व शास्त्राचे यांचे निरीक्षण केले व संपूर्ण माहिती घेतली. दिनांक ६ मार्च २०२६ रोजी सकाळच्या सत्रात जोधपूर येथील उमेदभवन, मेहरानगड, जसवंतघडा, गणेश मंदिर या स्थळांना भेटी दिल्या. दिनांक ७ मार्च २६ रोजी सकाळच्या सत्रात राव-जोधपा गार्डन, कालायान तलाव, जोधपूर उच्च न्यायालय येथे भेट देऊन तेथील सर्व कामकाजाची माहिती घेतली. या शैक्षणिक सहलीच्या यशस्वीते करिता श्रीमती रंजना देशमुख, अवधूत बोरकर, अभिजीत माहुरे, वैष्णवी तानकर, साक्षी गुलदेकर, कल्याणी कोने, अंजुला पटेल, स्वप्निल शिरसाट, गोपाल टाले, विक्रम चक्र, प्रज्वल भगत, रोहित धुळे आणि राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. प्रतिभा भोरजार, डॉ. सुनील इंगळे, मनीषा खोन्नगडे आणि गीता वर्मा यांनी विशेष मेहनत घेतली.

अत्यावश्यक असलेल्या इलेक्ट्रॉनिक कंट्रोल युनिट्स (एडयू) चे संशोधन, डिझाईन व उत्पादन करणारी संशोधनकेंद्रित संस्था आहे. कंपनीच्या

Activity no.8

Date (दिनांक) - दिनांक 14 /03/ 2026

Title of programme (शीर्षक) -- 6राज्यशास्त्र विभाग आणि प्रोजेक्ट समाज यांच्या संयुक्त विद्यमाने कायदेविषयक साक्षरता चर्चासत्र संपन्न

Collaboration with (सह सहकार्य) - प्रोजेक्ट समाज

Duration (कालावधी) - 1 दिवस

Convener (निमंत्रक) -राज्यशास्त्र विभाग

Co-Ordinator (समन्वयक) - डॉ.सुनील इंगळे

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - 200

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- कायदेविषयक साक्षरता व जागृती निर्माण करणे: विद्यार्थ्यांना आणि नागरिकांना भारतीय संविधानातील प्रमुख कायदे, नागरिकांचे अधिकार आणि कायदेशीर हक्कांबद्दल व्यावहारिक माहिती मिळवून देणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- **कल्याणकारी कायदे व योजनांची माहिती देणे:** महिला, बालक, कामगार आणि दुर्बल घटकांसाठी असणारे कायदे तसेच शासनाच्या मोफत कायदेशीर मदत (Legal Aid) योजनांची माहिती करून देणे.
- **कायदेशीर प्रक्रियेची ओळख करून देणे:** एफआयआर (FIR), न्यायालयात दाद मागण्याची पद्धत, सायबर कायदे आणि मूलभूत पोलीस-नागरिक हक्क याबाबतची प्रक्रिया स्पष्ट करणे.
- **सामाजिक उत्तरदायित्वाची भावना वाढवणे:** 'प्रोजेक्ट समाज' या सामाजिक उपक्रमाच्या सहकार्याने विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक समस्यांबद्दल संवेदनशीलता आणि कायदेशीर मार्गाने प्रश्न सोडवण्याची वृत्ती रुजवणे.
- **कायदेशीर क्षेत्रातील करिअर व रोजगाराच्या संधी दाखवणे:** विद्यार्थ्यांना कायदेविषयक क्षेत्रातील (Legal Sector), NGO, सामाजिक कार्य आणि जनहित याचिका (PIL) या संदर्भातील संधींबद्दल माहिती देणे.

Outcomes (प्रमुख परिणाम)

- **कायदेविषयक अधिकारांची आणि प्रक्रियेची स्पष्टता:** विद्यार्थ्यांना त्यांच्या मूलभूत कायदेशीर हक्कांची, एफआयआर (FIR) नोंदवणे, सायबर सुरक्षा आणि मोफत कायदेशीर मदतीबाबत (Legal Aid) स्पष्ट व व्यावहारिक माहिती मिळाली.
- **कायदेशीर जागरूकतेत वाढ:** महिला सुरक्षा, बालकांचे हक्क आणि सामान्य नागरिकांसाठीच्या विविध कल्याणकारी कायद्यांबद्दल विद्यार्थ्यांची समज अधिक दृढ झाली.
- **सामाजिक समस्या निवारणासाठी कायदेशीर दृष्टिकोन:** सामाजिक प्रश्न आणि अन्याय याविरोधात कायदेशीर मार्गाने लढा कसा द्यावा आणि समाजात कायदेविषयक साक्षरता कशी पसरवावी, याचा स्पष्ट दृष्टिकोन विद्यार्थ्यांना मिळाला.
- **नागरिक म्हणून जबाबदारीची जाणीव:** कायदे केवळ अधिकारांसाठी नसून ते पाळणे आणि समाजातील दुर्बल घटकांना न्याय मिळवून देण्यासाठी मदत करणे हे नागरिक म्हणून आपले कर्तव्य आहे, ही भावना वाढीस लागली.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- **कायदे व सामाजिक क्षेत्रातील संधीची माहिती:** राज्यशास्त्र आणि सामाजिक शास्त्राच्या विद्यार्थ्यांना कायदेशीर संशोधन, NGO, आणि सामाजिक-कायदेशीर (Socio-Legal) क्षेत्रातील भविष्यातील करिअरच्या संधीची ओळख झाली.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती)

अॅड.भूषण तिवारी यांनी आपल्या व्याख्यानात अशमयुग ते सद्यकाला पर्यंतचा कायद्याचा इतिहास कथन केला त्यानंतर संविधानाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी आणि मूलभूत हक्क व त्याचे रिट तसेच नवीन हक्क याबद्दल सविस्तर माहिती दिली.यानंतर विशेष उपस्थिती व प्रमुख वक्ते म्हणून लाभलेले आदरणीय मिलिंदभाऊ चिमोटे यांनी आपल्या व्याख्यानामध्ये संसद स्तरावर, राज्य विधिमंडळ स्तरावर व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या स्तरावर चालणारी कायदे निर्मितीची प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना सहज व सोप्या भाषेत व सोप्या भाषेत समजावून सांगितली तसेच कायदेविषयक साक्षरतेचे विद्यार्थी जीवनातील महत्वाचे स्थान विशद केले.या नंतर विद्यार्थ्यांनी कायदेविषयक विषयक साक्षरतेच्या बाबतीत विचारलेल्या प्रश्नांची समर्थक उत्तरे दिली.

Geotag Photo (Maximum 2)

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity no.9

Date (दिनांक) - 20/04/26

Title of programme (शीर्षक) -- राज्यशास्त्र विभागाची अमरावती मनपा येथे क्षेत्रभेट संपन्न.

Collaboration with (सह सहकार्य) - अमरावती महानगरपालिका

Duration (कालावधी) - 1 दिवस

Convener (निमंत्रक) -राज्यशास्त्र विभाग

Co-Ordinator (समन्वयक) - डॉ.सुनील इंगळे

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - 200

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे)

- विद्यार्थ्यांना अमरावती महानगरपालिकेची रचना, कार्ये व प्रशासकीय व्यवस्था यांचा प्रत्यक्ष परिचय करून देणे.
- स्थानिक स्वराज्य संस्थांची भूमिका, अधिकार व जबाबदाऱ्या यांचे प्रत्यक्ष ज्ञान विद्यार्थ्यांना मिळवून देणे.
- महानगरपालिकेच्या महापौर, आयुक्त, नगरसेवक व विविध विभागांच्या कार्यपद्धतीची माहिती करून देणे.
- स्थानिक पातळीवरील लोकशाही, नागरिकांचा सहभाग आणि लोकप्रतिनिधित्व यांचा अभ्यास करणे.
- महानगरपालिकेमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध नागरी सुविधा व विकास योजनांची माहिती घेणे.
- विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक अभ्यासक्रमातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या संकल्पना प्रत्यक्ष अनुभवाशी जोडण्याची संधी उपलब्ध करून देणे.

Outcomes (प्रमुख परिणाम)

- विद्यार्थ्यांना अमरावती महानगरपालिकेची प्रशासकीय रचना, कार्यपद्धती व अधिकार यांची प्रत्यक्ष माहिती मिळाली.
- विद्यार्थ्यांना स्थानिक स्वराज्य संस्थांची भूमिका व लोकशाहीतील महत्त्व समजले.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- महापौर, नगरसेवक, आयुक्त व विविध प्रशासकीय विभागांच्या कार्याची माहिती विद्यार्थ्यांना मिळाली.
- महानगरपालिकेमार्फत पुरविल्या जाणाऱ्या नागरी सुविधा व विकासकामांचा प्रत्यक्ष अभ्यास करता आला.
- विद्यार्थ्यांमध्ये क्षेत्रभेटीद्वारे निरीक्षण, माहिती संकलन व विश्लेषण कौशल्ये विकसित झाली.
- नागरिकांचा सहभाग, लोकप्रतिनिधित्व, पारदर्शकता व उत्तरदायित्व यांचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना समजले.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती)

नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-2020 अंतर्गत दरवर्षी विविध क्षेत्रभेटींचे आयोजन केले जात असते. विद्यार्थ्यांनी अमरावती महानगरपालिकेच्या आमसभेचे प्रत्यक्ष कामकाज पाहण्याचा आज सोमवार दिनांक 20/4/26 रोजी सकाळी 11 ते 2:30 या वेळेत अनुभव घेतला. या मध्ये विद्यार्थ्यांनी महानगरपालिकेची आमसभेची कार्यवाही, मागील आमसभेच्या वृत्तांताचे वाचन, त्यावरील चर्चा, प्रश्नोत्तराचा तास, त्यानंतर नगरसेवकांनी मांडलेले आपल्या प्रभागातील प्रश्न त्यावर झालेली सखोल चर्चा इत्यादी बाबींचा अनुभव घेतला. यानंतर हे विद्यार्थी अध्ययन करून यावर अहवाल लिहिणार आहेत. राज्यशास्त्र विभागाच्या या अभ्यासपूरक, स्तुत्य व विद्यार्थी केंद्रित उपक्रमाची स्वतःहून दखल घेऊन अमरावती शहराचे प्रथम नागरिक तथा अमरावती महानगरपालिकेचे महापौर श्रीचंद तेजवानी यांनी राज्यशास्त्र विभागाच्या विभागप्रमुख डॉ. प्रतिभा भोरजार, सहयोगी प्राध्यापक डॉ. सुनील इंगळे, विभागातील सर्व तासिका तत्वावरील अधिव्याख्याते आणि पदवी व पदव्युत्तर विद्यार्थी यांचा महापौर दालनात सत्कार केला .

Geotag Photo (Maximum 2)

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त) राज्यशास्त्र विभागाची अमरावती मनपा येथे क्षेत्रभेट संपन्न

अमरावती दि. २१ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था (स्वायत्त) अमरावती येथील राज्यशास्त्र विभागामार्फत नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० अंतर्गत दरवर्षी विविध क्षेत्रभेटींचे आयोजन केले जात असते. शैक्षणिक सत्र २०२५-२६ मध्ये मा.संचालक प्रा.डॉ.सतीश माळोदे यांच्या परवानगीने स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे अध्ययन या विषयाचे अंतर्गत पदवी वर्गातील स्किल इन्हान्समेंट कोर्स (एसईसी) या विषयाचे बीए भाग-एक मधील ३७ विद्यार्थी तसेच बीए भाग-तीन मधील मेजर-७, अंतर्गत भारतातील स्थानिक स्वराज्य संस्था या विषयाचे ३० विद्यार्थी आणि पदव्युत्तर वर्गातील एमए भाग दोन मधील मेजर ११ अंतर्गत लोकल सेल्फ गवर्नमेंट इन इंडिया या विषयाचे ४३ विद्यार्थी असे एकूण ११० विद्यार्थी यांनी राज्यशास्त्र विभागप्रमुख प्रा.डॉ.प्रतिभा भोरजार विभागातील

सहयोगी प्राध्यापक डॉ.सुनील इंगळे, यांच्या नेतृत्वात आणि तासिका तत्वावरील अधिव्याख्याते डॉ.प्रमोद तालन, डॉ.पवन तायडे, डॉ.सुमित वाघमारे, कु.गीता वर्मा, कुमनीषा खोत्रागडे आणि श्री.आशिष गवार यांच्या मार्गदर्शनात विद्यार्थ्यांनी अमरावती महानगरपालिकेच्या आमसभेचे प्रत्यक्ष कामकाज पाहण्याचा आज सोमवार दिनांक २०/४/२६ रोजी सकाळी ११ ते २:३० या वेळेत अनुभव घेतला. या मध्ये विद्यार्थ्यांनी महानगरपालिकेची आमसभेची कार्यवाही, मागील आमसभेच्या वृत्तांताचे वाचन, त्यावरील चर्चा, प्रश्नोत्तराचा तास, त्यानंतर नगरसेवकांनी मांडलेले आपल्या प्रभागातील प्रश्न त्यावर झालेली सखोल चर्चा इत्यादी बाबींचा अनुभव घेतला. यानंतर हे विद्यार्थी अध्ययन करून यावर अहवाल लिहिणार आहेत. राज्यशास्त्र विभागाच्या या अभ्यासपूरक,

स्तुत्य व विद्यार्थी केंद्रित उपक्रमाची स्वतःहून दाखल घेऊन अमरावती शहराचे प्रथम नागरिक तथा अमरावती महानगरपालिकेचे महापौर श्रीचंद तेजवानी यांनी राज्यशास्त्र विभागाच्या विभागप्रमुख डॉ.प्रतिभा भोरजार, सहयोगी प्राध्यापक डॉ.सुनील इंगळे, विभागातील सर्व तासिका तत्वावरील अधिव्याख्याते आणि पदवी व पदव्युत्तर विद्यार्थी यांचा महापौर दालनात सत्कार केला. राज्यशास्त्र विभागाच्या या अभ्यासपूरक व स्तुत्य उपक्रमाबद्दल त्यांचे संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे, सर्व विभागप्रमुख, प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि सर्व विद्यार्थी यांनी अभिनंदन केले आहे. हा उपक्रम यशस्वी करण्यासाठी राज्यशास्त्र विभागातील सर्व स्टाफ, पदवी व पदव्युत्तर वर्गातील विद्यार्थी, अमरावती महापालिकेचे अधिकारी, कर्मचारी व चैतन्य नांदुरकर यांचे विशेष सहकार्य लाभले.

Activity no.10

Date (दिनांक) - 29/04/2026

Title of programme (शीर्षक) -- राज्यशास्त्र विभागात एम.ए.भाग दोनच्या विद्यार्थ्यांकरिता निरोप समारंभ संपन्न

Collaboration with (सह सहकार्य) - कार्यालय, शा.वि. ज्ञा.वि. संस्था

Duration (कालावधी) - 1 दिवस

Convener (निर्मात्रक) - राज्यशास्त्र विभाग

Co-Ordinator (समन्वयक) - डॉ. सुनील इंगळे

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - 80

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे)

- एम.ए. भाग दोनच्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक प्रवासाच्या पुढील टप्प्यासाठी शुभेच्छा व मार्गदर्शन देणे.
- विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक, सामाजिक व वैयक्तिक योगदानाचा गौरव करणे.
- विद्यार्थी आणि शिक्षक यांच्यातील स्नेह, आत्मीयता व परस्परसंवाद अधिक दृढ करणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षण, संशोधन, स्पर्धा परीक्षा व रोजगाराच्या संधीबाबत मार्गदर्शन करणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास, नेतृत्वगुण व सकारात्मक दृष्टिकोन विकसित करणे.
- विद्यार्थ्यांना त्यांच्या भविष्यातील करिअरविषयक उद्दिष्टांसाठी प्रेरित करणे.

Outcomes (प्रमुख परिणाम)

- विद्यार्थ्यांना त्यांच्या पुढील शैक्षणिक व व्यावसायिक वाटचालीसाठी प्रेरणा व मार्गदर्शन मिळाले.
- विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास, सकारात्मक दृष्टिकोन आणि नेतृत्वगुण विकसित झाले.
- विद्यार्थी व शिक्षक यांच्यातील स्नेह, आत्मीयता व परस्पर संबंध अधिक दृढ झाले.
- विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षण, संशोधन, स्पर्धा परीक्षा व रोजगाराच्या विविध संधींची माहिती मिळाली.
- विद्यार्थ्यांमध्ये भविष्यातील करिअर नियोजनाबाबत जागरूकता निर्माण झाली.
- विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक व विभागीय योगदानाचा गौरव करण्यात आला.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती)

संस्थेच्या राज्यशास्त्र विभागातील राज्यशास्त्र मंडळाच्या वतीने एम.ए.भाग-दोनच्या (राज्यशास्त्र) विद्यार्थ्यांकरिता एम.ए.भाग एकच्या विद्यार्थ्यांद्वारे संस्थेच्या मुख्य सभागृहामध्ये निरोप समारंभाचे आयोजन करण्यात आले होते. राज्यशास्त्र विभागप्रमुख तथा संचालक, प्री-आयएएस ट्रेनिंग सेंटर, अमरावती व कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष डॉ.प्रतिभा भोरजार यांच्या हस्ते राज्यशास्त्र विभागाचे माजी विद्यार्थी शरण नगराळे यांची कस्टम अधिकारी म्हणून निवड झाल्याबद्दल संस्थेची स्मरणिका, स्मृतिचिन्ह व पुष्पगुच्छ देऊन गौरविण्यात आले तसेच विभागातील महिला कर्मचारी श्रीमती रंजना देशमुख यांच्या सेवानिवृत्ती निमित्त त्यांनाही शाल, श्रीफळ स्मृतिचिन्ह व स्मरणिका देऊन गौरविण्यात आले.

Geotag Photo (Maximum 2)

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त) राज्यशास्त्र विभागात एम.ए. भाग दोनच्या विद्यार्थ्यांकरिता निरोप समारंभ संपन्न

अमरावती दि. ७ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था, (स्वायत्त) अमरावतीचे संचालक डॉ.सतीश माळीदे यांच्या पत्नानगिने संस्थेच्या राज्यशास्त्र विभागातील राज्यशास्त्र मंडळाच्या वतीने बुधवार दिनांक २९/०४/२०२६ रोजी एम.ए.भाग-दोनच्या (राज्यशास्त्र) विद्यार्थ्यांकरिता एम.ए.भाग एकच्या विद्यार्थ्यांद्वारे संस्थेच्या मुख्य सभागृहामध्ये सकाळी ११:३० वाजता निरोप समारंभाचे आयोजन करण्यात आले होते. या वेळी मंचावर विभागप्रमुख राज्यशास्त्र विभाग, डॉ.प्रतिभा भोरजार डॉ.के.एच.वासुनिक, डॉ.सुनील इंगळे आणि राज्यशास्त्र मंडळाचे अध्यक्ष श्री.अभिजित माहुरे एम.ए.भाग-२, सचिव कु.कुंदा टेकाम, एम.ए.भाग-१ हे उपस्थित होते. कार्यक्रमाची सुरुवात मान्यवरांच्या हस्ते भारतमातेच्या प्रतिमेचे पूजन करून करण्यात आली. त्यानंतर मान्यवरांचे स्वागत करण्यात आले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक कलाना

राज्यशास्त्र मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक डॉ.सुनील इंगळे यांनी राज्यशास्त्र मंडळातर्फे विद्यार्थ्यांकरिता राबविण्यात आलेल्या विविध उपक्रमांचा जसे की हर घर संविधान, संविधान दिन, मानवाधिकार दिन, नागपू विधिमंडळ अभ्यास दौरा, राज्यस्तरीय शैक्षणिक सहल, अमरावती महानगरपालिका अभ्यास दौरा, राज के बल नेट वर्क क्षेत्रभेट, कठोरा ग्रामपंचायत व नांदुरा ग्रामपंचायत क्षेत्रभेट, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, अमरावती येथे क्षेत्रभेट इत्यादींचा आढावा घेतला. यानंतर राज्यशास्त्र विभागप्रमुख तथा संचालक, जी-आयएस ट्रेनिंग सेंटर, अमरावती व कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष डॉ.प्रतिभा भोरजार यांच्या हस्ते राज्यशास्त्र विभागाचे माजी विद्यार्थी शरण नगळे यांची कसब अधिकारी म्हणून निवड झाल्याबद्दल संस्थेची स्मरणिका, स्मृतिचिन्ह व पुष्पगुच्छ देऊन गौरविण्यात आले. तसेच विभागातील महिला कर्मचारी श्रीमती

रंजना देशमुख यांच्या सेवानिवृत्ती निमित्त त्यांनाही शाल, श्रीफळ स्मृतिचिन्ह व स्मरणिका देऊन गौरविण्यात आले. विभागातील एम.ए.भाग दोनचे स्वप्निल शिरसाट, अभिजीत माहुरे, ईश्वरी शेरत, ललितका पवार, गोमाल टाळे या विद्यार्थ्यांनी निरोप समारंभानिमित्त विभागातील शैक्षणिक कार्य आणि प्राध्यापकांविषयी आपली मनोगले व्यक्त केली. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्रा.डॉ.प्रतिभा भोरजार यांनी विद्यार्थ्यांना राज्यशास्त्र विषयातील विविध संंसी तसेच आकृष्यत यशस्वी होण्याचे मार्ग सांगितले आणि एम.ए.च्या परीक्षेच्या संदर्भात मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन एम.ए.भाग एक च्या विद्यार्थिनी कु.सेजल इंगोले हिने केले. तर आधार प्रदर्शन अभिजित माहुरे यांनी केले. हा कार्यक्रम यशस्वी करण्याकरिता विभागातील सर्व प्राध्यापक आणि एम.ए.भाग एकच्या सर्व विद्यार्थ्यांनी विशेष मेहनत घेतली.

Activity no.10

Date (दिनांक) - 09 /05/2026

Title of programme (शीर्षक) -- राज्यशास्त्र विभागाच्या विद्यार्थ्यांचा जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, अमरावती येथे अभ्यास दौरा संपन्न

Collaboration with (सह सहकार्य) - जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, अमरावती

Duration (कालावधी) - 1 दिवस

Convener (निर्मातृक) - राज्यशास्त्र विभाग

Co-Ordinator (समन्वयक) - डॉ. सुनील इंगळे

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी) - 75

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे)

- विद्यार्थ्यांना मोफत कायदेशीर सेवा व विधी सहाय्याच्या प्रक्रियेची माहिती देणे.
- भारतीय संविधानातील न्याय, समानता व सामाजिक न्यायाच्या मूल्यांची व्यावहारिक जाणीव निर्माण करणे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल व वंचित घटकांना कायदेशीर मदत उपलब्ध करून देण्यात विधी सेवा प्राधिकरणाची भूमिका समजावून देणे.
- विद्यार्थ्यांना लोकअदालत, मध्यस्थी व पर्यायी विवाद निवारण पद्धतींची माहिती देणे.
- न्याय मिळविण्याचा नागरिकांचा अधिकार आणि कायद्यापुढील समानता याबाबत जागरूकता निर्माण करणे.

Outcomes (प्रमुख परिणाम)

- विद्यार्थ्यांना जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाची रचना, कार्ये व कार्यपद्धतीचा प्रत्यक्ष अनुभव मिळाला.
- विद्यार्थ्यांना मोफत कायदेशीर सेवा व विधी सहाय्य मिळविण्याची प्रक्रिया समजली.
- लोकअदालत, मध्यस्थी व पर्यायी विवाद निवारण पद्धतीबाबत विद्यार्थ्यांचे ज्ञान वाढले.
- विद्यार्थ्यांना न्याय मिळविण्याचा अधिकार, कायद्यापुढील समानता व सामाजिक न्याय या संकल्पनांची व्यावहारिक माहिती मिळाली.
- वंचित, दुर्बल व गरजू घटकांना कायदेशीर मदत उपलब्ध करून देण्यात विधी सेवा प्राधिकरणाची भूमिका विद्यार्थ्यांना समजली.
- विद्यार्थ्यांना न्यायव्यवस्था आणि सामाजिक न्याय यांच्यातील परस्परसंबंध समजून घेता आला

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती)

बी.ए.भाग-तीन (एनईपी) सेमीस्टर-6(2025-26)आणि एम.ए.भाग-एक, सेमीस्टर- दोन (2025-26) या वर्गामधील राज्यशास्त्र विषयाच्या ऑन जॉब ट्रेनिंग कोर्स अंतर्गत लीगल लिटरसी या विषयाच्या विद्यार्थ्यांनी दिनांक 9 मे 2026 रोजी सकाळी 10:00 ते 3-00 या वेळेत जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण,अमरावती येथे विधी प्राधिकरणाचे प्रमुख न्यायाधीश वामने सर यांच्या मार्गदर्शनात भेट दिली. या भेटीअंतर्गत जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण अमरावती द्वारा आयोजित लोकअदालत मध्ये एकूण 75 विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला. या विद्यार्थ्यांचे 15 अभ्यासगट तयार करण्यात आले आणि या गटाना अपघात विवाद,वितीय विवाद,कौटुंबिक विवाद, धनादेश संबंधित विवाद, मोबाईल चोरीविषयक विवाद या विषयक खटल्यांचे प्रत्यक्ष न्यायालयात बसून निरीक्षण केले व प्रत्येक गटाने निरीक्षणा नंतर आपला अहवाल तयार करणार असून तो राज्यशास्त्र

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

विभागास सादर करणार आहे. या भेटी दरम्यान विविध न्यायालयातील न्यायाधीशांनी विद्यार्थ्यांना कायदेविषयक मार्गदर्शन केले.अमरावती जिल्हा मुख्य न्यायाधीश नंदेश्वर मॅडम यांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला आणि विद्यार्थ्यांना लीगल लिटरसीचे सखोल मार्गदर्शन केले.विद्यार्थ्यांना हा अनुभव खूप समृद्ध करून गेला. या अभ्यास दौऱ्यापूर्वी संस्थेमध्ये या सर्व विद्यार्थ्यांना विधी सेवा प्राधिकरण कायदा, 1987, लोकअदालत,पोक्सो कायदा 2012,आय.टी.कायदा 2000,बौद्धिक संपदा अधिकार,माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005,सायबर गुन्हे, भारतीय न्याय संहिता,2024, भारतीय नागरी संहिता 2024 या कायद्यांविषयी राज्यशास्त्र विभागातील डॉ.सुनील इंगळे,डॉ.पवन तायडे,डॉ.प्रमोद तालन,डॉ.सुमित वाघमारे, आशिष गवार यांनी प्रशिक्षण दिले व या कायद्याशी संबंधित टास्क सुद्धा पूर्ण केले. लीगल लिटरसीचे हे अभियान यशस्वी करण्याकरिता राज्यशास्त्र विभागातील प्राध्यापक डॉ.के.एच.वासनिक,गीता वर्मा,मनीषा खोब्रागडे यांनी विशेष मेहनत घेतली.

Geotag Photo (Maximum 2)

शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेच्या(स्वायत्त) राज्यशास्त्र विभागाच्या विद्यार्थ्यांचा जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण,अमरावती येथे अभ्यास दौरा संपन्न

अमरावती दि. १३ : शा.वि.ज्ञा.वि. संस्थेतील नवीन राष्ट्रीय शिक्षण धोरण-२०२० अंतर्गत संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे यांच्या परवानगीने आणि राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.प्रतिभा धोरजार यांच्या मार्गदर्शनात आणि राज्यशास्त्र विभागातील सहयोगी प्राध्यापक डॉ.सुनील इंगळे,डॉ. प्रमोद तालन,डॉ.पवन तायडे आणि डॉ.सुमित वाघमारे यांच्या नेतृत्वात बी.ए.भाग-तीन (एनईपी) सेमीस्टर-६ (२०२५-२६)आणि एम.ए.भाग-एक, सेमीस्टर- दोन (२०२५-२६)या वर्गांमधील राज्यशास्त्र विषयाच्या ऑन ऑफ

ट्रेनिंग कोर्स अंतर्गत लीगल लिटरसी व विषयाच्या विद्यार्थ्यांनी दिनांक ९ मे २०२६ रोजी सकाळी १०:०० ते ३-०० या वेळेत जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण,अमरावती येथे विधी प्राधिकरणाचे प्रमुख न्यायाधीश वामने सर यांच्या मार्गदर्शनात भेट दिली. या भेटीअंतर्गत जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण अमरावती द्वारा आयोजित लोकअदालत मध्ये एकूण ७५ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला. या विद्यार्थ्यांचे १५ अभ्यासगट तयार करण्यात आले आणि या गटाना अपघात विवाद,विधीय विवाद,कौटुंबिक विवाद, घनादेश संबंधित विवाद, मोबाईल

खोरीविषयक विवाद या विषयक खटल्यांचे प्रत्यक्ष न्यायालयात बसून निरीक्षण केले व प्रत्येक गटाने निरीक्षणा नंतर आपला अहवाल तयार करणार असून तो राज्यशास्त्र विभागास सादर करणार आहे. या भेटी दरम्यान विविध न्यायालयातील न्यायाधीशांनी विद्यार्थ्यांना कायदेविषयक मार्गदर्शन केले.अमरावती जिल्हा मुख्य न्यायाधीश नंदेश्वर मॅडम यांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला आणि विद्यार्थ्यांना लीगल लिटरसीचे सखोल मार्गदर्शन केले.विद्यार्थ्यांना हा अनुभव खूप समृद्ध करून गेला. या अभ्यास दौऱ्यापूर्वी संस्थेमध्ये या

सर्व विद्यार्थ्यांना विधी सेवा प्राधिकरण कायदा, १९८७, लोकअदालत,पोक्सो कायदा २०१२, आय.टी. कायदा २०००,बौद्धिक संपदा अधिकार,माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५,सायबर गुन्हे, भारतीय न्याय संहिता,२०२४, भारतीय नागरी संहिता २०२४ या कायद्यांविषयी राज्यशास्त्र विभागातील डॉ.सुनील इंगळे,डॉ.पवन तायडे,डॉ.प्रमोद तालन,डॉ.सुमित वाघमारे, आशिष गवार यांनी प्रशिक्षण दिले व या कायद्याशी संबंधित टास्क सुद्धा पूर्ण केले. लीगल लिटरसीचे हे अभियान यशस्वी करण्याकरिता राज्यशास्त्र विभागातील प्राध्यापक डॉ.के.एच.वासनिक,गीता वर्मा,मनीषा खोब्रागडे यांनी विशेष मेहनत घेतली. हे अभियान यशस्वीपणे राबविल्याबद्दल राज्यशास्त्र विभागातील सर्व विद्यार्थी आणि प्राध्यापक यांचे संस्थेतील सर्व विभागप्रमुख,प्राध्यापक, शिक्केतर कर्मचारी आणि विद्यार्थी यांनी कौतुक केले आहे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Department: Psychology

Activity No. 1

Date : 21/08/2025

Title of Programme: PG First Year Student's Induction Programme

Collaboration with: Political science, History, Economic and Philosophy department

Duration: 1:00 pm to 2:30 pm

Coordinator: V. K. Shelke HOD,

Audience: PG student, UG students

Objectives of the programme:

1. Orientation to the Subject
2. Awareness of the Department and Resources
3. Academic Preparedness
4. Skill Development
5. Personal Growth, Adjustment and Research attitude

Proceedings (Abstract) 100 word:

As per the orders of the Hon. Director, an Induction Programme was organized on 21/08/2025 under the joint auspices of the Faculty of Humanities. The programme was chaired by the Hon. Director of the Institute, Dr. Satish Malode, while the Chief Guest of the programme was Dr. Mangesh Shelke, IQAC Coordinator. All Heads of the Departments under the Faculty of Humanities were also present.

The programme commenced with the welcome of the Hon. Director and the Chief Guest. Dr. Sunil Ingle delivered the introductory remarks. Dr. Mangesh Shelke delivered the keynote address, narrating the history of the institution. The Hon. Director, Dr. Satish Malode, addressed the gathering. Dr. Sunil Ingle explained in simple terms the various courses, NCC, and the functioning of the library. Dr. Laxman Mhaske elaborated on internal evaluation and details of the Department of Economics.

Head of the Psychology Department, Asst. Prof. Vaishali Shelke, gave an excellent presentation covering the history of the Psychology Department, UG and PG courses, examinations and evaluation, importance of the subject, and various departmental activities. Dr. Satbhai provided information on fieldwork and research projects. The vote of thanks was proposed by Dr. Nalini Tembhekar, Head of the History Department. The programme was

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

anchored by Dr. Sumedha Jadhav from the Department of Psychology. The event concluded with the National Anthem.

A large number of students from all departments attended the programme, making it a grand success. Dr. Sunil Ingle took special efforts to ensure the smooth organization of the programme. After the conclusion, refreshments were served in the Psychology Department. In this programme, a total of 20 faculty members and 60 students were present in large numbers.

Outcomes of the Programme:

1. To introduce students to the fundamental concepts, scope, and importance of psychology in understanding human behaviour.
2. To familiarize students with the psychology department, faculty members, laboratories, library resources, and available facilities.
3. To help students understand the curriculum, course structure, and academic expectations in psychology.
4. To initiate development of essential skills such as observation, critical thinking, communication, and empathy, which are necessary in the study of psychology.
5. To facilitate smooth transition from school to college life by addressing psychological well-being, stress management, and self-awareness. To motivate students to explore psychological phenomena through experiments, projects, and research

Photos:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No 2

Date : 10/09/2025

Title of Programme : World Suicide Prevention Day: Poster Making Competition

Collaboration with: -

Duration: 11:00 am to 2:30 pm

Coordinator: Dr. Sumedha Jadhav

Audience: All institutional staff, non teaching staff and students

Objectives of the programme:

1. To provide a platform for participants to express their thoughts and emotions through art.
2. To encourage kindness, empathy, and helping behavior among people.
3. To motivate individuals to stay strong and remind them that tough times are temporary.
4. To spread awareness about suicide prevention and mental health issues in society.

Proceedings (Abstract) 100 words:

The competition was inaugurated by the Honorable Director Dr. Satish Malode by cutting the ribbon. Thereafter, Dr. Sumedha Jadhav provided valuable guidance to students on the causes of suicide and preventive measures to overcome such situations. She appealed to students not to view the posters merely as artwork, but to think deeply about their messages, and assured them that the Department of Psychology is always ready to help whenever needed. Dr. Sunil Ingale appreciated the initiative taken by the Department of Psychology and guided students to always maintain positive thinking. Dr. Satish Malode also praised the department and encouraged organizing such activities in the future. He advised students to actively participate in such programs to enhance their values and to always implement positive thinking in life.

Afterwards, the Honorable Director, Head of the Department, Coordinator, and Judges reviewed the posters prepared by the students and evaluated them. First, second, and third prizes were awarded to three students, and one student received a consolation prize. Students of Psychology actively participated in the competition.

Participants included:

From BA Part I – Nikita Kumawat, Nabia Akhtar, Ruchi Kasdekar, Namira Fatima, Bhakti Bharsakade, Renuka, and Kajal Yadav;

From BA Part II – Khushi Meshram, Shravani Meshram, Aditi Solke, Anand Dhole, and Rinki Dhikar;

From BA Part III – Sanika Mene and Shravani Pandey;

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

From MA Part I – Prekshita Khadse and Tejas Gurde;

From MA Part II – Komal Mondhe, Sameer Sawai, Jayshree Kathe, Aachal Tayde, Pallavi Charjan, Kalyani Gavande, Vaishnavi Dhadange, and Sharada Kasdekar (Group Poster).

All participants presented their posters excellently before the audience. Through their posters, students conveyed powerful messages such as "Suicide is not the solution," "Causes of suicide," "How to prevent suicide," and "Finding solutions to problems is the real way forward."

With the approval of Asst. Prof. Vaishali Shelke, Head of the Department of Psychology, and under the guidance of Dr. Sumedha Jadhav, the Poster Competition was successfully organized with the contribution of departmental faculty members Sharad Mankar, Pravina Chavare, Rajshri Brahmhane, Pravin Lohi, Suresh Jamotkar, Milind Wankhede, Ashwini Bondre, Rupali Gaikwad, Nancy Kapoor, Ravi Aloni, Juber Khan, all MA Part II students, and all participating students.

Outcomes of the Programme:

1. Participants will openly express their thoughts, feelings, and personal experiences through creative artwork.
2. Greater understanding of suicide prevention and mental health issues will be developed among participants and viewers.
3. People will become more compassionate, supportive, and willing to help others in distress.
4. Individuals will feel motivated to stay strong and believe that difficult situations are temporary.
5. Society will become more open to discussing mental health, reducing shame and hesitation in seeking help.

Photos:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No 3

Date: 19/09/2025

Title of Programme: Inauguration of Psychology Association & Welcome Program

Collaboration with: -

Duration: 11:00 am to 2:30 pm

Coordinator: Dr. Sumedha Jadhav

Audience: All UG and PG students

Objectives of the programme:

- 1) To formally establish the Psychology Association and introduce its vision, mission, and goals to students and faculty.
- 2) To encourage student participation in academic, co-curricular, and research activities related to psychology.
- 3) To provide a platform for students to share ideas, knowledge, and experiences in the field of psychology.
- 4) To warmly welcome new students and help them feel comfortable in the new environment.

Proceedings (Abstract) 100 words:

The Department of Psychology organized two programs on 19/09/2025 – the Inauguration of the Psychology Association and the Welcome Ceremony for MA Part I students. The program was graced by the Honorable Director Dr. Satish Malode, Head of the Department of Psychology Asst. Prof. Vaishali Shelke, In-charge of the Psychology Association Dr. Sumedha Jadhav, President of the Psychology Association Sameer Sawai along with all office bearers, faculty members of the department, non-teaching staff, and students.

The program commenced with the lighting of the lamp and worship of Goddess Saraswati by the dignitaries. This was followed by a warm welcome of all dignitaries, faculty members, and staff with floral bouquets. Dr. Sumedha Jadhav explained the outline of the program and highlighted that the primary objective of establishing the Psychology Association is the holistic development of students and to provide a platform for nurturing their talents. Hence, the Psychology Association is constituted every academic year. MA Part I students and all office bearers of the Psychology Association were formally welcomed by the dignitaries.

For the academic year 2025–26, the office bearers of the Psychology Association are: President – Sameer Sawai; Vice President – Aachal Tayde; Secretary – Komal Mondhe; Treasurer – Kalyani

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Gavande; Members – Jayshree Kathe, Pallavi Charjan, Vaishnavi Dhadange, Sharada Kasdekar, Aditya Pund, Akash Meshram, and Prekshita Khadse.

The Honorable Director Dr. Satish Malode formally declared the inauguration of the Psychology Association and delivered valuable guidance to the students. In his address, he emphasized the importance of reflective thinking, improving daily routines, and maintaining happiness. He encouraged students to interact with peers from other departments and highlighted the importance of communication within families, spending time together, and sharing meals.

Subsequently, prize distribution was held for the Poster Making Competition organized by the Department of Psychology on 10 September on the occasion of World Suicide Prevention Day. MA Part II students secured the First Prize, Ms. Shravani Pandey (BA Part III) won the Second Prize, and Ms. Khushi Meshram and Mr. Anand Dhole (BA Part II) received the Third Prize. Cash prizes of ₹500, ₹300, and ₹200 respectively, along with certificates, were awarded by Dr. Satish Malode. Certificates were also distributed to participating students including Nikita Kumawat, Nabia Akhtar, Ruchi Kasdekar, Namira Fatima, Bhakti Bharsakade, Renuka, Kajal Yadav, Shravani Meshram, Aditi Solke, Sanika Mene, Prekshita Khadse, and Tejas Gurde.

The Head of the Department, Asst. Prof. Vaishali Shelke, addressed the students and motivated them by emphasizing the power of the human mind. She illustrated her points with examples of great personalities such as A. P. J. Abdul Kalam, Thomas Edison, and Ivan Pavlov. She explained that thoughts give rise to emotions, and emotions guide behavior; therefore, students should always maintain positive thinking. She encouraged students to believe in themselves, think "I can do this," and to use anxiety, fear, and stress not as obstacles but as fuel to move forward toward a bright future.

The program concluded with a vote of thanks delivered by Ms. Komal Mondhe, and the event was compered by Ms. Pallavi Charjan. After the inauguration, MA Part II students organized a welcome program for MA Part I students, which included various games and recreational activities, providing an enjoyable and interactive experience for all.

The successful organization of both programs was made possible through the valuable contributions of the department faculty members Sharad Mankar, Pravina Chavare, Rajshri Brahmhane, Pravin Lohi, Suresh Jamotkar, Milind Wankhede, Ashwini Bondre, Rupali Gaikwad, Nancy Kapoor, Ravi Aloni, Juber Khan, and all MA Part II students.

Outcome of the Programme:

- 1) The Psychology Association is formally introduced, and students and faculty gain clarity about its vision, mission, and goals.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- 2) Students show greater interest and involvement in academic, co-curricular, and research activities related to Psychology.
- 3) A supportive platform is created where students actively exchange ideas, knowledge, and experiences in psychology.
- 4) New students feel welcomed, confident, and more comfortable in their new academic environment.
- 5) Better bonding and communication develop among students, seniors, and faculty members.

Photo:

Activity No 4

Date: 07/10/2025

Title of Programme: World Mental Health Day: Guest lecturer organised on "Mobile, Media Addiction and Mental Health"

Collaboration with: - IQAC Cell GVISH & Dr. Shrikant Deshmukh's Manas Prabodhani Amravati

Duration: 11:00 am to 4:00 pm

Coordinator: Prof. Vaishali K Shelke (HOD)

Audience: All institutional staff, non teaching staff and students

Objectives of the programme:

- 1) To raise awareness about the growing problem of mobile media addiction and its impact on mental health.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- 2) To educate participants about how excessive use of smartphones and social media can affect emotions, behavior, and overall well-being.
- 3) To explain the connection between mobile media usage and mental health issues like stress, depression, and low self-esteem.
- 4) To promote healthy digital habits and encourage balanced use of technology in daily life.

Proceedings (Abstract) 100 words:

A special program was organized on 07 October 2025 at the Government Vidarbha Institute of Science and Humanities (GVISH), Amravati, on the occasion of World Mental Health Day. The program was jointly organized by the Department of Psychology, IQAC, and Manas Prabodhini. A large number of students, professors, and distinguished guests from the college were present at the event. The program was chaired by the Honorable Director of the Institute, Dr. Satish Malode. The chief guests for the program were renowned psychiatrist Dr. Shrikant Deshmukh and Mrs. Ushatai Shrikant Deshmukh. Also present were the Head of the Department of Psychology, Prof. Vaishali Shelke, the organizer Dr. Sumedha Jadhav, Head of the Department of Chemistry Dr. Murlidhar Wadekar, Dr. Mamta Upgade from the Department of Philosophy, and other faculty members. The program began with lamp lighting and Saraswati worship by the dignitaries. This was followed by a welcome song presented by student Ms. Kirti Nagle.

The introductory speech was delivered by Prof. Vaishali Shelke, who spoke about the importance of mental health and the increasing psychological stress among students in today's times. Chief guest Dr. Shrikant Deshmukh delivered a lecture highlighting the importance of students' mental health, stress management, and the impact of mobile phones and media on mental well-being. He emphasized the importance of positive thinking, maintaining a proper daily routine, and healthy social interaction to cope with mental stress. Following this, Dr. Vikram Wankhade, a well-known psychiatrist from Amravati, guided the students on the important topic of media addiction and mental health. He explained how students can use mobile phones and media responsibly and in a balanced manner. The program was also honored by the special presence of Dr. Pankaj Wasadkar and Dr. Ratnaparkhi from Manas Prabodhini. In his presidential address, Dr. Satish Malode advised students to maintain a healthy distance from excessive use of mobile phones and media and focus on their overall development.

The program was compered by Prof. Rupali Gaikwad. The successful organization of the program was supported by faculty members of the Psychology Department including Prof. Sharad Mankar, Dr. Pratibha Chaware, Prof. Rajshri Brahmane, Prof. Pradeep Lohi, Prof. Suresh Jamotkar, Prof. Milind Wankhade, Prof. Ashwini Bondre, Prof. Rupali Gaikwad, Prof. Nancy

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Kapoor, Prof. Ravi Aloni, and Prof. Zuber Khan, along with all M.A. Part II students and participating students. The vote of thanks was delivered by Dr. Pratibha Chaware, and the program concluded with the National Anthem.

Outcomes of the Programme:

- 1) Participants will develop a clear understanding of mobile media addiction and its negative impact on mental health.
- 2) Participants will gain knowledge about how excessive smartphone and social media use affects emotions, behavior, and overall well-being.
- 3) Participants will be able to recognize the link between mobile usage and issues like stress, depression, and low self-esteem.
- 4) Participants will be encouraged to practice balanced use of technology and reduce unnecessary screen time.
- 5) Individuals may start monitoring and controlling their mobile usage, leading to improved daily routines and productivity.

Photo:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No 5

Date : 07/1/2026

Title of Programme: Curriculum Activity: Field Visit

Collaboration with: - Assi Ashadeep Special School (MR) Amravati

Duration: 11:00 am to 2:00 pm

Coordinator: Prof. Vaishali K Shelke (HOD)

Audience: All BA III students

Objectives of the programme:

1. To gain practical exposure to real-life educational settings and understand how schools' function.
2. To understand student behavior and learning patterns in a natural environment.
3. To apply theoretical knowledge of and education in a practical situation.
4. To develop observation and interaction skills among students.
5. To encourage interest in educational and child psychology fields.

Proceedings (Abstract) 100 words:

The field visit to Assi Ashadeep Special School was organized to provide practical exposure to students in the field of Psychology. During the visit, students observed classroom teaching methods, student behavior, and teacher-student interactions. The school environment was well-structured and supportive for learning. Teachers used effective communication and engaging techniques to maintain students' interest. The visit helped students understand the application of theoretical concepts in real-life situations. It also enhanced observation and interaction skills. Overall, the visit was informative and enriching, giving valuable insights into the functioning of a school and the psychological aspects of learning and development. This field visit was successfully conducted by Sharad Mankar and Ashwini Bondre.

Outcomes of the Program:

- 1) Students gained real-life exposure to school functioning and developed a better understanding of the educational environment.
- 2) Participants were able to observe and understand different student behaviors and learning patterns in a natural setting.
- 3) Students successfully connected theoretical concepts of Psychology and education with practical experiences.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- 4) Observation, communication, and interaction skills among students were significantly improved.
- 5) The visit motivated students to explore educational and child psychology as potential areas for study and career.

Photo:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No 6

Date: 04/01/2026 to 11/01/2026

Title of Programme: Curriculum Activity: OJT/Internship

Collaboration with: - Baba De-addiction Rehabilitation Center and Manas Clinic, Amravati

Duration: every day 12:00 to 5:00 pm

Coordinator/In charge: Rajeshri Bramhne and Sharad Mankar

Audience: Some BA III students and all MA I students

Objectives of the programme:

- 1) To gain practical exposure to real-life educational settings and understand how schools function.
- 2) To develop essential skills such as observation, communication, counseling basics, and problem-solving.
- 3) To gain exposure to different psychological tools, techniques, and assessments.
- 4) To prepare students for future careers and enhance employability in psychology-related fields.
- 5) To encourage interest in Clinical Psychology fields.

Proceedings (Abstract) 100 words:

In the academic session for the first time 2025-26, BA III students (17 students) completed a 30-hour OJT by visiting mental health clinics located in cities such as Amravati, Nagpur, and Mumbai. The remaining BA III students completed their internship along with MA I students by visiting Baba De-addiction Rehabilitation Center and Manas Clinic. This OJT/Internship provided students with valuable practical exposure in the field of clinical Psychology. Students actively observed counseling sessions, patient interactions, and basic assessment procedures under professional supervision. They demonstrated keen interest, discipline, and willingness to learn throughout the internship. The experience helped them enhance their communication, observation, and interpersonal skills. Students also developed an understanding of ethical practices and confidentiality in clinical settings. Overall, the internship was successfully completed and proved to be highly beneficial in bridging theoretical knowledge with practical application.

Outcomes of the Programme:

1. Students gained real-life exposure to educational and clinical settings, improving their understanding of how such institutions function.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

2. Students became aware of various psychological tools, techniques, and assessment methods used in practice.
3. The experience helped students prepare for future careers and improved their employability in Psychology-related fields.
4. Students showed greater interest and motivation to explore Clinical Psychology as a career option.
5. Participants gained confidence and developed a professional approach while dealing with real-life situations.

phone:

Activity No. 7

Date: 17/04/2026

Title of Programme: Farewell Programme

Collaboration with: -

Duration: 11:00 am to 5:00 pm

Coordinator/In charge: Prof. V. K. Shelke

Audience: Some MA II students and MA I students

Objectives of the programme:

1. To thank teachers, mentors, and the institution for their guidance, support, and knowledge throughout the academic journey.
2. To bid farewell to graduating students with respect, appreciation, and good wishes for their future careers.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

3. To recall and cherish shared experiences, achievements, and moments spent together during the course.
4. To reinforce relationships between juniors, seniors, and faculty members, creating lasting connections.
5. To make the shift from student life to professional life memorable and meaningful.

Proceedings (Abstract) 100 words:

On 17/04/2026, a farewell program was organized in the Department of Psychology by the MA I students for the MA II students. The program was presided over by the Honorable Director, Dr. Satish Malode, as the Chief Guest. The event was attended by the Head of the Department, Prof. Vaishali Shelke, the Board of Studies in-charge Dr. Sumedha Jadhav, along with all teaching and non-teaching staff and postgraduate students of the department. The program began with the lighting of the lamp and offering garlands and flowers to Goddess Saraswati. After that, the Head of the Department guided and addressed the students. In the presidential address, Dr. Satish Malode also shared his valuable guidance with the students. Following the formal session, all the dignitaries enjoyed the meal. Later, the MA I students presented gifts to the MA II students and organized various activities for them. Students from MA II, including Komal Mondhe, Achal Tayade, Aditya Pund, Radhika Khadke, Vaishnavi Dhadange, Sameer Sawai and Kalyani Gavande, expressed their thoughts and experiences. The program concluded with a vote of thanks delivered by Pallavi Charjan. All the assistant professors of the department contributed to the successful organization of the event.

Outcomes of the Programme:

1. Students develop a sense of gratitude and respect towards teachers, mentors, and the institution for their continuous guidance and support.
2. Graduating students feel valued, motivated, and emotionally prepared to step into their future careers with confidence.
3. Students are able to reflect on and appreciate their academic journey, strengthening their emotional connection with their peers and institution.
4. Stronger bonds and networking are created among juniors, seniors, and faculty, which can be beneficial for future academic and professional collaboration.
5. The transition from student life to professional life becomes smoother, more meaningful, and memorable, leaving a positive and lasting impression on students.

Photo:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Department: Philosophy

	Activity No 1
Date	दि.21/08/26
Title of Program	इंडक्शन कार्यक्रम : दि.21/08/26
Collaboration with	Dept of Political Science., Economics, History, Psychology
Duration	03 Hrs
Convener	All HOD
Co-Ordinator	डॉ.सुनील इंगळे

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Audience /Participants	200
Objectives of the program	१) अभ्यासक्रमातील बदल समजावून देणे २) नव्या संधी ची उपलब्धता सांगणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	आंतरविद्याशाखीय उपक्रमाचा भाग म्हणून नवप्रवेशित पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरण (इंडक्शन) कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.कार्यक्रमाच्या आरंभी मा.संचालक डॉ.सतीश माळोदे व डॉ.मंगेश शेळके यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.प्रारंभी डॉ. मंगेश शेळके यांनी संस्थेच्या गौरवशाली इतिहासची माहिती विद्यार्थ्यांना दिली.हा कार्यक्रम तत्वज्ञान, इतिहास,अर्थशास्त्र,राज्यशास्त्र व मानसशास्त्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आला .या कार्यक्रमात विविध विषयांचे अभ्यासक्रम,ग्रंथालय याबाबत माहिती डॉ.सुनील इंगळे यांनी तर डॉ.लक्ष्मण म्हस्के यांनी गुणदान पद्धती,परीक्षा पद्धती याविषयी माहिती दिली .संशोधन प्रकल्प याबाबत नवीन बदलाबाबत प्रा.श्रीनिवास सातभाई यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ.सुनील इंगळे यांनी तर सूत्र संचालन डॉ.सुमेधा जाधव यांनी केले. प्रभारी इतिहास विभाग प्रमुख डॉ.नलिनी टेंभेकर यांनी आभार व्यक्त केले.या कार्यक्रमास तत्वज्ञान विभागातील सर्व प्राध्यापक उपस्थित होते.
Outcomes of the program	१) संशोधन प्रकल्प व क्षेत्रीय प्रकल्प याबद्दल मार्गदर्शन मिळाले

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

क्षणचित्रे	शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त) समाजविज्ञान विभागाद्वारे पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांकरिता इंडक्शन कार्यक्रम संपन्न मातोश्री गोरामबाई युंढे अंनूदानित आदिवासी आश्रमशाळा भातकुली येथे बेल बनावो स्पर्धा कार्यक्रम संपन्न
	Activity No 2
Date	३० सप्टेंबर २०२५
Title of Program	तत्वज्ञान अध्ययन मंडळ उद्घाटन
Collaboration with	Dept of Pol.Sci, Economics & History
Duration	Three Hour
Convener	All HoD
Co-Ordinator	विभाग प्रमुख डॉ. सुमेरु गोंडाने
Audience /Participants	200
Objectives of the program	१) आंतरविद्याशाखीय अभ्यासपूरक उपक्रम राबविणे २) विद्यार्थी कार्यकारिणी मंडळ स्थापन करणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	आंतरविद्याशाखीय उपक्रमाचा एक भाग म्हणून शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या मुख्य सभागृहात तत्वज्ञान, इतिहास, राज्यशास्त्र व अर्थशास्त्र विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने दि.३० सप्टेंबर २०२५ रोजी अध्ययन उद्घाटन या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले..प्रारंभी प्रमुख पाहुणे व अध्यक्ष यांच्या हस्ते संत गाडगे बाबा

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

	यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करण्यात आला.कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ.सुनील इंगळे यांनी केले या क्रयक्रामास प्रा.डॉ.विश्वनाथ बीटे (वरिष्ठ प्राध्यापक ,इंग्रजी विभाग ,) हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. "नवीन शैक्षणिक धोरण व इतिहास" विषयातील स्पर्धा परीक्षा, पर्यटन, संशोधन, प्राध्यापक, पुरातत्व इ.विविध क्षेत्रातील संधी यावर प्रा.डॉ.विश्वनाथ बीटे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. नवीन शैक्षणिक धोरण व सामाजिक शास्त्रे विषयातील विविध संधी या विषयावर बोलताना या विषयात असलेल्या उपलब्ध संधीबाबत मार्गदर्शन केले.ज्ञान व शहाणपण यातील फरक ओळखून आपली वाटचाल करा,मनातील न्यूनगंड काढून प्रश्न विचारण्याचे धैर्य दाखवा असा सल्ला त्यांनी दिला याच कार्यक्रमात अध्ययन मंडळाची कार्यकारिणी अध्ययन मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक उदय कुमार टेंभरे यांनी जाहीर केली.प्रमुख पाहुण्यांच्या हस्ते कार्यकारिणी सदस्यांचा सत्कार करण्यात आला. अध्यक्षीय समारोप मा.संचालक यांनी केला विभाग प्रमुख सुमेरु गोंडाणे, अभ्यास मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक उदय कुमार टेंभरे तत्वज्ञान अभ्यास मंडळाची कार्यकारणी तसेच तत्वज्ञान विभागातील पदवी व पदव्युत्तर वर्गाचे विद्यार्थी उपस्थित होते, राष्ट्रगीताने कार्यक्रमाची सांगता झाली.
Outcomes of the program	नव्या वाटा व अभ्यासक्रम यांची सांगड कशी घालावी याचे मार्गदर्शन मिळाले

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

क्षणचित्रे	
	Activity No 3
Date	दि.12/02/26
Title of Program	Carrier Guidance
Collaboration with	-
Duration	1.30 Hrs
Convener	HOD
Co-Ordinator	प्राध्यापक उदय कुमार टेंभरे
Audience /Participants	07
Objectives of the program	- विद्यार्थ्यांना तत्त्वज्ञानाची प्रासंगिकता आणि त्याचे दैनंदिन जीवनातील महत्त्व समजावून सांगणे. - तत्त्वज्ञानाच्या अध्ययनातून मिळणाऱ्या कौशल्यांचा करिअरमध्ये कसा उपयोग होतो हे स्पष्ट करणे
Proceedings (Abstract) (100 words)	तत्त्वज्ञान विभागाद्वारे बीए भाग एकच्या विद्यार्थ्यांकरिता 'तत्त्वज्ञानाची प्रासंगिकता आणि करिअरमध्ये त्याची उपयुक्तता' या विषयावर विभागातील प्राध्यापक उदय कुमार टेंभरे यांनी व्याख्यान

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

	दिले तत्पूर्वी विभाग प्रमुख डॉ. सुमेरू गोंडाणे यांनी सदर कार्यक्रमाची भूमिका स्पष्ट केली. आपल्या व्याख्यानात प्राध्यापक उदय कुमार टेंबरे असे म्हणाले की, तत्त्वज्ञान केवळ सैद्धांतिक नसून दैनंदिन जीवनातही अत्यंत उपयुक्त आहे, हे स्पष्ट करण्यात आले. तत्त्वज्ञान मनुष्याला विचार करण्याची सखोल पद्धत शिकवते, ज्यामुळे तो योग्य निर्णय घेऊ शकतो आणि समस्यांचे तर्कशुद्ध निराकरण करू शकतो. व्याख्यानात तत्त्वज्ञानाच्या विविध शाखांचा-जसे की नीतिशास्त्र, तर्कशास्त्र आणि तत्त्वमीमांसा-उल्लेख करून त्यांच्या व्यावहारिक उपयोगांची माहिती देण्यात आली. नीतिशास्त्रामुळे व्यक्तीमध्ये योग्य-अयोग्य याचा विवेक विकसित होतो, तर तर्कशास्त्रामुळे विचारसरणी अधिक स्पष्ट आणि सुसंगत बनते. त्यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये विश्लेषणात्मक कौशल्य, संवादकौशल्य आणि सर्जनशीलता वाढते. करिअरच्या दृष्टीने तत्त्वज्ञानाचा उपयोग विविध क्षेत्रांत होऊ शकतो, हेही व्याख्यानात सांगण्यात आले. शिक्षण, पत्रकारिता, कायदा, प्रशासन, सामाजिक कार्य आणि व्यवस्थापन या क्षेत्रांत तत्त्वज्ञानाचे ज्ञान उपयुक्त ठरते. तत्त्वज्ञान शिकलेल्या व्यक्तीला समस्यांकडे व्यापक दृष्टीकोनातून पाहता येते आणि तो अधिक संवेदनशील व जबाबदार नागरिक बनतो.
Outcomes of the program	१) विद्यार्थ्यांना तर्कशक्ती, विश्लेषण क्षमता योग्य निर्णय घेण्याची क्षमता आणि करिअर संधींबद्दल मार्गदर्शन मिळाले.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

क्षणचित्रे

Department: Sanskrit

Activity No 1

Date (दिनांक) - 23/08/2025

Title of programme (शीर्षक) - Sanskrit Day 2025 and Induction Program

Collaboration with (सह सहकार्य) - no

Duration (कालावधी) - One Day

Convener (निर्मात्रक) - Sanskrit Department

Co-Ordinator (समन्वयक)- Shri Pranveer Patil

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी)- Students and Professors

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

- The Mutual Relationship between the Sanskrit and Avestan Languages.
- To instill motivation for the Sanskrit language in students.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) -

Sanskrit Abhyas Mandal was inaugurated on 23 August 2025 in the Sanskrit Department of the Government Vidarbha Knowledge Science Institute and an induction program was organized for the postgraduate students of the Sanskrit Department. The program was organized

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

in an innovative manner in an organization that effectively implements the National Educational Policy 2020.

Correlation between Sanskrit language and Avesta language was said by Dr. Mohammad Asif head of the Urdu and Persian Department. The Vedas and Avesta texts in Sanskrit, which are important in the Indian knowledge tradition and are based on the same language and similarities between the two ancient texts. After the program, the students of postgraduate class of Sanskrit Department were given information about the curriculum prepared as per the outline of National Educational Policy 2020. Also, information was given regarding the facilities available in the institution. On this occasion, information was given about the scholarships available for the study of Sanskrit, the program was completed with inspired by the inspiration to study the Indian knowledge tradition in this institution.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

Students inspired by the inspiration to study the Indian knowledge tradition in this institution.

Geotag Photo

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेच्या (स्वायत्त) संस्कृत विभागात इंडक्शन कार्यक्रम संपन्न

अमरावती दि. २८ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या संस्कृत विभागात दिनांक २३ ऑगस्ट २०२५ रोजी संस्कृत सप्ताहाच्या निमित्ताने संस्कृत अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन करण्यात आले आणि संस्कृत विभागातील पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरण कार्यक्रमही आयोजित करण्यात आला.

सदर कार्यक्रम राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची प्रभावी अंमलबजावणी करणाऱ्या संस्थेमध्ये अभिनव पद्धतीने आयोजित करण्यात आला. संस्कृत भाषा आणि अवेस्ता भाषा यातील सहसंबंध संस्थेच्या उर्दू आणि पर्शियन विभागाचे विभागप्रमुख डॉ.मोहम्मद आसिफ यांनी उलगडून दाखवला. भारतीय ज्ञान परंपरेमध्ये महत्त्वपूर्ण असणाऱ्या एकाच भाषा कुळातील असणाऱ्या संस्कृतातील वेद आणि अवेस्ता ग्रंथ या दोन प्राचीन

ग्रंथातील साधर्म्य लक्षात आले.

विद्यार्थ्यांच्या मनात भाषाविषयक अभ्यासाची प्रेरणा वृद्धिंगत करण्याचा मानस ठेऊन आयोजित करण्यात आलेल्या या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान संस्थेच्या संस्कृत विभागाचे विभागप्रमुख डॉ.ओमकुमार टोम्पे यांनी भूषविले. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक

संस्कृत अध्ययन मंडळाचे प्रभारी प्राध्यापक श्री.प्रणवीर पाटील यांनी केले. संस्कृत अध्ययन मंडळाची अध्यक्ष म्हणून कु.निराली होले हिची निवड करण्यात आली.या प्रसंगी कार्यकारिणी सदस्यांचे स्वागत मा.विभाग प्रमुखांच्या हस्ते करण्यात आले.या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ.रूपाली कवीश्वर यांनी केले.

कार्यक्रमाच्या यशस्वी आयोजनामध्ये डॉ.भगवान पंडा यांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली.सदर कार्यक्रमात इंग्रजी विभागाचे डॉ.संतोष माहोलकर आणि उर्दू विभागाच्या डॉ.नूजहत मॅडम आवर्जून उपस्थित होते.

या कार्यक्रम मानंतर संस्कृत विभागातील पदव्युत्तर वर्गाच्या विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०च्या आराखड्यानुसार तयार केलेल्या अभ्यासक्रमाची माहिती देण्यात आली.तसेच संस्थेमध्ये असणाऱ्या सोयीसुविधांबाबतही माहिती देण्यात आली.याप्रसंगी संस्कृतच्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शिष्यवृत्तीसंदर्भातही माहिती दिली गेली.

शंभरी पूर्ण केलेल्या या अग्रगण्य संस्थेमध्ये भारतीय ज्ञान परंपरेचे अध्ययन करण्याच्या अंतः प्रेरणेने प्रेरित होऊन हा कार्यक्रम संपन्न झाला.

Department: Statistics

Activity No. 1

Date: 25th August 2025

Title of Programme: Induction Programme for Postgraduate Students

Collaboration with: Statistical Society

Duration: One-Day Program

Convener: Dr Neeta Andure.

Head, Department of Statistics

Co-Ordinator: Incharge of Statistical Society

Audience / Participants:

- All MSc Part I & Part II students
- Complete Statistics Department faculty & staff

Objectives of the Program:

- 1) To familiarise students with the NEP curriculum
- 2) Information about departmental activities throughout the year
- 3) Explanation of examination pattern & evaluation process under NEP

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Proceedings (Abstract): Dr Neeta Andure (Chairperson) & Dr Durgesh Borse (Chief Speaker) of this program. Dr. Durgesh Borse guided students on 'Skills in English and career opportunities' with his focus mainly on English skills for competitive exams (MPSC/UPSC/NET/SET), digital dieting, and career opportunities. Chairperson of the program and head of the department Dr Neeta Andure guided students on NEP curriculum, departmental activities, examination system. In the second half Campus tour was organised to make students aware of facilities available in campus. This tour included Central Library & well-equipped Computer Lab. Information related to library and computer lab was given by Librarian Dr. Kishorsingh Chungde. In this activity M.Sc. Part I & II students and faculty participated actively. Ms. Puja Bhande introduced guests; Ms Dhanashri Mahalle proposed a vote of thanks.

Outcomes of the Program:

- 1) Students familiarised with the NEP syllabus & examination pattern
- 2) Skills in English, Career guidance for competitive exams & govt. jobs received
- 3) Library & campus facilities introduced to freshers
- 4) Departmental activities calendar shared with students
- 5) Strong student-faculty interaction established

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 2

Date: 23rd September 2025

Title of Programme: Inauguration of Statistical Society 2025-26

Collaboration with: Department of Statistics & External Dignitaries

Duration: One-Day Program

Convener: Dr Neeta Andure

Head, Department of Statistics

Co-Ordinator: Ms Puja Bhande

President, Statistical Society

Audience / Participants

- MSc Part I & II Students
- All Statistics Department Faculty & Staff
- Chief Guests & Dignitaries

Objectives of the Program :

- 1) Formal inauguration of Statistical Society 2025-26
- 2) Career guidance in modern statistical tools (R, Python, Actuarial Science)
- 3) Recognise outstanding alumni achievements
- 4) Poster Competition for B.Sc. III students on the Topic "Demographic Analysis using different factors"
- 5) Essay competition organised on the occasion of birth Anniversary of Dr C. R. Rao for B.Sc. I students on the topic "Indian Statistician' To make Students aware of the work well known statisticians
- 6) Plan of year-long departmental activities

Proceedings (Abstract) (100 words):

Statistics Society 2025-26 was inaugurated by Dr Abhay Khamborkar (Joint Director), Mr Nitin Deshmukh (RSO), and Dr Satish Malode (Director). Dr Neeta Andure presented proposed plan of departmental activities. Dr. Abhay Khamborkar Joint Director Amravati Division stated that students should acquire software skills to get jobs. In this program Alumni of the department were felicitated for their outstanding achievement Akash Lanjewar (Planning Officer Govt. of Maharashtra), Shreya Dhande, Sheetal Nitnavare (SET Pass). Mr. Nitin Deshmukh guest of honour who is also alumni of the department, Regional Statistical Officer in MSRTC Also expressed his views and stated that students have various job opportunities in fields like

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Actuarial Statistics. Winners of Essay Competition Payal Partake-I, Samidha Chaudhary-II, Maseera Jawed Masoori -III, and winners of Poster Competition Chanchal Khade-I, Prachi Yerne-II, Anuya Matikhayeand Kasturi Mudholkar-III were given prizes in the form of Motivational books. President of Statistical Society 25-26 Puja Bhande conducted the program and Humanshi Gabhane, proposed a vote of thanks.

Outcomes of the Program:

- 1) Statistical society successfully inaugurated for 2025-26
- 2) Students guided for different career opportunities in Statistics
- 3) The achievements of notable alumni were recognised and appreciated inspiring current students
- 4) Students were sensitized to the significant contribution made by Indian Statistician.
- 5) Year-long activity calendar planned and shared.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 3

Date :8/10/2025

Title of Programme: "Career opportunities in Statistics through Competitive Examination"

Collaboration with: Statistical Society

Speaker: Mr. Aakash Lanjewar (Planning Officer)

Duration: one-day programme

Convener: Dr Neeta Andure.

Head, Department of Statistics

Co-Ordinator: Incharge of Statistical Society

Audience / Participants:

- All MSc Part I & Part II students
- All B. Sc. I and II, III students
- Complete Statistics Department faculty & staff

Objectives of the Program:

- 1) Comprehensive preparation for UPSC ISS, SSC Statistical Investigator, RBI Grade B (Stats)
- 2) Mastery of advanced statistical techniques required in competitive examinations

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

3) Exam strategy development - Paper-wise solving techniques, time management

4) Career progression mapping from JSO → ISS Officer → Director (Statistics)

Proceedings (Abstract): "Career Opportunities in Statistics through Competitive Examination" lecture was delivered by Mr Aakash Lanjewar, selected as a Planning Officer Govt. Of Maharashtra. He comprehensively covered key opportunities in the statistics domain, including UPSC Indian Statistical Service (ISS), SSC Statistical Investigator Grade-II, RBI Grade B (Statistics), Junior Statistical Officer (JSO), and state-level statistical positions. Mr. Lanjewar shared smart preparation strategies emphasising minimum time investment through focused study plans, selective topic coverage, and high-yield mock tests. Students actively participated by posing questions on exam patterns, cutoff trends, and interview preparation. Programme professionally hosted by President of Statistical Society Pooja Bhande with a vote of thanks by Secretary Amit Jambhulkar.

Outcomes of the Program:

- 1) Career awareness in government statistical services
- 2) Career guidance for competitive exams & govt. jobs received
- 3) Active Learning Experience.
- 4) Exam Intelligence Gained: Cutoff prediction strategies - Question selection techniques under time pressure - Interview preparation roadmap

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 4

Date: 17th February 2026

Title of Programme: "How to Write a Research Project" Expert Lecture

Collaboration with: Statistical Society & PGTD, SGBAU Amravati

Duration: One-Day Lecture Session

Convener: Dr Neeta Andure

Head, Department of Statistics

Co-Ordinator: Incharge of Statistical Society

Audience / Participants:

- Undergraduate & Postgraduate Statistics students (GVISH)
- PG Students from SGBAU Amravati

Objectives of the Program:

- 1) Develop a scientific research mindset among UG/PG students
- 2) Technical guidance on research project writing
- 3) Understand NEP 2020 research requirements
- 4) Learn statistical analysis in research
- 5) Awareness about Plagiarism & Copyright issues, indexation and citation.

Proceedings (Abstract) (100 words):

Lecture on the topic "How to Write a Research Project" delivered by **Dr. Rajesh Singh**, Senior Professor & HOD PGTD, SGBAU Amravati. Dr. Neeta Andure highlighted the research importance under NEP 2020. Dr. Singh covered research planning, statistical analysis, methodology, project vs thesis differences, citation styles, references writing, plagiarism & copyright. An interactive Q&A session was held. Anchored by Ms. Kasturi Mudholkar. Vote of thanks by Ms. Riya Deshmukh. UG/PG Statistics students from GVISH & SGBAU participated actively.

Outcomes of the Program:

- 1) Students gained technical knowledge of research project writing
- 2) Learned statistical analysis applications in research
- 3) Understood NEP research requirements clearly
- 4) Plagiarism & Copyright awareness created
- 5) Citation & Reference writing skills developed
- 6) Research confidence boosted among students
- 7) Strong SGBAU-GVISH academic collaboration established

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 5

Date:

Title of Programme: Educational Visit to District Statistical Office, Amravati

Collaboration with: District Statistical Office, Amravati under Directorate of Economics & Statistics, Maharashtra Government

Duration: One Day Educational Visit

Convener: Dr Neeta Andure, Head, Department of Statistics

Co-Ordinator: In charge of Statistical Society

Audience / Participants: Undergraduate Statistics students and Clock-hour basis faculty members

Objectives of the Program:

- 1) Demonstrate practical applications of Statistics in government departments
- 2) Understand data collection, sampling, and analysis for government schemes
- 3) Role of Statistics in planning, implementation, and evaluation of development programs
- 4) Develop a research-oriented, practical mindset among students
- 5) Industry exposure to statistical operations

Proceedings (Abstract):

Educational visit organised by the Statistics department to the District Statistical Office, Amravati. Ms. Ketki Dharmare (Deputy Director) explained data collection, survey methods,

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

sampling techniques, computer analysis, and statistical reporting. Covered Census, national/state surveys, data management systems, and policy decision-making. Demonstrated government scheme planning/evaluation through Statistics. Students actively participated in an interactive Q&A session.

Outcomes of the Program:

- 1) Students gained practical insight into government statistical operations
- 2) Learned data collection & sampling techniques used in official surveys
- 3) Understood Census & national surveys processes
- 4) Policy-making role of Statistics clarified
- 5) Research mindset developed through real-world exposure
- 6) Career awareness in government statistical services
- 7) Department-government office bond established

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 6

Date: 17-18 March 2026

Title of Programme: Two-Day Skill-Based Workshop on "Computational Statistics with Python"

Collaboration with: Department of Computer Science and Library department

Duration: Two Days (17-18 March 2026)

Convener: Dr Neeta Andure, Head, Department of Statistics

Co-Ordinator: Mr Sumedh Dhariya, Head, Computer Science Department

Audience / Participants: UG & PG Statistics and Computer Science students

Objectives of the Program:

- 1) Hands-on training in Python for computational statistics
- 2) Data visualisation and Machine Learning skills development
- 3) NEP 2020 skill-based learning implementation
- 4) Interdisciplinary collaboration between Statistics & Computer Science
- 5) Practical project analysis using Python tools

Proceedings (Abstract):

Two-day Skill-Based Workshop on "Computational Statistics with Python" in the CET Lab of Central Library.

Day 1: Inaugurated by Director Dr. Satish Malode & guest of honour Dr. Pratibha Bhojjar, Director Pre-IAS Centre). Resource Person Mr. Milind Meshram, Assistant Professor Department of Computer Science GVISH taught Core Python and related skills, Ms. Monika Shekhar covered functions, modules, Exception handling in Python.

Day 2: On the second day, "Data Visualisation & ML Algorithms (Supervised/Unsupervised learning)" with hands-on training and practice was given to the students. For the valedictory function Honourable Director Dr. Satish Malode and Dr. Santosh Pawar Head Zoology Department were present. Certificates distributed.

Outcomes of the Program:

- 1) Students mastered Python programming for statistics
- 2) Gained data visualisation skills (Matplotlib, Seaborn)
- 3) Learned Machine Learning algorithms with hands-on practice
- 4) Interdisciplinary skills developed (Stats + CS)
- 5) NEP skill-based learning objectives achieved
- 6) Project-ready computational skills acquired
- 7) Certificates provided to all participants

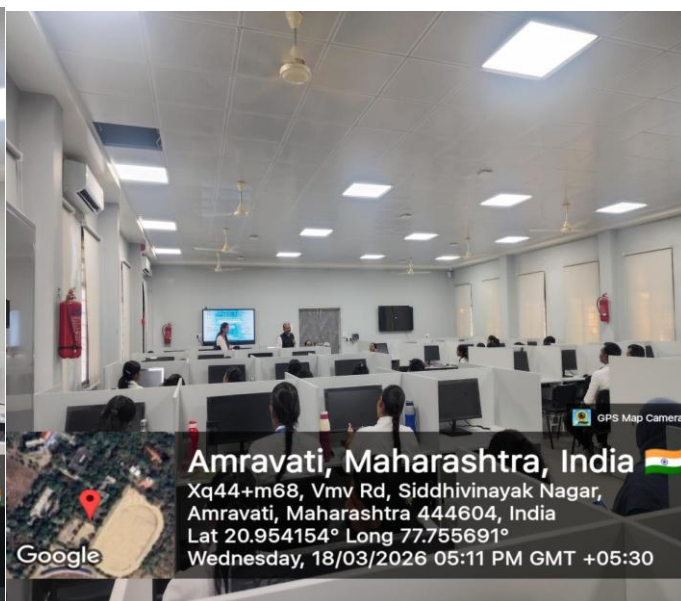

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Department: UG First Year

Date (दिनांक) - 13.08.2025

Title of programme (शीर्षक) - Induction Program for UG FY (NEP) Students

Collaboration with (सह सहकार्य) - IQAC, GVISH, Amravati

Duration (कालावधी) - 01 day

Convener (निर्मात्रक) - Dr. M.E. Shelke, IQAC Coordinator

Co-Ordinator (समन्वयक)- Dr. Y.A. Gadhikar, UG FY coordinator

Audience / Participants (प्रेक्षक / सहभागी)- Students of UG FY

Objectives of the program (कार्यक्रमाची उद्दिष्टे) -

1. To know about culture of institute,
2. To familiarize to the various department of the institute.
3. To know about the Mentor-mentee scheme, NEP teaching and examination scheme, various scholarship scheme.

Proceedings (Abstract) (100 words) (थोडक्यात माहिती) -

On Aug ,13,2025 Government Vidarbha Institute of Science and Humanities Amravati arranged the vibrant and informative induction program for the students of undergraduate first year BA and BSc.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

The event was designed to acclimate new students to the campus life and get knowledge about various academy courses, staff of the college and other activities that are carried out throughout the year.

Dr. Yashashree A. Gadhikar, UG coordinator, gave welcome address and briefed about induction program and explained Mentor-mentee scheme for the first year UG student. Director, Dr. Subodh Bhandarkar welcomed the first year students and emphasize the institutional commitment in academic excellence and personal growth. Senior faculty member Dr. S.P. Yawale, head Department of Physics motivated students by his speech. Dr. S. S. Kumar, brief the students about the credits system and NEP teaching and examination scheme. IQAC coordinator Dr Mangesh Shelke addressed the students by briefing about academic activities and best practices of the institutions.

Dr. Asif Mohammed explained the students about ABC-ID and how to get register for getting ABC ID number. Dr. Sunil Ingle and Dr Milind Kale briefed about NCC and NSS and activities carried out throughout the year respectively.

Dr. K. A. Maske elaborated about the sports facilities, that are provided to FY students. Dr. S. B. Mohod and Dr. K. R. Chungde, from the Department of Music and Library respectively, narrated the students about Youth festival of university and college facilities that are provided by the library. Dr. K.H. Wasnik, in-charge of scholarship committee and Smt. Dudhe, gave information about various scholarship that are given to students by Government of Maharashtra and others.

All the Heads of Department typically highlighted their department's activities, achievements, and initiatives. They presented information about merit students, discussing their academic excellence and contributions. They also informed about number of successful students in NET SET, GATE examination during last three years and also Merit students of their department. They provided details on importance of their own subject in future career development of students. Lastly, Dr. Sunil Ingale, from Department of Political Science proposed vote of thanks.

Outcomes of the program (कार्यक्रमाचे परिणाम) -

Students were familiarized with their department/program of study/laboratories and other facilities. Besides, this induction program will help them differentiate between college life and school life along with career prospects offered by specific courses.

शा.वि.ज्ञा.वि.संस्थेतील (स्वायत्त) प्रथम वर्ष पदवीच्या विद्यार्थ्यांकरिता इंडक्शन संपन्न

अमरावती दि. १४ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था, अमरावती येथील एनईपी-२०२० अंतर्गत शैक्षणिक सत्र २०२५-२६ मध्ये बीए व बीएससी प्रथम वर्ष या वर्गांना प्रवेशित विद्यार्थ्यांसाठी संस्थेच्या मुख्य सभागृहामध्ये संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे आणि आयक्यूएसी समन्वयक डॉ.मंगेश शेळके यांच्या मार्गदर्शनात व इंडक्शनची समन्वयक डॉ. सुनील इंगळे यांच्या नेतृत्वात बुधवार, दिनांक: १३/८/२५ रोजी दुपारी १२:१५ ते २:१५ यावेळेत इंडक्शन कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. बी.एससी प्रथम वर्ष व बी.ए.प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना नवीन शैक्षणिक धोरणानुसार अभ्यासक्रमाची ओळख करून देणे, संस्थेमध्ये या विद्यार्थ्यांकरिता वर्षभरात राबविण्यात येणाऱ्या विविध उपक्रमांची व व संस्थेबद्दल सविस्तर माहिती करून देणे, तसेच परीक्षा पद्धती बाबत माहिती देणे हा उद्देश ह्या कार्यक्रमाच्या आयोजनामागे होता. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक करताना बीए व बीएससी भाग एक, २०२५-२६ या प्रवेश समितीचे प्रभारी प्राध्यापक तथा रसायनशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ.सुबोध भांडारकर यांनी संस्थेचा शताब्दीचा गौरवशाली

इतिहास, नेटसेटचा उत्कृष्ट निकाल इत्यादी बाबत माहिती दिली. संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे यांनी आपल्या भाषणामध्ये संस्थेची परंपरा, विद्यार्थ्यांच्या संदर्भातील नियमावली, संस्थेमध्ये विद्यार्थ्यांकरिता उपलब्ध विविध सुविधा, विद्यार्थ्यांच्या शिस्तीचे नियम इत्यादी बाबत सविस्तर माहिती दिली. आयक्यूएसीचे समन्वयक डॉ. मंगेश शेळके यांनी विद्यार्थ्यांकरिता संस्थेद्वारे शैक्षणिक वर्षामध्ये विविध शैक्षणिक व विद्यार्थी पूरक उपक्रमाबद्दल माहिती दिली. भूगोल विषयाचे प्राध्यापक डॉ. शिवानंद कुमार यांनी बीए भाग एक व बीएससी भाग एक च्या विद्यार्थ्यांकरिता एनईपी अंतर्गत दिल्या जाणाऱ्या विविध विषयांच्या क्रेडिटबद्दल तसेच परीक्षा पद्धती बद्दल सविस्तर माहिती दिली. उर्दू विभागप्रमुख डॉ.मोहम्मद आसिफ

यांनी अकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटचे महत्त्व तसेच त्याला लॉगिन करण्याची पद्धत याबद्दल सविस्तर माहिती त्यानंतर एनसीसी अधिकारी लेफ्टनंट प्रणवीर पाटील यांनी एनसीसी प्रथम वर्ष प्रवेश व त्याचे फायदे याबद्दल सविस्तर माहिती दिली. एनएसएस कार्यक्रमाधिकारी डॉ.अशोक नवले यांनी एनएसएस प्रथम वर्ष प्रवेश व त्याचे फायदे याबद्दल सविस्तर माहिती दिली. शारीरिक शिक्षण विभाग प्रमुख डॉ.काशिनाथ मस्के यांनी संस्थेतील विस्तीर्ण मैदाने, अत्याधुनिक जिमखाना, बॅडमिंटन हॉल, टेबल टेनिस व विविध खेळांची सुविधा असलेली मैदाने याबद्दल सविस्तर माहिती ग्रंथपाल डॉ. किशोर चुंगडे यांनी ग्रंथालयातील ग्रंथसंपदा, संदर्भ ग्रंथ, संगणक कक्ष, विस्तीर्ण व अत्याधुनिक सुविधायुक्त मुली व मुलांकरिता

स्वतंत्र असे वाचन कक्ष याबद्दल सविस्तर माहिती दिली. राज्यशास्त्र विभागातील प्राध्यापक डॉक्टर के.एच.वासनिक यांनी केंद्र व राज्य शासनाद्वारे अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग, अल्पसंख्यांक या विद्यार्थ्यांकरिता राबविण्यात येणाऱ्या विविध शिष्यवृत्ती व त्यांच्या पात्रतेबद्दल सविस्तर माहिती दिली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन व आभारप्रदर्शन डॉ.सुनील इंगळे यांनी केले. या इंडक्शन करिता सर्व विभाग प्रमुख व प्रथम वर्षाला शिकविणारे सर्व प्राध्यापक तसेच या वर्गाचे विद्यार्थी मोठ्या उपस्थित होते. कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रीयताने करण्यात आली. इंडक्शनच्या यशस्वीतेकरिता तांत्रिक समितीचे डॉ. विष्णू भोसले व डॉ.तुळशीराम दडमल, प्रभारी प्रबंधक श्री. कैलास देवकर, एनसीसी छत्र यांनी विशेष मेहनत घेतली.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Department: Zoology

Activity No. 1

Date: 25th August 2025

Title of Programme: Induction Programme for PG students.

Collaboration with: --

Duration: One day

Convener: Dr. Varsha Zade, HOD Zoology

Coordinator: Dr. U.S. Deshmukh and Dr. P.S. Deshmukh

Audience / participants: Students of PG

Objectives of the programme:

- i. **Orientation to the Institution:** To familiarize students with the university's vision, mission, policies, academic structure, and available facilities.
 - ii. **Understanding Programme Structure:** To explain curriculum design, credit systems, research expectations, evaluation methods, and academic regulations.
 - iii. **Research Awareness and Skills Introduction:** To introduce students to research methodology, ethics, publication practices, and use of digital academic resources.
 - iv. **Support System and Professional Development Awareness:** To inform students about mentorship systems, libraries, laboratories, student services, career guidance, and well-being support.
- 1. Proceedings (Abstract):** The Department of Zoology, organized an induction program on 25th August 2025 for the newly admitted first-year postgraduate students. The purpose of this program was to introduce the M.Sc. first-year students to the curriculum as per the new education policy, to provide information about the various activities conducted throughout the year in the Zoology Department, and to explain the examination system. The program was organized under the banner of "Zoological Society". Dr. Pradeep Deshmukh, professor in-charge of the Zoological Society, gave the introductory speech and explained the activities of the Zoological Society. Prof. Dr. Varsha Zade, Head of the Zoology Department, gave in-depth information to the students about the New Education Policy, Credit System, and Academic Bank of Credit. She explained the meaning of various NEP related terms to the students. Prof. Dr. Yashashri Gadhihar elaborated on the grading process, methods of evaluation, and the calculation of CGPA (Cumulative Grade Point Average) and SGPA. Prof. Dr. Santosh Pawar reviewed the syllabus of M.Sc. Zoology course semester-wise, Dr. Vaibhav Thakare presented an audio-visual film about

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

the history of the institute. After the program, all the newly admitted students were taken on a visit to the Institute's various departments

Outcome of the programme:

- Improved Institutional Familiarity:** Students gain clarity about institutional rules, infrastructure, and academic environment.
- Clear Understanding of Academic Expectations:** Students understand coursework requirements, assessment patterns, attendance norms, and research responsibilities.
- Enhanced Research Readiness:** Students become aware of research tools, referencing styles, academic integrity, and project/thesis expectations.
- Better Social and Academic Integration:** Students develop confidence, connect with faculty and peers, and adapt smoothly to postgraduate learning culture.

Photo:

Activity No. 2

Date: 13th September 2025

Title of Programme: Inauguration of the Zoological Society (67th year)

Collaboration with: -----

Duration: one Day

Convener: Dr.S.S. Pawar, HOD Zoology

Coordinator: Dr. U.S. Deshmukh and Dr. P.S. Deshmukh

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Audience / participants: Students of UG and PG

Objectives of the programme:

- i. **To promote interest in zoology:** Encourage students to develop curiosity and enthusiasm for animal science and biodiversity.
- ii. **To create awareness about wildlife conservation:** Motivate students to understand the importance of protecting ecosystems and endangered species.
- iii. **To provide a platform for academic activities:** Organize seminars, workshops, field visits, exhibitions, and guest lectures related to zoology.
- iv. **To develop scientific thinking and research skills:** Inspire students to participate in projects, observations, and research-oriented learning.

Proceedings (Abstract):

The Zoological Society of the Department of Zoology, Government Vidarbha Institute of Science & Humanities, Amravati, was inaugurated on 13th September 2025. This is 67th year of the Zoological Society. The ceremony was graced by Chief Guest Dr. Avinash Saoji, Founder of Prayas Sanstha, Amravati, and presided over by Institute Director Dr. Satish Malode. The dais was shared by HOD Dr. Santosh Pawar, Zoological Society In-Charge Dr. Ujwala Deshmukh, Dr. Pradeep Deshmukh, and Zoological Society President Ms. Devyani Khadse. The chief guest, Dr. Avinash Saoji, delivered an inspiring lecture on the theme **"Healthy Lifestyle"**. He highlighted the growing neglect of health in today's fast-paced life and stressed the importance of both physical and mental well-being. He advised students to adopt balanced nutrition, regular exercise, stress management, and positive thinking as essential components of a healthy lifestyle.

Outcome of the programme:

- i. **Increased student participation in zoological activities:** Students become more active in academic and co-curricular science programs.
- ii. **Improved awareness about biodiversity and conservation:** Students gain better understanding of environmental protection and wildlife preservation.
- iii. **Enhanced practical knowledge beyond textbooks:** Exposure to fieldwork, specimen study, and expert interaction strengthens learning.
- iv. **Development of leadership and teamwork skills:** Students learn event organization, collaboration, and responsibility through society activities.

Photo:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 3

Date: 6th October 2025

Title of Programme: Wildlife Conservation Awareness through Quiz

Collaboration with: -----

Duration: One Day

Convener: Dr.S.S. Pawar, HOD Zoology

Coordinator: Dr. U.S. Deshmukh and Dr. P.S. Deshmukh

Audience / participants: Students of UG

Objectives of the programme:

- i. **Increase awareness** among UG students about the importance of wildlife conservation and biodiversity protection.
- ii. **Enhance knowledge** of endangered species, conservation laws, and ecological balance.
- iii. **Encourage responsible attitudes** toward protecting natural habitats and wildlife resources.
- iv. **Promote student participation** in environmental activities through interactive learning like quizzes.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Proceedings (Abstract):

The Department of Zoology, under its Zoological Society, organized a Wildlife-based Quiz Competition on 6th October 2025 to commemorate National Wildlife Week. The event was planned and executed by M.Sc. First and Second Year Zoology students under the guidance of departmental faculty.

The competition was open to undergraduate students of B.Sc. First, Second and Third Year (Zoology). Selected Participants through elimination round were divided into four groups, each consisting of one student from every year level. The groups were named Pench, Melghat, Tadoba and Sahyadri, representing renowned wildlife sanctuaries and national parks in India. A total of twelve students participated in the quiz.

List of Participants:

Sr. No.	Group Name	Participants
1	Pench	Ms. Pallavi Shikare, Ms. Shravani Rao, Ms. Shrushti Khatarakar
2	Tadoba	Ms. Shejal Wankhade, Ms. Alinna Maherosh, Ms. Prachi Dharde
3	Melghat	Ms. Khushi Ingle, Ms. Rutuja Tayde, Ms. Purva Banokar
4	Sahyadri	Ms. Masoom Thorat, Ms. Ishwari Kavitar, Mr. Rushikesh Kokude

In the final results, Tadoba and Melghat groups scored equal marks, leading to a tie-breaker round. The Tadoba Group answered both tie-breaker questions correctly and emerged as winners, while Melghat Group secured the second position.

Outcome of the programme:

- Students **demonstrate improved understanding** of wildlife conservation concepts and current environmental challenges.
- Students **develop positive attitudes** toward protecting biodiversity and natural ecosystems.
- Increased **interest in participating** in conservation programs, campaigns, or eco-clubs.
- Students become **more environmentally responsible citizens**, supporting sustainable practices in daily life.

Photo:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 4

Date: 14th October 2025

Title of Programme: Educational Study (Excursion) Tour

Collaboration with: -----

Duration: One Day

Convener: Dr.S.S. Pawar, HOD Zoology

Coordinator: Dr. U.S. Deshmukh and Dr. P.S. Deshmukh

Audience / participants: Students of UG and PG

Objectives of the programme:

- To study wildlife diversity:** Help students observe different species of animals, birds, and their natural habitats.
- To create environmental awareness:** Develop understanding about biodiversity conservation and protection of forests and wildlife.
- To gain practical learning experience:** Connect classroom knowledge of biology/environmental studies with real-life observation.
- To develop observation and inquiry skills:** Encourage students to ask questions, record findings, and analyze animal behavior.

Proceedings (Abstract):

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

The Department of Zoology organized an educational study tour for undergraduate and postgraduate students to the Balasaheb Thackeray Gorewada International Zoological Park, Nagpur, on 14th October 2025. A total of 42 students participated in this tour. Mr. Darshan Dudhane, an alumnus of the Department of Zoology who is currently employed at the Gorewada Zoological Park after completing his M.Sc. in Zoology, guided the students throughout the visit. At the beginning of the tour, he explained in detail the concept, establishment, expenditure involved, and the various wildlife species housed at the zoological park. He also shared insights about animal movements, behavior, and care and management practices followed at the facility. After the jungle safari, the students visited an area reserved for small herbivores, where various species of rabbits were housed. Behind this enclosure, the construction of a cactus garden was underway, showcasing a variety of cactus species.

Outcome of the programme:

- Improved knowledge about wildlife conservation:** Students understand the importance of protecting endangered species and ecosystems.
- Better understanding of animal habitats and adaptation:** Learners identify how animals survive in different environments.
- Increased interest in nature and environmental studies:** Students become more curious about zoology, ecology, and wildlife protection.
- Development of teamwork and social skills:** Group activities during the excursion enhance cooperation and communication among students.

Photo:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 5

Date: 14 March 2026

Title of Programme: State-Level Organization of the "Biogenius Competition"

Collaboration with: -----

Duration: One Day

Convener: Dr.S.S. Pawar, HOD Zoology

Coordinator: Dr. U.S. Deshmukh and Dr. P.S. Deshmukh

Audience / participants: Students of UG and PG

Objectives of the programme:

- i. **To strengthen conceptual understanding of biological sciences:** The competition aims to enhance students' knowledge in core areas of biology such as zoology, biotechnology, genetics, ecology, and related disciplines.
- ii. **To encourage scientific thinking and analytical skills:** It motivates UG and PG students to develop problem-solving abilities and apply biological concepts beyond classroom learning.
- iii. **To provide a competitive academic platform at the state level:** The event creates opportunities for students from different colleges across Maharashtra to showcase their academic excellence and interact with peers.
- iv. **To promote interest in higher education and research in life sciences:** The competition inspires students to pursue advanced studies, research careers, and professional development in biological sciences.

Proceedings (Abstract):

The state-level **Biogenius Competition**, organized by the **Department of Zoology, Government Vidarbha Institute of Science and Humanities, Amravati**, was conducted across **eight colleges in Maharashtra** on **14 March 2026**. A total of approximately **593 students** participated in the competition. The competition is conducted in two categories: **Undergraduate** and **Postgraduate**. From each category, **first and second prizes** are awarded. Each participating college conducts the examination at its own center and distributes prizes accordingly. The **Biogenius examination** has been organized by the Department of Zoology since **2006**. It was first initiated by **Prof. Ramesh Chondekar**, who was serving at the institution at that time. Except during the COVID-19 period, the competition has been conducted continuously at various centers across Maharashtra. Many former **M.Sc. Zoology students** of the institute, now working in different colleges across Maharashtra, actively assist in organizing this examination at multiple centers. The **main center** of the Biogenius Competition is the **Department of Zoology**,

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Government Vidarbha Institute of Science and Humanities, Amravati. At this center, the examination began at **12:00 noon**, with **220 students** participating. Simultaneously, the examination was also conducted at: Government Rajaram College, Kolhapur, Government Science Institute, Nagpur, N.Y.N.C. College, Chalisgaon, Bajaj Science College, Wardha. Shivaji Science College, Akola, Shri Vitthal Rukmini College, Sawana (Yavatmal), Arvind Babu Deshmukh College, Bharsingi

Result: Undergraduate Category: First Prize: Ayush Prashant Shukla (Brijlal Biyani Science College, Amravati) – honored with a memento and certificate **Second Prize (Joint):** Ms. Apurva Kalaskar (Brijlal Biyani College, Amravati) and Ms. Gauri Bavane (J.D. Patil Sangludkar College, Daryapur)

Result: Postgraduate Category: First Prize: Ms. Jipsa Noor Asad Khan (Department of Biotechnology, Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati) **Second Prize:** Ms. Tripti Dike (Department of Biotechnology, Sant Gadge Baba Amravati University)

Outcome of the programme:

- i. **Improved subject knowledge and confidence among students:** Participants gain deeper understanding of biological concepts and develop confidence in academic performance.
- ii. **Enhanced motivation toward research and scientific careers:** Exposure to state-level competition encourages students to explore research opportunities in zoology, biotechnology, and allied life sciences.
- iii. **Development of healthy academic competition and networking:** Students interact with peers and faculty from multiple institutions, promoting collaboration and knowledge exchange.
- iv. **Recognition of academic talent at UG and PG levels:** The competition identifies meritorious students and provides them with certificates, awards, and academic encouragement for future achievements

Photo:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 6

Date: 20 March 2026

Title of Programme: "Sparrow Day" celebration

Collaboration with: -----

Duration: One Day

Convener: Dr.S.S. Pawar, HOD Zoology

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Coordinator: Dr. U.S. Deshmukh and Dr. P.S. Deshmukh

Audience / participants: Students of PG

Objectives of the programme:

- i. **To create awareness** among students and the local community about the ecological importance of sparrows and their declining population.
- ii. **To study habitat requirements** and behavioral ecology of sparrows through field observation and documentation.
- iii. **To promote conservation practices** such as installing nest boxes, feeders, and maintaining green spaces.
- iv. **To encourage scientific involvement** of students in biodiversity monitoring and urban bird conservation activities.

Proceedings (Abstract): "Sparrow Day" was celebrated with enthusiasm on 20 March 2026 by the Zoological Society of the Department of Zoology, as part of its annual activity. On this occasion, earthen pots were hung on several trees across the institute campus and filled with water and grains to provide food and drinking water for sparrows and other birds. The primary objective of this initiative was to support birds during the summer months of March, April, and May, when extreme heat makes it difficult for them to find adequate food and water. Through this activity, students were encouraged to understand the importance of protecting birds by providing them with food and water during the summer season. The program was inaugurated by the Director of the institute, Dr. Satish Malode, who symbolically hung earthen pots on trees and arranged food and water for birds. On this occasion, he highlighted the importance of bird conservation among students. The Head of the Department of Zoology, Dr. Santosh Pawar, was also present and explained the significance of celebrating Sparrow Day. The activity was organized under the guidance of Zoological Society in-charge faculty members Dr. Ujjwala Deshmukh and Dr. Pradeep Deshmukh. The program was coordinated by Zoological Society Secretary Ms. Devyani Khadse, along with all members of the Zoological Society and the students of M.Sc. Zoology.

Outcome of the programme:

- i. **Improved awareness and sensitivity** among students and the public regarding sparrow conservation.
- ii. **Hands-on field experience** gained by students in bird observation, identification, and ecological data collection.
- iii. **Active participation in conservation initiatives** like nest box installation and habitat improvement efforts.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- iv. **Strengthened research interest** in urban biodiversity conservation and avian ecology among zoology students.

Photo:

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 7

Date: 20/04/2026

Title of Programme: Valedictory function of Zoological Society: Invited Guest Talk- Dr. Sudha Bhide, Nagpur ("Cancer Diagnosis: Don't Panic - Essential Steps to Take")

Collaboration with: -----

Duration: One Day

Convener: Dr. S. S. Pawar, HOD Zoology

Coordinator: Dr. U.S. Deshmukh and Dr. P.S. Deshmukh

Audience / participants: Students of UG and PG

Objectives of the programme:

1. To create awareness among students about the basic concepts, causes, and types of cancer.
2. To educate participants about early warning signs, preventive measures, and healthy lifestyle practices to reduce cancer risk.
3. To introduce recent advancements in cancer diagnosis, treatment, and research in the field of life sciences.
4. To motivate students to develop scientific interest and social responsibility toward cancer awareness in the community.

Proceedings (Abstract):

The valedictory program of the Zoology Society for the academic year 2025-26 of the Department of Zoology at the Government Vidarbha Institute of Science and Humanities, Amravati, was held on 20 April 2026. Throughout the academic year, the Zoology Study Society organized several curriculum-related and supplementary academic activities. Students from undergraduate and postgraduate classes of the Zoology Department, along with faculty members, staff, and students from other departments of the institute, benefited from these programs.

As part of the valedictory ceremony, Dr. Sudha Bhide, former Professor of Zoology from a Science Institute in Nagpur, was invited as the chief speaker. She delivered a lecture on cancer. Over the past few years, the incidence of cancer has been increasing worldwide. When a cancer patient is diagnosed in a family, it often leads to significant mental and financial stress for the entire family. Cancer treatment is extremely expensive. Various therapies such as radiation therapy, chemotherapy, and different types of scans are often prescribed to patients, but their side effects are not always adequately explained.

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

In this context, Dr. Sudha Bhide has been guiding cancer patients for many years. She also explained how expensive treatment methods can be supported through simpler and more affordable approaches. She elaborated on each stage of the cancer treatment journey and introduced a scientifically based complementary natural method known as the "Bhide Protocol." Many patients have benefited greatly from this approach. According to her, several patients have experienced positive changes within three to eight months by following the method with discipline. She emphasized that mental strength and active participation play a crucial role in treatment. If patients follow the treatment approach with confidence, they can certainly benefit from it.

Outcome of the programme:

1. Participants gained enhanced knowledge about cancer biology, risk factors, and preventive strategies.
2. Students developed awareness about the importance of early detection and regular health check-ups.
3. The lecture inspired students to explore research opportunities in zoology, biotechnology, and health sciences related to cancer studies.
4. The program strengthened scientific temperament and encouraged students to spread awareness about cancer prevention in society.

Photo:

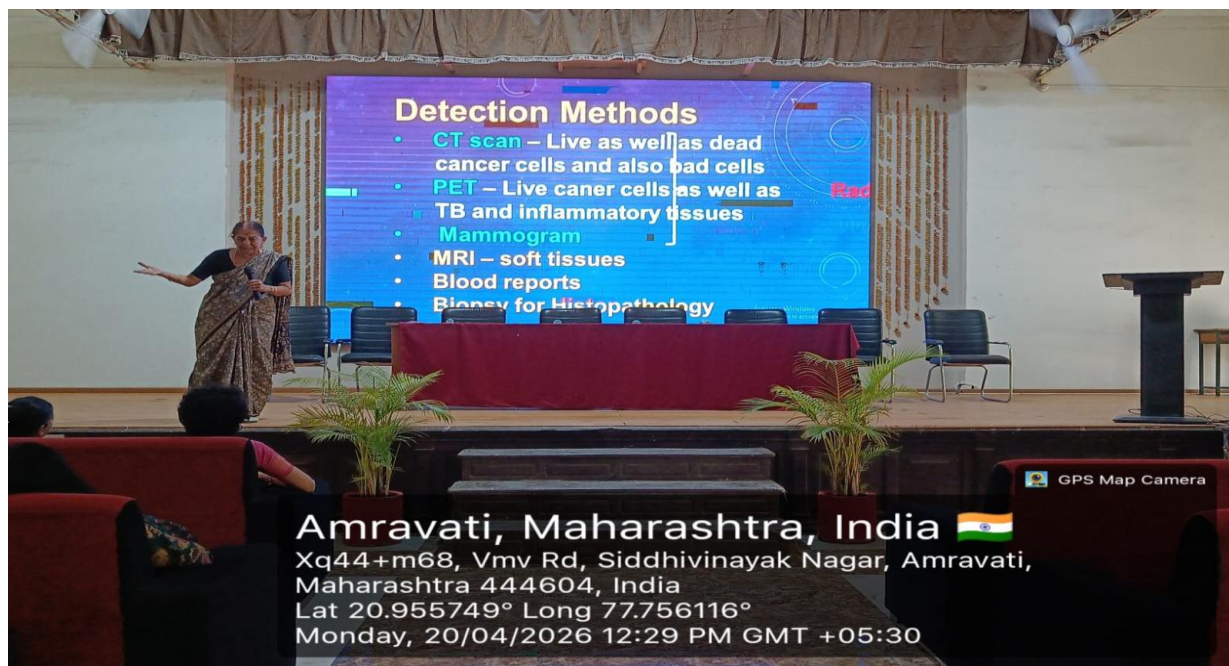

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

**Women's Cell (Mahila Sangh), IQAC, & Internal Complaints Committee
(ICC)**

Activity No. 1

Govt. Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati Department:

Date: January 21, 2026

Title of Programme: "Mee Savitribai Boltey" (A Mono-Act Play Performance)

Collaboration with: IQAC and Internal Complaints Committee (ICC)

Duration: One Day

Convener: Dr. Manjusha Wath (President, Mahila Sangh)

Co-Ordinator: Dr. Sadhana Khandar (Secretary, Mahila Sangh)

Audience / Participants: Faculty members, students (Gen Z), and non-teaching staff.

Objectives of the Program

- To commemorate the birth anniversary of Krantijyoti Savitribai Phule and honor her legacy.
- To introduce the modern generation (Gen Z) to the struggles, social work, and educational contributions of Savitribai Phule through an innovative artistic medium.
- To inspire female students toward academic excellence and social responsibility.

Proceedings (Abstract)

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

The Women's Cell, in collaboration with IQAC and ICC, organized a unique mono-act play titled "Mee Savitribai Boltey," performed by renowned director and social worker **Apurva Sonar**. The event was presided over by the Institute's Director, **Dr. Satish Malode**. The program commenced with a poetic introduction by **Dr. Manjusha Wath**.

Guest **Apurva Sonar's** powerful performance transported the audience back to the 1830s, depicting Savitribai's journey from a young girl to a pioneer of women's education. The play covered her marriage to Mahatma Jyotirao Phule, their shared struggles against social evils, and her unwavering determination. Director Dr. Satish Malode encouraged students to honor this legacy by pursuing their degrees with dedication. The event saw active participation from various department heads, NCC students, and faculty members.

Outcomes of the Program

- **Historical Awareness:** Students gained a deep, emotional understanding of the hardships faced by the first female teacher of India.
- **Inspiration for Gen Z:** The play successfully bridged the gap between history and the modern generation, making Savitribai's values relevant to today's youth.
- **Empowerment:** The performance ignited a sense of pride and motivation among female students to overcome contemporary social and academic challenges.

शुक्रवार, दि. २३ जानेवारी २०२६ www.dainikhindusthan.com

हिंदुस्थान
अमरावती

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान स्वायत्त संस्थेच्या प्रांगणात अवतरली क्रांतिज्योती सावित्री

अमरावती दि. २२ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेत महिला संघ, आयक्यूसी आणि अंतर्गत महिला तंत्रिका विभाग समिती यांच्या संयुक्त विद्यमाने क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीनिमित्त सावित्रीबाई फुले यांच्या आदर्शाने सावित्रीबाई फुले यांच्या कार्याची अभिनव पद्धतीने ओजस्व करून देण्याच्या उद्देशाने दिग्दर्शिका, समाजसेविका, लेखिका अपूर्वा सोनार यांच्या मी सावित्री बोलतेय ह्या एकपात्री प्रयोगाचे आयोजन केले होते. दिनांक २२ जानेवारी २०२६ रोजी संस्थेच्या मुख्य सभागृहात सादर झालेल्या या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षता संस्थेचे सन्माननीय संचालक डॉ. सतीश माळोदे उपस्थित होते.

महिला संघाच्या अध्यक्ष डॉ. मंजुषा वाठ यांच्या संकल्पनेतून

आयोजित या कार्यक्रमात महिला संघाच्या सचिव डॉ. वाचना खंडार, संस्थेच्या आयक्यूसीचे समन्वयक डॉ. शेजरे सर उपस्थित होते. सावित्रीबाई फुले यांच्याशी संवाद साधणारी कविता सादर करून डॉ. मंजुषा वाठ यांनी प्रास्ताविक केले. यानंतर अपूर्वा सोनार यांनी संपूर्ण भारताच्या सभागृहाला आपल्या अधिनवावाचा बोरार काही संकटातून इ.स. १८३० मधील खंडोनी नेवडे पाटीलांच्या आणि लक्ष्मीबाई नेवडे पाटीलांच्या घरात नेऊन त्यांच्या

अद्वितीय लेखीची ओजस्व करून दिली. यानंतर सावित्रीबाईंचे बालपण, महात्मा ज्योतिराव फुले यांच्याशी विवाह, ज्योतिबा आणि सावित्रीबाईंचे सहजीवन, जीवन संघर्ष, सामाजिक कार्य, कौटुंबिक आव्हाने हे सर्व प्रश्नांच्या पलत रुचकतून अपूर्वा सोनार यांनी संपूर्ण सभागृह भागवून ठाकले. विष्णुकली अहूड साऊ नंतर कण्ठार, निवारी, खंबीर आद्य शिक्षिका क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले कशी घडत गेली हा प्रवास एकमात्र प्रयोगाच्या माध्यमातून उत्सृजित गेला आणि

आधुनिक पिढीच्या मनामध्ये जगून झालेल्या प्रत्येक सन्माननीय अल्पसंख्यक डॉ. सतीश माळोदे यांच्या पदवी ग्रंथ करण्याकरिता प्रत्येक रात या शब्दांनी काळ मिळाले.

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या मुख्य सभागृहात सादर झालेल्या या अभिनव उपक्रमामा प्रोत्साहन देण्यासाठी शासकीय पूर्व-ख-उत्प्रेक्षित केंद्राच्या संचालक डॉ. प्रतिभा भोरजार यांनीही उपस्थिती लाभली. सादर कार्यक्रमाकरिता महिला संघाच्या सहाय्यक डॉ. व्हा इलके, सहाय्यार समिती सदस्य डॉ. यीता अर्दो आणि संस्थेतील सर्व महिला प्राध्यापक व विद्यार्थिनी प्रतिनिधींनी यांचे विशेष सहकार्य लाभले. डॉ. शिवनंद कुमार आणि डॉ. वैभव ठाकरे यांनी तांत्रिक सहाय्य केले. डॉ. सुनिल इंगळे आणि एनसीसीच्या सर्व विद्यार्थ्यांनी कार्यक्रमास मौल्यवान सहकार्य केले.

सादर कार्यक्रमाचे उत्कृष्ट सूत्रसंचालन साक्षी खोरोदे

तसेच प्रमुख अतिथींचा परिचय करून देण्याची जबाबदारी लक्ष्मी अंबेकर दिने पार पाडली. संपूर्ण कार्यक्रमाचा प्रभाव कायम ठेवत प्रत्येकाच्या काळे यांनी उत्कृष्टरीतीने आधारप्रदर्शन केले. संस्थेच्या शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची सुद्धा कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी परिश्रम घेतले.

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या मुख्य सभागृहात उपस्थित असणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या मनातही क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या कार्याच्या प्रेरणा अजो पालत असल्याचे त्यांनी दिलेल्या प्रतिक्रियांमधून जाणवत होते. हस्तक्षेप असतो मधील अद्वितीय कार्य ज्ञान व त्या विस्तारा विषय झाले योवत या कार्यक्रमाचे सारकट दिग्दर्शित असे.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 2

Date: March 11, 2026

Title of Programme: Awareness Dialogue on Women's Rights and Empowerment (स्त्री शक्तीच्या विचारांचा जागर)

Collaboration with: Save the Children India, Mumbai

Duration: One Day

Convener: Dr. Manjusha Wath (President, Mahila Sangh)

Co-Ordinator: Dr. Sadhana Khandar (Secretary, Mahila Sangh) and Dr. Shelke (IQAC Coordinator)

Audience / Participants: Faculty members, students, and NCC volunteers.

Objectives of the Program

- To honor "Stree Shakti" (Women Power) on the occasion of International Women's Day.
- To sensitize the younger generation about gender equality and respectful living.
- To raise awareness regarding grave issues like human trafficking, exploitation, and safety in the digital age.

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

- To encourage students to step into the future with confidence and vigilance.

Proceedings (Abstract)

The program commenced with an introductory speech and a moving poem by Dr. Manjusha Wath. The keynote speaker, **Mr. Aniruddha Patil** (Regional Coordinator, Save the Children India), delivered a powerful discourse using a blend of humor, cinema references, and hard-hitting facts. He addressed sensitive issues such as prostitution, sexual assault, and illegal trafficking, urging both men and women to remain vigilant. The session was presided over by Director **Dr. Satish Malode**, who emphasized the need for safety in the computer age. Dignitaries including Dr. Pratibha Bhorjar and various committee members graced the event, which concluded with a vote of thanks by Lakshmi Ambekar.

Outcomes of the Program

- Increased Awareness:** Participants gained a deeper understanding of the socio-legal challenges faced by women today.
- Empowerment:** Students expressed a renewed sense of confidence in navigating the modern world with self-respect.
- Vigilance:** The session successfully instilled a sense of responsibility regarding digital safety and social alertness.
- Gender Sensitization:** The dialogue bridged the gap between genders by highlighting that men and women are equal "wheels" of the social cycle.

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान(स्वायत्त) संस्थेत स्त्री शक्तीच्या विचारांचा जागर

अमरावती दि. १६ : शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेत महिला संघ, आयक्यूएसी आणि अंतर्गत महिला तक्रार निवारण समिती यांच्या संयुक्त विद्यमाने जागतिक महिला दिनानिमित्त स्त्री शक्तीचा सन्मान करण्याच्या उद्देशाने प्रबोधनपर उपक्रम घेण्यात आला.

नवीन पिढीला आपले प्रत्येक पाऊल जाणव्याकरिता आणि सन्मानपूर्वक जगण्याची दिशा देण्याकरिता अभिनव पद्धतीने हितगुज करत सॅव्ह द चिल्ड्रेन इंडिया , मुंबई या संस्थेचे विभागीय समन्वयक श्री अनिरुद्ध पाटील यांच्या प्रबोधनपर संवादाचे आयोजन केले होते. दिनांक ११ मार्च २०२६ रोजी संस्थेच्या मुख्य सभागृहात झालेल्या या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी संस्थेचे सन्माननीय संचालक डॉ. सतीश माळोदे उपस्थित होते.

महिला संघाच्या अध्यक्ष डॉ. मंजुषा वाठ यांच्या संकल्पनेतून आयोजित या कार्यक्रमात महिला संघाच्या सचिव डॉ. साधना खंडार , संस्थेच्या आयक्यूएसीचे समन्वयक डॉ. शेळके सर उपस्थित होते.

स्त्री रूपाचे कंगोरे उलगडणारी कविता सादर करून डॉ. मंजुषा वाठ यांनी प्रास्ताविक केले. यानंतर अनिरुद्ध पाटील यांनी संपूर्ण भरलेल्या सभागृहात आपल्या प्रभावी संवादशैलीच्या जोरावर काही सेकंदातच मार्च महिन्यात येणाऱ्या अद्वितीय व्यक्तिमत्त्वांशी संबंधित दिनविशेषांचे उल्लेख करून आपल्या वक्तृत्वाची छाप पाडली. यानंतर स्त्री आणि पुरुष ही समाजरूपी सायकलची दोन चाके आहेत अशी सुरुवात करून नर्मविनोदी शैलीत सर्व श्रोतृगणांच्या मनात खियाविषयीच्या

प्रश्नांची पूर्वपेठिका मांडून संपूर्ण सभागृह भारावून टाकले. प्रसिद्ध हिंदी चित्रपट गीतांचा सुयोग्य उपयोग करत वैश्याव्यवसाय , बलात्कार, अत्याचार, महिलांचा अनैतिक व्यापार इत्यादी सिविषयक जटिल समस्यांची दाहक वस्तुस्थिती मांडत असताना प्रत्येक स्त्रीने आणि पुरुषानेही सतत जागरूक राहून समाजात कसे वागले पाहिजे याची जाणीव करून देणारे असे अनिरुद्ध पाटील यांचे वक्तव्य होते. संवादाच्या अंतिम टप्प्यात संवेदनशील श्रोत्यांच्या डोळ्यांतील पाणी अनिरुद्ध पाटील

यांच्या सारख्या अनेक कार्यकर्त्यांच्या कार्याला दिलेली जणू मानवंदना ठरली.

आधुनिक पिढीच्या मनामध्ये जागृत झालेल्या या स्त्रीविषयक विचारप्रक्रियेस सन्माननीय अध्यक्ष संचालक डॉ. सतीश माळोदे यांच्या संगणकीय युगात सतर्क रहा या शब्दांनी चालना मिळाली.

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या मुख्य सभागृहात संपन्न झालेल्या या अभिनव उपक्रमास प्रोत्साहन देण्यासाठी शासकीय पूर्व-ख-ड प्रशिक्षण केंद्राच्या संचालक डॉ. प्रतिभा

भोरजार यांचीही उपस्थिती लाभली. सदर कार्यक्रमाकरिता महिला संघाच्या सहसचिव डॉ. वर्षा हुत्के, को-ऑर्डिनेटर डॉ. दिपाली गुलवाडे, सल्लाग सदस्य डॉ. नीता अंदुरे आणि सर्व महिला प्राध्यापक व विद्यार्थ्यांना प्रतिनिधी यांचे विशेष सहकार्य लाभले. डॉ. शिवानंद कुमार आणि डॉ. वैभव ठाकरे यांनी तांत्रिक सहाय्य केले. डॉ. सुनिल इंगळे आणि एनसीसीच्या सर्व विद्यार्थ्यांनी कार्यक्रमास मोलाचे सहकार्य केले. संस्थेच्या शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी सुद्धा कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी परिश्रम घेतले.

शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्थेच्या मुख्य सभागृहात उपस्थित असणाऱ्या विद्यार्थिनींच्या मनात या प्रबोधनामुळे आधुनिक तंत्रज्ञान युगात सन्मानपूर्वक आणि जागृत राहून प्रत्येक पाऊल जपून पण दुर्दनिक्षयाने भविष्यकाळाकडे टाकण्याचा आत्मविश्वास निर्माण झाला असल्याचे त्यांनी दिलेल्या प्रतिक्रियांमधून जाणवत होते.

Alumni Association

Date: March 21 – 22, 2026

Title of Programme: Grand Reunion 2026 of East and West Hostel Alumni

Collaboration with: Vidarbha Mahavidyalaya Alumni Association

Duration: Two Days

Convener: Dr. Sunil Ingle & Dr. Pranveer Patil (Hostel Superintendents), Mr. Kailash Chavan, Dr. Kapil Giri

Audience/Participants: Former students of East and West Hostels, current students, and faculty members.

Objectives of the Program

- To foster a strong bond between the institute and its former students after a gap of seven years.
- To celebrate the institution's centenary (100 years) milestone with its alumni.
- To provide a platform for networking, sharing experiences, and professional guidance.
- To honor the achievements of distinguished alumni and strengthen the alumni-institute ecosystem.

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Proceedings (Abstract)

The historic two-day reunion commenced on March 21 with a warm welcome and registration of alumni, followed by a friendly cricket match and an "Open Dialogue" session. The main event, held on March 22 at the Sangeet Surya Keshavrao Bhosale Auditorium, was presided over by Director **Dr. Satish Malode** and inaugurated by **Dr. Pravin Raghuvanshi**. **Dr. Manjusha Wath** addressed the gathering on behalf of the Alumni Committee. The current superintendents of the East and West hostels, Dr. Sunil Ingle and Dr. Pranveer Patil, IQAC coordinator Dr Mangesh Shelke, Dr Shrikhande, Dr Shakil were present at this time. The event featured celebrity guests **Mr. Ankur Wadhve** and **Mr. Ravikiran Kandalkar**, who added to the festive spirit. The schedule included a felicitation ceremony, cultural performances, and a formal lunch, creating a nostalgic atmosphere for the returning hostelites.

Outcomes of the Program

- **Strengthened Network:** Successfully reunited batches from across decades, rebuilding the unity of the hostel student community.
- **Inspiration for Current Students:** Interaction with successful alumni, including media personalities and academic leaders, provided career motivation to current students.
- **Legacy Celebration:** The event served as a grand tribute to the institute's 100-year history and its enduring hostel culture.
- **Institutional Support:** The reunion opened avenues for future mentorship programs and institutional development through the Alumni Association.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

**National Human Rights, National Integration, and
Minorities Day Committee**

Activity No. 1

समितीची उद्दिष्टे:-

1. मानवाधिकारांसंदर्भात संस्थेतील अधिकारी ,कर्मचारी आणि विद्यार्थ्यांमध्ये मानवाधिकारांची जनजागृती करणे.
2. राष्ट्रीय एकात्मतासंदर्भात संस्थेतील अधिकारी ,कर्मचारी आणि विद्यार्थ्यांमध्ये जनजागृती करणे.
3. अल्पसंख्याकांच्या अधिकारांसंदर्भात संस्थेतील अधिकारी ,कर्मचारी आणि विद्यार्थ्यांमध्ये जनजागृती करणे

दिनांक: १०/१२/२०२६

Title of Programme (शीर्षक): आंतरराष्ट्रीय मानवाधिकार दिन

अमरावती-शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था(स्वायत्त), अमरावती येथे संस्थेच्या मानवाधिकार समितीतर्फे आंतरराष्ट्रीय मानवाधिकार दिन-2025 चे आयोजन करण्यात आले होते या अंतर्गत बुधवार दिनांक 10 डिसेंबर 2025 रोजी संस्थेच्या मुख्य सभागृहामध्ये आंतरराष्ट्रीय मानवाधिकार दिनाचे दुपारी 3:00 ते 4:00 या वेळेत आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी मंचावर संस्थेचे संचालक डॉ.सतीश माळोदे, मानवाधिकार समितीचे अध्यक्ष डॉ.के.एच.वासनिक, प्रमुख वक्ते डॉ.सुनील इंगळे, मानवाधिकार समितीचे सदस्य डॉ.मारुती दराडे,सूत्रसंचालक डॉ.सिराज अन्वर उपस्थित होते.मंचावर उपस्थित मान्यवरांच्या स्वागताने कार्यक्रमास सुरुवात झाली. त्यानंतर प्रास्ताविक करताना मानवाधिकार समिती प्रमुख प्रा.डॉ.के.एच.वासनिक यांनी मानवाधिकार समितीद्वारे राबवली जाणारे विविध उपक्रम व मानवाधिकारांची आजची स्थिती,त्यांचे महत्व व त्या करिता योगदान देणाऱ्या महान व्यक्ती डॉ.बी.आर.आंबेडकर, मार्टिन ल्यूथर,नेल्सन मंडेला यांच्या कार्याचे स्मरण केले. यानंतर आंतरराष्ट्रीय मानवाधिकार दिनाचे प्रमुख वक्ते प्रा.डॉ.सुनील इंगळे, सहाय्यक प्राध्यापक, राज्यशास्त्र विभाग यांनी मानवाधिकारांच्या उत्क्रांतीचे विविध टप्पे:प्राचीन काळ, मध्ययुगीन काळ,आधुनिक मानव अधिकार विचारांची सुरुवात(सतरावे व अठरावे शतक),औद्योगिक क्रांती नंतरची अधिकार चळवळ, द्वितीय महायुद्ध आणि आधुनिक मानव अधिकारांची स्थापना,आंतरराष्ट्रीय आणि प्रादेशिक मानवाधिकार करार, भारतातील मानवाधिकाराचा विकास आणि आधुनिक काळातील नवे मानवाधिकार विशद करताना या काळातील प्रमुख घटना मॅगना कार्टा, अमेरिकन स्वातंत्र्याचा जाहीरनामा, फ्रेंच राज्यक्रांती, औद्योगिक क्रांती, जागतिक मानवाधिकारांचे घोषणापत्र, नागरी व राजकीय हक्क

Government Vidarbha Institute of Science & Humanities (Autonomous), Amravati, (MS), India.

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

यासंदर्भातील आंतरराष्ट्रीय करार, युरोप,आफ्रिका, आशियाई, लॅटिन अमेरिका देशामध्ये झालेला मानवाधिकारांचा विकास, भारतातील मानवाधिकार कायदा 1993 इत्यादींचा विशेष उल्लेख केला.यानंतर त्यांनी मानवाधिकारांची वैशिष्ट्ये तसेच अमेनिस्टी इंटरनॅशनल या जागतिक मानवाधिकार संघटनेने केलेले उल्लेखनीय कार्य व भारतामधील मानवाधिकारांचे उल्लंघन झालेल्या ठळक घटनांचा उल्लेख केला.यानंतर आपल्या अध्यक्षीय समारोपामध्ये संस्थेचे संचालक प्रा.डॉ.सतीश माळोदे यांनी आजच्या काळातील मानव अधिकाराचे महत्त्वआणि भारतीय राज्यघटनेतील मानवाधिकाराचा उल्लेख, मानव अधिकाराची अंमलबजावणी या बाबी अधोरेखित केल्या आणि मानवाधिकारा विषयीच्या जागरूकतेचे महत्त्व विशद केले.कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ.सिराज अन्वर,ऊर्दू विभाग यांनी केले.आभार प्रदर्शन डॉ . मारुती दराडे,वनस्पतीशास्त्र विभाग यांनी केले.कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने करण्यात आली

या कार्यक्रमाकरिता मोठ्या संख्येने संस्थेतील विभाग प्रमुख,प्राध्यापक,शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी आणि एनसीसी छात्र उपस्थित होते. हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.प्रतिभा, भोरजार,विभागातील अध्यापक डॉ.सुमित वाघमारे,श्री.आशिष गवार, मानवाधिकार समितीचे डॉ. रहिमखान आणि डॉ.झाकीरखान यांनी विशेष मेहनत घेतली.

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

Activity No. 2

दिनांक: १८/१२/२०२६

Title of Programme (शीर्षक): राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक दिन

अमरावती-शासकीय विदर्भ ज्ञान विज्ञान संस्था(स्वायत्त), अमरावती येथे संस्थेच्या मानवाधिकार दिन, अल्पसंख्यांक दिन व राष्ट्रीय एकात्मता समितीतर्फे दिनांक 18 डिसेंबर रोजी साजरा केल्या जाणाऱ्या 'राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक दिन-2025' चे आयोजन शुक्रवार दिनांक 19 डिसेंबर 2025 रोजी संस्थेच्या मुख्य सभागृहामध्ये दुपारी 3:00 ते 4:00 या वेळेत करण्यात आले होते. यावेळी मंचावर संस्थेचे संचालक प्रा.डॉ.सतीश माळोदे, मानवाधिकार दिन, अल्पसंख्यांक दिन व राष्ट्रीय एकात्मता समितीचे अध्यक्ष प्रा.डॉ.के.एच.वासनिक, या कार्यक्रमाचे प्रमुख वक्ते डॉ.सुनील इंगळे, मानवाधिकार, अल्पसंख्यांक दिन व राष्ट्रीय एकात्मता समितीचे सदस्य तथा सूत्रसंचालक डॉ.झाकीर खान उपस्थित होते. कार्यक्रमाची सुरुवात प्रास्ताविकाद्वारे करण्यात आली यावेळी मानवाधिकार दिन, अल्पसंख्यांक दिन व राष्ट्रीय एकात्मता समितीचे अध्यक्ष प्रा.डॉ.के.एच.वासनिक यांनी आपल्या प्रास्ताविकात अल्पसंख्यांक दिन साजरा करणे आणि त्यामागची शासनाची भूमिका तसेच अल्पसंख्यांकांचे अधिकार व त्या अनुषंगाने राबविले जाणारे विविध उपक्रम तसेच अल्पसंख्यांक आयोग या बाबींवर भाष्य केले. यानंतर कार्यक्रमाचे प्रमुख वक्ते, डॉ.सुनील इंगळे, सहाय्यक प्राध्यापक, राज्यशास्त्र विभाग यांनी अल्पसंख्यांक दिनाचे महत्त्व, भारतीय संविधानाने अल्पसंख्यांकांच्या अधिकाराकरिता दिलेली विविध कलमे जसे की क्रमांक- 14 (समानतेचा अधिकार), कलम क्रमांक-15 (भेदभावास प्रतिबंध), कलम क्रमांक-16 (सार्वजनिक नोकऱ्यांमध्ये सर्वांना समान संधी), कलम क्रमांक 19 (अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य), कलम क्रमांक 21 व 21-अ (जीवन जगण्याचा व शिक्षणाचा अधिकार) कलम क्रमांक 25 ते 28 (धर्म स्वातंत्र्याचा अधिकार) आणि कलम क्रमांक 29 व 30 (सांस्कृतिक व शैक्षणिक अधिकार) यावर विस्तृतपणे उदाहरणांसहित भाष्य केले. अल्पसंख्यांकांची वास्तविक स्थिती जाणून घेण्यासाठी नेमलेल्या सचर समितीच्या शिफारसीवर भाष्य केले तसेच अल्पसंख्यांक आयोगाची भूमिका आणि कार्य तसेच कार्याची अंमलबजावणी यावर प्रकाश टाकला तसेच अल्पसंख्यांकांना मिळणाऱ्या शिष्यवृत्ती, केंद्र व राज्य सरकारतर्फे राबविल्या जाणाऱ्या विविध योजना यांचाही उल्लेख केला. तसेच त्यांनी अल्पसंख्यांकांना त्यांच्या अधिकार प्राप्तीकरिता राष्ट्रीय एकात्मता व सामाजिक सलोखा जोपासण्यावर भारतीय समाजाने भर दिला पाहिजे यावर प्रकाश टाकला. यानंतर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष तथा संस्थेचे प्रा.डॉ.सतीश माळोदे यांच्या हस्ते संस्थेमध्ये विविध कार्यक्रमांतर्गत केलेल्या उत्कृष्ट संचालनाबद्दल व कार्यक्रमांच्या यशस्वी आयोजनाबद्दल प्रा.डॉ.प्रदीप देशमुख (प्राणीशास्त्र विभाग) आणि या कार्यक्रमाचे प्रमुख वक्ते प्रा.डॉ.सुनील इंगळे (राज्यशास्त्र विभाग) यांना सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले. यानंतर संस्थेचे संचालक तथा कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्रा.डॉ.सतीश माळोदे यांनी आपल्या अध्यक्षीय

**Government Vidarbha Institute of Science & Humanities
(Autonomous), Amravati, (MS), India.**

NAAC Re-Accredited with Grade "A" (2nd Cycle) with CGPA 3.32

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

E-mail: gvish.iqac@gmail.com

समारोपात आजच्या काळातील अल्पसंख्याकांच्या अधिकारांचे महत्व आणि आवश्यकता विशद केली तसेच अल्पसंख्याकांना राज्यघटनेने दिलेल्या संरक्षणावर त्यांनी भाष्य केले. आभारप्रदर्शन समितीचे अध्यक्ष प्रा.डॉ.के.एच.वासनिक यांनी केले. या कार्यक्रमाचे उत्कृष्ट असे सूत्रसंचालन समितीचे सदस्य डॉ.झाकीर खान यांनी केले.

या कार्यक्रमाकरिता मोठ्या संख्येने संस्थेतील विभाग प्रमुख, प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थी उपस्थित होते. हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी समिती प्रमुख प्रा.डॉ.के.एच.वासनिक एच.वासनिक, डॉ.सुनील इंगळे, डॉ.झाकीर खान, डॉ.वैभव ठाकरे समितीतील सर्व सभासद यांनी विशेष मेहनत घेतली.